OVIDIU ZOTTA

OPERAȚIUNEA HERCULE

EDITURA ALBATROS

OVIDIU ZOTTA

OPERAŢIUNEA HERCULE

— ROMAN —

Coperta de POMPILIU DUMITRESCU

EDITURA ALBATROS®1973

LUI BOGDAN

PARTEA ÎNTÂI

CAPITOLUL I

Glasul lui Adamescu Tiberiu răsuna monoton în atmosfera paşnică a ultimei ore de curs. Vorbirea lui era ca o ploaie de toamnă. Părea interminabilă. Nimeni nu mai ştia când a început. Un Adamescu Tiberiu care s-ar fi prezentat cu o compunere mai scurtă de cincisprezece pagini ar fi fost un Adamescu dezonorat. Magda Feneşan, Valerica Sima şi celelalte admiratoare îl ascultau cu evlavie. Gigi Feneşan, fratele geamăn al Magdei, deşi se prefăcea că moare de plictiseală, îl urmărea şi el foarte atent, aşteptând momentul cel mai potrivit pentru a-i expedia în ceafă un scaiete din provizia adunată duminica trecută. Propriu-zis, cu Tiberiu nu avea nimic, dar Magda i-l dădea mereu ca exemplu: „De ce nu-ţi tai unghiile? Ia exemplu de la Tiberiu, el nu umblă niciodată aşa! De ce joci la loz în plic? Tiberică n-ar face asta în ruptul capului''.

Ceilalţi colegi se aranjaseră şi ei după preferinţe: pălăvrăgeau în şoaptă, completau buletine pronosport sau întreţineau acel mic troc pe sub bănci, datorită căruia puteai să capeţi, în schimbul unui Simon Templar color, un breloc Tarom sau o etichetă Oklahoma, pentru o insignă Cutezătorii.

Sandu Macovei, colegul de bancă al lui Marius, ca de obicei lupta din greu cu somnul.

— Sunt cocă! îi mărturisi el. Te rog, dacă observi că aţipesc, dă-mi un cot sau ciupeşte-mă. Îţi mulţumesc dinainte.

În orice împrejurare, Sandu Macovei nu uita să fie politicos. De aceea, şi poate şi din pricina figurii sale delicate, fusese poreclit Prinţesă.

Marius îi făcu un semn liniştitor; să n-aibă grijă, îl va supraveghea.

— Să nu adormi şi tu!

— Eu?! oftă Marius. Sunt treaz ca un aisberg!

— Che bhine de thine! căscă Prinţesă.

Pe Marius, glasul lui Tiberiu Adamescu nu-l îmbia la somn, dimpotrivă, îl menţinea într-o stare de atenţie furioasă. Multe nădejdi îşi pusese Marius în compunerea de astăzi: „Lumea

personajelor lui Caragiale”. Muncise toată dimineaţa la ea în speranţa că va obţine un 8 solid sau un 9 confortabil. Până la ora aceea nu avea decât un 6, cu care se pricopsise la o analiză morfologică, când, în loc să răspundă cuminte, se înglodase rău de tot încercând să demonstreze că acuzativul este insuficient pentru cuprinderea anumitor funcţii ale substantivului şi că ar mai trebui un caz, acuzativul doi, de pildă. Nici nădejdile legate de „Lumea personajelor lui Caragiale” nu se dovediră îndreptăţite. Îndată ce profesorul Nicolau îl pusese pe Adamescu să-şi citească opera, Marius simţise că pierde orice şansă. „Adamescu! Întotdeauna şi peste tot, Adamescu! oftă Marius. Are doi de 10 şi nu-i ajung! Bine, Tiberică, ia-i tu pe toţi, ca să scrie naiva aia de Magda Feneşan în jurnalul intim că eşti genial”.

O mişcare dibace, şi de ceafa lui Tiberică Adamescu se lipi scaietele. Cei din spate izbucniră în râs. Gigi Feneşan îşi făcuse datoria.

— Ce se întâmplă acolo? se nelinişti profesorul Nicolau, ridicând o clipă privirile din caietul în care scria de zor conferinţa despre „Clasic şi modern în artă”, pe care urma s-o ţină, în seara aceleiaşi zile, la Casa de Cultură. De fapt, asta ar fi trebuit s-o facă domnul George Feneşan, expert în artă, tatăl gemenilor Feneşan, dar el anunţase acum o oră că nu poate să vină.

Tiberică Adamescu nici nu clipi. Continuă, plin de demnitate, să-şi citească compunerea. Nu le făcu adversarilor hatârul de a-i pârî. Fierbând de revoltă, Magda Feneşan îi aruncă fratelui ei o privire dum-dum. Se ridică din bancă şi, sub pretext că duce o hârtie la coş, trecu pe lângă Tiberică, eliberându-l, cu un gest matern, de umilitorul proiectil.

„Dădăceşte-l, fetiţă, că e frumos şi deştept!“ murmură Marius. I se părea că dintotdeauna ascultă vocea lui Tiberiu, că în aste constase toată viaţa lui de până acum: în a-l asculta pe Tiberiu. De zece ani, acest glas liniştit, alcătuind cele mai corecte propoziţii din lume, înşira, fără greşeală, reguli gramaticale, teoreme, date istorice. Tiberică n-avea preferinţe. La toate obiectele el îşi îndeplinea cu egală conştiinciozitate datoria de elev eminent. Marius se uită la ceas; mai erau doar 20 de minute până la sfârşitul orei. Pierduse orice şansă de a fi ascultat. Profesorul Nicolau abia mai avea timp să explice lecţia următoare.

Un susur uşor, de râuleţ paşnic, se auzi din dreapta lui Marius. Prinţesă adormise de-a binelea. Obrajii, destinşi, i se coloraseră într-un roz îngeresc. Lui Marius îi veni o idee diabolică. În loc să-l înghiontească, îi şopti blând, cu o sclipire răutăcioasă în ochi: „Dormi, Sandule, dormi, Prinţesă! N-avea nicio grijă, sunt lângă tine“. Sandu Macovei suspină uşor; un zâmbet fericit apăru pe buzele lui... Şi două minute mai târziu, un sforăit îngrozitor făcu să se cutremure clasa.

— Te crezi la hotel, Macovei?! strigă profesorul Nicolau, înmărmurit.

Trezit de avalanşa râsetelor, Prinţesă roti privirea buimac. Nu înţelegea ce se întâmplase. „Ridică-te!“ îi şopti cineva, şi el se conformă, zăpăcit încă de somn.

— Vă rog să mă iertaţi...

— Îţi iei lucrurile şi pleci imediat acasă! spuse profesorul Nicolau. Mâine te prezinţi neapărat cu unul din părinţi. Altminteri, nici să nu intri în clasă!

Prinţesă îşi îngrămădi cărţile în servietă, şoptindu-i necăjit lui Marius:

— Vezi cum eşti? Doar te rugasem să mă înghionteşti dacă adorm. Adios, amigo. S-ar putea să nu ne mai vedem niciodată!

Senin, Tiberică Adamescu aşteptă ca Prinţesă să iasă pe uşă, apoi prefăcându-se că-şi drege vocea vesti, printr-o tuse discretă, că e gata să continue lectura.

— Cum, domnule, mai ai?! se miră profesorul Nicolau.

— Încă trei pagini! confirmă Tiberică, mândru.

— Eu crezusem că ai terminat. Stai jos, de ajuns pentru azi. Suntem la o oră de clasă, nu la cercul literar.

Tiberică se aşeză, roşind. Disperată, Magda Feneşan căută în ochii colegilor semnele revoltei faţă de jignirea căreia îi căzuse victimă geniul şcolii. Nu întâlni decât zâmbete maliţioase şi rânjetul satisfăcut al lui Gigi. „Se bucură, măgarul, oftă ea. Îi arăt eu acasă. “

Până la sfârşitul orei, Marius trăi o viaţă fericită, bucurându-se de umilirea lui Tiberică. Plin de inspiraţie, desenă următoarea caricatură: într-o staţiune extraterestră care dă ocol globului, Tiberică citeşte o compunere, iar pământenii, tolăniţi în hamacele meridianelor şi paralelelor, dorm zdravăn cutremurând Universul cu sforăiturile lor. Desenul făcu înconjurul clasei, revenind la Marius cu felurite adnotări:

„Felicitări! L-ai prins excelent”. „Prostii. O mâzgăleală laşă”. „Bravo! Să-l publicăm în revista şcolii.” „Nu! V-ati permis şi aşa prea mult!“

La plecare, descoperi că – probabil din pricina zăpăcelii – Prinţesă îi luase fularul, lăsându-i-l în loc pe al său: un fular original, galben, cu pătrăţele roşii şi dungi verzi. „E aşa de colorat, încât îţi vine să-l priveşti cu ochelari de soare, altfel îţi strici ochii!“ râse Marius, legându-şi-l la gât gen „schior”, cum îl purta colegul său. „Poate că în ceea ce îl priveşte pe Prinţesă m-am pripit, dar în fond reputaţia lui nici aşa nu-i prea grozavă.”

Părăsind clădirea şcolii, se gândi că n-ar fi rău să treacă pe la Prințesă. „Sunt dator să-i dau o explicaţie. Până la urmă o să-i facă şi lui plăcere când i-oi spune de ce am procedat aşa şi în ce situaţie ridicolă l-am pus pe Tiberică.”

La colţul străzii se opri să caşte gura la un tren auto, format dintr-un camion greu şi trei platforme, cu arcurile strivite sub povara unui brad enorm. Toată strada se umpluse de mirosul bradului. Şoferul schimba una din roţi ajutat de patru băieţi voinici, cam de vârsta lui Marius. Toţi patru erau îmbrăcaţi în nişte frumoase jachete galbene, de piele. Unul din ei, cel mai înalt, se purta foarte familial cu şoferul, probabil era fiul său de altfel semănau. Cu atâtea ajutoare, înlocuirea roţii se petrecu în mai puţin de cinci minute. După ce aruncară o privire asupra legăturilor care fixau crengile bradului de-a lungul tulpinei, cei patru flăcăi şi şoferul se urcară în cabină. Trenul auto se puse în mişcare, duduind greoi. Marius fluieră admirativ şi-şi văzu de drum.

Tăie drumul prin piaţă, ieşind într-o ulicioară pustie şi rece, de-a lungul căreia se ridicau paralelipipedele de beton ale unor depozite. Deodată, o maşină, un mic Volkswagen vişiniu, cu un tigrişor mascotă agăţat de parbriz, se lipi de bordura trotuarului, cu frânele urlând. Speriat, Marius zvâcni în partea opusă; o clipă crezuse că şoferul a pierdut controlul volanului şi năvăleşte pe trotuar.

Portiera se deschise; apăru chipul unei femei tinere, cu ochelari verzi.

— Repede, puştiule, ce naiba? bombăni ea, făcându-i semn să se apropie.

— Vă pot fi de folos cu ceva?

— Eşti simpatic! râse fata. Ia „obiectul’’ şi şterge-o urgent acolo unde eşti aşteptat.

— Da… dar… ăăă… se zăpăci Marius, trezindu-se în braţe cu un bloc de desen, format mare.

Dar Volkswagenul demarase în viteză, dispărând după colţ. Marius privi buimăcit blocul de desen. „E o greşeală, m-a luat drept altcineva!“ Îl deschise. Foi albe, cretoase, care-ţi făceau poftă să ascuţi bine un creion HB şi să desenezi tot ce-ţi trece prin cap. „E nou-nouţ! M-am ales cu un cadou! Sunt destui indivizi aiuriţi pe lume. Ba nu. Mi-a spus clar că trebuie să duc obiectul acolo unde sunt… aşteptat!“ Observând că foile, cam jumătate din ele, erau lipite laolaltă, aşa cum se întâmplă uneori, începu, dintr-o obişnuinţă şcolărească, să le separe. Își ţuguie buzele, fluierând uimit; de fapt, un număr de foi, patru sau cinci, fuseseră îndepărtate, creându-se astfel un spaţiu în care fusese introdusă o pânză pictată! Era un portret, şi Marius şopti imediat: „Sunt sigur că am mai văzut-o! ‘’ pentru că tabloul reprezenta o fetiţă al cărei chip îi era familiar şi, în acelaşi timp, destul de îndepărtat, ca o veche şi duioasă amintire. Fetiţa, în vârstă de vreo 12 ani, era îmbrăcată într-o rochie fastuoasă, după o modă de acum trei-patru sute de ani, din mătase sidefie, cu dungi purpurii şi cu o crinolină imensă. Nu zâmbea, se înfăţişase pictorului severă ca o regină, dar ochii negri, mari, plini de bunătate şi candoare păreau să ascundă o sclipire de voioşie. „Când am mai văzut-o, şi unde?“ se întrebă Marius, tulburat. Desigur, asta se întâmplase foarte de mult, pentru că privind chipul fetiţei se simţea cuprins de ceţurile trandafirii ale celor mai vechi amintiri: iarnă, şi el răsturnându-se cu săniuţa în zăpada pufoasă; barba aspră a cuiva care-l sărută; moleşeala unei zile cu febră şi aspirine, şi mama citindu-i poveşti.

— Marius!

Cel care strigase venea într-o goană nebună. Zgomotul paşilor lui umplea de ecouri străduţa mohorâtă. Era Prinţesă, cu figura răvăşită de nelinişte, aşa cum Marius nu-l văzuse niciodată.

— Ce cauţi aici?

Avea un glas aspru, răguşit.

— Mă duceam la tine.

— Fii bun, dă-mi fularul. Şi asta! Nu te supăra…

Smulse de sub braţul lui Marius ciudatul bloc de desen.

— Ia stai – se supără Marius – fularul poţi să ţi-l iei, dar blocul…

— Te-ai uitat înăuntru?

— Treaba mea! Dă-mi-l !

— Înseamnă că te-ai uitat!

— Nu m-am uitat! minţi Marius, bănuitor. Mare lucru, un bloc de desen!

Prinţesă îi puse mâna pe umăr, glasul îi deveni vesel, prietenesc.

— S-a petrecut o mică greşeală, ha-ha! Din pricina afurisitului de fular ai fost confundat cu mine. A fost aici un Volkswagen, nu-i aşa? Şi înăuntru era o tipesă cu ochelari verzi, e adevărat?

— Să zicem. Şi?

Prinţesă râse:

— Pe mine mă căuta. Mie îmi era destinat blocul. Un cadou. Trebuie să-l duc cuiva. Ce întâmplare caraghioasă!

— Explică-mi, nu înţeleg nimic!

— Ce să înţelegi? Doar nu-i nimic important! Atât te rog, dă-ţi cuvântul că n-o să povesteşti nimănui în- tâmplarea asta, pentru că e vorba de o surpriză.

— Şi dacă aş povesti?!

— Ce catâr! Scuză-mă, n-am vrut. Marius dragă, suntem prieteni vechi, nu-i aşa? Închipuie-ţi că e vorba de un mic secret, uite-atât de mic, dar care are farmecul lui. Hai, dă-ţi cuvântul! Sau ţi-e frică? Fac pariu că ţi-e frică, te-ai îngălbenit!

— Ba nu m-am îngălbenit de loc! se supără Marius. Dacă ţii neapărat, poftim, îţi dau cuvântul meu că n-o să povestesc nimic.

—Mulţumesc! zise Prinţesă, prietenos. De fapt, voiam mai degrabă să verific dacă ai încredere în mine. Tu nu-ţi dai niciodată cuvântul degeaba. E o adevărată mândrie că am cuvântul unui tip serios ca tine.

„Periuţa cea moale, pe umerii mei! gândi Marius, bănuitor. Ce se întâmplă cu Prinţesă de mă laudă atâta?“

Dar se hotărî să amâne explicaţia deoarece era grăbit să ajungă la ora de scrimă. Cinci minute mai târziu se găsea într-un ascensor bătrân, cu uşi din fier forjat, urcând în corpul unei clădiri îmbătrânite şi ea, mirosind a ciment ud şi a diferite preparate de bucătărie. La etajul cinci, Marius coborî, sunând la

o uşă pe care scria: „Salonul Jaguarului”. Această denumire putea fi întâlnită săptămânal la rubrica de publicitate a ziarelor, precizându-se că în salonul Jaguarului se predau, contra unor taxe convenabile, după metode ştiinţifice îndelung verificate, scrimă, judo, tehnica interpretării la diferite instrumente muzicale, arta dansului, a conversaţiei şi a autoeducării voinţei; că, în fine, tot aici se fac teste prin care oricine poate afla ce caracter şi ce aptitudini are.

Uşa se deschise şi în prag apăru enormul câine-lup, care ţinea în dinţi tăbliţa cu cuvintele: „Bine ai venit, te rog să mă urmezi”. Marius îl mângâie pe cap, amintindu-şi ce groază vâra această apariţie în cei care veneau întâia oară aici.

Din vestibul pătrunse în salonul propriu-zis, tapisat în întregime cu pluş roşu. În prima zi, Marius rămăsese năucit de mobilierul şi de decoraţiunile acestui interior. Pereţii erau acoperiţi de panoplii cu arme de foc, arme albe, instrumente muzicale şi obiecte de artă africană, indiană, japoneză, cine le mai ştia pe toate. Într-un colţ al încăperii se afla un avion de vânătoare autentic, tip IAR 81, cu aripile retezate, iar fuselajul tăiat de la un metru în spatele carlingii. Era aparatul cu care Jaguarul făcuse războiul. Carlinga, motorul, mitralierele, tabloul de bord erau intacte. Se mai aflau în salon şi alte lucruri strict autentice: o tejghea de cârciumă provenind în mod indiscutabil din Texas şi fabricată în 1880, un costum clasic de scafandru, o trusă completă de iluzionism şi prestidigitaţie, un rechin împăiat, lung de patru metri, care ascundea în burta lui un dulăpior de oţel cu arhiva salonului. Atrăgea atenţia o mare mulţime de scaune fără să existe două la fel: un taburet de pluş moţăia alături de un soi de tron incomod şi ţeapăn, balansoarul se răsfăţa lângă graţioasa canapea vieneză, o străveche laviţă, cu încrustaţii severe, medita alături de un fotoliu Barcelona.

— Bună seara! zise Marius, deşi nu văzuse pe nimeni.

— Bună seara! răspunse o voce blajină, şi de după spătarul tronului apăru capul cu puţine fire de păr, mai mult ţeastă lucitoare, al domnului Mirea, cumsecadele secretar al maestrului. A mai slăbit frigul? Nu? Şi ce mult e până la vară!

Dispăru din nou la adăpostul spătarului. Foşnetul jurnalului dovedi că omul îşi reluase lectura.

În pereţii salonului se vedeau patru uşi. Fiecare purta o inscripţie: sala de muzică, sala de scrimă, sala de lupte, sala de

educaţie. Marius se uită la rechin şi îi făcu cu ochiul. Cât de mult se mirase în prima zi, văzând cum din burta dihaniei se scot registrele de înscriere. Într-un astfel de registru se afla şi fişa lui, pe care uneori o cerea spre consultare. Răspunsese în ziua aceea la vreo sută de întrebări aiurite – nu ştia că i se aplică un test asupra cunoştinţelor şi preocupărilor – şi cu cât trecea vremea, cu atât se amuza pe seama naivităţilor debitate în urmă cu aproape doi ani.

De fapt, nu venise aici să înveţe scrima, ci doar s-o practice. Încă din clasa a şasea fusese elev al şcolii sportive, secţia scrimă. Era considerat un sabrer foarte bun, uneori ajungea până în semifinalele campionatului de juniori, dar numai atât. Cu timpul, faptul că unul sau altul din colegii lui i-o lua înainte – şi de câte ori nu-i învinsese la antrenament! — îi devenise insuportabil. Într-o bună zi părăsise şcoala trist, dar resemnat. Câteva luni mai târziu, văzând anunţul de la mica publicitate, se prezentase la salonul Jaguarului. „Dar bine, prietene, spusese acesta, ce ai putea să mai înveţi de la mine?“ „Vreau pur şi simplu să am un partener bun, răspunsese Marius. La şcoala sportivă nu mă mai duc. Acolo se fac campioni şi eu n-o să ajung niciodată campion’’.

Aşa cum făcea săptămânal în ziua şi la ora aceea, deschise uşa „sălii de scrimă’’. Jaguarul îl aştepta cu sabia pe genunchi.

— Bine ai venit, muşchetarule!

Deşi era cam de o vârstă cu domnul Mirea, Jaguarul sau „multiprofesorul’’, cum i se mai spunea, avea o cu totul altă înfăţişare: ţinută dreaptă, umeri laţi şi şolduri înguste, braţul ferm şi ochi scăpărători sub sprâncenele cenuşii şi dese. Coama lui bogată, cu şuviţe albe şi negre, părea să justifice singură porecla de Jaguar. În realitate, sub această denumire, „multiprofesorul’’ evoluase cu 35—40 de ani în urmă în circurile vremii ca vestit săritor la trapez şi apoi ca iluzionist. Mai fusese, în uimitoarea lui existenţă, pescuitor de perle în Oceanul Indian, ghid de vânătoare în Africa, operator de film în America, maestru de arme în Italia şi ziarist în Algeria, încheindu-şi cariera ca pilot de vânătoare acasă la el, în timpul războiului. Nu obişnuia să-şi povestească viaţa, în scopul convingerii clientelei salonului îşi redactase autobiografia, multiplicând-o în trei exemplare care stăteau la dispoziţia vizitatorilor în loc de diplome sau alte certificate de calificare. Avea atât de mulţi

elevi, încât primea foarte rar înscrieri noi. De altfel, pe Marius nici nu-1 trecuse în registre la rubrica „scrimă’’, ci la „educarea conştiinţei de sine“, deoarece ca sabrer nu era mai prejos decât maestrul.

— Ce face mama? Ce face frăţiorul? întrebă amabil Jaguarul, executând salutul.

Lamele se ciocniră agresiv. Asalt, paradă, fandare – punct pentru Marius.

— Bine! răspunse el, cam fâstâcit de întrebare. Mama, cu treburile ei. Asta mic văd că deocamdată e cuminte, nu urlă prea mult.

Lamele se întâlniră din nou.

— Atenţie la picioare! zise Jaguarul. Foarte bine. Cred că micuţul are toate condiţiile să devină şi el un scrimer de elită. Dar, mai întâi, fratele cel mare trebuie să fie răbdător, afectuos, şi să-l ajute să crească.

Marius strâmbă din nas. Jaguarul, bun psiholog, îi intuise cu precizie starea sufletească. Din ziua în care, judecând după talia mamei, începuse să fie foarte evident că Marius urma să aibă un frăţior, băiatul pleca de acasă în goană, şi la fel de grăbit era la sosire, ca să nu dea ochi cu vecinii. Pe urmă, cu o lună înainte de apariţia noului membru al familiei, multe din grijile gospodăreşti – în special cumpărăturile şi operaţiunile de curăţenie generală – căzuseră în sarcina lui Marius. Cum nu prea avea prieteni şi-şi petrecea timpul mai mult în casă, era inutil să se plângă că din pricina noilor sale atribuţii face vreun sacrificiu. Spăla vase şi rufe, făcea piaţa şi bătea covoarele fără proteste, dar şi fără tragere de inimă. Doar la piaţă îi plăcea să se ducă, asta îi plăcuse întotdeauna.

Marius ar fi dorit ca în duminica asta să doarmă până la 8 dimineaţa, ba chiar până la 9, dar, suspinând de necaz se trezi posac la 6. Trebuia să se ducă după lapte. Alături, în încăperea părinţilor, „ăla mic“ scâncea. Din baie se auzea mormăitul tatălui, care cânta în timpul bărbieritului. „Ce-i pasă lui? O şterge la serviciu, pe când eu abia după ce vin de la piaţă încep greul“. Uneori îi venea să urle de necaz că în loc să se răsfeţe în aşternutul cald, trebuie să dea fuga, năuc, după lapte, după pune, după aia, după ailaltă, şi după aceea să se aşeze la lecţii. Fireşte, ar fi putut să le facă mai lejer sau mai în fugă, dar asta

ar fi însemnat să nesocotească ceea ce scrisese cu mâna lui într-un anumit carneţel, pe care nimeni în afară de el nu-l putea citi, deoarece însemnările erau făcute într-un alfabet secret, inventat de el însuşi. Acolo se afla planul amănunţit al „Operaţiunii Hercule“, un plan îndrăzneţ şi dificil, născut astă-primăvară, în clipe grele, atunci când Magda Feneşan îi invitase acasă pe toţi băieţii şi fetele din şcoală care împlineau, ca şi ea, 16 ani în lunile primăverii. Numai pe Marius îl „uitase“, cu toate că era născut chiar la 21 martie. În schimb, Tiberică Adamescu trona în capul mesei, deşi împlinise 16 ani în ianuarie. Marius nu era socotit destul de bun pentru societatea Magdei. Poate că fata are dreptate. Ai tu 16 ani, e adevărat, dar prin ce te deosebeşti de alţii? De câte ori e rostit numele tău într-o discuţie importantă? Cine spune vreodată: „Staţi o clipă, să vedem ce zice Marius?“ „Operaţiunea Hercule“ însemna că trebuie să înveţe excepţional, să se impună în ochii tuturor, să devină unul din cei pe care toată lumea îi caută, le cere o părere, le solicită prietenia. Nici până atunci nu învăţase prea rău, şi nici nu trecuse printre oameni nebăgat în seamă. „Operaţiunea Hercule“ era însă menită să-l conducă pe potecile perfecţiunii.

Toată noaptea o visase pe fata din tablou. Se făcea că stau alături, la fereastra unui castel medieval. Deodată, apare un Volkswagen vişiniu, din care ies o sumedenie de luptători în armură. N-au intenţii bune, vor s-o răpească, Marius o apără luptând eroic, dar fata îi spune cu glasul Magdei: „Degeaba, cavalerul inimii mele e Tiberică Adamescu“.

Porni înfrigurat după cumpărături. „Două sticle de lapte. Mulţumesc! O franzelă mai prăjită şi o intermediară mai blondă. Nu-i nimic, iau restul de 60 de bani când trec înapoi de la piaţă.“ Ca de obicei, dorea un singur lucru: să se întoarcă mai repede acasă, să se arunce în pat şi să doarmă până la zece, dar ştia prea bine că asta nu se poate. „Şase ouă. Nu, pe ăsta nu-l primesc! Lăsaţi că ştiu eu. Oul proaspăt are coaja aspră, văroasă. Zarzavat de supă. Sigur că vreau şi ţelină. E ciudat cât de bine seamănă ţelina cu un satelit artificial sau cu un batiscaf“.

Atelierul de la spălătorie şi curăţătorie chimică „Nufărul’’. „Cling-cling’’, făcu clopoţelul de la intrare. Marius pune pe

tejghea o cuvertură de lână, făcută balot. „Pentru curăţat“, zice el. Vocea gestionarei: „De ce natură sunt petele?“ Marius bombăne: „A pătat-o ăla mic, vedeţi şi dumneavoastră’’. Cling-cling. Intră un flăcău scund şi îndesat, cu ochii oblici. Are în mână o jachetă galbenă, de piele, zebrată pe piept de dungi albastre. „Aţi putea să scoateţi petele astea? ‘’ Marius profită de prilej şi pleacă. Pe drum se gândeşte că o jachetă asemănătoare a mai văzut el, dar a uitat unde.

— Hei, fii atent!

Marius tresări. Ajunsese în faţa casei lui Gigi Feneşan, pe strada Rucăr. Colegii spuneau că Gigi locuieşte într-un televizor. Într-adevăr, faţada de sticlă a verandei semăna destul de bine cu un ecran de televizor.

Marius făcu un pas înapoi, încercând să se dumerească. Gigi Feneşan ţinea pe trotuar panglica de metal a unei rulete, trasând cu cretă urmele măsurătorii. Asfaltul arăta ca o pagină din caietul de geometrie. O mulţime de copii urmăreau cu gura căscată operaţiunile.

— Ce-i asta, vreţi să scoateţi strada la vânzare pe bucăţele? se interesă Marius.

— Exact! spuse Gigi. Dacă vrei şi tu un bolovan, ţi-l servim imediat.

— E prea devreme, îmi cade greu la stomac. Nu, serios, ce rost au toate astea?

Gigi se uită mirat la cei din jur, ca şi cum întrebarea ar fi fost atât de neroadă, încât nu ştia dacă merită să-i dea vreun răspuns.

— Pe ce lume trăieşti? se îndură el, jumătate supărat, jumătate indulgent, aşa cum te adresezi unui copil din cale-afară de naiv. N-ai aflat nimic?

— Ce să aflu?

— Eşti mai rău decât Tiberică! Seara, cu nasu-n cărţi, dimineaţa, după zarzavat! Mă întreb dacă îţi mai rămâne destul timp să mături şi să speli scutecele lui frate-tău…

— Nu-i treaba ta!

— Te priveşte, dar mai ieşi şi tu în lume. Ai crescut, trebuie să te înveţi cu oamenii, să fii la curent cu evenimentele…

— Mă plictiseşti.

— Află atunci că aici s-a produs o spargere, mârâi Gigi Feneşan. Acum poţi să pleci. Altceva nu pot să-ţi mai spun, ca să nu mori de plictiseală.

Desfăşură din nou panglica ruletei. Marius ridică din umeri şi se rugă de unul din privitori să-i dea lămuriri, Atâta aşteptau. Începură cu toţii deodată: „Ieri la prânz…” „Un tablou care costă un milion…“ „Miliţia…“

— Gigi, e adevărat?

— Te cred. Să-l vezi pe tata. E distrus.

— … un milion?!

— Poate şi mai mult. Sau poate niciun ban! Tata adusese tabloul acasă pentru expertiză. L-a rugat un cetăţean, omul a moştenit casa unui unchi şi printre lucruri a găsit tablourile, vreo şase. A venit cu ele la muzeu, să întrebe dacă au vreo valoare. Cinci s-au dovedit lucrări obişnuite, dar al şaselea, un portret de fată, i-a ameţit pe toţi. S-ar putea să fie de Velasquez. Îţi dai seama de situaţie? Tata l-a adus acasă, ca să-l poată studia cu de-amănuntul, iar bandiţii n-au pus mâna pe nimic altceva; numai portretul i-a interesat.

Pe Marius îl cuprinse groaza.

— Un portret de fată?

— Da. O mică zână sau o domniţă. Ce-i cu tine? Tremuri.

— E frig. Miliţia ce spune?

Gigi ridică dispreţuitor din umeri:

— Au fost pe aici vreo trei ofiţeri. S-au uitat, au făcut fotografii, au pus întrebări…

— Ce întrebări?

— Banale. Cu cine suntem prieteni, ce persoane mai ştiau de existenţa tabloului în casa noastră, dacă avem bănuieli. Până şi femeii de serviciu i-au cerut lămuriri. Biata Mărioara! Ea nu face nicio deosebire între o statuetă de jad din epoca dinastiei Min şi o răţuşcă de ipsos, cumpărată din Obor!

Melodia vorbirii lui Gigi, cu suişuri de dispreţ şi descrescendo-uri de blazare, îi făcu pe cei de faţă să-şi dea seama că nu erau consideraţi cu nimic mai presus decât Mărioara. În cel puţin o duzină de capete apăru dorinţa aprigă de a şti cât mai curând ce e cu statuetele de jad şi cu dinastia Min. Toţi se gândeau la coperţile verzui ale dicţionarului enciclopedic.

— Şi acum ce faci? zise Marius, arătând spre pavajul plin de linii întretăiate, de cifre şi de semne misterioase.

— Ancheta mea. Înţelegi? O anchetă personală.

— Mi-nchipui că ai reuşit să descoperi o mulţime de lucruri.

— Deocamdată nu cred că am motive să mă laud, spuse Gigi modest. Priveşte! După urmele maşinii e mai mult ca sigur că a fost un camion. Vezi – arătă el o pată negricioasă pe muchia bordurii – e urma cauciucului. Numai o maşină grea ar fi putut lăsa urma asta. De altfel, vecinii confirmă că ieri, în jurul orei prinsului, un camion pe care erau scrise iniţialele întreprinderii de reparaţii electrice – desigur, o falsificare – a staţionat în diferite puncte ale străzii. Doi: infractorii au avut chei perfecte. De nicăieri nu reiese că ar fi forţat vreo uşă. Asta înseamnă că sunt experimentaţi, deci nu prea tineri. Trei, şi acest punct este foarte important: unul dintre infractori e alcoolic. Nici chiar într-o astfel de împrejurare n-a rezistat tentaţiei. Noi avem în barul bibliotecii câteva „fiole“ cu coniac, whisky şi alte sucuri de praf de puşcă… Din toate acestea, a ales ţuica. Şi-a umplut un pahar de 200 de grame, s-a cinstit ca la el acasă, dar, din pricina emoţiei, probabil, l-a scăpat pe covor. Când am intrat noi în cameră era un miros de te trăsnea!

— Da, zise gânditor Marius, ai câteva indicii foarte importante. Un beţiv, un camion…

Se întrerupse, pentru a-l saluta pe tatăl lui Gigi, expertul George Feneşan, un bărbat înalt, frumos, cu chipul arămiu, cu ochi albaştri şi mustaţă neagră, care ieşise în curte şi tocmai ridica husa de pe maşină.

— A, zise Gigi, tu n-ai văzut încă maşina noastră? Închipuie-ţi, o avem de un an, dar n-a fost nevoie nici de cea mai mică reparaţie. Uneori o conduc şi eu pe străzi mai lăturalnice. Şi ce culoare frumoasă, nu-i aşa?

— Da! bâigui Marius.

Nu-i venea să-şi creadă ochilor. De sub husă apăruse Volkswagenul vişiniu, cu tigrişorul-mascotă.

CAPITOLUL II

Marius se simţea în situaţia telefonistului fără experienţă care, aflat pentru întâia oară în faţa panoului centralei, se zăpăceşte, nu mai ştie în ce borne să introducă zecile de fişe, în timp ce o sumedenie de glasuri îi urlă în căşti, cerând legăturile corecte. Marius privea cu ură jumătatea goală a băncii, adică locul în care ar fi trebuit să se afle Prinţesă, omul fără scrupule, din pricina căruia „Operaţiunea Hercule“ era grav primejduită. „Da, onorată instanţă – şopti Marius – sunt complice cu Prinţesă şi cu pungaşii lui. Vedeţi şi dumneavoastră cât e de periculos să-ţi dai cuvântul de onoare numai din orgoliu. “

Părea mai mult decât evident că tabloul furat este identic cu cel ascuns între foile blocului de desen. Starea lui Marius putea fi exprimată printr-un singur cuvânt: spaima. „Şi ce frumos ar fi putut să fie!“ oftă el, gândindu-se la carneţelul în care-şi notase cifrat drumul cel luminos şi plin de izbânzi pe care avea de gând să-l parcurgă, întru gloria şcolară şi umilirea Magdei. Acum, „Operaţiunea Hercule“ i se părea un vis de neîndeplinit. Pe el îl aşteptau zile grele; trebuia să-şi dovedească nevinovăţia.

Gigi Feneşan era, în schimb, într-o formă de zile mari. Recreaţie de recreaţie, toată şcoala se strângea în jurul lui ca să-l audă povestind despre cercetările sale. „Tu, dar băiatul ăsta s-a maturizat într-o singură zi! declară emoţionată Valeria Sima. Îi stă foarte bine aşa, se vede imediat că are un ţel important!“ „Haimanaua ae frate-meu?! râse dispreţuitoare Magda. Joacă teatru, fetiţe! N-avea grijă, până mâine îi trece!“ Şi Gigi, ba zâmbind şiret, ba încruntându-se bănuitor, ba rămânând pe gânduri, ca şi cum i-ar fi venit pe loc o nouă ipoteză, ba lăţindu-şi umerii ca şi cum se pregătea să-l înşface pe bandit, vorbea într-una despre urmele lăsate de autocamion, despre infractorul alcoolic, despre... În ciuda necazurilor sale, Marius gândea: „Ce de nerozi! Dacă i-aş spune ce ştiu eu, cred că băieţelul ăsta s-ar cuminţi foarte repede, şi i-ar trebui multă vreme ca să-şi revină din uimire!“ Deocamdată, însă, Marius recunoştea cu destul necaz că pradă uimirii era el însuşi. Într-adevăr, cum să-şi explice legăturile lui Prinţesă cu hoţii? Dar faptul că tabloul furat din casa expertului Feneşan fusese transportat nu cu un autocamion, ci cu maşina aceluiaşi expert Feneşan? Dar propria-i situaţie, de complice fără voie? Dar neobişnuita atracţie pe care o exercita asupra lui fetiţa din tablou? „Iată, stau la locul

meu, iau notiţe, nimeni nu mă bagă în seamă, şi totuşi singurul om care ştie câte ceva sunt eu!“

De fapt, Marius ar fi dat mult, ar fi dat orice ca să nu ştie nimic. Era departe de a fi omul căruia să-i placă astfel de taine. Constatase de mult: n-avea spirit de aventură. Expediţiile zgomotoase, de duminică, prin centrul oraşului, ale colegilor lui îl lăsau indiferent, modul entuziast în care se lăudau că sunt prieteni cu diferiţi pierde-vară îi spunea prea puţin. Fără să fie ceea ce se cheamă un fricos, îi displăcea aglomeraţia şi hărţuiala, preferând să-şi petreacă orele libere citind cărţi vesele sau jucându-se paşnic cu copiii mai mici, care-i dădeau întotdeauna ascultare. De astă dată nimerise într-un joc ticluit de alţii, dar un joc periculos şi necinstit. O binefăcătoare mânie îl ferea însă de năuceala spaimei. Se simţea ca în sala de scrimă; fusese lovit, trebuia să lovească.

De două minute apăsa butonul soneriei. Ar fi putut să jure că de cealaltă parte a uşii e cineva care nu vrea să deschidă. „Nu, copile – murmură Marius – ar fi prea simplu să scapi de mine aşa.“ Coborî cu liftul până la parter, după care se furişă înapoi pe scări, oprindu-se între etajele 5 şi 6, unde se aşeză la pândă. „Stau aici şi până mâine dimineaţă dacă o fi nevoie!“ mormăi el, îndârjit. Dar aşteptarea n-avea să fie prea lungă.

După vreun sfert de oră, liftul se opri la etajul 6. Pasagerul întârzia să deschidă uşa, probabil că era incomodat de ceva: din cabină se auzeau fel de fel de tron- cănituri. Într-adevăr, apăru un băiat cam de 11 ani, încărcat cu o mulţime de pachete atrăgătoare. Având mâi- nile ocupate, el se înălţă pe călcâie apăsând butonul soneriei lui Prinţesă cu fruntea. Marius era pregătit. Uşa se întredeschise şi apăru o mutră bănuitoare: Prinţesă în persoană. Din apartament venea un zumzet de voci amestecat cu frânturi de muzică. Băiatul cu pachete dădu să se strecoare înăuntru. Unul din pachete îi scăpă, desfă- cându-se; erau cutii de sardele. Prinţesă se aplecă să le adune. Dintr-un salt, Marius escaladă balustrada şi începu să le adune.

— Îmi dai voie?

— Mulţumesc! şopti furios Prinţesă. Oaspeţii nu trebuie să se deranjeze.

— Ah, prin asta trebuie să înţeleg că mă inviţi înăuntru?

— Nu! se sperie Prinţesă. Iartă-mă, astăzi sunt foarte ocupat!

— Nu face nimic. Vreau să schimb câteva cuvinte cu domnul Macovei! zise ameninţător Marius.

— Tata nu-i acasă.

—Atunci, maică-ta. Sper că n-ai nimic împotrivă să prezint doamnei omagiile mele.

— Isprăveşte! Sunt singur.

— Da? Şi gălăgia asta o fac fantomele?

Marius îl îmbrânci şi pătrunse în hol. Apartamentul era compus din două camere şi, prin uşile date de perete, se vedea o aglomeraţie ca în sălile de aşteptare. Prinţesă îl apucă disperat de mână:

— Nu trebuia să intri, dar dacă ai făcut-o, te rog din suflet să nu vorbeşti nimic despre... secretul nostru. Mai ales de faţă cu Geo Blondul.

Marius se întrebă dacă nu a nimerit într-un internat. Dormitorul devenise ceva între hotel şi cămin de copii. Niciunul din ocupanţi nu părea să aibă mai mult de zece ani. Doi se distrau pe covor cu vechile jucării ale lui Prinţesă, unul se strâmba cu sârguinţă în faţa oglinzii, vreo trei stăteau tolăniţi pe divan, în timp ce un ochelarist, instalat pe lada studioului, le citea dintr-o carte, pesemne veselă, căci se strâmbau de râs. Harababura din casă te făcea să crezi că unii dintre ei nu erau simpli musafiri, ci locuiau chiar aici.

Sufrageria prezenta alt aspect. Aici urla picupul, şi trei tineri, instalaţi la masă, jucau cărţi, fumând cu îndârjire. Cel cu spatele spre uşă, împodobit de o frumoasă chică blondă, spuse, fără a-şi întoarce capul:

— Intră, puştiule! Ai bani?

Marius nu prea simţea nevoia să intre. Mormăi ceva, pregătindu-se să se retragă. Tânărul se răsti:

— Am zis să intri!

— Lasă-l, Geo! Nu ştie să joace, interveni împăciuitor Prinţesă.

În fine, Geo catadixi să-şi arate faţa. Nu părea să aibă mai mult de 18 ani, era subţire, cu trăsături delicate şi ochi mari, albaştri. Ai fi spus că-i un băiat cu adevărat frumos dacă din toată înfăţişarea lui nu s-ar fi degajat atâta obrăznicie şi dispreţ, încât te simţeai obligat să-ţi iei măsuri de precauţie.

— Nu l-am întrebat dacă ştie să joace, preciză el. L-am întrebat dacă are bani. Ai sau nu?

— Cred că am ceva… se zăpăci Marius, şi dominat de privirile poruncitoare ale lui Geo scoase involuntar o hârtie de 5 lei.

— E putred de bogat! izbucni în râs unul din jucători. Lasă, Geo, că te împrumut eu!

Dar Geo Blondul luă calm hârtia de 5 lei.

— Suma n-are importanţă, copii, o să vedeţi, îmi va purta noroc. Banii de împrumut şi proştii aduc întotdeauna noroc.

Marius începuse să-şi revină.

— Dacă-i pe aşa, nu te mai împrumut. Dă-mi banii înapoi. Prost eşti tu! i-o întoarse el.

Pe chipul Blondului apărură pete roşii. Înfricoşat, Prinţesă se postă între ei:

— Geo, el nu te cunoaşte! Marius, du-te acasă, îţi explic mâine.

Cu un gest lent, Geo Blondul îl înlătură pe Prinţesă. Ceilalţi se ridicară, retrăgându-se lângă pereţi, ca să lărgească scena pe care aşteptau, cu nerăbdare, să vadă începând o acţiune palpitantă. În cadrul uşii apărură, ca la comandă, copiii aflaţi în dormitor, cu ochii holbaţi de curiozitate şi de plăcere.

O palmă fulgerătoare se abătu asupra figurii lui Ma- rius. Geo lovise de sus în jos, orbindu-l. Figura asta o învăţase dintr-un film. Cu stânga îl pocni aproape instantaneu în stomac. Nu prea tare, mai mult de dragul respectării principiului „un-doi“. Apoi, ca să fie spectacolul întreg, lansă un frumos croşeu la obraz, aşa cum văzuse în emisiunea „Careul magic”.

Dar o explozie de durere în partea stângă a gâtului îl făcu să rămână cu braţul în aer. Marius, care cu o clipă înainte apucase să se retragă atâta cât directa la stomac să-şi piardă cel puţin trei sferturi din forţă, revenise imediat, lovind cu braţul stâng printr-o rotire extrem de rapidă. După cinci ani de scrimă nu ajungi neapărat campion, dar să ghiceşti intenţiile adversarului, să te deplasezi rapid şi să acţionezi fulgerător, asta, da, înveţi. Urlând, Geo îi repezi un picior în pântece, dar pentru cine e învăţat să se ferească de sabie, ameninţarea unui picior e aproape umoristică. Marius sărise la timp într-o parte, prinzând piciorul adversarului şi săltându-l cu putere. Geo Blondul căzu ridicol pe spate şi făcu lucrul cel mai neaşteptat: izbucni în plâns, un plâns ciudat, fără văicăreli, fără strâmbături. S-ar fi zis că lacrimile evadau fără ştirea lui de sub pleoape. Marius întoarse stânjenit capul; nu văzuse niciodată un băiat atât de

mare plângând. Brusc, Geo Blondul se repezi pe hol. Prinţesă alergă imediat după el, vorbindu-i cu însufleţire. În loc de răspuns, zgomotul uşii trântite. Prinţesă reveni, purpuriu de indignare.

— Frumos, domnule Marius! Te invit în casa mea, iar tu îmi loveşti prietenii.

— Nu uita că el a început. Întâi m-a jignit, pe urmă i-a venit chef de luptă.

— A vrut să glumească, prostule! se necăji Prinţesă, roşind, deoarece-i scăpase fără voie cuvântul „prostule”.

— Glumele astea, cu pumni, eu nu le înţeleg.

— Eşti nesociabil, sălbatic! Crezi că dacă un om dă puţin din mâini înseamnă neapărat că vrea să se bată pe viaţă şi pe moarte?

Sinceritatea indignării lui Prinţesă nu putea fi pusă la îndoială.

— În cazul ăsta, îmi pare rău! zise Marius, dezorientat. Aş fi putut să jur că vrea să-mi rupă oasele. De unde să ştiu că la tine se face balet pe motive din folclorul bătăuşilor?!

— Eu te-am rugat să nu intri.

— Păi acum chiar că regret. Nu-mi place cum arată casa ta. Profiţi de absenţa părinţilor tăi şi-ţi faci de cap…

— Se înţelege, mylord, zise Prinţesă cu deferenţă. Dar ia spune-mi, ţi-ai luat vitaminele pentru azi? Ai mâncat toată supica la prânz? Ai răspuns frumos la lecţii? Atunci du-te repede acasă şi fă nani, mama o să-ţi spună o poveste aleasă special din cartea pentru băieţii cuminţi.

— Ţi-aş recomanda-o şi ţie.

— Eu nu sunt cuminte. Te sfătuiesc să mă eviţi, aş putea să-ţi fiu un exemplu rău.

Copiii ţopăiau în jurul proaspătului erou.

— Dar cu doi odată poţi să te baţi? Dar cu trei? Dar cu zece?

— Nu-l mai lăudaţi atât! se răsti Prinţesă. Acum cinci ani, când l-am luat de mână şi l-am dus la scrimă, tremura şi de umbra lui. Haideţi, e târziu! Mai duceţi-vă şi pe la casele voastre, eee!

Apoi, obosit şi fără chef, se întoarse spre Marius:

— Dacă vrei să râzi de mine, pregăteşte-te să mă asculţi.

Cu două săptămâni în urmă, într-o miercuri, o veste neobişnuită cutreiera şcoala. Prinţesă fugise de acasă! O femeie, mătuşa lui, alerga în panică pe culoarele liceului.

Cancelaria trepida. Se telefona la miliţie, la Consiliul municipal, la spitalul de urgentă. Dar n-a sunat bine de intrare, că în clasă şi-a făcut apariţia Prinţesă însuşi, calm, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. „Unde-ai fost, neseriosule?“ l-au luat în primire colegii. Prinţesă se supărase: „Terminaţi! Acasă la mine, unde să fiu? În apartamentul părintesc! “

Tatăl lui Prinţesă era geolog, şi aceasta era şi profesia mamei. Plecau pe teren când unul, când altul. Ultima oară plecase tatăl. După un timp, îi telefonase soţiei tocmai din Munţii Rodnei: „Te rog să vii aici pentru câteva zile, am găsit o zonă interesantă, trebuie să ne sfătuim”. Mama îşi făcuse la iuţeală valiza, ducându-l pe Prinţesă la mătuşa Filofteia, să locuiască acolo în lipsa lor. Dar lui Prinţesă nu-i plăcea mătuşa Filofteia. „Ce-ţi spune numele ăsta, Filofteia? Nu-ţi sugerează ceva alb, uscat şi plângăreţ? Exact mătuşă-mea. Toată ziua mă dăscălea: «Aia ai voie să faci, ailaltă n-ai voie»”. Prinţesă se hotărâse deci să fugă… acasă la el. „Aveam dreptul ăsta, nu? Mătuşa nu suportă televizorul şi are mania curăţeniei, mereu mă dădea afară ca să deretice. Aici, la mine, mă uit la televizor cât vreau şi de dereticat mă ocup singur. Dar n-aveam cheia apartamentului. Prima noapte a trebuit să dorm în spălătorie. Eram disperat. Atunci mi-a spus cineva: «Caută-l pe Geo Blondul!» Vine Geo, se uită, fluieră. Mă întreabă: «Ai vreun act la tine?» Răspund: «Buletinul. De ce?» Râde: «Vreau să văd dacă e chiar casa ta. Să nu fii vreun spărgător!» I-am dat buletinul, a zis: «E-n regulă», a scos din buzunar două sârme, le-a introdus în broască, le-a răsucit de câteva ori şi… mi-a deschis uşa: «Liber!» “.

Odată instalat, Prinţesă se gândise că totuşi e neplăcut să locuieşti singur. Noaptea, mai ales, ţi se face şi frică. Ca atare, a început să lanseze invitaţii de ospeţie în dreapta şi-n stânga. Veneau băieţi de toate vârstele, pe unii nici nu-i cunoştea, erau musafirii musafirilor. Noroc de Geo că-i ţinea în frâu.

— De ce crezi că vine Geo la mine? se adresă lui Marius. Mi-a spus: „Îmi place să-mi odihnesc oasele într-o casă adevărată”. Toată viaţa a trăit numai prin internate. Şi acum stă tot aşa, la un cămin. Ştii că duminică am făcut curat împreună? Mi-a zis: „Hai, Prinţesă, pune mâna pe aspirator. Eu am să şterg mobila”. Să ne fi văzut mătuşa Filofteia…

— Îmi pare rău că l-am lovit, zise Marius. E un băiait bun, după câte-mi spui. Dar metoda prin care a descuiat uşa nu mi se pare că figurează în programa şcolară.

— Naiba mai ştie! oftă Prinţesă. Ţi-am spus că din pricina lui sunt amestecat în furtul tabloului?

Chipul delicat al lui Prinţesă se boţi într-o strâmbătură de necaz. Întinse faţa de masă şi vârî lama briceagului într-o cutie de sardele. Marius îl privi nemulţumit.

— Tocmai acum ţi-ai găsit să taci? Spune ce ai de spus!

— Am treabă, trebuie să mănânc. Mie nu-mi pregăteşte nimeni masa, ştii?

Imediat scoase un ţipăt; pe deget îi apăruse o liniuţă roşie.

Marius râse:

— Cărţile de joc ştii să le tai, dar la o biată conservă te poticneşti. Uită-te aici, să vezi artă!

Îi luă briceagul şi, dintr-o singură mişcare circulară, detaşă capacul cutiei. În încăpere se răspândi mirosul dulce al uleiului amestecat cu mirodenii.

— Dom’le, te pricepi! fluieră cu admiraţie Prinţesă.

Marius mai deschise o cutie.

— Răniţii să stea deoparte, pregătesc eu masa. Între timp, povesteşte-mi ce-i cu tabloul.

Prinţesă, după ce îşi înfăşură degetul în batistă, spuse:

— Ieri dimineaţă, Geo mi-a spus: „Prinţesă, am nevoie de un tip isteţ în care să am toată încrederea. Cunoşti pe cineva, ai putea să garantezi pentru el?“ I-am răspuns că nu garantez pentru nimeni în afară de mine însumi. Pe urmă mi-a explicat ce am de făcut, cutare şi cutare: să am fularul ăla tehnicolor la gât, să aştept pe strada Depozitelor un Volkswagen roşu, să iau blocul de desen şi să i-l aduc lui… Altceva nu mi-a mai spus.

Marius oftă:

— Te dureau dinţii în ziua aia?

— Nu, ce-ţi veni?

— Pentru că ţi-a fost greu să deschizi gura şi să-l întrebi la ce folosesc toate astea…

— L-am întrebat, cine a spus că nu l-am întrebat?

— Şi ce ţi-a răspuns?

— Ei, se foi Prinţesă, nu pot să-ţi spun. E o chestiune delicată. De fapt, pe strada Depozitelor ar fi trebuit să se ducă Geo, dar prin apropiere stă prietena lui. Sunt certaţi, Geo e foc pe ea, a

jurat să n-o mai vadă şi nici prin cartierul ei să nu mai treacă. De aceea m-a rugat: „Ajută-mă să-mi ţin promisiunea, du-te tu pe strada aia afurisită unde o să vină un Volkswagen roşu” etc., etc.

Marius tăia cu mânie felii din franzela cu coajă lucioasă şi miez pufos şi începu să le ungă cu unt.

—Eu discut lucruri serioase şi tu îmi povesteşti istorioare tâmpite. Nu despre iubirile lui Geo trebuia să întrebi, ci despre Volkswagen, ce obiect, ce cutare şi cutare...

Prinţesă ţinea braţul în sus, să nu mai curgă sânge. Mormăi:

— M-am temut să nu creadă că mi-e frică sau n-am încredere în el.

—Mda, zise Marius, mai cunosc eu un prost care, exact din acelaşi motiv, şi-a dat cuvântul de onoare în împrejurări asemănătoare. Dar în cazul tău nu cred că a fost numai atât... Ia spune tu adevărul, adevărul ăla pe care de mult simţi nevoia să-l mărturiseşti...

Prinţesă îşi desfăşă degetul, privind foarte preocupat tăietura.

— În fond, de ce ai venit astăzi la mine?

Marius nu răspunse imediat. Se gândea că e uimitor de plăcut aici, cu Prinţesă şi cu liniştea. E adevărat că fusese şi o încăierare, dar asta se întâmplase cu mult timp în urmă.

— Îmi trebuie tabloul. Unde e, la cine a ajuns? E la Geo?

—Nu ştiu! oftă Prinţesă. Nu ştiu! N-am ştiut nici înainte că e vorba despre un tablou, despre un furt şi despre hoţi. Am intrat ca un prost în încurcătura asta. O să vezi că nici Geo nu ştie unde e.

— Ai aflat, probabil, că portretul a fost pictat acum vreo trei sute de ani. Cu toate astea, am impresia că pe fata asta am mai văzut-o, că am stat de vorbă cu ea, ştiu şi cum o cheamă!

— Cum o cheamă?

— Agmad. Închipuieşte-ţi, cum suna numele ei, Ag- mad, sub bolţile castelului, când cavalerii îşi zornăiau armurile, grăbindu-se să se încline în faţa ei.

Prinţesă se holbă:

— Unde ai citit lucrurile astea? Povesteşte-mi mai departe.

— Nu mai rânji ca un prostănac! N-auzi că vreau să aflu unde e tabloul?

— Dar eu nu vreau să aflu nimic, pentru mine problema asta nu mai există, şi te rog să încetezi! ţipă Prinţesă, cu ochii roşii de enervare.

— Naiba ştie ce înţelegi tu când spui că „problema asta nu mai există!“ se miră Marius. Vrei să spui că e rezolvată?

— Da, da, da! strigă Prinţesă. A fost, a trecut, pfu! suflă el, alungând din palmă un fulg nevăzut… Şi gata, nu mai e!

Marius se ridică, uimit de cuvintele care-i veniseră în gând şi pe care trebuia să le rostească.

— Atunci, din clipa asta nu mai am ce face, comanda o preiau eu. Află că n-o să te las în pace decât în ziua când tabloul va fi din nou acolo de unde l-aţi furat, hoţi nenorociţi ce sunteţi! O să mă ţin pas cu pas după tine, o să te silesc să mă duci la toţi cei care au vreo legătură cu isprava asta urâtă, o să te oblig să gândeşti! Acum concentrează-te! Vreau să-ţi expun planul meu de acţiune.

Prinţesă îl privea aiurit.

În acest timp, la câteva sute de metri depărtare, şeful clasei, Tiberică Adamescu, intra în camera lui. Doi pereţi erau acoperiţi cu rafturi cuprinzând, într-o ordine desăvârşită, vase de lut, opaiţe, monede vechi, statuete, vârfuri de săgeată, fibule, petice de zale.

Niciun băiat de vârsta lui nu se putea lăuda, cel puţin pe o rază de o sută de kilometri împrejur, cu aşa ceva. „Asta e doar partea spectaculoasă, obişnuia să le spună Tiberică prietenilor Iată şi cealaltă parte!“ Deschizând dulapul de pe hol, le arăta nişte cizme enorme de cauciuc, salopeta, pelerina de ploaie, târnăcopul, lopata şi măturicile. Porthartul, cortul pliant. „Păi voi ce credeţi?“ spunea Tiberică, lăsându-i apoi să întrebe singuri de ce are atât de multe dăltiţe, cleşti şi pensete pe masa de lucru, la ce folosesc reactivii din sticluţe şi cum reuşeşte el să reconstituie, din patru-cinci cioburi, un vas întreg.

Acum Tiberică, ajungând în camera lui, îşi adună în faţă o cantitate impresionantă de cărţi groase, scoase „Caietul de şantier nr. 8 – Nămaia’’ (localitate unde, cu prilejul ultimei vacanţe, descoperise o jumătate de pinten medieval) şi începu să scrie. În clipa aceea reprezenta cât se poate de bine tipul tânărului savant. Atât doar că, de astădată, trăgând cu urechea să nu fie surprins de maică-sa, tânărul savant aşternea pe

hârtie, murmurând, următoarele rânduri pentru Valerica Sima (dar ştergând repede lăsă numai V.S.).

Ca o stea ce străluceşte
În abisul legendar,
Chipul tău mă urmăreşte...

— Bun... Versul al patrulea ar putea să fie... ia să văd... ta-ta-ta-ta-ta-ta... o rimă în „ar'': clar, răsar, lampadar... Asta-i o aiureală! Icar, da, mai merge. *Şi m-avânt ca un Icar!*

Tot în aceeaşi seară, la cofetăria „Crizantema'', Gigi Feneşan înregistra o râvnită victorie la „flipper'', jocul electronic cu bile: 7 000 de puncte. Avea deci dreptul la trei jocuri gratuite. Succesul fu sărbătorit cu câteva sticle de Pepsi în care cunoscătorii turnară şi câteva picături de coniac. Ar fi turnat mai mult, dar unii n-aveau bani, iar alţii nu-l puteau suferi, antipatie pe care o ţineau însă în secret. Spuma dulce încorona paharele, la tonomat cânta vioi şi răguşit Adriano Celentano, spunând că dintre toate culorile, el iubeşte albastrul. Sub privirile admirative ale amicilor, Gigi apăsă din nou pe butoane, povestind pentru a suta oară despre ancheta formidabilă şi necruţătoare pe care o face el în chestiunea tabloului.

La „televizor'', pe strada Rucăr, sora lui Gigi, Magda, terminând de scris la matematică, se gândea unde să ascundă caietul. „E cazul ca augustul meu frate să-şi mai rezolve şi singur îndatoririle! bombăni ea. Când e vorba să copieze de la mine, sunt surioara cea drăguţă şi genială, pentru ca, după un sfert de oră, să devin iarăşi sor-mea care şi-a dedicat viaţa unui singur scop: să mă scoată pe mine din sărite.“

Râzând (şi-l imagina pe Gigi cum avea să scotocească pretutindeni), chibzui unde să pună caietul. „În cămară? O să prindă miros de gogoşari. Sub noptieră? Nu, acolo e tabu! Sub pat? Ar fi prea simplu. Am găsit! Îl pun chiar în servieta lui Gigi, în cartea lui de matematică. E singurul loc în care nu-i place să caute!“

Înainte de a proceda la această subtilă manevră, Magda scoase, visătoare, din noptieră (unde exista un sertăraş cu fund dublu, montat de ea fără ştirea nimănui) un alt caiet. Era

jurnalul ei intim. Aşezându-se comod pe divan, deschise jurnalul, reciti ultimele însemnări, apoi notă cu scrisul ei energic şi clar:

„5 decembrie. Astăzi dau dovadă de cruzime, as- cunzând caietul de matematică. Cândva, haimanaua de Gigi va înţelege că de fapt totul a fost în folosul lui.

La şcoală, noutăţi şi nu prea: zăpăcita de Valerica Sima mi-a spus: «Tu, ce-o fi cu Prinţesă? (Adică Sandu Macovei). Lipseşte de două zile. În ochii lui eu am citit o suferinţă». Ce prostie! Suferinţă în ochii lui Prinţesă! Tot aşa a citit ea şi «maturitate» în ochii lui Gigi. E cam simpluţă, biata Valerica.

Lui Tiberică i-a apărut în revista liceului o prezentare sau un referat, nu ştiu cum să-i spun, despre aplicarea matematicii în arheologie. N-am înţeles nimic, dar e formidabil! Am vrut să-i cer să-mi scrie o amintire pe pagina respectivă. Poate o să am mai mult curaj mâine.

Nu ştiu ce se întâmplă cu Marius. A devenit cam îndrăzneţ. Azi, din toată clasa, numai el a luat 10 la extemporalul de fizică. Eu n-aş da cu atâta uşurinţă o notă de 10 aşa, oricui“.

Deodată, sări de pe divan cu nările lărgite de panică. Aşeză repede fiecare caiet la locul stabilit şi dădu fuga în bucătărie. Budinca pusă la copt era în mare pericol. Ar fi fost într-adevăr păcat ca gingaşa alcătuire din tăieţei, brânză dulce, stafide, ouă şi vanilie să se transforme într-un cărbune grosolan. Magda trase forma din cuptor. Budinca se înnegrise pe ici, pe colo, dar o ninsoare abundentă de zahăr farin avea să salveze aparenţele.

De fapt, Magdei nu-i plăcea de loc să se ocupe de gospodărie, dar femeia de serviciu, în ciuda devotamentului ei, gătea rudimentar, în orice caz, cu mult sub nivelul preferinţelor tatălui ei. În ultimul timp, Magda petrecea din ce în ce mai multă vreme la bucătărie, pre- parând când o friptură, când o salată, până când ajunsese să se încumete să atace şi domeniul complicat şi capricios al sosurilor şi prăjiturilor. Nu dintr-o grijă prea mare pentru taică-său făcea toate astea, ci pentru ca într-o bună zi acestuia să nu-i vină ideea să se însoare cu vreo doamnă antipatică, în schimb bună gospodină. Magda şi Gigi, într-una din rarele lor discuţii amicale, hotărâseră că dacă tatăl lor vrea să se recăsătorească, n-are decât, dar numai după ce ei se vor

înscrie la facultate. Luând această decizie, se simţiseră foarte generoşi.

În noaptea aceea frigul slăbi şi, spre dimineaţă, oraşul cunoscu, uimit şi bucuros, surpriza primei ninsori. Marius se trezise foarte devreme. Era obosit şi năuc, dar se învioră numaidecât *auzind cum ninge*. Mai exact, recunoscuse acea îndulcire a zgomotelor datorită ninsorii abundente. „Ce-i cu tine de te-ai trezit la ora asta?“ se alarmă mama. „Am teză la chimie’’, minţi el. „Bine, să-ţi pregătesc gustarea. Eşti sigur că e ora cea mai potrivită pentru lecţii?“ Marius mormăi somnoros: „Nu ştiu. Să-i fac proba“. În ultimele luni devenise mai ursuz, mai puţin dispus să-şi destăinuie gândurile, în schimb termina orice lucru început, fie că era vorba de studiu, fie de o treabă gospodărească.

Nu avea nicio teză, dar hotărâse ca până la ora 8 să-şi termine de scris şi de învăţat, deoarece îl aşteptau două întâlniri importante. Mai întâi dădu la iveală micul bloc-notes cu scoarţe albastre al planului „Operaţiunea Hercule’’. La o anumită pagină aşternu cifrele 0451—38— 16—5, ceea ce, în codul inventat de el, însemna: „Luat 10 la fizică’’. Oftă: „Ce frumos s-ar fi desfăşurat «Operaţiunea Hercule» dacă nu intervenea pacostea cu tabloul!“

Îşi rândui la îndemână cărţile şi caietele pentru ziua aceea, căscând prelung, aproape din minut în minut.

Două ceasuri mai târziu, sună la Tiberică Adamescu. Conform unei vechi deprinderi, orice discuţie între ei doi era plină de ironii. Pricina nu se datora duşmăniei. Pur şi simplu, fiecare simţea, la apariţia celuilalt, o inexplicabilă iritare.

De astădată, Marius îşi pregătise câteva cuvinte mai aşezate („Tiberică, ce faci, băiatule, nu te deranjez dacă intru cinci minute?“), dar îndată ce-i zări în deschizătura uşii chipul lunguieţ şi grav, uită tot şi rânji:

— Noroc, strângătorule de vechituri! Avem acasă o albie crăpată, mama vrea s-o arunce, dar eu i-am zis să ţi-o dăm ţie, poate identifici în ea corabia argonauţilor!

Odată, la începutul carierei sale, arheologul Tiberică venise năuc la şcoală, comunicând că e în posesia unui „scut de cavalerie din secolul 16“, achiziţie care s-a dovedit ulterior a fi doar un biet capac de godin.

Deşi pe buzele lui Tiberică stătea o foarte frumoasă frază de întâmpinare („Ce bine că ai venit, era şi timpul ca noi doi să terminăm cu cearta!“), obişnuinţa i-o luă înainte:

—Să trăieşti, bătrâne ignorant! Văd că ai studiat pe îndelete „Poveştile Olimpului”, ediţia specială pentru preşcolari, fără text, în 64 de planşe colorate. Acum poţi să-ţi dai doctoratul în mitologie!

În faţa rafturilor cu colecţii, avu loc o convorbire însufleţită.

Jucând cu strălucire rolul unui om căruia i-a intrat în cap să-şi schimbe existenţa, Marius îl puse la curent – folosind o impresionantă cantitate de bâlbâieli emoţionante – cu faptul că de azi înainte vrea să se dedice celei mai importante dintre ştiinţe. A meditat îndelung asupra acestui pas. Ştie că-i va fi greu, că va trebui să facă numeroase sacrificii, să scormonească în egală măsură bibliotecile şi ţărâna, dar e gata la orice. Tiberică să fie generos, să-l înţeleagă şi să-l primească ucenic. El, Marius, ar dori să afle chiar azi câte ceva din ceea ce trebuie să ştie un arheolog începător.

Tiberică părea mai emoţionat decât în ziua când Institutul de Arheologie al Academiei îi mulţumise, printr-o scrisoare cu antet, pentru descoperirea a circa 200 kilograme bolovani susceptibili de a fi fost în componenţa unui autentic zid roman. Îl răsfăţă pe Marius cu dulceaţă, portocale şi chiar cu bomboane în poleială, cumpărate pentru bradul de Anul nou. Şaizeci de minute mai târziu, Adamescu răguşise, în urma unui abundent discurs despre însemnătatea şi splendoarea arheologiei, precum şi despre succesele lui pe acest tărâm ştiinţific. Marius nu-şi trădase nicio clipă plictiseala: scrâşnea din dinţi, dar zâmbea extaziat, şi într-un târziu băgă de seamă că de fapt nici nu mai joacă teatru, ci îl urmăreşte cu interes pe Tiberică. „Îmi pare rău, dar nu e prost de loc! Dacă n-aş avea altele pe cap, te pomeneşti că m-aş lăsa convins.“

Într-un elan de generozitate, Adamescu spuse:

— Azi e o zi mare pentru tine, ai luat o hotărâre importantă. Vreau să-ţi fac un dar! şi-i întinse o statuetă de marmură, înaltă de vreo 20 cm, reprezentând un atlet. Îi lipsea o mână şi jumătatea stângă a capului.

— E un zeu? întrebă Marius.

— E Hercule. L-am găsit la Istria. Uite, scrie aici! şi-i arătă faţa inferioară a soclului. Sunt litere greceşti.

— Hercule! murmură Marius. De necrezut! Hercule! Trebuie să fie foarte preţioasă. De ce mi-o dai?

— Depinde din ce punct de vedere judeci. E un produs de serie, îi explică specialistul, dar o serie de acum două mii de ani. Aş vrea să-ţi amintească mereu că munca ştiinţifică este adesea istovitoare, dar că la capătul ei... Hai, ia-o odată, până nu mă răzgândesc.

Marius roşi. De fapt, tocmai asta urmărise, cu toate minciunile lui: să obţină de la Tiberică o piesă antică şi cât de cât preţioasă. Când colo, însuşi Tiberică avusese ideea să i-o dăruiască. „Singurul mod de a-mi spăla obrazul – oftă Marius în sinea lui — ar fi să fac, într-adevăr, puţină arheologie când voi avea timp liber. Dar mi-e teamă că până atunci o să treacă multă vreme''.

Obţinuse statueta, deci putea trece la îndeplinirea celei de a doua etape a planului său. Se abătu pe la Prinţesă. „Îmbracă-te, avem treabă!“ îi spuse repede.

Acesta, morocănos, nu manifestă niciun pic de entuziasm, dar Marius îi reaminti: „Ţi-am spus că noi doi o să fim, pentru un timp oarecare, fraţi siamezi. Mişcă-te!“

Străzile comerciale pline de magazine, hoteluri şi restaurante sunt primele din oraş unde se face simţită apropierea Anului nou. Mii de becuri închipuiau, de-a lungul trotuarelor, siluete de brazi, pe cerul străzii sclipeau steluţe multicolore. Trecătorii se opreau mai cu seamă dinaintea clădirii magazinului universal, unde, pe toată înălţimea faţadei, era aplicat un Moş Gerilă. Acestui colos din catifea, barbă, mustăţi şi electricitate, instalatorii — suspendaţi în funii ca nişte alpinişti – îi aduceau ultimele retuşuri. Privirile trecătorilor erau aţintite mai ales spre cel care lucra la figura personajului. „Trebuie să ai ceva curaj pentru asta!“ spuse o doamnă. Îndrăzneţul muncitor se găsea la nivelul ultimului etaj. „Sunt învăţaţi, dragă! o edifică soţul ei. Există echipe speciale de lucru la mare înălţime. Doar primesc bani şi asta explică tot, nu-i aşa?“

„Nu, nu e tocmai aşa!“ îi veni lui Marius să răspundă, dar se mulţumi să clatine compătimitor din cap şi-l în- şfăcă de mână pe Prinţesă, căci îndrăzneţul care lucra acolo, sus, era Geo Blondul.

— Urcăm!

Intrară în magazin, suind cu liftul până la ultimul etaj. Aici era unul din depozitele magazinului: lăzi, baloturi, munţi de jucării, sticle cu vin, stofe, dulciuri, încălţăminte, vase de bucătărie, articole sportive. „Ce loc drăguţ! “ se bucură Prinţesă, repezindu-se la o mulinetă scăpată pe pardoseală în timpul transportului. Se aplecă. Dar Marius o expedie, dintr-un şut, în colţul cu articole sportive: „Prinţesă, nu-mi plac glumele astea!“

Prin fereastra deschisă se zărea ceafa din ţevi metalice şi cabluri a lui Moş Gerilă. Marius se aplecă precaut peste pervaz. Sub el, la mai puţin de un metru, zări creştetul blond al lui Geo. Jos, aglomeraţia străzii. Geo lucra cu patentul şi şurubelniţa, avea mâinile roşii de ger.

— Geo! îl chemă Marius, încet.

Acesta privi în sus, chipul i se schimonosi de furie, dar mai ales de uimire.

— Geo, am o treabă cu tine.

— Şi vii să mi-o spui aici?!

— Geo, îmi pare rău de ce s-a întâmplat ieri. Am venit să-mi cer iertare.

Geo Blondul îl privi îndelung, neştiind ce să creadă.

— Geo, nu ştiam că tu... În fine, abia pe urmă am aflat că eşti un tip formidabil. Prinţesă mi-a spus, eu întâi n-am vrut să cred, dar adineauri, când m-am uitat la tine de jos...

— Ce vrei? se răsti Geo. Şi cu ochii sclipind, îi strigă provocator: Nu prea te aud bine! Vino aici, mai aproape...

Îi arătă, rânjind, leagănul lui de susţinere, o scândurică lungă de un metru şi lată de-o palmă, suspendată ca un trapez de circ.

Marius simţi că-l cuprind toate spaimele. Evitând să privească în jos, încălecă pervazul. O rumoare de panică se răspândi printre trecătorii care observaseră scena. Ţi- nându-se de ţevi, Marius se lăsă încet pe lângă cuşma lui Moş Gerilă şi puse piciorul pe leagăn. Transpirase de încordare. Geo chicoti, începând să balanseze leagănul:

— E bine aici, nu-i aşa? Bine şi comod! Ia uită-te în jos! Ieri făcea, pe grozavul, dar să te văd acum. Hai, priveşte în jos, când îţi spun!

Marius îşi aplecă încet, cu fereală, privirile. O spaimă îngrozitoare îl cuprinse, ameţi, dar Geo îl înşfăcă zdravăn de subsuoară. Batjocura îi dispăruse din glas.

— Ajunge, nu te mai uita! porunci el. Oricum, eşti destul de curajos. Geo Blondul – adăugă el, cu mândrie – i-a respectat întotdeauna pe oamenii curajoşi.

—Adevărat, Geo? Poţi tu să juri că sunt un om curajos?

— Şi niţel idiot pe deasupra. Dacă te zăreşte maistrul cu protecţia muncii, îmi taie o clasă de salarizare.

Rapid, îi legă în jurul pieptului o frânghie.

— Gata, te-am asigurat. Acum încearcă să urci… înapoi.

— Bine, zise Marius dar încă nu ţi-am spus de ce am venit.

Îi făcu semn lui Prinţesă care, despachetând statueta, o aşeză pe pervaz. Hercule privi cu uimire oraşul.

— Ce spui, Geo? Mi-a făcut-o cadou un unchi. Artă antică. Două mii de ani garantaţi. Foarte valoroasă.

— Bravo, s-o stăpâneşti sănătos!

— Dar – zise Marius, compunându-şi o expresie şi un ton de prostănac revoltat – eu vreau să strâng bani pentru un magnetofon. Toţi au, numai eu, nu! Tatăl meu nici nu vrea să audă. Atunci eu am zis că o să-mi procur singur ce am nevoie, atunci el a zis: „Să te văd cu ce bani“, atunci eu m-am dus la unchiu'…

— … Atunci el ţi-a dăruit statueta! imită Geo acest fel de a vorbi. Ia ascultă! Ţi-a dăruit-o sau ai luat-o singur? Nu-mi place mutra ta la ora asta.

— Ce contează! se prefăcu Marius a fi în încurcătură. Acum statueta e a mea şi gata! Tu ai mai multe relaţii, ajută-mă s-o vând. M-aş fi dus la Consignaţia, dar acolo se cer prea multe acte, preciză el, cu subînţeles. Te rog, Geo! O să ai şi tu partea ta…

Geo îi ciocăni fruntea cu degetul:

— Bagă-ţi bine în cap: nu mă interesează! Şi te sfătuiesc s-o duci înapoi, acolo, de unde ai luat-o.

Marius îl privi dezorientat. Pe chipul lui Geo nu era nimic care să te facă să crezi că glumeşte. Prinţesă, care-i urmărea sprijinit pe pervaz în coate, îi făcu lui Marius un semn adică: „Ţi-am spus eu că n-o să meargă“.

— Ascultă, Geo – zise Marius cu alt glas, glasul lui obişnuit – m-ai înţeles greşit. Statueta e chiar a mea, n-am furat-o. E un cadou. Cam scump, dar cadou. Poţi să verifici.

— Şi ce vrei de la mine?

— Nu ţi-am spus? N-am ce face cu ea. Banii sunt mai folositori. Poate cunoşti vreun colecţionar de artă, de tablouri… Sunt tipi care fac orice pentru a obţine o statuetă sau un tablou. Unele tablouri vechi sunt foarte scumpe, şi atunci… Haţ!

Pupilele lui Geo se mişcară fulgerător; o privire spre Marius, alta spre Prinţesă, apoi din nou spre Marius.

— Cine te-a trimis aici? De unde ştii că eu cunosc oameni care se interesează de tablouri vechi? Bagă de seamă, frânghia asta care te ţine s-ar putea desprinde…

Prinţesă, de la fereastră, îl avertiză:

— Eu strig! Strig după ajutor!

— I-ai spus ăstuia tot, nu-i aşa? I-ai spus tot, m-ai distrus…

— N-am nicio vină! se tângui Prinţesă. A aflat singur. Întreabă-l!

— Am fost de faţă atunci, zise încet Marius. O să-ţi explic. Dar să nu crezi că am ceva cu tine, Geo. O să-ţi explic tot. Tu ştii că – fără să vreau – m-am trezit complice cu voi? Sunt un om obişnuit, Geo, am anumite planuri ale mele, iar chestiunea cu tabloul m-a dat peste cap…

În câteva cuvinte îi povesti întâmplarea de pe strada Depozitelor. Cum ajunsese să aibă la gât fularul lui Prinţesă, cum se pomenise cu tabloul în mână. Prinţesă confirmă fiecare amănunt, înclinând cu tristeţe capul. Geo era uluit şi înspăimântat. Obrajii i se albiseră şi – pacoste de care nu ştia cum să scape – ochii i se umpluseră de lacrimi mărunte, strălucitoare.

— Şi ce vrei tu acum? Am bani, uite C.E.C.-ul, mergem imediat, îţi dau cinci sute. Nu vrei? Atunci, ce vrei? Să mă nenoroceşti?

— La cine e tabloul, atâta vreau să-mi spui.

— Înţelege odată că nu ştiu! se răsti Geo. Sunt tot atât de nevinovat ca şi tine. Am fost păcăliţi cu toţii.

— Geo, poate ţi-e frică să vorbeşti! Dar ascultă-mă bine. Tu nu rişti nimic, şi nici Prinţesă. Numai eu. Risc singur, pentru toţi.

Geo îşi şterse, ruşinat, ochii cu dosul palmei.

— Nu te lua după lacrimile astea. E o boală de ochi. Acum plecaţi. Ne vedem deseară, în pasajul Luxor. Între timp o să văd ce pot face.

Când se aflară din nou jos, Marius zise îngrijorat:

— Cine mă asigură că Geo nu ne pregăteşte o festă unită? Prea repede s-a lăsat convins! Ăsta ori are un caracter foarte slab, ori e nemaipomenit de viclean.

Deodată, privitorii începură să aplaude, ca la teatru. Geo, terminând de lucru, apăsase pe comutator. Giganticul Moş Gerilă se însufleţise, zâmbea, îşi mângâia barba şi spunea cu un glas detunător şi voios: „La mulţi ani! Magazinul nostru este locul pe care trebuie neapărat să-l vizitaţi înainte de a vă hotărî ce surprize să le faceţi celor dragi de Anul nou“.

Ningea. Marius privi nedumerit spre Geo care, micşorat, pierdut în cascada fluturilor albi, răspundea prin semne prietenoase aplauzelor străzii.

— Ai observat? spuse Marius. Ninge foarte muzical!

Prinţesă pufni în râs, fluturându-şi într-un fel semnificativ mâna în dreptul tâmplei. Marius râse şi el, atrăgându-i atenţia cum cernerea măruntă, rapidă şi deasă a fulgilor grei, somptuoşi, alternează cu reprize de cădere lentă, paraşutat.

— Prostii! Ninge şi atât.

Mergeau la braţ ca doi prieteni nedespărţiţi, dornici să-şi împărtăşească o mulţime de lucruri. Dar – aşa cum se spune în romane – un observator atent ar fi putut vedea că pilduitorul tablou nu era decât o aparenţă. În realitate, Marius îşi ţinea prietenul de braţ cu forţa. Pe măsură ce se apropiau de şcoală, Prinţesă devenea tot mai nervos:

— Ţi-am spus că nu intru!

—Ţi-am spus că o să intri!

— Profesorul Nicolau o să-mi ceară explicaţii: de ce nu vin cu tata sau cu mama, de ce… Au! Îmi rupi mâna!

— Profesorul Nicolau n-o să-ţi ceară explicaţii decât în legătură cu clasicii literaturii române. I-am spus eu, între patru ochi, care e situaţia.

— Foarte rău ai făcut! Încă nu te-am numit avocatul meu. Dă-mi drumul! N-am învăţat nimic, nu mi-am scris, cum o să intru aşa?

— M-am ocupat şi de asta. Ai fost răcit, ai avut gripă, mai tuşeşti şi acum, dar ai ţinut să vii la şcoală ca să nu pierzi prea multe lecţii.

— E îngrozitor! Ai spus toate astea în numele meu? Nu-ţi dai seama că faci din mine un mincinos, un laş?

Marius înclina mereu din cap, adică tot ce spunea Prinţesă corespunde adevărului, dar situaţia e de aşa natură, încât, pentru un moment, adevărul trebuie să sufere. Brusc, se smuci cu Prinţesă cu tot spre dreapta şi căzură amândoi în zăpada din curtea şcolii. Cei care veneau din urmă, crezând că e rost de joacă, se trântiră peste ei, văzduhul se umplu de urlete vesele, grămada creştea. Era o nebunie de zăpadă, fulare, căciuli, serviete şi obraji încinşi de ger.

Prinţesă îşi veni în fire de-abia în clasă.

— Ţine minte — îi şopti el furios lui Marius – m-ai adus la şcoală fără voia mea! N-am să uit asta.

Marius ridică din umeri.

—De ce te superi? Avem interese deosebite, asta e tot. Dacă te lăsam de capul tău, făceai cine ştie ce nerozie şi-mi aruncai planurile în aer. Pe când, aşa iată-te lângă mine, în vechea şi drăguţa noastră bancă, unde te pot supraveghea îndeaproape.

Prinţesă roşi de ciudă. Şi el îşi făcuse anumite planuri, dar prefera să le ţină în secret; erau atât de subtile, încât nimeni nu le-ar fi înţeles. Pe scurt, Prinţesă hotărâse să părăsească şcoala… Nu ştia nici el ce se întâmplă, dar se vedea colindând străzile la voia întâmplării, trist, netuns şi zdrenţuit, ar fi vrut să adauge şi „neras“, dar încă nu-i creştea barba. Lumea începe să vorbească – „Bătăuş, cinic, pericol social“ – vestea ajunge la părinţii lui, ei se căiesc că l-au lăsat atâta vreme singur şi dau fuga la el, cu braţele deschise. A doua zi, totul ar fi reintrat în normal, Prinţesă ar fi venit la şcoală sclipitor de elegant, dar – ţinea foarte mult la asta – cu nişte cute adânc săpate în colţurile gurii, semn al maturizării, al experienţei omului trecut prin împrejurări dificile. „Grozav!“ oftă Prinţesă. Privi, dezamăgit, în jur. Deocamdată, realitatea era alta. Iată-l în clasă, curăţel şi supus disciplinei ca toţi elevii. „Din pricina lui Marius! Bine! Am să-l fac să regrete! “

Se aşeză comod, întinzându-şi bine picioarele. Pe chip i se aşternu o expresie de linişte, blândeţe şi răsfăţ.

— Marius – zise el cu glas subţirel şi suferind – dă-mi un maculator!

— Poftim?!

— M-ai adus la şcoală fără servietă. N-am nimic la mine. Pe ce scriu?

— Mda, uitasem.

Marius îi dădu maculatorul de naturale.

—’ţumesc! zise Prinţesă.

— Vrei şi creion?

— O, nu! Stiloul, te rog!

— Sti…

— Bineînţeles. M-am dezobişnuit de creion.

Marius bombăni ceva şi-i întinse stiloul.

— Marius…

— Ce mai e?

— Chî-chî! Tuşesc. Sunt bolnav, nu? Aşa ai zis. Un pahar cu apă…

— Du-te şi ia-ţi!

— Chî-chî! Aşa te îngrijeşti de mine? S-ar putea să se observe cât eşti de nepăsător.

Marius îl ocărî în şoaptă şi-i aduse paharul cu apă. Prinţesă gustă, strâmbându-se:

— E prea rece! Vrei să fac amigdalită? Te duci înapoi şi dai întâi drumul la apă fierbinte, să se încălzească ţeava!

Adăugă apoi piţigăiat, suferind, dar foarte sonor, ca să-l audă toată lumea:

— Mulţumesc, Marius, chî-chî! Eşti foarte amabil!

Scena nu trecu neobservată. Valerica Sima îi dădu lui Prinţesă o vitamină C 200, Magda Feneşan îi luă pulsul, iar Tiberică fu de părere că bolnavul trebuie să plece neîntârziat acasă. Marius, venind cu al doilea pahar cu apă, se gândi că cel mai bine ar fi să i-l toarne lui Prinţesă în cap. Se stăpâni.

— N-are nimic, lăsaţi-l în pace!

— Egoistule! îl certă Magda Feneşan. Bietul băiat e lac de sudoare şi tu spui că n-are nimic…

Prinţesă încuviinţă, oftând trist. Într-adevăr, era ud şi pe ceafă şi pe frunte din pricina zăpezii topite.

Lucrurile ar fi luat o întorsătură neplăcută pentru Marius (toată lumea susţinea că Prinţesă trebuie să plece acasă), dacă pe neaşteptate n-ar fi răsunat un ţipăt sfâşietor. În clipa următoare, Magda Feneşan alerga disperată prin clasă, nu era clar de ce sau după ce alerga, pe urmă se văzu că este vorba despre un caiet care trecea din mână în mână. Cineva îi ceruse fratelui ei, Gigi, cartea de matematică; acesta i-o dăduse, iar respectivul găsise între file ceva foarte nostim. Magda îşi dădu seama, îngrozită, că în locul caietului de matematică pusese

aseară, în cartea lui Gigi, jurnalul ei intim. Acum, fiecare se grăbea să arunce măcar o privire, să citească măcar un rând, şi Magda alerga de la unul la altul, mereu cu un pas în urma caietului.

— Daţi-mi-l! N-aveţi dreptul! Sunteţi grosolani!

Chipuri lungi de uimire, chipuri creţe de obrăznicie, chipuri rotunde de veselie. „Ha-ha, scrie că îi place de…“ „Ascultaţi! Aici e vorba despre…“ „Aoleu, ce-o mai încondeiază!“

Magda se opri, îşi acoperi faţa cu palmele şi începu să plângă. Atunci Prinţesă cel bolnav sări pe bancă, stri- gând cu glas detunător:

— Li-niş-te! Vorbesc pentru toată lumea! Cine doreşte să se distreze în continuare cu caietul ăla va trebui să se bată cu mine! Vă rog, începem înscrierile! Vă dau cuvântul meu că nimeni nu va fi omis de pe listă!

Arăta teribil de hotărât şi-i sclipeau ochii cam ciudat, ceea ce însemna că nu renunţă la punctul lui de vedere. În clasă erau destui băieţi mai puternici decât el, dar în clipa aceea avea o astfel de înfăţişare, încât nimeni nu simţi nevoia să răspundă provocării. Se auziră câteva glume răzleţe, pe urmă se făcu linişte. Venit nu se ştie de unde, caietul ateriză pe un colţ de bancă în preajma Magdei.

Prinţesă coborî cu gesturi prefăcut ostenite şi se aşeză cuminte la locul lui, tuşind şi oftând, biet om suferind care a trebuit să intervină el acolo unde douăzeci de indivizi sănătoşi nu îndrăzniseră. Magda roşi, îl mângâie repede pe mână şi fugi, cu caietul la piept, spre banca ei.

Marius îşi privi aiurit prietenul.

— Înţelegi!? îi şopti Prinţesă, nemaiîncăpându-şi în piele de mândrie. Sper că ţi-ai luat notiţe! Acum pot să fac ce vreau, toată clasa va fi de partea mea. Dacă vreau să rămân, rămân. Dacă vreau să plec, plec şi nimeni n-o să mă împiedice. Tu ce zici?

— Să rămâi, bineînţeles!

— A, nu! trebuie să mă rogi frumos!

— Te rog… bombăni Marius.

Tot ceea ce odinioară făcuse strălucirea Magdei Fene- şan se spulberase în mai puţin de 15 minute. Biata fată ajunsese o umbră – cel puţin, aşa îi plăcea ei să creadă. Gigi — lucru rar –

îşi ceru scuze, şi asta cu maximum de sinceritate, deşi, propriu-zis, lui nu i se putea imputa nimic.

Vinovată era budinca de aseară, care – neavând fantezia de a se coace mai devreme decât scria în „Ghidul gospodinei începătoare'' – determinase panica Magdei. Astfel, în servieta lui Gigi ajunsese… Jurnalul ei de însemnări, în vreme ce caietul de matematică se odihnea sub cheie, în sertarul noptierei.

Gândindu-se la toate astea, Magdei îi venea să urle de ciudă. O mică neglijenţă – şi mai îndreaptă lucrurile, dacă poţi! Cum circula din mână în mână caietul ei de însemnări personale, şi cu câtă neruşinare se înghesuiau toţi să citească măcar un rând, măcar un cuvânt…

— Magda, ce-i cu tine, ţi-e rău? Eşti palidă, spuse profesoara de matematică. Ieşi puţin pe culoar, la aer.

Magda porni încet spre uşă, cu pas şovăielnic, s-o vadă toţi cât e de slăbită. Dar chipul, chipul ei nu trebuia să arate decât indiferenţă, atât.

Îşi lipi fruntea înfierbântată de geamul holului. Oare ce-i mai rămânea de făcut? Să nu mai vorbească timp de o lună cu nimeni, în afară de Prinţesă? Să ceară mutarea în altă clasă? Indignată, tristă, descurajată coborî la parter, unde se găsea bufetul liceului.

„O pereche de crenvurşti, două chifle şi o porţie de papanaşi, vă rog!“ Trebuia să se asigure măcar din acest punct de vedere. În recreaţie i-ar fi fost imposibil; ce-ar fi zis colegii văzând că sărmana lor eroină tragică se îndoapă ca un crocodil?

Înapoindu-se în clasă, constată că Valerica Sima profitase de absenţa ei pentru a scrie un bileţel pe care tocmai îl împăturea cu grijă. „Aha, problemele ei!“ gândi Magda dispreţuitoare. Întrucât atitudinea pe care şi-o stabilise pentru această după-amiază nu-i îngăduia să fie altfel decât indiferentă, se mulţumi să tragă cu coada ochiului pentru a vedea cui îi este destinat biletul care şi pornise pe traseu. De la Gigi, la Tiberică… („Nu cumva?! Ah, ce bine! M-am înşelat! ''), de la Tiberică, la Prinţesă, de la Prinţesă, la Marius… Marius îl citi şi-i făcu un semn Valericăi, adică da, e de acord.

În recreaţie, Valerica şi Marius se întâlniră în spatele sălii de gimnastică. Acolo mai erau câţiva elevi din clasele mari, care fumau din răsputeri, dându-şi aere de mari bărbaţi. „Mai bine

ieşim pe stradă“, zise Valerica, şi timp de zece minute se plimbară în văzul tuturor prin faţa şcolii. „E adevărat că eşti prieten cu Geo? Unul aşa şi aşa, blond’’, începu Valerica. „Da, îl cunosc’’. Valerica oftă: „Nu te superi dacă te rog ceva? I-aş fi spus lui Prinţesă, care îl cunoaşte mai de mult, dar şi ăsta este un zăpăcit… În tine am mai multă încredere’’.

Cu două luni în urmă, Valerica Sima intrase într-un anticariat, să se uite prin vechile reviste de modă. „Ştii, moda de acum 20—30 de ani revine. Să vezi ce râde mama pe chestia asta.’’ Întâmplător, privirile îi căzuseră asupra unui manual de limba italiană, pentru cei care vor să înveţe fără profesor. „M-am bucurat grozav. De când îl tot căutam!“ Începuse să-l răsfoiască şi pentru că încăperea era cam întunecoasă, se apropiase de vitrină. Se auziră nişte ciocănituri în geam. Pe dinafară se vedea o frânghie, şi pe această frânghie tocmai cobora un tânăr blond, cu vreo doi ani mai mare decât ea. Era îmbrăcat într-o bluză de lucru, avea cască de protecţie şi, la şold, un fel de porthart, însă nu cu hărţi, ci cu unelte de electrician. El intră în magazin, zâmbind:

— Vă interesează italiana?

Valerica spuse repede ceva de circumstanţă şi se îndreptă spre casieriţă. Tânărul râse:

— Signorina, dove vai? Cartea asta nu-i de vânzare!

Era cartea lui, o lăsase aici cu două ore în urmă, înainte de a se urca pe acoperiş, „pentru că eu, domnişoară, sunt specializat în lucrări la mare înălţime’’. Valerica ridică iritată din umeri. Era atât de sigură că găsise cartea care-i trebuia…

— Dar fireşte că aţi găsit-o! V-o cedez cu plăcere, eu am cam terminat, acum trec la discuri.

Valerica îi mulţumi, întrebând cât costă.

— N-o vând. V-o împrumut, pentru, să zicem, două luni.

Valerica nu fu de acord.

— Şi dacă dispar cu ea?

— Imposibil! E greu să scăpaţi de privirile mele! Nu v-am spus? Eu lucrez la mare înălţime. Instalez firme luminoase! De acolo, de sus, văd tot oraşul, nu-mi scapă nimic!

Aşa îl cunoscuse pe Geo. De atunci, ori de câte ori făcea un drum mai lung prin oraş, era imposibil să nu-l vadă căţărat pe cine ştie ce bloc. Odată i-a aruncat de acolo o piuliţă prin care

trecuse, ca printr-un inel, două bilete de film. S-au împrietenit. Se plimbau, discutau despre gramatica limbii italiene.

„Un băiat extrem de serios, cred că asta ai constatat-o şi tu“, spuse Valerica, şi Marius îşi stăpâni cu greu pofta de a-i râde în nas.

— Într-o sâmbătă seară – suspină Valerica – ne-am dus la Casa de cultură. Era un bal. Eu fusesem cu ideea. Îmi place să dansez, dar probabil că am să regret toată viaţa această plăcere. După vreo jumătate de oră, m-am pomenit acolo cu taică-meu. Agitat şi furios, vine glonţ la noi. La început, lui Geo nu i-a aruncat nici măcar o privire. S-a răstit la mine:

— Pleci imediat acasă! Nu admit să dansezi cu toţi derbedeii.

Bineînţeles, Geo nu putea să tacă.

— Domnule, vă rog să vă calmaţi! Poftiţi actele mele, sunt cutare, sunt electrician specialist…

— Vă ştiu eu pe ăştia scăpaţi de la şcoala de corecţie!

Băiatul a luptat din greu să-şi ţină firea, dar tatăl Valericăi – poate şi din pricină că nu mai ştia cum să termine discuţia — l-a jignit atât de groaznic, încât până la urmă Geo a început să-i arunce şi el cuvinte destul de urâte, din ce în ce mai urâte… Scandalul a – luat proporţii şi, în cele din urmă, Geo a fost dat afară din sală.

— De atunci nu ne-am mai întâlnit, oftă Valerica. Îl văd aproape în fiecare zi acolo, sus, la treburile lui, dar când se întâmplă să-şi dea seama că eu sunt jos se preface că nu mă vede. A jurat să nu-mi mai vorbească şi, închipuie-ţi, nici măcar pe strada mea să nu mai treacă! A, dar să nu-ţi închipui că sunt îndrăgostită de el…

—Nu. Doamne fereşte!

— Mi-e milă, asta e tot. I s-a făcut o nedreptate. Aş vrea să-i transmit că mi-e tare greu… nu, nici chiar aşa. Spune-i că îi cer eu iertare pentru purtarea tatii… Da, spune-i exact cuvintele astea! Şi mai spune-i, dar ştii, ca din partea ta: „Ascultă, Geo, tu eşti băiat, nu ţi-e ruşine să-ţi ceară scuze o fată?“ Pe urmă, poţi să mai adaugi – iei şi tu, aşa, o măsură serioasă – că, în mod normal, când îţi place o fată nu dai bir cu fugiţii, îndată ce taică-său se încruntă la tine.’’ Ai să ţii minte toate astea? Ai să i le spui?

— Să zicem. Văd că am ajuns curierul inimilor!

— Mă miram eu să înţelegi ceva, se supără Valerica. Pur şi simplu, e vorba de faptul că un om suferă. Cât despre mine, eu nu contez. Învăţ, îmi văd de treburile mele, mă distrez! Dar băiatul ăsta suferă!

Marius petrecu toată ora de geografie notându-şi în carneţelul „Operaţiunii Hercule“, cu ajutorul alfabetului său secret, informaţiile primite de la Valerica.

La douăzeci de minute după încheierea cursurilor intra, întovărăşit de Prinţesă, în pasajul Luxor, unde stabiliseră întâlnirea cu Geo. Era fără un sfert şi Blondul trebuia să apară la 7 fix. Se făcu 7, se făcu 7 si 10, apoi 7 şi 20, 7,30…

— Am spus eu că îşi bate joc! se înfurie Marius.

Prinţesă examina cu mult interes vitrina magazinului de jucării din pasaj.

— N-ai cumva nişte lei?

— Să văd. De ce? întrebă Marius. Cred că am zece.

— Şi cu zece ai mei, tocmai bine: o garnitură.

Marius se miră: „Ce fel de garnitură?“ Prinţesă îl rugă să aştepte puţin, e o surpriză. Marius îi spuse că surpriza cea mai mare este că Geo Blondul i-a tras pe sfoară, la care Prinţesă zise că da, ăsta e un lucru foarte neplăcut, dar viaţa merge totuşi înainte – şi intră în magazinul plin de patine nichelate, ursuleţi de pluş, cărucioare, mingi, păpuşi, roboţi. Reveni cu o cutie albastră şi o pungă roşie pe care le ţinea foarte grijuliu.

— Ce ai acolo? Poate acum îmi spui! forţă Marius mărturisirea.

— Lume, lume! strigă Prinţesă cu chef. Bucuria copiilor şi distracţia părinţilor! Ieftin, pentru toată lumea, globuri colorate pentru bradul de Anul nou şi confetii pentru carnaval! Producţie specială!

Marius se îmbujoră de ciudă:

— Globuri colorate? Confetii? De asta îţi arde acum? Tu eşti într-o ureche!

— Se apropie revelionul, nu-i aşa? Mişcarea de rotaţie a pământului continuă chiar dacă un tablou vestit şi-a schimbat în mod suspect stăpânul!

— Te pregăteşti de carnaval? Asta-i grija ta?

— Mai mult, îmi fac un pom de iarnă număru’ unu! Poate se îndură ai mei şi vin măcar de Anul nou acasă.

La 8 fără cinci, tocmai când se pregăteau să plece, apăru Done, băiatul pe care Marius îl văzuse cu câteva seri mai înainte intrând la Prinţesă cu braţele încărcate de bunătăţi.

— Geo m-a trimis să vă spun că nu mai vine, are treacă. Zice, nici să nu-l căutaţi până după Anul nou, că pleacă la ţară.

Iritat, Marius se pregăti să-i ceară câteva lămuriri în plus, dar Done se repezise să taie calea unei perechi care tocmai străbătea pasajul. El începu să urle răguşit colindul pe care probabil îl cântase toată ziua.

— La un colţ de cotitură, dă-i Domnu’, Doamne, trece-un îngeraş călare, dă-i Domnu’, Doamne!

Marius se duse după el şi-l trase de cot:

— Încă n-ai terminat cu noi, ce faci?!

— Lasă-mă! se smuci Done, şi văzând că perechea grăbise pasul, se jelui: Am pierdut pe puţin doi lei. Să-mi dai banii!

— Am vreo datorie la tine?

— Nu mă interesează, omul ăla mi-ar fi dat doi lei!

— De unde ştii că nu-ţi dădea mai degrabă un şut?

— Păi îşi ţinea tipesa pe după mijloc, sanchi, vrajă mare! îl lămuri Done. În cazurile astea, omul nu te refuză.

— Hai, lasă! Mai bine spune-mi ce treabă are Geo.

Dar Done pusese ochii pe altă pereche de plimbăreţi.

Marius îl înşfăcă din nou:

— Stai naibi la un loc, ai destul timp.

— … colţ de cotitură… Ce vrei, dom’ne, o să mă ţii toată noaptea din lucru?

— Atunci urează-mi mie, zise Marius, uite doi lei.

Done luă banii şi începu pe un ton profesional:

— La un colţ…

— Treci peste asta. Era vorba să-mi spui ce treabă are Geo.

— Nu ştiu, că nu mi-a dat raportul. Nea Prinţesă, ce vrea ăsta de la mine?!

Prinţesă, cunoscând că are mai multă trecere decât Marius, interveni împăciuitor:

— Dacă ştii ce-i cu Geo, spune-mi mie. Mie poţi să-mi spui, nu-i aşa?

— Da’ urâtu’ ăsta să nu audă.

— E prietenul meu cel mai bun. Ca şi tine. Amândoi sunteţi prietenii mei cei mai buni. Noi trei nu trebuie să avem secrete.

Done ridică blazat din umeri, adică a mai auzit el de-astea, dar fiindcă e om de treabă o să le facă pe plac.

— Geo e într-un vagon din triaj, cu unii. E foc mare. Dacă află că v-am spus. Mă usucă.

Prinţesă se uită întrebător la Marius. „Ce facem?“ Marius se strâmbă, nu-i convenea perspectiva unei cercetări nocturne prin triaj. Totuşi înclină din cap, adică n-au ce face, trebuie să se ducă acolo. Prinţesă avu o expresie de ciudă; începuse să-i fie frică de pe acum. Dădu mâna cu Done, urându-i noroc în afaceri şi plecară. „Staţi!“ strigă Done, fugind după ei, şi-i restitui lui Marius banii. „Am glumit, dom'ne, de la prieteni nu iau. Vă fac o cântare pe gratis“. „Eşti dulce. Ne faci cântarea mâine, acum ne grăbim, noapte bună“, zise Marius.

Intre oraş şi cerul nopţii ţesătura luminiscentă a reclamelor de Anul nou părea o cupolă menită să protejeze, de sorbul adâncurilor cosmice, fericirea generală a revelionului. Deasupra arterelor principale străluceau isprăvile electricienilor-decoratori: armate de Moş Gerilă, păduri de brazi, schiori, iepuraşi, săniuţe, denumiri de magazine şi fel de fel de invitaţii şi sfaturi, ce să cumperi soţiei, ce să le dăruieşti copiilor, cum să te foloseşti mai bine de marea invenţie a secolului – luna cadourilor.

Nimerind din paşnicile grădini electrice în jungla de metal întunecat a triajului, Marius şi Prinţesă îşi micşorară prudenţi lungimea paşilor. Peroanele rămăseseră mult în urmă. Mirosea dulceag a fum şi a cărbune ud. În întunericul liniilor de parcare se profilau vagoane- dormitor şi vagoane-restaurant, vagoane-frigorifice şi va- goane-cisternă. Mai spre vest erau vagoanele vechi, obosite, la care alcătuitorii garniturilor recurgeau din ce în ce mai rar.

Colindară îndelung, ascuţindu-şi auzul la fiecare zgomot. Nimic nu trăda prezenţa celor căutaţi.

— Geo! strigă la un moment dat Prinţesă, nerăbdător. Geooo!

— Te-ai ţicnit? îl înghionti Marius. Dacă nu-l luăm prin surprindere, s-a zis, nu mai aflăm nimic.

Deodată auziră glasuri care vorbeau simultan, într-un hohot de râsete şi muzică. Un roz slab chenăruia perdelele unui vagon de clasa a doua.

— Mi se pare că l-am găsit. Încet, Prinţesă! Ia aminteşte- ţi tu de pieile roşii.

— Şi de scalpuri, nu-i aşa?

Se strecurară tiptil înăuntru, rămânând la intrarea pe culoar, ca să nu atragă atenţia celor din vagon, vreo zece sau poate chiar mai multe persoane, băieţi şi fete în echipament de schi. Lumina provenea de la două lumânări groase. Câteva perechi dansau, altele cuibărite pe bănci, se sărutau cu sârguinţă. „Ăştia n-au probleme'', râse Marius.

— Să cânte Mili! strigă cineva. Mili !

Fata cu acest nume se desprinsese din dans şi opri magnetofonul.

— Ce să vă cânt ?

— Ce vrei, dar şi cu joc de scenă! Ştii tu cum!

Răsunară râsete.

— Obraznicilor, râse fata, bine, o să cânt „cu joc de scenă“, dar treaba asta vă costă o sticlă de Campari, la „Crizantema“.

Ea opri magnetofonul şi acţionă butonul de returnare a benzii, căutând probabil o anumită melodie. După ce o găsi, suflă într-una din lumânări, micşorând lumina, apoi se urcă pe o bancă şi începu să cânte în şoaptă, le- gănându-se în ritmul lent al melodiei. „Nu prea are voce“, murmură Marius, plin de pretenţii.

Lui Prinţesă îi scăpă un fluierat de uimire şi emoţie. Toate privirile se îndreptară spre cei doi. Chipul fetei se schimonosi de enervare:

— Cine sunt aştia? Cum au ajuns aici? Puneţi mâna pe ei!

— S-o ştergem! zise Marius. Dar repede de tot!

Era însă destul de limpede că n-aveau şanse. Lunganii aceia i-ar fi ajuns în mai puţin de cinci secunde. Brusc, Prinţesă sfâşie punga cu confetii şi lansă în văzduh câteva sfere mici, galbene, roşii, verzi. Aerul comprimat din interiorul fiecăreia făcu explozie, împrăştiind minuscule discuri colorate şi o galaxie de serpentine care-i orbiră pe petrecăreţii agresivi.

— Acum! strigă Prinţesă.

Săriră din vagon, alergând din răsputeri. O locomotivă de manevră îi învălui într-un nor de aburi calzi.

Se apropiară de altă linie. Vreo cinci vagoane mărunţele şi ruginite şi două locomotive străvechi, cu coşuri enorme, zăceau visând de cine ştie când semnalul steguleţului roşu. Deodată auziră un râs sonor, apoi altul mai potolit. Nu le fu greu să identifice vagonul cu pricina. Lumină însă nu se vedea. Prinţesă începu să tremure.

— M-am săturat, şi pe urmă mi-e frică. Eu plec. Am rămas şi fără confetii…

— Măcar să ne apropiem puţin, poate că aici dăm peste Geo. E ultima încercare. Pe urmă plecăm.

Îşi lipiră urechile de metalul rece. Deodată, amândoi simţiră acelaşi lucru: câte o mână înfiptă în ceafă.

— Ce-i cu voi, n-aveţi bilet de intrare? răsună o voce de bas, răguşită. Vă duc eu pe gratis.

O strânsoare formidabilă. Marius îşi dădu seama fără nicio plăcere că individul era atât de înalt, încât ei ar fi trebuit să se ridice pe vârfurile picioarelor ca să-i ajungă la umăr.

— Nu vrem să mergem nicăieri.

— Eu zic să vă urcaţi singuri, că dacă vă ridic eu de ceafă, s-ar putea să vă lungesc gâtlejurile cu câţiva centimetri.

Marius se resemnă, în aşteptarea unor clipe mai bune. Trepte înguste şi foarte alunecoase. Culoarul mirosind a praf. Clanţele uşilor, reci. Voci auzindu-se din ce în ce mai distinct.

— Aici! spuse uriaşul, trăgând uşa glisantă a compartimentului.

Era un compartiment de clasa întâi, cu perdelele trase. Sursa de lumină, o lanternă. Tolăniţi pe canapelele albastre, Geo Blondul şi doi tipi jucau cărţi. Marius remarcă imediat că dreptunghiurile noi-nouţe şi frumos colorate contrastau cu mutrele şi hainele ponosite ale jucătorilor. Geo Blondul îi privi fără plăcere pe noii- veniţi.

— Ce-i cu ăştia, Banule?

Uriaşul ridică din umeri:

— Asta i-aş întreba şi eu. Trăgeau cu urechea. Poate vor să înveţe meşteşugul şi n-aveau curaj să intre, sau poate i-a trimis cineva să spioneze.

Şi aplecându-se ca să ajungă la înălţimea lor, rânji fioros:

— Cine v-a trimis să ne spionaţi, urâţilor? Dacă nu-mi spuneţi, vă dau pantalonii jos şi vă expediez înapoi în fundul gol!

Geo, Banu, plus cei doi tipi reprezentau o forţă implacabilă. Nu era nimic de făcut. Marius, cuminte, mărturisi:

— Geo, de ce nu le spui?! Trebuia să te întâlneşti cu noi în pasajul Luxor. A venit Done şi ne-a spus: „Degeaba aşteptaţi, Geo zice că n-are timp“.

—Just. Atunci de ce mama dracului aţi mai venit încoace? Asta-i oră de plimbare prin triaj? Părinţii voştri ştiu pe unde hoinăriţi? se răsti Geo.

— Bravo, fă-le educaţie! încuviinţă Banu şi, izgonindu-i cu o privire poruncitoare pe cei doi tipi de pe canapea, se lungi comod. Scoase din buzunar o sticlă de Martini, deşurubă căpăcelul şi trase o înghiţitură. Nu ştiam, Geo, că eşti prieten cu nişte băieţi de familie. Mă simt onorat. Ia staţi jos, copii! Ce ştiţi voi să jucaţi?

Şi începu să amestece cărţile.

— Tabinet, zise Marius.

— Macao, făcu Prinţesă.

— Astea-s distracţii pentru babaci. Pocher să învăţaţi, douăzeci şi unu să învăţaţi, jocuri tari şi rapide, ca nişte mitraliere. Ta-ta-ta, şi ori te-ai ars tu, ori i-ai ars pe toţi. Hai că vă învăţ eu. Începem cu douăzeci şi unu, e mai simplu.

Împărţi cărţile, explicând sumar regula jocului. Marius se dovedi un elev atent şi norocos.

— Ai câştigat din prima mână! îl lăuda Banu. Ce să-ţi dau? Poftim, bea o gură de Martini. Hai, nu fi muiere! se strâmbă el, văzând că Marius şovăie.

— Dar nu-i rău de loc! zise el, după ce bău.

— Te cred. Acum scoate bănuţii, că jucăm serios.

— N-are rost, nea Banule, interveni Geo, nervos. Mai rău ne încurcă, eu zic să plece.

— Cum n-are rost? În Univers nu se mişcă niente fără necesitate. Adică fenomenele, când se produc… Trebuie să ne gândim la o mulţime de lucruri: la cauză, efect, interdependenţă… şi atunci de ce mă-ta spui că n-are rost?

— E-n regulă, nea Banule! zise Geo. Dar ei nu-s pregătiţi, n-au bani, au venit doar să mă vadă, m-au văzut, acum să se care, noi avem de lucru.

— Ce spui, mă? se ridică Banu într-un cot. Au venit să te vadă pe tine? Dar ce ai tu atât de interesant? Poate că pe mine au vrut să mă vadă.

— Şi asta se poate, zise Geo, împăciuitor. Marius, el e Banu Petrovici, a văzut toată Europa, Africa şi Ame- ricile…

— Şi Singapore, adăugă Banu, bosumflat.

— Şi Singapore. A fost marinar, acum e actor de film. A jucat în… Într-o grămadă de filme.

— Cred că-mi amintesc, era un film cu aventuri, hărmălaie mare, lupte! minţi Marius, gândindu-se la ceva potrivit cu acest uriaş impulsiv. „Haiducii'', nu-i aşa?

Banu se lumină, zâmbind ca un copil. Da, jucase şi în „Haiducii'' şi în altele. Al optulea figurant din rândul treizeci, dar aceste amănunte nu intrau în discuţie.

— Chiar v-aş ruga – zise Marius, scoţând carneţelul — să-mi daţi un autograf înainte de plecare.

„Vai, ce şmecher e! '' gândi Prinţesă, plin de admiraţie şi interveni:

— Vreau şi eu un autograf. Vă rog!

Într-adevăr, cererile lor îşi făcură efectul. Banu Petrovici se ridică în capul oaselor, apucă solemn pixul, emise câteva mormăituri emoţionante şi notă în ambele carnete: „Cu prietenie şi stimă, Banu Petrovici''.

— Vă mulţumesc! zise Marius sonor, şi adăugă repede: Acum noi plecăm. Bună seara!

— La revedere, zise Banu, îmblânzit. Fiţi atenţi când treceţi liniile, că fac ăştia de la C.F.R. Manevre. Şi tu, Geo – îl certă el pe Blond – nu-i mai aduce în locuri ca astea. Sunt prea tineri.

— Crezi că şi Banu Petrovici e amestecat în afacerea tabloului? întrebă Prinţesă, pe drum.

Acum se strecurau cu mai multă siguranţă prin păienjenişul garniturilor.

— Nu ştiu, zise Marius. Dacă era, nu scăpăm noi aşa de uşor în seara asta. Lucrul cel mai important e însă altul.

— Care?

— M-am gândit mult, acum sunt sigur. Cântăreaţa „cu joc de scenă'', Mili, *e una şi aceeaşi cu fata din Volkswagen, care mi-a dat tabloul!*

De mirare, Prinţesă se împiedică şi căzu în zăpadă.

— Tot e bine că n-am spart globurile! zise el, ri- dicându-se. În noaptea asta fac pomul.

Marius ajunse târziu acasă şi frânt de oboseală.

— Acum se vine? îl certă maică-sa. E trecut de unsprezece!

— Dacă mi-ai împuiat capul de atâtea ori cu „du-te şi tu, distrează-te, fă ce fac toţi băieţii…“

— Da, dar să ştiu şi eu unde te duci.

— Independenţă controlată? N-are haz. Dar dacă ţii, poftim: am fost în triaj, la gară. Într-un vagon îngheţat cânta o fată. Cred că face parte din banda care a furat de-acasă de la Gigi Feneşan tabloul acela despre care s-a scris în ziare. În alt vagon am jucat douăzeci şi unu cu un tip care a fost marinar şi a ajuns până la Singapore. L-am bătut la cărţi, pe urmă am băut Martini, un vermut italian pe care ţi—l recomand cu căldură. Pe urmă…

— Ştii că nu-mi place să aiurezi, se încruntă maică-sa. Du-te la masă!

Înainte de culcare, Marius scrise cu conştiinţa împăcată în jurnalul „Operaţiunii Hercule“: „I-am spus totul mamei dar n-a vrut să mă creadă“.

CAPITOLUL III

Marius avu o dimineaţă foarte agitată. Descoperirea Miliei era fără discuţie senzaţia săptămânii, în schimb Geo constituia şi acum un semn de întrebare. „Am eu dreptul să continui aşa, sau ar trebui să mărturisesc totul acolo unde trebuie? Da, însă oamenii aceia nu sunt obligaţi să creadă în nevinovăţia mea. Să zicem că nu spun nimic şi merg mai departe pe fir. Da, dar dacă încurc lucrurile mai rău?“ Aceste frământări erau exact ceea ce nu se potrivea cu cele opt probleme pe care trebuia să le rezolve, în vederea recapitulării, la matematică. Totuşi, după ce greşi de vreo zece ori şi după ce tot de vreo zece ori îşi spuse că mai bine renunţă, că n-o să fie cutremur dacă se duce şi el o dată, o singură dată cu temele nerezolvate, raţionamentele începură să se lege mai bine şi calculele să se încheie cu rezultate corecte. De la problema a patra, totul decurse ca în zilele lui bune. În sfârşit, avea mintea limpede şi o plăcută stare de echilibru şi calm.

— Mamă, – e ceva de cumpărat? Dacă încep la literatură, nu mă mai mişc două ceasuri.

— Păi să vedem, zise mama, ieşind în pragul bucătăriei, şi-i înşiră gânditoare: Tăieţei, gem de vişine, două pachete de Alba lux, ulei, scorţişoară şi un pachet de şerveţele, să fie din acelea roz.

— Aş vrea să ştiu şi eu, nu poate exista o zi fără cumpărături?

Ar fi putut să nu se ducă la magazin. Din ce-i ceruse mama nimic nu era foarte urgent, dar, după experienţa cu problemele de la matematică, îi trecuse prin cap că dacă nu renunţă la preocupările obişnuite de fiecare zi o să suporte mai uşor tensiunea celor neobişnuite.

În dreptul chioşcului de ziare se auzi strigat. Era exact glasul omului pe care dorea cel mai mult să-l întâlnească.

— Noroc, Geo. Aţi terminat partida?

— Altădată să nu te mai ţii coadă după mine, spuse Blondul, nemulţumit. Fiecare cu treburile şi cu prietenii lui. Nu mă bag, nu te bagi.

— Să ştii că teoria sferelor de influenţă aparţine vechii diplomaţii. Se schimbă lumea, Geo, şi tu ce faci? Susţii puncte de vedere depăşite.,

— Lasă aiurelile, vreau să discut cu tine lucruri serioase.

— Şi eu. De-aia te-am căutat aseară. Îmi erai dator cu un răspuns.

— Ne întâlnim în spatele Alimentarei. Acum mă duc la Poştă, să-i trimit maică-mi nişte bani. E bolnavă, bătrâna.

Marius îl privi cum se strecoară, subţire şi adus de spate, printre maşini şi tramvaie, traversând strada. Avu un sentiment de admiraţie pentru acest băiat care, în năuceala vieţii lui destul de pestriţe, nu-şi uitase mama.

Totuşi, lui Geo nu i se potriveau de loc înduioşătoarele cuvinte pe care le întâlnim uneori în biografiile bărbaţilor de seamă: „Încă din copilărie a avut de îndurat mari greutăţi“, sau: „La vârsta când alţii se jucau, el lupta pentru a-şi câştiga existenţa’’. Lui Geo părinţii îi spuneau „ministrul casei’’, adică în familia lor el era stăpânul. Fuseseră cât pe-aci să creadă că nu vor avea niciodată un copil când, după 20 de ani de căsnicie, apăruse minunea blondă. La doi ani avusese pojar, la patru ani un automobil cu pedale, la şapte ani un creion şi un costum

complet de cow-boy, inclusiv centură şi pistoale, ale căror capse detunau mai tare decât cartuşele veritabile, la zece ani un picior în ghips şi un aparat de filmat, la unsprezece ani, o repetenţie şi, ca să-i treacă amărăciunea, un miniscuter cu motor veritabil, iar la paisprezece ani, a doua repetenţie şi o bătaie cum nici măcar nu visase că ar putea primi din partea lui taică-său. Adânc revoltat, „ministrul casei'' fugise din orăşelul tai, hotărât să ducă o viaţă de Robinson în codrii cooperativei agricole din apropiere. În trei zile, „reuşi'' să fure un caş de la stână, două găini pe care le jumulise şi le fripsese în mod primitiv şi un căluţ pe care-l călărea cu agilitate. Întrucât această grădină a cooperativei era foarte îmbelşugată, robinsonul umpluse câteva coşărci cu castraveţi, roşii şi conopidă alese pe sprânceană, pe care le vânduse în piaţa Obor din Bucureşti, amuzându-se să strige: „Ia de la mine, neamule, ce vinde băiatu', nu mai vinde altu'.''

Adus cu miliţia acasă, Geo se aşteptase la o nouă corecţiune, dar părinţii, care trecuseră prin zile bântuite de tragice închipuiri, îl îmbrăţişară, învinuindu-se ei înşişi pentru cele întâmplate. Peste câteva zile, însă, bunul părinte se văzu destituit, „pentru viaţă familială dezordonată'', din postul de director al fabricii de cherestea. „Nu e drept! strigase omul. De ce să fiu pedepsit din vina altcuiva? Îl distrug, îl omor cu mâna mea!“ Dar „ministrul casei'', presimţind furtuna, o şterse, gonind pe şosea cu micul Fiat 850 al familiei, pe care învăţase să-l conducă zbenguindu-se pe drumurile fără miliţieni, sub privirile încântate ale lui taică-său. Un purcel călcat, câteva intrări pe trotuare, spre spaima trecătorilor, o basculantă care, încercând să-l evite, nimeri în şanţ, făcu ca Geo să se trezească la un moment dat însoţit de un impunător alai format din trei motociclete şi o maşină, ale miliţiei. Întrebat, ulterior, cum de şi-a îngăduit să facă toate câte le făcuse, Geo răspunsese cu deplină sinceritate: „M-am jucat. Credeam că e voie''. Mama lui plângea, nici nu mai putea să vorbească. Taică-său era însă neînduplecat, spunând că nu vrea să mai audă niciodată de el.

Geo n-avea să uite toată viaţa ura caraghioasă şi glasul strident al omului care-i fusese cel mai apropiat pe lume şi care în faţa instanţei striga: „Nu vreau să-l mai văd, l-am şters din memorie, n-am niciun fiu''.

După trei ani, Geo părăsea institutul de reeducare, având asupra lui diploma de electrician. Găsise de lucru în Capitală, avea un salariu, învăţase acordeonul, frecventând cunoscutul salon al Jaguarului, îşi făcuse câţiva prieteni. Pe scurt, o ducea binişor, atât că nu dorea să-şi vadă familia, respingând acum el tentativele de apropiere ale lui taică-său, care între timp devenise rezonabil.

Expresia „în spatele Alimentarei'' denumea curtea, destul de rău împrejmuită, dindărătul magazinului. Era înţesată de lăzi şi butoaie goale. Zăpada troienise acest conglomerat, dându-i un aspect romantic şi trist, de navă eşuată printre gheţuri. Mai lipseau antena de radio şi drapelul. Marius smulse o fâşie de carton multicolor dintr-o cutie de portocale şi, după ce o înfipse în vârful unei şipci, salută cu gravitate glorioasa epavă. Dar romanele cu sfârşit tragic nu-i plăcuseră niciodată. Aşeză două butoiaşe unul peste celălalt şi începu să le tencuiască migălos cu omăt. Nava aceea tristă avea nevoie de un căpitan.

— Ce faci, neseriosule? spuse Geo, venind din stradă.

— Salută-l cu tot respectul, e un căpitan de vapor.

— Mă enervezi, astâmpără-te.

Marius îşi văzu netulburat de lucru. Din capace de Cico, îi făcu căpitanului de vapor două şiruri de nasturi la tunică. Blondul scoase pachetul de ţigări.

— Fumaţi, căpitane?

— Numai pipă, e un căpitan romantic.

Răscoli prin zăpadă, căutând o ţeavă, un vreasc, ceva din care să improvizeze pipa. Apoi, Marius aşeză pe capul căpitanului, în chip de şapcă, un cochet capac de la o cutie de halva.

— Ascultă, Geo! Căpitanul vrea să-ţi pună o întrebare: De ce ocoleşti mereu problema cea mai importantă?

— Pentru că vreau să rămâneţi neatinşi de lucruri urâte, murmură Geo. Nu mai fiţi catâri, lăsaţi baltă treaba aia cu tabloul. Trebuie să uitaţi totul, până şi pe mine trebuie să mă uitaţi

— Dar de mine cred că eşti de acord că nu pot să uit, nu-i aşa? Blondule, tabloul ăla a trecut şi prin mâinile mele.

— Te rog frumos, frumos de tot, zise Geo – şi ochii i se umeziră – nu mai insista, s-ar putea întâmpla ceva foarte rău pentru noi toţi.

— Tu l-ai vârât în porcăria asta pe Prinţesă, iar Prinţesă, pe mine! ţipă Marius. Pe tine cine te-a vârât? Asta e toată problema. Îmi răspunzi, bine. Nu, o să aflu eu singur.

— N-o să afli nimic, zise Geo, trist. Am să-ţi spun cum stau lucrurile cu mine. N-o să mori de fericire, te asigur. Acum două săptămâni, maică-mea a avut congestie cerebrală, dacă ştii ce-i aia – îţi plesneşte o arteră în creier – şi-a rămas cu nişte complicaţii foarte urâte. O mătuşă – că eu cu tata nu vorbesc – mi-a spus că are neapărat nevoie de un medicament, ceva străin, care nu se găseşte. Am început să caut în dreapta şi-n stânga, din om în om.

În cele din urmă, dau peste unul care-mi spune că ştie el pe cineva, care ştie pe altcineva, care şi ăsta ar avea relaţii cu nu ştiu cine — un circ întreg, îţi dai seama. Bun! Scot de la C.E.C., îi dau omului şi aştept ca banii să ajungă la capătul firului, unde o fi fost capătul ăsta. După cinci zile primesc un telefon: „Domnul Geo?“ „Da!“ zic eu. „Dumneata te interesezi de un medicament, cutare şi cutare?“ „Sigur că da, nici nu ştiu cum să vă mulţumesc…“ „Bine, Geo. Acum ascultă. Medicamentul ăsta e greu de procurat. Îţi fac serviciul ăsta, dar îmi faci şi tu un serviciu“. „Cu plăcere. Orice, oricând!“ „Bun! Mâine dupa-amiază, la orele 18,45, să fii pe strada Depozitelor. Să ai la gât un fular galben cu pătrăţele roşii şi dungi verzi. Am să-ţi spun de unde îl iei. Vei aştepta un Volkswagen roşu, cu o fată la volan. Fata o să-ţi dea un bloc de desen. Pleci imediat cu acest bloc, fără să te uiţi în el, şi la ora 19,05 eşti în pasajul Luxor. Intri în primul gang din stânga şi laşi blocul îndărătul caloriferului, pe care se va afla o tăbliţă cu inscripţia <<Proaspăt vopsit>>. Te depărtezi imediat şi uiţi tot ce s-a întâmplat. Dacă îţi îndeplineşti misiunea aşa cum se cuvine, mâine îţi trimit medicamentul prin poştă“.

— Şi?

— Am executat totul, punct cu punct, atât că dintr-un anumit motiv am schimbat puţin programul.

— Căpitanul vrea să ştie dacă nu cumva acest motiv are nasul uite-aşa, cârn, şi se numeşte Valerica Sima…

— Căpitanul e deştept şi bine informat.

— E colegă cu mine. Îţi trimite scuze pentru purtarea lui taică-său.

— Le primesc, dar nu le merit. N-aveam dreptul să mă supăr pe ea. Şi, în orice caz, nu trebuia să respect jură- mântul ăla idiot. Aici e marea mea vină: că l-am pus pe Prinţesă să aştepte maşina, iar el a încurcat atât de rău lucrurile, încât blocul de desen a nimerit ia tine.

— Eu i l-am dat lui Prinţesă, Prinţesă ţi l-a dat ţie, iar tu ai alergat în pasajul Luxor, şi l-ai vârât îndărătul unui calorifer proaspăt vopsit. Asta n-o mai cred.

— Ce nu crezi, că era proaspăt vopsit?! Ba era, a trebuit chiar să fiu eu băgare de seamă, altfel mă trezeam decorat cu nişte dungi albastre, uite-aşa de late.

— Nu de calorifer vorbesc, ci de... Stai! tresări Marius. Zici că vopseaua era albastră? Eşti sigur? Poţi să juri?

Geo se strâmbă, enervat:

— Asta nu-i un lucru pentru care să jur. Era un calorifer vopsit albastru, şi gata!

— Geo, ce puţin cunoşti oamenii! Tu nici n-ai ştiut că mie şi căpitanului ne plac la nebunie caloriferele albastre!

Marius străbate plin de bună dispoziţie labirintul colorat al tonetelor cu autoservire. Tăieţei, un pachet. Alba lux, două pachete. Domnişoara care fusese la volanul Volkswagenului se numeşte Mili, îi plăcea să bea, cum îi spune – ia să mă uit în rafturile cu băuturi, poate îmi amintesc! — da, Campari, la barul „Crizantema”. Gem de vişine, un borcan, dar de ce gem şi nu dulceaţă, şi de ce de vişine şi nu de mere? Şerveţele albastre, ba nu, şerveţele roz, fiindcă în ceea ce priveşte albastrul, am alte planuri. Albastru şi galben, iată o combinaţie pe care îmi va face plăcere s-o revăd.

Casieriţa trece dintr-un coş într-altul cumpărăturile lui Marius, acţionând maşina de calculat. Banii, restul, mulţumesc...

La ieşire...

— O clipă! spune cineva în halat alb. Îmi dai voie să mă uit în sacoşa ta? Aş vrea să văd şi bonul.

— Cu plăcere. Mai sunt şi controale pe lume. Nu-i nimic. Paza bună...

Vânzătorul se uită în sacoşa lui Marius, se uită şi pe bon, da, lucrurile corespund cu suma achitată.

— Altceva n-ai mai luat?

— Nu se vede? zice Marius, deschizând din nou sacoşa.

Vânzătorul avea un nas mic şi borcănat, plin de creţuri la rădăcină, ceea ce îi dădea un aer permanent de neîncredere şi de suflet acru.

— Ia ascultă, tinere, vreau să văd ce ai în buzunare.

— Mănuşile, zise Marius, care începuse să se înfurie, şi băgă mâna în buzunar.

Dintr-o dată se albi la faţă. Degetele sale întâlniră răceala şi netezimea unui obiect necunoscut, care nu semăna de loc a mănuşă. Era o ciocolată „Moca“, de opt lei. Marius începu să transpire.

— Aha! Ia caută, ia mai caută! zise vânzătorul.

Şi Marius, scamator fără voie, scoase din celălalt buzunar al paltonului o butelcuţă plată, de coniac „Zarea”. Începuse să se adune lumea, se înfiripau primele comentarii.

— Vino cu mine! se răsti vânzătorul, trăgându-l de mână pe lângă raionul de panificaţie, spre mica încăpere a direcţiunii.

Marius tremura de umilinţă şi de furie.

— Staţi, domnule, să vă explic! Ce trageţi de mine? Cum vă permiteţi?!

Cu o mână vânzătorul continua să-l ţină, cu cealaltă ridică receptorul telefonului şi formă un număr.

Un sfert de oră mai târziu, Marius se afla într-un birou al secţiei de miliţie. Locotenentul major care-l adusese de la magazin bătea la maşină, oprindu-se din când în când ca să-i pună lui Marius o nouă întrebare.

— Aţi scris că n-am nicio vină? zise Marius, năuc. Aţi scris că nu eu am luat lucrurile acelea?

— Am scris tot ce mi-ai spus.

— Da, dar eu vreau să ştiu care e părerea dumneavoastră.

Locotenentul major era tânăr, dar nu fără experienţă. Văzuse multe în scurta lui carieră. Cunoscuse infractori bătrâni şi infractori adolescenţi, fricoşi sau de un curaj prostesc, linguşitori sau ţanţoşi. Întâlnise specimene care tăgăduiau la nesfârşit, dar şi oameni nevinovaţi, care se zăpăceau atât de rău, încât, pentru un moment, ai fi zis că n-au cugetul tocmai curat. Cu fiecare categorie trebuia să te porţi într-un anumit fel, dar exista şi o metodă care dădea rezultate în mai toate cazurile: aceea de a-i dezvălui la timp şi foarte clar omului principalele neclarităţi

din faptele şi declaraţiile sale. Pentru asta îţi trebuie o minte ageră, ca să remarci în mod oportun şi cu precizie acele neclarităţi. Ele îl surprind pe interlocutor, care de-abia acum îşi dă seama pe ce lume e şi, în fine, începe să gândească el însuşi logic şi realist. Locotenentul tocmai se pregătea să-i spună lui Marius acel lucru important, când sună telefonul. Răspunse:

— Da, eu! Fireşte, e la mine. Am înţeles.

Marius se simţea ca într-un cuptor.

— Te-am invitat să-ţi scoţi paltonul, zise ofiţerul, pri- vindu-i îngrijorat obrajii lac de sudoare.

— Credeam că plec mai repede, bâigui Marius. Dar se vede că nu vreţi să credeţi că sunt nevinovat.

Brusc sări în picioare, roşu de furie:

— Întrebaţi la şcoală, întrebaţi-i pe prietenii mei, pe vecini! Ce aşteptaţi? O să vă spună ce fel de om sunt! Nu permit să fiu bănuit! Doresc să mi se dea ascultare! Am terminat!

— Scoate-ţi, dragă, paltonul! se încruntă locotenentul major

Se deschise uşa, apăru un colonel zâmbitor, însoţit de doi tineri căpitani zvelţi şi foarte chipeşi.

— Să trăiţi! salută locotenentul major, luând poziţia reglementară.

— Bună ziua! spuse colonelul. Acesta e invadatorul de la autoservire?

Citi foile dactiolografiate, aruncând din când în când priviri întrebătoare spre Marius.

— După cum vezi, zâmbi el în cele din urmă, suntem patru ofiţeri. Cum îţi explici atenţia deosebită pe care ţi-o acordăm?

Marius ridică din umeri.

— Ultimele dumitale cuvinte, aşa cum reiese din declaraţie, au fost: „Vreau să ştiu care e părerea dumneavoastră...’’ Aşa, şi pe urmă: „Nu permit să fiu bănuit, doresc să mi se dea ascultare, am terminat!“, semnul exclamării. Va să zică, dumneata ai terminat. Dar nu cred că a terminat tovarăşul locotenent major. Noi o să ne aşezăm şi o să-l lăsăm pe dânsul să continue. Poate-ţi scoţi şi paltonul, afară e ger, dacă ieşi de aici transpirat şi faci o răceală, o să rămâi cu o amintire neplăcută despre noi.

Perspectiva de a ieşi cât mai repede în gerul de afară îl bucură foarte mult pe Marius, care îşi scoase, în fine, paltonul.

— Da, spuse locotenentul major, pe un ton oarecum schimbat, deoarece prezenţa superiorilor îl intimida. Tânărul… Ascultă, Marius, în ceea ce priveşte cererea dumitale de a ne interesa la vecini şi la şcoală, noi am luat aceste măsuri încă din primele minute ale convorbirii noastre. Pot să te informez că toată lumea are o părere bună despre dumneata. Citez la întâmplare: modest, cam retras, politicos…

— De ce eşti dumneata „cam retras?“ interveni colonelul. Sociabilitatea e o condiţie importantă a realizării omului. Fireşte, nu mă refer la aşa-zisul „anturaj’’, la droaia de cunoscuţi, dar dacă acum n-ai câţiva prieteni apropiaţi cu care străbaţi diferite medii sociale, rişti ca toată viaţa să fii un izolat. Continuaţi, tovarăşe locotenent major!

— … învaţă mulţumitor, îşi ajută familia, are spirit gospodăresc.

— De ce înveţi dumneata doar „mulţumitor?“ zise colonelul. Trebuie să înveţi foarte bine! Un scrimer ca dumneata – da, am aflat şi că eşti un scrimer bun, închipuie-ţi – trebuie să fie în toate cazurile, nu numai pe planşeu, mai insistent, mai agresiv, vreau să spun, agresiv în ceea ce priveşte obţinerea a cât mai mult din ceea ce pot da posibilităţile dumitale. Continuaţi, tovarăşe locotenent major.

— Mulţumesc. Aşadar, până azi la orele 9,30, nu exista nimic care să indice o comportare incorectă. Surprins de către vânzătorul Simion Marin, de la magazinul alimentar cu autoservire nr. 12, că ascunzi în buzunare o ciocolată şi o ploscă de coniac pe care nu le-ai declarat la casă, dumneata spui: „Nu ştiam nimic despre ele, nu ştiam că le am asupra mea. Cineva pe care nu-l cunosc mi le a strecurat în buzunar, ca să facă o glumă idioată“.

— Ipoteza glumei cade. Dumneata eşti un băiat retras, cine să-ţi facă farse? zise colonelul. E logic. Continuaţi!

— Când aţi intrat dumneavoastră, tocmai voiam să-i spun lui Marius că dacă el e un băiat cinstit şi dacă nu e vorba despre nicio glumă, atunci mai rămâne o singură ipoteză: cel care i-a strecurat, cum afirmă el, obiectele în buzunar a vrut să-l compromită.

Marius respiră adânc şi începu din nou să transpire. Minute lungi de linişte. Raţionamentul ofiţerului era just. El, Marius, nu-i

putea opune niciun alt raţionament. Trebuia sau să tacă prosteşte şi fără folos, sau să se încadreze în raţionamentul lui.

— Da, zise Marius, într-un târziu, simţindu-şi gura uscată de emoţie. Nu ştiu cine, dar ştiu de ce. Cineva vrea să mă compromită.

O oră mai târziu, cei patru ofiţeri se ridicară. Marius citi foile bătute la maşină în tot acest timp de către locotenentul major şi le semnă fără nicio şovăială.

— Îţi mulţumim, Marius! spuse colonelul. Acum mergi liniştit acasă şi vezi-ţi de treburi. Două lucruri vreau să te rog. Întâi: să nu te mai ocupi de această afacere a tabloului! O să-l găsim noi mult mai repede decât ai putea s-o faci dumneata. Rolul dumitale, destul de chinuit, încetează în clipa asta. A doua rugăminte: aici n-am discutat nimic despre acest tablou, ci numai despre incidentul de la autoservire, ajungând la concluzia că a fost totuşi o farsă. Înţelegi? Le vei spune tuturor că aşa am stabilit: ai fost victima unei farse.

Începuse din nou să ningă. Marius părăsi cu inima uşoară clădirea miliţiei. „Bine, tabloul o să-l găsiţi dumneavoastră, de acord, dar rolul meu de-abia începe!“

După trei-patru zile, în care totul îţi merge atât de prost încât ai vrea să te închizi în casă şi să nu mai vezi pe nimeni, apare adesea o perioadă când o mulţime de evenimente plăcute se ţin lanţ, şi uneori printre ele se strecoară chiar şi câte o mare bucurie. Marius era foarte interesat de prelungirea la maximum a acestei perioade. Devenise şi niţel superstiţios, se străduia să păstreze neschimbate diferite amănunte ale primei zile favorabile. Dacă purtase atunci cutare pulover, continua să-l poarte multă vreme indiferent de starea timpului; dacă începutul zilelor fericite îl surprinseră cu peniţa stiloului tocită, el n-o schimba, ci continua entuziast să zgârâie şi să păteze paginile cu ciotul.

Un eveniment „cap de serie“ fusese, pentru el, discuţia de la miliţie. Avea senzaţia aceea specială, de echilibru regăsit, pe care o simţi îndată după realizarea celui mai important lucru dintr-un şir. Toate sunt importante, dar acesta e unic, esenţial; îl faci sau nu-l faci, şi de el depind toate celelalte.

La şcoală, contrar obiceiului său, Marius dovedi chef de vorbă, întrebând pe toată lumea: „Ce mai faci, cutare, ce zici despre…“ şi găsind mereu dte ceva de comentat, cu risipă de exclamaţii şi de gesturi. La un moment dat îi veni ideea să parodieze stilul crainicilor sportivi: „Stimaţi telespectatori, meciul devine din ce în ce mai disputat! În această clipă mingea se află la Tiberică Adamescu. El îl driblează pe Gigi Feneşan, trece de Magda, îl fentează şi pe profesorul Nicolau. Spectatorii – auziţi şi dumneavoastră! — sunt în delir! Tiberică se apropie de poartă, careul e liber! Vom vedea un gol de toată frumuseţea, dar… ce se întâmplă?! Portarul e în derută, tribunele tac. Tiberică Adamescu s-a oprit cu balonul la cind metri de poartă şi s-a a-şe-zat pe iarbă, privindu-l cu atenţie! Ce se întâmplă acolo? O clipă, vă rog! Vom afla îndată răspunsul! Un coleg s-a deplasat pe teren pentru a-i cere o declaraţie marelui jucător. Iată, colegul se întoarce. El bine, Tiberică s-a oprit în careu pentru… a analiza raportul dintre conţinutul şi forma mingii de fotbal!“

În jurul lui Marius se strânseseră, ca niciodată, o mulţime de colegi amuzaţi. Devenise, în fine, şi el centrul atenţiei unui grup. Prinţesă îl privea gelos, având un aer de om nedreptăţit. Se învăţase ca numai el să fie prieten cu Marius, alcătuind un legendar duet de neînţeleşi. Spre nemulţumirea lui, în ultimul timp Marius începuse să se înţeleagă surprinzător de bine şi cu restul lumii.

Ora de română veni cu un profesor Nicolau mai visător ca oricând, dar care scrise pe tablă o frază înspăimântă- toare, prin care expediţia sintactică a clasei avea să rătăcească vreme îndelungată. Subordonatele, refuzând să-şi dezvăluie identitatea, rânjeau îndărătul locuţiunilor verbale şi al conjuncţiilor.

De mai multe ori se declanşă acea stare de nesiguranţă când nici măcar Tiberică nu ridica mâna sau, mai precis, o ridica numai până la jumătatea traiectoriei obişnuite, astfel încât nici să nu pară că vrea neapărat să răspundă, nici că e cu totul ignorant.

Ca de obicei, Marius avu de câteva ori senzaţia îmbătătoare că ar putea să răspundă el, urmată imediat de şovăială: „Dar dacă mă fac de râs?! Nu ştie Tiberică, nu ştie Magda, de ce aş şti eu?“. Îl durea capul de atâta încordare. Şi totuşi, de câte ori i

se întâmplase ca exact răspunsul care-i trecuse prin cap să fie dat de către altcineva…

— Ştiu eu! se pomeni Marius, încercând să se ridice fără a-şi pocni genunchii de banca prea scundă.

Cinci minute mai târziu, profesorul Nicolau deşuruba, cu aerul său indiferent, capacul stiloului.

— Destul de bine. Nici lucrarea de la literatură nu e rea. Stai jos!

Şi scrise o cifră în catalog. După tonul şi cuvintelor profesorului Nicolau se putea deduce că e vorba de un meritoriu 7, dar experţii clasei, obişnuiţi să deducă nota după mişcarea mâinii, apreciară, fără greş, că e vorba de 10.

— Care lucrare, dom’ profesor?

Nicolau îl privi dintre ceţurile depărtării în care pluteau acum gândurile lui:

— Poftim? A, lucrarea. Aceea despre galeria de personaje a lui Caragiale, fireşte. Cred că ar fi util să o prezinţi şi la cercul literar. Posezi o copie sau doreşti să-ţi înapoiez caietul?

— Caietul… făcu zăpăcit Marius.

Aruncase acum câteva zile cu furie şi dezamăgire acest caiet în fundul băncii. Cum ajunsese în mâinile profesorului? „Sau poate se înşală, poate nu e caietul meu…“

— Sunt întemeiate şi juste categoriile în care aşezi dumneata aceste personaje, continuă profesorul Nicolau, privindu-şi ceasul în aşteptarea recreaţiei. Stabileşti filiaţii îndrăzneţe. Felul în care o compari pe Anca din „Năpasta’’ cu Vitoria Lipan din „Baltagul" şi referirile la „Mioriţa" şi la tragediile antice… Magda, să-l inviţi la cercul literar.

Se ridică. Sunase de ieşire. Profesorul lăsă caietul pe prima bancă şi porni spre uşă. Se spunea că Nicolau lucrează de patru ani la un tratat de estetică, operă care ar fi putut să-l facă celebru.

Acum caietul circula din mână în mână. Unii îl răsfoiră cu neîncredere, câţiva cu respect, destul de mulţi cu indiferenţă prost jucată. „Mult ai scris, fratele meu, douăzeci de pagini!“ Adică, lucrarea n-avea nimic deosebit, decât această calitate a lungimii. Tiberică nu se putu reţine şi zise cu un glas cântător: „Bravo, Marius, eu am spus întotdeauna că e o nerozie să nu te inspiri din prefeţe şi monografii. Doar pentru asta au fost scrise!“ Voia să spună că singurul merit al lui Marius era că

scosese din gros citate şi, desigur, şi idei din diferite lucrări. Marius nu-i dădu însă replica meritată. Se simţea genial şi indulgent.

— Şedinţa cercului e mâine, la ora 9, să nu uiţi! îl atrase atenţia Magda.

— Auzi, Prinţesă? zise Marius. Mâine la 9.

— Ţie ţi-am spus, nu lui, preciză Magda.

— Eu nu mă duc nicăieri fără Prinţesă.

— E scutierul tău?

— Mi-e prieten.

— Ce să caute Prinţesă la cercul literar?! se miră Magda.

— Nici n-o să vin vreodată, ăla-i cercul urâţilor! se necăji Prinţesă. Dar fiindcă veni vorba, tu te-ai întrebat ce cauţi acolo? Poţi să juri că numai tu, din toată şcoala, meriţi să fii preşedinta cercului?

Buzele Magdei se transformară în două liniuţe albe.

— Am fost aleasă prin vot deschis, dacă vrei să ştii.

— Desigur, lady. Dar mi se pare că ai uitat cum se desfăşoară lucrurile astea, rânji Prinţesă, batjocoritor. Fiecare spune: „Ce-mi trebuie mie bătaie de cap, de ce mi-aş pierde timpul cu organizarea şi cu procesele verbale?“ şi toţi ridică mâna cu entuziasm pentru tine.

Magda roşi. Se vedea bine că îi venea să plângă. Frate-său, Gigi, încuviinţă, plin de satisfacţie:

— Aşa-i spun şi eu, dar asta e surdă, e surdă şi absurdă!

Plescăi din limbă, mândru de calamburul lui. Prinţesă se simţi stânjenit: de fapt, n-ar fi vrut s-o supere pe Magda, dar cine-o pusese să întrebe cu atita uimire jignitoare ce-o să facă el la cercul literar?

Totuşi, a doua zi, Prinţesă apăru la cercul literar. Şedinţele aveau loc în încăperea bibliotecii. Somităţile literare ale liceului veniseră, ca de obicei, mai devreme. Vreo cincisprezece erau poeţi, modernişti cu toţii. Pân- deau cu aviditate fiecare număr al revistelor literare ca să imite cele mai noi formule. Versuri de factură clasică nu scriau decât inocenţii din clasele mici, a şasea, a şaptea, dar şi ei porniseră în ultimul timp pe căile mai fructuase ale versului liber. Liceul se mândrea şi cu trei prozatori, din care unul era „genuin şi violent”, altul „fin observator al existenţelor paralele”, iar al treilea, „obsedat de

seismele biologice”. Exista şi un dramaturg, Dan Velea din clasa a XI-a, care purta, dulce-ostenit, povara admiraţiei generale, de când publicase într-o revistă piesa într-un act: „Complotul”, având un singur personaj care nici nu apărea pe scenă. Aceste glorii ocupau jumătatea dinspre fereastră a mesei. La cealaltă jumătate, unde din pricina uşii era curent şi mai şi trebuia să te ridici ori de câte ori trecea cineva, se aşezau respectuoşi elevii din clasele mici, băieţi inocenţi care încă nu trecuseră de faza „în această povestire este vorba despre”, precum şi timizii cercului. Şedinţa începea de obicei prin lectura unui număr de poezii şi a unei proze. Urmau discuţii. Magda, doi poeţi, plus „obsedatul de seismele biologice’’ făceau şi oficiul de critici. De obicei, toţi autorii erau lăudaţi cu atâtea superlative, încât te mirai cum de mai pot îndura gloria. Treptat, operele în cauză erau date uitării, discuţia apucând pe cele mai neaşteptate poteci filosofice şi estetice. Cum după şaizeci de minute, somităţile de la jumătatea dinspre fereastră a mesei vorbeau simultan în gura mare, răguşite şi cu ochii roşii, dând mari bătălii pe tărâmul teoretic, cu violente contraziceri şi cu citate din autorii cei mai diferiţi, dintre care unii nici nu existaseră.

— Unde-i Marius? Cheamă-l, trebuie să începem! zise Magda, pe un ton poruncitor, ca şi cum nu-i recunoştea lui Prinţesă alt merit pe lume decât acela de a exista în preajma lui Marius. Ce te uiţi aşa la mine? se încruntă fata. Parcă spuneai că niciodată n-o să-ţi calce piciorul la cercul literar. Şi acum, poftim, ai venit cu cravată, te-ai pieptănat, ba mai şi trăsneşti a colonie.

— Lady, spuse solemn Prinţesă, te înşeli. Prezenţa mea aici este un simplu act fizic. Spiritualiceşte, mă aflu foarte departe.

— Lasă aiurelile, cheamă-l pe Marius.

— Imposibil. Are nişte probleme urgente de rezolvat. Ca prieten şi colaborator apropiat, m-a rugat să-i prezint eu lucrarea, notându-mi competentele voastre aprecieri.

Prinţesă adusese caietul într-o mapă elegantă, ca pe un manuscris celebru.

— Asta-i bătaie de joc, roşi Magda. Să vă fie ruşine la amândoi! Ce-şi închipuie el, că a ajuns să aibă ambasador? Şi tu… a, pariez că ideea asta îţi aparţine! N-o să citeşti nimic, şi nici Marius n-o să citească vreodată în cercul ăsta!

Dar Magda apucase să anunţe în dreapta şi în stânga că, pentru prima oară, va fi supusă discuţiilor o lucrare teoretică, o

exegeză literară de mare amploare, astfel încât, spre a nu-i dezamăgi pe participanţi, alergă după Prinţesă, îl ajunse în dreptul cancelariei şi, oftând, îi făcu semn să revină.

CAPITOLUL IV

În vreme ce trei prozatori, un dramaturg şi cincisprezece poeţi ascultau cu emoţie „primul eseu prezentat la cercul nostru”, autorul remarcabilei scrieri intra în unitatea 24 a cooperativei de vopsitorie şi curăţătorie chimică „Nufărul”, ascultând cu plăcere sunetul de bun venit al clopoţelului. De-a lungul istoriei străzii, la tejgheaua prăvăliei se perindaseră multe feluri de negustori şi de meseriaşi, mobilierul şi firmele se tot schimbaseră rămânând însă, din noaptea timpurilor neguţătoreşti, potcoava încrustată

în cimentul treptei de la intrare şi clopoţelul de deasupra uşii, mare cât o gutuie şi decorat cu încrustaţii.

O persoană gravă şi mohorâtă scria într-un registru. Tranzistorul, dat la maximum, transmitea emisiunea „Melodia preferată”.

— Bună ziua! zise respectuos Marius.

Persoana mormăi ceva şi-şi văzu de scris. Într-un târziu, ridică ochii spre Marius şi el observă cu acest prilej că era femeie. Îi recită la repezeală lecţia îndelung memorizată. Doreşte să-şi facă o jachetă de piele după un anumit model. Unul din prietenii lui are o asemenea jachetă de piele, foarte frumoasă, galbenă, dar tocmai a pătat-o cu vopsea albastră şi a adus-o zilele trecute aici. I-a spus lui Marius: „Du-te la «Nufărul» şi roagă-i să ţi-o arate, ca să copiezi modelul”.

— Nu se poate! zise femeia, cu indiferenţă.

— Numai un minut, doamnă.

— Nu se poate, repetă ea, şi începu am nou să scrie.

Impresia lui Marius era că nici nu-l ascultase. Deodată, femeia strigă cu entuziasm: Nuţi, repede, cântă Tom Jones!

Crainica radioului anunţase, într-adevăr, că la cererea cutăror ascultători cântă Tom Jones.

— Nuţiii! strigă ca din gură de şarpe femeia.

Dindărătul dulapurilor cu haine de tot felul apăru o fată de vreo 19—20 de ani, micuţă, slabă şi emoționată. Se sprijini în coate de birou, cu bărbia în palme.

— Sst! făcu femeia, văzând că Marius e gata s-o ia de la capăt. Caută acolo şi taci din gură!

Îi arătase unul din dulapuri. Marius adresă un gând de recunoştinţă lui Tom Jones şi se repezi la dulap. Trase de mâner. Jacheta galbenă era acolo, printre paltoane şi haine trăsnind a naftalină, zebrată ca o trecere de pietoni. De butonieră atârna, într-o aţă, copia bonului de primire. Marius făcu eforturi să înţeleagă scrisul chinuit al admiratoarei Tigrului din Walles. Citi cu greutate la „numele şi prenumele’’ un Dăneanu sau Dănuleanu Filip, şi la adresă, strada Copenhaga nr. 18. Nu-i trebuia mai mult.

— Mulţumesc, doamnă, sărut mâna, aţi fost foarte amabilă. Dar îşi dădu seama că nici nu exista pentru ea atâta vreme cât cânta Tigrul din Walles.

Îndată ce se văzu pe strada aceea, Marius o şi reboteză, zicându-i „Strada Urechilor înfundate''. Strada i se păru foarte curioasă băiatului care purta în auz, de când se ştia, zăngănitul tramvaielor, scrâşnetul de frâne al marilor autobuze şi larma sectoarelor comerciale. Aici nu erau nici prăvălii, nici circulaţie zgomotoasă. Din când în când, se prelingea pe asfalt o maşină cu caroserie sclipitoare. Nu era obişnuit să se uite la case, poate din pricină că acolo unde locuia el, toate clădirile erau aproape la fel. Dar acum casele îl interesau în mod special, deoarece într-una din ele locuia un tip cu care voia neapărat să schimbe câteva cuvinte. Marius continuă să caşte gura până când trecu de numărul 18. Reveni, cu atenţia încordată. Clădirea se compunea din trei corpuri, cel din mijloc având două etaje, celelalte câte unul. Gard din fier forjat pe structură de cărămidă. În prelungirea lui, un alt gard, foarte înalt, din beton, ferea de priviri restul curţii. La intrarea principală, plasată într-o latură a corpului central, trepte însoţite de mari vase de piatră duceau la o uşă din lemn lustruit. Totul lăsa impresia că aici domneşte nemişcarea. Totuşi, o fereastră din acea latură a corpului central orientată spre sectorul curţii protejat de gardul din beton se deschise şi un cap de femeie apăru o dată cu o invitaţie tărăgănată:

— Domnu' Fi-lip, a zis doam-na să intraţi în casă că răciţi, domnu' Filip!

Marius luă o hotărâre îndrăzneaţă. Începuse să-i fie frig şi nu voia să îngheţe aşteptând ca providenţa să i-l scoată în cale pe cel căutat. Apăsă clanţa masivă, ca o labă de oţel, şi poarta se deschise fără niciun fel de zgomot. Marius se strecură în curte şi porni repejor spre stânga, acolo unde, nevăzut din pricina gardului de beton, se afla acel domn Filip. Văzu un spaţiu viran, pe care se aflau un panou de baschet, un grup de aparate de gimnastică – inele, bară fixă, paralele – şi un leagăn-canapea, toate acoperite de promoroacă. Lângă gard fusese îngrămădită o mare cantitate de zăpadă, bătătorită şi netezită în chip de derdeluş. Pe acest derdeluş se dădea cu sania domnul Filip. Acest domn Filip avea aproximativ vârsta lui Marius, deci vreo 15—16 ani, era scund, îndesat, cu faţa lată şi ochi oblici.

— Salut, zise Marius. Frumoasă sanie! adăugă el, bucuros că a găsit atât de repede un început de vorbă.

Sania era într-adevăr frumoasă: în întregime din oţel nichelat, micuţă şi cu cârmă.

Filip roşi, stânjenit:

— O rodez pentru concurs.

Marius ştia foarte bine că nu există competiţii pentru astfel de săniuţe, afară de nevinovatele întreceri ale copiilor mici. „E timid, conchise Marius. Şi-i este ruşine că l-am prins dându-se de unul singur cu săniuţa’’.

— Ce cauţi aici? se răsti Filip, şi după o clipă reluă, amabil: Vrei să încerci şi tu? E foarte plăcut.

— Da, spuse Marius. Tocmai asta voiam şi eu să te rog. Treceam pe aici şi deodată am văzut ceva sclipitor, ca o rachetă. Mi-a luat ochii, n-am rezistat. De ce nu vii cu scula asta în parcul Herăstrău? Sunt acolo nişte pante grozave. Am putea merge împreună.

Lui Filip îi luciră ochii, dar zise nehotărât:

— Acum? Or fi mulţi… Gălăgie, înghesuială… Unii vin cu schiurile, cad claie peste grămadă…

— Şi ce, suntem de sticlă?

— Domnu’ Fi-lip, doam-na întreabă dacă sunteţi aco-lo!

— Sunt aici! oftă Filip. Unde naiba să fiu?

Marius era derutat. „Speriatul ăsta nu seamănă deloc a pungaş. Pe lângă el, eu sunt regele aventurierilor’’.

— Bine, atunci – şi Marius privi cu grijă în jur, ca să-şi fixeze cel mai convenabil traseu pentru o retragere rapidă – amânăm pe altădată. De fapt, n-am venit numai pentru asta. Vreau să-ţi transmit ceva.

— Mie?! zise uluit Filip. Păi de unde mă cunoşti?

— O să-ţi dai seama singur. Ascultă, obiectul acela a ajuns unde trebuia. Şeful îţi transmite mulţumiri.

— Palaghiţă? Ce bine-mi pare!

„Ia te uită, măgarul! se revoltă Marius. Şi eu care credeam că m-am înşelat, că n-are nicio legătură cu afacerea!“

— Da, Palaghiţă personal m-a rugat să-ţi transmit asta. Dar – şi glasul lui Marius deveni sever – şi-a exprimat nemulţumirea pentru greşeala pe care ai făcut-o.

— Ce greşeală? Am făcut eu vreo greşeală?!

Marius transpirase de încordare. Se hotărî să lanseze a doua diversiune:

— Jacheta. Ai pătat jacheta.

— Asta-i adevărat. Sper că la curăţătorie… Al naibii, caloriferul ăla. Tocmai atunci s-au găsit să-l vopsească!

— Lasă asta, zise furios Marius, descărcându-şi pe Filip toată mânia pe care o acumulase împotriva hoţilor tabloului. Ai procedat ca un idiot! Lasă, că vezi tu! O să-ţi meargă fulgii când or pune mâna ăia pe tine.

Filip se îngălbeni. De atâtea emoţii, se aşeză, slăbit, pe sanie.

— Îmi pare rău, dar nu prea înţeleg; dacă blocul de desen a ajuns unde trebuie, ce importanţă are că mi-am pătat jacheta?

— Petele astea înseamnă urme, se răsti Marius. Ţi s-a spus doar să nu laşi niciun fel de urmă! Palaghiţă îţi ordonă să iei obiectul înapoi.

— Păi ce, mai e acolo?! Mă duc chiar acum! sări bucuros Filip.

— Asta-i culmea! se prefăcu Marius din cale-afară de iritat. Te rog să repeţi instrucţiunile pe care le-ai avut.

— Da, imediat! Trebuia să mă duc în pasajul Luxor, în gangul din stânga şi să iau dindărătul caloriferului un bloc de desen.

— Bine, continuă! zise Marius, îngăduitor.

— De acolo trebuia să ajung în strada Periş, unde e un loc viran, şi să las blocul într-un cărucior de gunoi de lângă zidul din fundul terenului. M-am dus şi l-am lăsat.

Marius îşi îngădui zece secunde de gândire. Filip părea sincer.

— Bine, zise el. Din punctul meu de vedere, ai lucrat ca lumea. Palaghiţă te aşteaptă. Ştii unde îl găseşti. Ia-o înainte, eu merg în urma ta la 10—15 metri. Nu mă cunoşti, nu te cunosc. Trebuie să văd dacă nu te urmăreşte cineva.

— De ce să mă urmărească?!

— În astfel de cazuri aşa e jocul, nu ştii? se răsti Marius.

— Bine, merg, conveni Filip. Stai să-i spun maică-mi.

„Dar atunci de ce nu i-ai spus?“ îl mustră în gând Marius, imaginându-şi-l pe Filip în momentele când participa la sustragerea tabloului.

Era evident că Filip îl conduce într-un punct din centrul oraşului. Marius se bucură că n-au apucat-o spre vreo periferie. Amintirile lui din triaj erau prea puţin plăcute pentru a-l face să dorească ceva asemănător. Avea totuşi mari emoţii, nu ştia încă nimic despre cum trebuia să se poarte cu misteriosul Palaghiţă.

— Cred că trebuie să intrăm aici, arătă Filip spre centrul pieţii, unde se înălţa orăşelul copiilor.

Jur-împrejur apăruse, cu două zile mai înainte, centura de panouri castanii care izola activitatea meseriaşilor de forfota circulaţiei. Bradul însă, enorm şi dens, părând sculptat în piatră verde, nu putea fi ascuns, se ridica la peste 20 metri înălţime. Marius îşi aminti de autotrenul cu trei platforme, care abia rezistau dimensiunilor uriaşului. Trecătorii făceau supoziţii, e din Bucegi, e din Făgăraş, şi înclinau aprobativ din cap, ca nişte vechi cunoscători ai acestor treburi, aducerea şi instalarea în pieţe a marilor brazi. Mulţi bărbaţi întârziau la slujbă urmărind, prin crăpăturile panourilor, montarea scenei, a autodromului, a serpentinei curajului, a roboţilor şi a marţienilor care aveau să ofere mulţimii tot felul de lucruri delicate – jucării, vată de zahăr, turtă dulce, ţuică de Piteşti fiartă cu piper şi zahăr, mititei aţâţători şi crenvurşti calzi, cu muştar puternic.

Paznicul veselului şantier îi opri pe băieţi, emiţând o dată cu formula „Nu e voie“ un suflu mărturisitor pentru hărnicia dovedită în a-i ajuta pe specialiştii care se sileau să pună în funcţiune aragazul şi recipientele pentru fiertul ţuicii. Marius, cu demnitate, răspunse că n-au venit să se plimbe pe şantier.

— Suntem de la Consiliul elevilor, minţi el, la repezeală. Vă putem arăta şi legitimaţia, am fost convocaţi pentru ora 11.

Omul duse un deget la şapcă şi-i pofti să intre. Nu ştia prea exact ce însemna consiliul elevilor, dar avea un respect deosebit pentru toate formulările care începeau cu cuvântul „consiliu’’.

Strecurându-se printre cabluri electrice, cherestea, tâmplari, sticlari, vopsitori, ferăstraie şi căldări cu vopsele, băieţii se apropiară de bradul gigantic care prezida cu indiferenţă forfota de la picioarele lui. În structura fantastică a coroanei, privirile se pierdeau ca într-o catedrală gotică. Marius se simţi uşor ameţit din pricina puternicului miros de răşină. Sus, pe platforma susţinută de schele tubulare, electricienii montau steluţe şi globuri colorate.

— Ce face Palaghiţă aici?

— Încă nu-mi dau seama. E prea multă agitaţie.

— Hai sus, de acolo se vede totul.

Marius îşi trecu pe după umăr un colac de cablu şi începu să urce. Filip urca şi el, gâfâind. Când ajunseră la o înălţime convenabilă, se opriră, scotocind fiecare colţişor cu privirile. În mijlocul şantierului, un tânăr subţirel şi spălăcit, căţărat pe o

scară dublă, dirija printr-un megafon portabil repartizarea podoabelor în brad. Tot el avea o mulţime de observaţii la adresa decoratorilor scenei şi a oamenilor din sectorul de distracţii. În incinta unde se montau fantezistele instalaţii de încercare a puterii, de tir, de „priveşte şi ţine minte”, îl zări pe Jaguar. „Pe domnul ăla îl cunosc, e specialist în procedee pentru aruncat oamenii cu picioarele de sus, pentru asurzit şi pentru zăpăcirea minţilor”. Într-adevăr, Jaguarul proiectase un labirint de un tip cu totul special, în care nu numai că omul se rătăcea, dar aici îl aştepta un spadasin cu care trebuia să dueleze, dincolo podeaua era de fapt o basculă care-l arunca grămadă într-un perete de latex, mai la vale nimerea peste nişte oglinzi care-l reflectau în atâtea copii încât se zăpăcea, pentru ca apoi să cadă năuc de la doi metri într-o plasă elastică, afară, la lumina zilei, spre amuzamentul privitorilor. Fiecare pas pe care-l făcea pentru a ajunge la marginea plasei îl proiecta din nou în aer, şi când ajungea la liman, putea obţine nişte premii, o portocală, o savarină sau o statuetă de ghips, cu condiţia să răspundă fără a sta pe gânduri la o întrebare simplă, de exemplu: „În câte suntem azi“, sau „La ce dată e născută soţia dumneavoastră”. De obicei, omul era atât de năuc, încât nu putea să răspundă.

— Uite-l pe Palaghiţă! zise emoţionat Filip şi strigă: Palaghiţăăăă! Alo! Văd că sunt acolo şi Fred Apostolescu – indică el cu degetul – şi Duţă, şi Mitruş, şi Gelu Sasu…

Nu-l auziseră, erau răspândiţi pe şantier; şi afară de asta, mai tare decât Filip striga tânărul şef cu megafonul său portabil. Marius simţea că situaţia nu se remarcă prin claritate. Pe băieţii aceia îi mai văzuse. Fred, Fred şi mai cum? Figura asta nu-i era necunoscută, ea îi trezea amintirea pistei stadionului, cu mirosul dulce al zgurei scormonite de cuiele pantofilor de atletism. În drum spre clădirea şcolii sportive, Marius trecea pe lângă pistă, amu- zându-se pe seama atleţilor care se agitau pe iarbă, făcându-şi încălzirea. Da, este Fred Apostolescu, campion de juniori la 110 metri garduri!

— Arată-mi, care e Palaghiţă?

— Păi nu-l cunoşti?! deveni Filip bănuitor.

— Te-am întrebat unde e. Nu mă descurc în vânzoleala asta.

— Uite-l cu cablul ala în braţe. Duţă vine după el, cu izolatorii. Cred că se duc la serpentină. Mergem şi noi, da?

Marius îi făcu semn să aştepte. Îl privea cu atâta concentrare pe misteriosul Palaghiţă, încât începură să-l doară muşchii din jurul ochilor. Dar cu toate eforturile nu observă nimic deosebit, doar un cap cam prea mare, cu obrajii lătăreţi şi măslinii şi cu o barbă mică, de om încăpăţânat. În rest, 15—-16 ani şi o jachetă de piele galbenă, cum aveau toţi ceilalţi prieteni ai lui. Marius îşi aminti. Îi văzuse pe toţi, cu câteva zile înainte, în autocarul care transporta bradul.

— Am avut noroc, zise Filip, cu un fel de bucurie tristă. De obicei, nu-i pot întâlni, şi chiar dacă dau de ei, îmi strigă să mă car. Zilele astea, Duţă şi Fred au de lucru la drăciile astea electrice – ştii că ei sunt elevi la „Electroaparataj”, mari specialişti, n-au probleme. Ceilalţi vin să-i ajute. Aşa sunt ei: nu se despart niciodată.

Lui Marius i se făcu, fără să ştie prea bine de ce, milă de Filip. Mai precis, simţea că băiatul ăsta ciudat nu-i displace, recunoştea în el ceva din sine însuşi.

— Te-ai gândit vreodată ce nu le place la tine, de ce te gonesc?

— Nu ştiu, oftă Filip. De câte ori n-am încercat... Dar acum — exclamă el, înviorat – cred că n-o să mai fie nicio problemă! Ia ascultă – se încruntă el – pe tine nu te-am văzut niciodată cu ei! Cum de te-a trimis Palaghiţă.

— Fără întrebări! i-o tăie Marius. Uite, de-aia nu te înghit băieţii, fiindcă eşti prea curios. Roagă-te zeilor tăi şi hai să coborâm.

Începuse din nou să ningă îndesat şi cu fulgi mari, exact la cinci minute după ce tânărul cu megafonul de mână poruncise aşezarea pe crengile bradului a unor fâşii pufoase de poliuretan alb, care trebuiau să imite zăpada. Aripile ninsorii fluturau şi oamenii din brad râdeau aşternând zăpada lor artificială, în vreme o zăpada adevărată le albea părul şi sprintenele.

*
* *

Prinţesă terminase de mult lectura nobilului manuscris. Aveau loc discuţiile. Demn, eu un aer impersonal, de expert care asistă la o întâlnire diplomatică, îşi nota în carnet punct cu punct tot ce auzea. În peisajul vulcanic al cercului literar, bântuit de metafore explozive şi de idei aruncătoare de flăcări, lucrarea lui

Marius, rodul celor trei zile de cărturar furios, se înfăţişa ca o construcţie precisă, având ceva din aerul orelor de demonstraţie matematică. Frazele erau corecte, fiecare propoziţie avea subiect şi predicat, întâlnire rară în operele prezentate la cerc. Fără să-şi dea seama, Marius procedase ca un adevărat cercetător, extrăgându-şi în prealabil pe fişe caracteristicile fiecărui personaj, împrejurările-cheie în care se afirmă, ticurile lui verbale. Pe urmă, îngrozit de numărul mare al fişelor astfel obţinute şi nemaiştiind ce să facă cu ele, le împărţise pe grupuri de asemănare. După ce comentase caracteristicile pe care le prezenta fiecare membru al grupului, comparându-l şi cu personaje asemănătoare ale altor scriitori, îi venise în gând să realizeze aşa, de la el, în loc de concluzie, un tip-esenţă, înzestrat cu toate caracteristicile grupului. Aici îşi îngăduise el şi nişte ironii, exprimate însă prin fraze cu o aparenţă de mare seriozitate ştiinţifică.

Fapt este că în cercul literar se porni avalanşa baloturilor de trandafiri. Aprecierile erau formulate în stilul obişnuit al casei:

— Uriaşă capacitate de sinteză…

— Sensibilitate ieşită din comun…

— Spirit de observaţie penetrant…

— Unul din cei mai înzestraţi eseişti ai tinerei generaţii…

Prinţesă nota cu sârguinţă, dar începuse să se enerveze.

— Staţi puţin, în fond toată lumea ştie că Dandanache şi Caţavencu sunt demagogi!

— Da, însă Marius merge la esenţa demagogiei. El face o magistrală investigaţie…

— Şi nici stilul nu-i peste tot grozav, protestă Prinţesă. De exemplu, Marius scrie într-un loc că „adevărul, autenticitatea caracterelor lui Caragiale…“ bâra-bâra, în fine, „sunt impresionante”. Eu aici cred că este o repetare, un pleonasm! Adevărat şi autentic înseamnă acelaşi lucru. Nu, tovarăşu’ profesor?!

Mai bine ar fi tăcut. Cele mai grele tunuri ale cercului se orientară spre el. Bum-bum! Cum de îndrăzneşte să compare adevărul cu autenticitatea? Adevărul ţine de realitate, iar autenticitatea, de artă. Bum-bum-bum! Ceea ce e adevărat în viaţa de toate zilele, poate să pară incredibil atunci când îl pui pe hârtie, deci neadevărat artisticeşte şi – salvă decisivă cu toate gurile de foc – mă, isteţule, un personaj sau o situaţie,

dacă sunt autentice în literatură, nu ne mai interesează cât ar fi putut fi de adevărate în realitate. Marius a intuit formidabil această nuanţă.

— Or mai fi intuit-o şi alţii înaintea lui, se înfurie Prinţesă.

— Tu ai venit aici ea să-l faci praf, sau să notezi ce spunem noi? îl repezi Magda. Scrie acolo şi taci.

Pe buzele profesorului Nicolau, care şedea rezemat de soba fierbinte, apăru un surâs.

„Cel mai talentat eseist al tinerei generaţii” era în clipele acelea pe punctul de a mânca bătaie. Fusese târât sub scena în construcţie, înghesuit printre scânduri şi ţevi. Curenţii îşi făceau de cap, răscolind zăpada laolaltă cu talaşul. Marius strănuta zgomotos. Fred Apostolescu îi ţinea mâna dreaptă răsucită la spate, Duţă îi pusese o talpă zdravănă peste laba piciorului, iar Palaghiţă îl pocnea cu un deget osos peste nas, metodic, de la stânga la dreapta şi invers.

— Repetă ce-ai spus! şi poc, peste nas. Care tablou, care hoţi, care jachetă?

— … galbenă… haap… haap… Hapciu! Cu dungi albastre! Încetează! se smuci Marius. Să ştiţi că strig după ajutor!

O palmă lată, roşie de frig îi acoperi cu grijă gura şi rămase acolo, bine lipită.

— Nu-mi plac copilaşii gălăgioşi, zise Palaghiţă. O să strigi când o să vrem noi. Deocamdată, vrem să vorbeşti în şoaptă. Dar nişte şoapte logice, pricepi?

Toate planurile lui Marius căzuseră. Cu băieţii ăştia hotărâţi şi iuţi de mână nu putea să fie nici şiret, nici agresiv. Abia deschisese gura, încercând să-i inducă în eroare, ca pe Filip, că se trezise luat pe sus şi cărat fulgerător departe de lume, sub scândurile scenei. Ceea ce îl uimi la băieţii cu jachete galbene era nu numai rapiditatea cu care acţionaseră, ci şi modul perfect coordonat al acţiunilor lor. Se înţelegeau fără vorbe, ai fi zis că-şi citesc reciproc gândurile.

Marius luă hotărârea de a trage prin ochire directă:

— Dacă-mi spuneţi ce aţi făcut cu tabloul, aş putea interveni în favoarea voastră.

Palaghiţă veni foarte aproape de el, îi ridică pleoapele ca la un consult medical, şi îi luă şi pulsul.

— 90 de bătăi pe minut, dar s-ar putea să fie din pricina fricii. Ascultă, băieţaş, putem conta pe faptul că eşti în toate minţile? Despre ce tablou e vorba?

— Nu te mai preface, şi eu sunt amestecat în afacerea asta până aici! arătă Marius, plimbându-şi orizontal degetul la nivelul sprâncenelor, după care izbucni într-un şir de strănuturi violente. Începuse să-i curgă nasul.

Palaghiţă ridică braţul drept, rostind cu solemnitate în metru antic:

— Minerva, o rază trimite-mi acum din suprema-nţelegere, căci vreau să pricep naiva vorbire în tâlcuri a celor cu mintea în ceţuri!

Marius trase zgomotos pe nas, ca un copil mic.

— Eşti clasicist? se interesă el. Îţi plac versurile antice, tablourile vechi?

— A fost doar o improvizaţie, buzatule! preciză Palaghiţă. Tabloul! gemu el. Ai pronunţat din nou cuvântul ăsta. Pe Hercule, te dau hrană leilor înfometaţi dacă nu-mi explici ce urmăreşti!

— Înainte de a ajunge la Filip tabloul a trecut prin mâna mea! zise dintr-o răsuflare Marius.

Palaghiţă se întoarse încet-încet. De tot. Şi cu priviri îngrozitoare spre Filip:

— De înălţimea voastră uitasem! Acum îmi dau seama că de fapt tu ni l-ai adus pe cap pe aiuritul ăsta.

— M-a păcălit! A zis că l-aţi trimis voi, pentru că mi-am pătat jacheta…

— Care jachetă?

Filip roşi.

— Jacheta mea galbenă. Una asemănătoare cu ale voastre.

— Şi ce ne interesează pe noi jacheta ta?

— Nu jacheta! Petele! Dungile! Care eu… de la calorifer… fiindcă era proaspăt vopsit, şi îmi spusesem că de vreme ce voi m-aţi pus la încercare, am dreptul să acţionez îmbrăcat cu ea.

— Haiaaaaapciiu! se cutremură Miarius, cu ochii roşii şi înlăcrimaţi de guturai. Continuă, Filip! Prietenii tăi nu prea au ţinere de minte.

— Asta aşa e, zise Palaghiţă suspect de binevoitor. Suntem uituci, suntem proşti, nu ştim nimic şi înţelegem greu. Dă drumul la explicaţii, ia-o de la început.

— De la început? Bine! zise Filip cu o expresie de mare concentrare. De la care început? De la început de tot?

— De acolo, nervosule! oftă Palaghiţă.

Instalaţiile vilei cu nr. 18 de pe strada Urechilor înfundate se aflau în îngrijirea unui mecanic pe care îl cunoşteau de ani de zile. Dumitru Palaghiţă sau, pentru intimi, nea Mitică; contra unei sume modeste le revizuia o dată pe lună, corectând cu acest prilej şi funcţionarea diferitelor aparate electrice gospodăreşti. Nea Mitică era tipul de meseriaş priceput în toate domeniile, deţinând în geanta sa roasă şi coaptă de soare, ca o burtă de rechin împăiat, scule cărora nu le rezista nicio defecţiune. Nea Mitică repara tot ce întâlnea în cale. Bărbat sobru, aproape sever, având o permanentă expresie de nemulţumire şi de trufie pe chipul său măsliniu, osos, cu mustaţă înspicată de fire albe, nea Mitică nu plăcea în egală măsură celor din casă. El avea obiceiul să reproşeze cu glas tare obiectelor pe care le repara diferite cusururi, cum ar fi acela că se mişcă fără delicateţe din loc, că nu se spală după fiecare întrebuinţare, că au prostul obicei să funcţioneze fără întrerupere. Nea Mitică nu uita niciodată să arunce o privire de specialist prin jucăriile lui Filip, reparând ici un angrenaj, dincolo un contact. Cu timpul, băiatul se obişnuise să aştepte sosirea meşterului ca pe o mică sărbătoare. Întâi îl atrăsese uimitoarea uşurinţă cu care omul punea la punct orice mecanism; părea înzestrat cu puteri neobişnuite, mai ales în comparaţie cu domnul Dor- neanu, care nu ştia nici măcar să înlocuiască o priză defectă. Pe urmă, băiatul observase că nea Mitică îi răspunde fără nervozitate la toate întrebările, chiar şi la cele absurde, şi Filip formula câte una pe minut. Era atât de hotărât să nu rateze prilejul de a petrece o zi în tovărăşia lui nea Mitică încât, pretextând o durere în gît sau cine ştie ce nevralgie, lipsea de la şcoală chiar dacă în ziua respectivă avea teză. Ce discuta el cu meşterul e greu de înşirat. De obicei începeau cu fotbalul, şi ajungeau cine ştie unde, la transplantul de inimă sau la aprovizionarea pieţelor.

Filip merse atât de departe, încât îi dezvălui lui nea Mitică un proiect despre care încă nu vorbea nimănui; avea de gând. Peste câţiva ani, să înfiinţeze pe lângă O.N.U. Un serviciu special denumit „Investigmond“, un fel de institut multilateral, conceput

spre a descoperi tot ce doreau pământenii, în toate domeniile. Deocamdată, Filip confecţionase legitimaţia de membru cu nr. 1, pe numele lui, se înţelege. Mai greu se explica răbdarea lui nea Mitică, adică de ce îl suporta el pe Filip, de ce nu-i spunea să-l lase în pace cu vorbăria! Este de crezut că acest om, practicându-şi meseria solitar, din casă în casă, chincit prin cele mai incomode unghere ale gospodăriei, simţea nevoia de a-şi însoţi anevoioasa lucrare cu niţel taifas.

Într-un rând, făcându-şi planificarea reviziilor din locuinţa soţilor Dorneanu în aşa fel încât să le împace cu concediul de odihnă, meşterul dădu vestea că dacă mai rămâne totuşi ceva, avea să fie pus la punct de un nepot al său, pe nume Remus.

Ziua aceea n-avea să dispară niciodată din memoria lui Filip. În ajun se comunicaseră rezultatele olimpiadei pe martie. Participase şi el la festivitatea din aula Facultăţii de ştiinţe juridice, ca deţinător ai unei menţiuni la limba română. Vedetele erau, bineînţeles, câştigătorii premiilor întâi. După festivitate, aceşti răsfăţaţi ai soartei fuseseră filmaţi de televiziune, dăduseră şi interviuri. A doua zi, fotografiile lor apăreau în ziare. Filip le privi îndelung, jurând ca la anul să se numere printre ei.

Când auzi soneria, dădu fuga, cu emoţie, să vadă cum arată nepotul lui nea Mitică. Nepotul lui nea Mitică, cio- lănos şi oacheş, cu capul cam mare, semăna până la identitate cu una din pozele aflate în ziarul din mâna lui Filip. Era câştigătorul premiului întâi la biologie.

— Bună ziua, sunt Remus Palaghiţă, am venit să fac controlul instalaţiilor, îl informă tânărul. Cred că aţi fost anunţaţi de unchiul meu. Dânşii – şi-i arătă pe băieţii care îl însoţeau – sunt prietenii mei, vom lucra împreună.

Trecură cu indiferenţă pe lângă Filip, risipindu-se prin încăperile casei. În afară de Palaghiţă mai venise un băiat, Victor Duţă, şi un oarecare Fred Apostclesou, la care Filip observă cu invidie statura foarte înaltă şi conformaţia aproape incredibil de perfectă: umeri foarte laţi, şolduri înguste, membre lungi, vânjoase. Toţi trei purtau acelaşi model de jachetă, dintr-o piele elastică şi foarte subţire, garnisite copios cu buzunare, până şi pe mâneci. Jachetele atrăgeau atenţia prin galbenul lor ţipător.

Filip se învăţase cu modul de lucru al lui nea Mitică, negrăbit şi vorbăreţ. Posesorii jachetelor galbene aveau alt stil. Lucrau tăcuţi şi spornic, şi nici uneltele lor nu erau ca ale lui nea Mitică,

bătrâneşti, greoaie, adesea improvizate de el însuşi. Ei foloseau instrumente miniaturizate, lucind de nichel şi email. Filip remarcă la Palaghiţă un fel de aparat electric, nu mai mare decât pumnul, care era în acelaşi timp bomfaier, şurubelniţă şi bormaşină. Ca să i se explice la ce folosesc instrumentele şi piesele din trusa pentru radio şi televiziune a lui Fred, lui Filip i-ar fi trebuit mai multe ore.

Impresia generală pe care o lăsau aceşti tipi era că vor să termine treaba repede şi bine, fără să-şi împovăreze memoria cu nimic din ceea ce era exterior activităţii lor. Trecură prin sufragerie fără să se arate interesaţi de altceva decât de prize şi de corpurile de iluminat, schimbând replici scurte, rapide: „Tensiunea e bună“, „Cordoanele, în regulă”, „Trebuie schimbat un fasung”, „Izolir“, „Şurubelniţă”… Poate că nu-i interesa nimic altceva, dar panoul cu măşti, mândria domnului Domeanu, ar fi trebuit să le atragă atenţia. Când ajunseră la bibliotecă, privirile lor trecură cu indiferenţă peste obiectele exotice aduse din călătorii îndepărtate.

Revoltat de acest dezinteres, Filip Dorneanu se ţinu totuşi după ei prin toată casa, roşu de sfiiciune, ca şi cum el ar fi fost străinul. Zadarnic încercă să găsească un capăt de vorbă, băieţii erau ocupaţi până peste cap, singurul subiect convenabil ar fi fost unul în legătură cu activitatea lor, dar pentru Filip schema mașinii de spălat rufe nu era mai simplă decât aceea a unui accelerator de particule.

Jachetele galbene terminară verificarea în mai puţin de 60 de minute, timp în care reglaseră şi schimbătorul de canale al televiziunii şi înlocuiseră bateria chiuvetei din baie.

— Nu vreţi să mai rămâneţi? Am nişte muzică bună.

— Ne pare rău, zise indiferent Palaghiţă, dar până la orele 13 avem încă patru adrese. La revedere. Când schimbaţi canalele la televizor, ar fi bine să învârtiţi butonul în sensul săgeţii indicatoare.

După aceea, multe zile în şir, lui Filip i se întâmplă de mai multe ori, şi nu numai în somn, să-i viseze pe băieţii cu jachete galbene. Odată rătăceau printr-o junglă de motoare, racorduri electrice şi ochii ciclopici de indicatoare, dezorientaţi, nereuşind să pună în funcţiune superagregatul. Deodată, apăru Filip surâzător, cu o cheie franceză în mână. Strânse o piuliţă, fixă un contact, şi totul începu să huruie în condiţii optime. Altădată se

făcea că Remus Palaghiţă şi prietenii lui erau atacaţi de nişte bandiţi misterioşi. Din nou apărea Filip în chip de salvator invincibil, dar modest. Jachetele galbene îl copleşeau cu laude, jurând să-i fie prieteni devotaţi. Împreună, Filip şi jachetele galbene înfiinţau marele institut de cercetări „Investigmond”, adică investigaţii de importanţă mondială. Acest for condus de Filip şi de jachetele galbene întreprindea fructuoase cercetări în toate domeniile care interesau umanitatea. El reuşea în egală măsură să prindă pungaşi internaţionali şi să găsească leacul cine ştie cărei boli, să rezolve problema hranei şi îngrijirii oamenilor din ţările slab dezvoltate şi să salveze echipajele navelor avariate în cosmos.

Din păcate, fluidul de afecţiune şi neobosită imaginaţie emis cu sârguinţă de capul înfierbântat al lui Fillp îl făceau să umble zadarnic prin oraş, nereuşind să intre în contact cu Palaghiţă. Filip trecu la forțarea şansei. Ca din întâmplare, începu să apară în preajma liceului lui Palaghiţă tocmai când se suna de ieşire. Pentru această operaţiune, Filip pleca de la liceul lui cu o oră înainte, chiulind cu inima bântuită de remuşcări. Întâlnirile, anticipate mental cu unele amănunte voioase, erau în realitate foarte reci şi inconsistente. Filip trântea un salut exuberant; Palaghiţă răspundea în grabă, Filip îşi potrivea pasul cu al lui, pălăvrăgind cu voioşie, dar la primul sau la al doilea colţ de stradă Palaghiţă ducea un deget la cozorocul şepcii: „Scuză-mă, sunt aşteptat într-un loc, la revedere”. Unde se ducea Palaghiţă, cine îl aştepta? Pe Filip nu-l aştepta nimeni în afară de maică-sa.

Fiindu-i ruşine să mai facă de planton în preajma liceului lui Palaghiţă, Filip se lansă într-o acţiune de detectiv, căutându-l prin oraş.

Descoperi astfel că jachetelor galbene nu le arde de distracţie, aveau tot felul de treburi importante. Puteau fi văzute la ora 4,30, în zori, ajutând la descărcatul camioanelor cu legume şi fructe în piaţa mare. Dat fiind talentul la desen al lui Fred, fantezia lui Palaghiţă şi hărnicia celorlalţi, pictau firme şi mici panouri de reclamă pentru diferite ateliere. Uneori câştigau doar cât să-şi acopere costul vopselelor, dar lucrau cu tragere de inimă. În vacanţă se angajau pe la fermele din preajma oraşului, făceau pe ghizii la Agenţia de turism sau se angajau ca figuranţi la Studioul cinematografic. Banii obţinuţi porneau spre destinaţii precise. Palaghiţă avea doi fraţi mai mici, pe taică-său

nu-l apucase; mama lui lucra ca îngrijitoare la un cinematograf. Cu banii care îi rămâneau după acoperirea unor necesităţi gospodăreşti, Palaghiţă îşi cumpăra cursuri şi tratate de chimie, biologie şi medicină. Când spunea „o să fiu un medic genial“ n-o făcea din orgoliu. Unii colegi de pe acum îi ziceau „Doctorul’’. Nu văzuse niciodată pe carnetul său o notă mai mică de 10, dar considera aceste rezultate drept simple formalităţi. El privea numai înainte, ca un pilot angajat într-o cursă de mare viteză. Fred îşi cheltuia banii pe vopsele şi pensule, Duţă se îmbrăca elegant, iar Gelu Sasu îi folosea pentru întreţinerea scuterului său.

Duminica însă se distrau nebuneşte. Aveau bilete la cele mai noi filme, chiar şi atunci când ghişeele arborau, sub privirile dezamăgite ale oamenilor de rând, cunoscutul aviz: „Pentru astăzi nu mai sunt bilete“. Jachetele galbene agreau însă în mod special parcul de distracţii. Alergau cu încântare de la avioane la lanţuri, de la lanţuri la carturi, de la carturi la roata gigantică, de la roata gigantică la autodromul electric şi când, în sfârşit, rămâneau fără bani, plecau abia ţinându-se pe picioare de ameţeală, dar voioşi ca nimeni alţii. În dimineţile de vară, la ştrand, zăceau ceasuri întregi pe nisip, răbdători ca nişte crocodili sub soarele torid, ca să obţină un bronz cât mai frumos şi mai de durată. Din oră în oră, fripţi de dogoare, se năpusteau în grup pe scara trambulinei şi săreau chiuind de la nouă metri, dându-se peste cap în aer, şi nu apăreau la suprafaţă decât după 20—30 de secunde, răstimp în care bărbaţii strigau după salvatorul de serviciu, iar domnişoarele leşinau.

Într-o zi, Filip îşi luă inima în dinţi şi se aşeză lângă ei la film.

— Voi sunteţi o echipă formidabilă, vreau să mă primiţi şi pe mine.

— Nu suntem niciun fel de echipă, ce idee mai e şi asta? îi răspunse Palaghiţă.

— Ştiu ce vorbesc. Vă urmăresc de mult. O să-mi cumpăr şi eu o jachetă galbenă.

— N-o să găseşti. Asta-i comandă specială, serie scurtă, costă o grămadă de bani.

Trecu sub tăcere adevărul, şi anume că o cooperativă de pielărie pe calea Griviţei greşise dozajul culorii, aşa încât o cantitate de piele ieşise, în loc de maro, galbenă ca mălaiul. Jachetele croite din acest material beneficiaseră de un model

foarte cochet, dar culoarea prea ţipătoare nu-i făcea pe clienţi decât să zâmbească. Întîi preţul fu redus cu zece la sută, apoi cu încă zece, până când ajunse la jumătate. Atunci apăruse Fred: „Vă rog să le reţineţi până după-amiază“. Spre seară cei patru prieteni se întruneau la faţa locului, ţinând un scurt consiliu: „Cam tare… culoarea. Dar preţul e mic! O să se uite lumea după noi… În orice caz, cu galbenul ăsta pe noi, n-o să ne calce maşinile!“

Peste trei zile, Filip, somnoros şi năuc, se afla la 4 dimineaţa în Obor, printre camioanele din care se descăr- cau verze, lăzi cu roşii şi zarzavaturi umede de rouă. Băieţii erau aici, cu câte un sac gol aruncat pe umeri, ca să îi protejeze de asprimea poverilor.

— Am venit să lucrez şi eu. Ce trebuie să fac?

— Şterge-o urgent! se răsti Palaghiţă. Aici e muncă, nu distracţie.

Cu timpul, băieţii îl mai îngăduiră; se distrau pe seama lui vorbind misterioşi despre întâmplări extraordinare, ai căror eroi fuseseră cu o zi sau cu o săptămână înainte. Simple ficţiuni, care-l derutau pe Filip, făcându-l să dorească şi mai intens cooptarea lui în rândul echipei. Alteori îl trimiteau după mici cumpărături sau îi dădeau de grijă să aducă de acasă un pachet de ţigări Kent sau vreo revistă străină. Într-un rând, Palaghiţă se supără:

— Nu-mi plac chestiile astea, sunt dezonorante în primul rând pentru noi. Filip, ai face bine să-ţi vezi de treburile tale.

— Mă goniţi din echipă?

— Tu ai idei fixe! Ţi-am spus că nu suntem o echipă, ce tot îi tragi cu echipa?

— Mă antipatizaţi, oftă Filip N-aveţi încredere în mine.

— Asta cam aşa e, zise într-o doară Palaghiţă, neavând ce să-i mai spună. Dar dacă ţii neapărat, poftim, o să te punem la încercare, la un fel de examen.

Filip se învioră:

— Puneţi-mă! Oricând!

— Încetişor, asta-i treabă cu dichis. Nu te mai ţine de noi. Aşteaptă, fii înţelept. Când se va ivi ocazia, o să te anunţăm: „Alo, aici jachetele galbene! Notează instrucţiunile noastre!“

În felul acesta scăpaseră de el. Credincios cuvântului dat, nu-i mai urmărea, sau în cel mai bun caz îi urmărea de la mare

distanţă, aşteptând cu înfrigurare acel lucru pe care Palaghiţă n-avea de gând să-l facă niciodată. El însă, Filip, nu ostenea să-şi imagineze dorita zi în care jachetele galbene aveau să-l pună la încercare, îl convinsese pe taică-său să-i comande o jachetă de piele galbenă, după modelul mult râvnit. Încă n-o îmbrăcase, dar avea s-o îmbrace în curând.

După trei săptămâni de speranţe, îndoieli, dezamăgiri şi din nou speranţe, creatorul „Investigmond“-ului primi un telefon. Afară ningea, el dădu deoparte perdeaua privind căderea înceată a fulgilor imenşi, şi lipi receptorul de ureche: „Alo? Da, eu sunt. Cine?! Voi? Uraaa!“ Venise clipa marei încercări. „Dar care din voi vorbeşte? Tu eşti… Palaghiţă? Sau Fred?“ Auzi un râs amuzat: „N-are importanţă, Filip. Vorbeşte echipa. Eşti pregătit?“

Bineînţeles! Ce doreau jachetele galbene? Să le aducă un aisberg? Un elefant? „Nu, voinice! E vorba numai de o încercare. S-ar putea ca obiectul în sine să fie lipsit de importanţă, dar asta nu te priveşte. Va trebui să-ţi dovedeşti îndemânarea, rapiditatea, discreţia.”

Lucrul părea foarte simplu. „La ora 7,10 seara te strecori într-un gang din pasajul Luxor. Aici, îndărătul caloriferului, se va afla un obiect banal, un bloc de desen, care nu trebuie deschis. Ai misiunea să-l transporţi pe strada Periş. Acolo se află un teren viran. Pe latura din fund, lângă calcanul blocului-turn, o să vezi un cărucior al serviciului de salubritate. Trebuie să arunci obiectul în cărucior şi să te reîntorci pe cel mai scurt drum acasă. Nu iei legătura cu noi până nu te anunţăm. Asta e tot”.

În ziua aceea, orele trecuseră foarte anevoie pentru Filip, alcătuind un plictisitor calvar de lecţii, mâncare, şcoală. Cărţile pe bănci, cărţile în bănci, închideţi caietele, deschideţi caietele. Cineva „oboseşte” un exerciţiu la tablă, Filip scrie şi el în maculator, habar n-are ce scrie, dar trebuie să lucreze simultan cu elevul de la tablă. „Dorneanu, ce faci dumneata?! Te ocupi de modă?!“ Purpuriu de jenă, Filip se ridică încet în umbra profesorului. În loc să înscrie, precum sunase porunca, un trunchi de piramidă într-o sferă dată, el creionase o frumuseţe de jachetă galbenă, care purta pe partea stângă a pieptului inscripţia „Investigmond”.

Viaţa, viaţa cea adevărată avea să înceapă la orele 19. Jacheta galbenă… Pasajul Luxor… Primul gang pe dreapta…

Caloriferul… Blocul de desen… Înapoi pe bulevard… Ninsoare, viscol… „Oare chiar mă supraveghează?“ Strada Perişi… Locul viran… Căruciorul de la salubritate… Înapoi spre casă… „Ce repede s-a terminat totul! Mi-ar fi plăcut să fie o treabă mai complicată, dar o fi având şi asta rostul ei. Sper că băieţii n-au motive să fie nemulţumiţi de mine“.

CAPITOLUL V

Sub scenă, săgeţile vântului răscoleau talaşul şi zăpada; era un loc neprielnic, dar ferit de urechi indiscrete. Deasupra, tropăială şi zgomote metalice. „Încet, mai încet!“ strigă cineva, şi Marius recunoscu glasul tânărului cu megafon portabil. Acum vorbea fără megafon, era chiar deasupra lor. „Nu acolo, continuă el, nervos, am spus nu acolo! Deplasaţi-l mai spre stânga, mai spre stânga, altfel o să-mi producă reflexe în sticlă!“ Marius îşi dădu seama că e vorba de instalarea reflectoarelor şi a cortinei de sticlă, îndărătul căreia puteau fi prezentate, la adăpost de ger, numerele de balet.

Dincoace, sub scenă, domnea o linişte desăvârşită. Filip terminase de vorbit şi Palaghiţă încă nu începuse. Toată lumea

se uita la el, ar fi dorit probabil şi alţii să spună ceva, dar aşteptau cu toţii să se pronunţe întâi vocea cea mai autoritară. Palaghiţă însă nu părea să simtă nevoia de a vorbi. Era foarte preocupat de jocul lui cu o şurubelniţă. O arunca în aer, imprimându-i o mişcare de rotaţie în jurul axului transversal, şi aştepta să se înfigă cu vârful în zăpadă, ceea ce nu se prea întâmpla, deoarece mânerul era prea greu.

— Haaa… haaap… hapciu! făcu Marius, cu ochii roşii.

— Să ieşim de-aici, o să răceşti! zise Palaghiţă. De ce ne-om fi băgat noi în gheţăria asta?! exclamă el, mirat, ca şi cum de-abia atunci ar fi observat unde se află

Brusc, se schimbă la faţă, devenind purpuriu, cu trăsăturile strâmbate de furie. Întinse mâna în direcţia lui Filip, fără să se uite la el, şi-l trase ca pe un balot.

— Idiotule, deschide bine urechile! Noi nu ţi-am dat niciun telefon! Nu ştim nimic despre lucrurile care s-au întâmplat cu tine. Pasajul Luxor, caloriferul, blocul de desen, strada Periş, cutare şi cutare. Nu ne privesc pe noi toate astea! Şi-a bătut cineva joc de tine, mălai mare ce eşti. Asta, în cel mai bun caz. S-ar putea însă să fie ceva mult mai scârbos la mijloc, vreo pungăşie clasa-ntâi. Te sfătuiesc să anunţi miliţia. Şi tu… cum zici că te cheamă? Marius, da? Eşti obligat şi tu să faci acelaşi lucru. Altfel vă luăm noi de gât şi vă ducem la miliţie. Acum căraţi-vă şi să nu-mi mai ieşiţi în cale.

Lui Filip, împotriva voinţei sale, i se umplură ochii de lacrimi. Începu să vorbească, dar în clipele acelea era incapabil să se exprime clar. Tot ce reuşi să producă fu o bolboroseală care stârnea compătimire.

— Încă n-aţi şters-o? se răsti Palaghiţă. Eu am terminat.

— Eu încă nu, zise Marius, tărăgănat, dar agresiv. Vreau să te informez, furiosule, că la miliţie am fost. Asta ca să nu mai fii tu preocupat de problemele legalităţii. Secundo: Sunteţi voi băieţi simpatici, dar cam faceţi pe nebunii. Presupunând că nu aveţi nicio legătură cu afacerea în care a nimerit Filip – subliniez că e o *simplă presupunere* – va trebui să dovediţi acest lucru! Eu nu cred că aveţi dreptul să vă întoarceţi la el cu spinările voastre îmbrăcate în piele galbenă!

Fred Apostolescu ridică încetişor pumnul, aducându-l deasupra capului lui Marius.

— Ăsta, zise el, rămâne aici! Dacă mai spui vreo obrăznicie, o să cadă peste băieţel.

— Numai că băieţelul – zise Marius, retrăgându-se rapid şi punând mâna pe o ţeavă de vreo sută douăzeci de centimetri lungime – poate să te facă praf cu obiectul ăsta. Ţin să anunţ pe toată lumea, e de datoria mea s-o fac, că atunci când am în mână un obiect de acest gen lovesc pe cine mă incomodează şi unde vreau.

Execută rapid o fandare şi o paradă, aerul şuieră, despicat de ţeava mânuită cu energie.

— Oho! făcu admirativ Fred. Asta înseamnă cel puţin doi ani de scrimă.

— Cinci, zise Marius. Cu specializare la sabie. Aşa, domnilor! Vă consideraţi inocenţi, vă luaţi dreptul de a-l izgoni pe Filip? Aţi intuit bine, la mijloc e o afacere scârboasă, s-a furat un tablou, şi Filip, fără să ştie, a contribuit din plin. Dar ce visa Filip în clipele acelea? Visa că vă slujeşte pe voi, că face un lucru util, că se dovedeşte demn de a vă fi camarad.

— Da, oftă Filip, exact! Numai la asta-mi era capul!

— Voi reprezentaţi idealul lui, în numele vostru a făcut totul! Dacă sunteţi cu adevărat nevinovaţi, şi dacă pe deasupra vă consideraţi oameni, nu nişte nătărăi înfumuraţi şi laşi, va trebui să-l căutaţi împreună cu mine pe pungaşul ăla deştept şi câinos care a pus la cale toată afacerea. Haa… haap… hapciu!

— Ascultă, zise Palaghiţă, gânditor, ştii ce eşti? Un exaltat şi un prost crescut. Ne-ai făcut laşi, înfumuraţi, nătărăi – de toate. Ar trebui să te batem. Dar pentru că ai examinat într-un mod logic problema relaţiilor dintre noi şi Filip, îţi suspend pedeapsa. Ţine minte că e unul din rarele cazuri în care omul scapă de cafteală datorită unei demonstraţii de logică.

*

*   *

Ieşiră, cu genunchii şi cefele ţepene, de sub scenă. O namilă îmbrăcată în roşu din cap până în picioare trecu pe lângă ei, ţinând în mână un fuior colosal de lână fină, alb-aurie.

— Ce faci, puştiule? zise namila. Cum mă găseşti în rolul ăsta?

Era Banu Petrovici. Avea să fie, pe toată durata existenţei oraşelului, principalul Moş Gerilă.

Îşi lipi enorma barbă clasică. Arăta, într-adevăr, grozav de frumos şi de impozant.

— Aţi fost cuminţi, copii? zise el, cu o voce moşne- geşte răguşită. Cine ştie o poezie frumoasă? Apoi, oftă cu glasul lui cel de toate zilele: Slujbă grea, 12 ore pe zi.

Şi porni melancolic spre ciuperca enormă care adăpostea negoţul de ţuică fiartă.

—Ai relaţii mairi, îi spuse Palaghiţă lui Marius. Poţi să zburzi peste tot fără niciun ban! şi arătă cu o mişcare circulară pavilioanele cu distracţii.

— Crezi că Moş Gerilă al meu e atât de influent?

— Nu el. Prietenul lui. Nu ştiai? E prieten cu Stanislas, regizorul care se ocupă de toată panorama asta. Trebuie să-l fi văzut şi tu. Se învârte peste tot cu un megafon de gât.

O voce triumfătoare îi ajunse din urmă, o dată cu un zdupăit de bocanci.

— Alo, băieţii, tovarăşii de la consiliul elevilor! Unde aţi dispărut, că vă caut de-o oră, a întrebat de dumneavoastră tovarăşul regizor Stanislas!

Era paznicul căruia, pentru a-l lăsa să intre, Marius îi spusese că vine din partea consiliului elevilor. Tot gândindu-se cum să-i explice omului situaţia, se trezi împins pe scările care duceau în culise. „Stai, tovarăşu', să ne lămurim...''. „Eu n-am treabă, v-a chemat tovarăşul regizor, cu el discutaţi!'' Într-un du-te-vino de tâmplari şi de electricieni, Marius se trezi faţă-n faţă cu tânărul de gâtul căruia atârna megafonul portabil.

— În sfârşit! exclamă Stanislas, nervos. Asta-i ora pe care o stabilisem cu consiliul vostru?

— Îmi pare rău, dar trebuie să vă spun că eu... se zăpăci Marius.

Dindărătul unui panou apăru figura jovială a „mul- tiprofesorului''.

— Dragă Stanislas, pe băiat îl cunosc foarte bine, e foarte serios şi punctual. Probabil că i s-a comunicat altă oră.

Şi strângând cu solemnitate mâna lui Marius:

— Nici nu ştiam ce personalitate frecventează salonul meu. Sunt mândru că tocmai dumneata, dragă Marius, reprezinţi consiliul elevilor.

— Mă rog, zise îmbufnat Stanislas, deschizându-şi bloc- notesul. Fii bun, tovarăşe Marius, şi notează-ţi! Mâine, începând

de la ora 7, avem prima selecţie. Din programul general v-am repartizat vouă, elevilor, 20 de minute. Ce-o să faceţi cu ele? Sper că ai venit cu nişte propuneri.

Altădată, Marius ar fi rupt-o la fugă, dar în ultimul timp se învăţase să-şi păstreze calmul şi să cerceteze terenul din aproape în aproape.

— Muzică uşoară, zise el, prudent. Solişti vocali şi orchestră.

Stanislas se strâmbă, nemulţumit. Muzică uşoară avea destulă în program, chiar prea multă. Toate formaţiile propuseseră întâi muzica uşoară.

— Gimnastică artistică, dansuri populare, recitări, înşiră Marius la întâmplare.

Stanislas clătină negativ din cap. Programul era supraaglomerat cu astfel de numere. Altceva, mai nou, mai fantezist?

— Comici, oftă Marius. Veselie, umor!

— Nu! bombăni Stanislas. De obicei, aveţi tendinţa să-i imitaţi pe actorii la modă. Eu vreau ceva numai al vostru, tineresc, original. Întoarce-te la consiliu şi transmite-le colegilor dorinţa mea. Discutaţi, găsiţi, treaba voastră, mâine la 7 să fiţi aici.

Deşi ameţit de oboseală, degerat şi năuc, găsi puterea de a se abate pe la şcoală, în speranţa că o va mai găsi pe Magda. După părerea lui, era singura fiinţă în stare să descurce ceea ce încurcase el ca „reprezentant al consiliului elevilor''. Şedinţa cercului literar se terminase, dar preşedinta zăbovea încă la bibliotecă, revăzând conştiincioasă procesul-verbal.

— Vai, Marius — izbucni ea, prietenoasă ca niciodată – eşti mare, băiatule, să-ţi citesc ce s-a spus despre lucrarea ta, numai laude de categorie grea!

Marius ascultă câteva citate, zâmbind printre strănuturi, dar de la un moment dat mulţimea superlativelor începu să-l sâcâie. Nu era vorba de modestie; din partea lui, n-ar fi interzis nimănui să-i aştearnă flori în cale, dar atâtea elogii îi dădeau senzaţia de ceva suspect, anormal. Ar fi preferat să afle că lucrarea lui fusese găsită nu „genială” şi „penetrantă”, ci doar judicioasă şi bine documentată.

Totuşi, ca să n-o supere pe Magda, se strădui să-i arate cât de mult îl bucură consacrarea cucerită sub auspiciile cercului condus de ea, şi era, într-adevăr, destul de bucuros. Pe urmă îi

relată în câteva cuvinte, trecând sub tăcere adevăratul ţel al vizitei sale în orăşelul copiilor, cum pătrunsese acolo dându-se drept reprezentant al consiliului elevilor şi cum, în cele din urmă, fusese nevoit să facă, în această calitate, anumite promisiuni.

— Trebuie să mă ajuţi, Magda. Habar n-am cu ce consiliu al elevilor aranjaseră ei, în orice caz, nimeni de la acest consiliu nu s-a prezentat, în afară de intrusul cu care stai de vorbă. Cel mai rău lucru e că am apucat să promit! Acum, chiar dacă dau peste consiliul ăla, ce poate face până mâine dimineaţă, la ora 7?

Magda îl ocărî din belşug pentru nesăbuinţa lui.

— Să ştii însă – adăugă ea – că regizorul are dreptate. Un număr original, şcolăresc, foarte propriu atât în ceea ce priveşte conţinutul, cât şi modalitatea spectacolului este exact ce trebuie. Ai făcut bine că mi-ai spus totul. Acum du-te acasă, mănâncă, ia o aspirină şi vezi dacă poţi să vii la şcoală. De problema celor 20 de minute de program o să încerc să mă ocup eu.

Marius oftă, uşurat. Se ivise cineva cu care să împartă greutatea răspunderii. O privi recunoscător, mustrându-se că uneori o ponegrise. Ar fi vrut să-i spună: „Dragă Magda, dă-mi voie să te sărut. Nu te speria, nu este ceea ce crezi tu. E doar o sărutare camaraderească, fiindcă eşti un camarad“. Dar cu toate că îşi pregătise atât de grijuliu argumentele, simţea cu groază că niciunul din ele nu e un adevăr important, şi că dacă ar săruta-o pe Magda, ar face-o exclusiv pentru că e drăguţă. Or, în aceste condiţii, curajul lui slăbea considerabil.

Era aproape convins că norocul trecuse definitiv de partea lui, când un 4 la fizică şi un 2 la chimie îl pocniră fără cruţare, ca pumnii unui debutant ambiţios care-l aruncă la podea pe campionul moleşit de prea multe triumfuri. Cu nasul lipit de scândură şi cu fruntea lângă ghetele adversarului, vedeta se străduieşte să-şi dea seama pe ce lume e. Furios, învinuindu-se fără milă şi negă- sindu-şi scuze, Marius făcu, în carneţelul „Operaţiunii Hercule“, rezumatul acestor catastrofe şcolare. El nu uită să precizeze că le pune pe hârtie „spre perpetuă aducere-aminte, pentru ca ori de câte ori voi citi aceste rânduri, să mă înfurii şi să muncesc agresiv, fără odihnă’’. N-avea să recitească niciodată aceste virtuoase cuvinte întrucât, dacă la

scrierea însemnărilor folosea cu succes cifrul inventat de el însuşi, acesta era atât de complicat încât lectura notiţelor îl obosea peste măsură. În situaţia nou creată, nici tezele nu se anunţau ca un eveniment aducător de bucurie. Marius hotărî să uite orice ambiţie exterioară învăţăturii şi să lucreze în stilul „nu mai ies din casă până după teze“. Îi făcu plăcere să-şi imagineze că odaia lui devine un fel de batiscaf scufundat departe de oameni şi de problemele lor, în ocean, la 3 000 metri adâncime, acolo unde nu se află decât tăcerea şi esenţele. Nu răspundea la telefon, rămânând insensibil chiar şi la chemările lansate din stradă. Prinţesă îl căutase fără succes de vreo două ori, urmărit de Marius, în mod conspirativ, prin ochiurile perdelei.

În ciuda acestor severe măsuri de protecţie, pe Marius îl deranjară destule lucruri. Dindărătul ecuaţiilor răsăreau chipurile unor inşi de existenţa cărora nu ştiuse nimic cu o lună înainte, sau îi cunoscuse prea puţin, dar care acum îl interesau în mod constant. Un Volkswagen vişiniu făcea slalom printre figurile geometrice, un tablou reprezentând o domnişoară din legende îi împiedica vederea asupra sintaxei. În mod special îl enervau cuvintele: „Nu ştiu ce s-a întâmplat mai departe’’. Aceste cuvinte alcătuiau un fel de trenuleţ care-i străbătea gândurile în toate direcţiile: „Nu-ştiu-ce-s-a-întâmplat-mai-departe. Nu-ştiu-ce-s-a-întâmplat-mai-departe’’. Auzise această expresie şi de la Prinţesă, şi de la Geo, şi de la Filip. Situaţia era de-a dreptul caraghioasă: participaseră la furtul unui tablou, dar niciunul nu ştiuse că e vorba de un furt, după cum nu ştiuseră nici de la cine provenea obiectul şi nici în mâinile cui trebuia să ajungă. „Fiecare din noi este o verigă dintr-un lanţ neobişnuit; ele n-au fost petrecute una prin alta, ci unite timp de o zi printr-un fel de magnetism. După trecerea tabloului, impulsul magnetic a încetat şi verigile s-au risipit’’. Marius, în carnetul său, notase şi o ipoteză tulburătoare, lansată de Palaghiţă:

— Domnilor colegi, e cazul să vă îngheţe sângele în vine. Încep să cred că există cineva pe care niciunul din noi nu-l cunoaşte, dar care ştie totul despre noi. Aş spune că lucrează ca un computer programat cu datele noastre personale. Ştie ce ne preocupă, ce vanităţi avem, cât suntem de laşi sau de curajoşi.

— Faci literatură? bombănea Marius. Noi căutăm un hoţ, asta e tot.

— Tu faci literatură, nu eu. Dacă aş fi sigur că m-ai înţelege, ţi-aş descrie câteva stări psihice pe care, iden- tificându-le la anumiţi indivizi, un escroc i-ar putea prăda sau folosi în scopurile lui cu zâmbetul pe buze, dându-le impresia că el e cel mai credincios prieten. Performanţa escrocului nostru, aş putea spune, contribuţia lui la această metodă este că, după toate celelalte, a mai reuşit să rămână necunoscut proştilor de care s-a folosit!

— Eu nu sunt prost! roşise Filip.

— Dacă ăsta-i singurul lucru care ţi-a atras atenţia în raţionamentul meu…

— Individul la care te referi ar putea fi careva dintre noi? întrebase Marius.

— Nu cred. Nu! Niciunul dintre noi nu este destul de deştept şi destul de ticălos pentru asta. Ascultă-mă pe mine, asta-i treabă de om bătrân şi rău.

Discuţia se desfăşurase acasă la Palaghiţă. Locuia într-un cartier dinspre şoseaua Alexandriei. Case mici, necostisitoare. Prin curţi, îndărătul unor întărituri de scânduri solide, trepădau găinile şi purceii. Aerul străzii mirosea a fum, a vanilie, a rufe întinse la uscat. Familia Palaghiţă ocupa trei odăi, din care una era în exclusivitate a Doctorului. Noul-venit privea impresionat biblioteca întinsă pe doi pereţi şi biroul cu scaun rotativ. Totul fusese lucrat de mâna stăpânului, după modele publicate în reviste. Se mai afla aici, pe toată lungimea unuia din pereţi, o masă lungă şi îngustă, flancată de numeroase taburete. Rostul ei nu era familial, ci profesional. Aproape în fiecare zi luau loc trei, patru, uneori şase sau chiar opt şcolari, pe care Palaghiţă îi medita, contra unei sume modeste, la diferite obiecte. Veneau adesea şi băieţi care-şi pregăteau admiterea. Îl ascultau smeriţi pe Palaghiţă, deşi diferenţa de vârstă era neînsemnată, doi-trei ani. Succesul lui pedagogic consta în aceea că, ducându-i-se în tot cartierul faima de elev genial, băieţii ăştia îl ascultau cu gura căscată, şi dacă la şcoală mai îndrăzneau să se ducă cu temele nescrise, la Palaghiţă n-ar fi cutezat pentru nimic în lume să vină fără a efectua în prealabil toate exerciţiile indicate de el. Dacă totuşi vreunul uita s-o facă, Palaghiţă nu se sfia să-l târască în magazie şi să-i fulgere câteva palme zdravene: „Tâmpitule, dacă nu înveţi, maică-ta nu-mi mai dă bani, şi eu am nevoie de banii ăştia. Pricepi?“

Nici cu prietenii nu era Palaghiţă mai indulgent, atât că la palme renunţa. Avea un fel particular de a-şi exprima dezacordul. Niciodată nu aducea de la început vorba despre ceea ce îl nemulţumise. Îţi trântea ofensa exact când te aşteptai mai puţin. În toiul unei voioase şi paşnice discuţii despre ultimul meci al echipei naţionale de hochei se întorsese spre Marius, spunându-i, fără nicio legătură cu subiectul:

— Ştii ceva, domnule coleg? Tu semeni cu o cheie fără broască.

— De ce, Palaghiţă?

— Habar n-am. Te tot învârţi, te bagi peste tot şi nu se întâmplă nimic. Mai astâmpără-te naibi şi fă un singur lucru, dar ca lumea!

Şi reluase taifasul despre hochei, făcându-se că nu-l aude pe Marius care, intrigat şi jignit, îi cerea explicaţii suplimentare.

*

*   *

Teza de chimie îi reaşează pe epoleţi o steluţă din cele pierdute. Din toată clasa, numai el, Tiberică şi Magda epuizaseră subiectul. Profesorul Mircescu, un tânăr cu talie de dansator (făcuse parte în anii studenţiei din ansamblul U.T.C.), declarase:

— Vă felicit! Frumoasele voastre reputaţii mă fac să mă gândesc la nişte viitori cercetători în acest domeniu.

Tot el obişnuia să le spună elevilor:

— Să nu vă iluzionaţi cu ideea că vă consider copii. Pentru mine sunteţi colegi de meserie. Vreţi să colaborăm, vă sunt prieten. Îmi stricaţi ora, veniţi cu lecţiile neînvăţate? Înseamnă că-mi sunteţi ostili şi trebuie să ripostez. Eu nu invit părinţii la şcoală, nu duc muncă de lămurire, nu adresez reclamaţii tovarăşului diriginte. Nota 2, şi atât.

Trimestrele, şi mai ales trimestrul trei, se terminau în valuri de suferinţă la acest obiect, profesorul Mircescu aruncând fără nicio strângere de inimă câte şapte-opt elevi din fiecare clasă în surghiunul corigenţei. Lovea foarte tare. La cancelarie şi chiar la inspectorat ploua cu contestaţii. Nu lipseau nici cazurile de leşin, nici scrisorile anonime de ameninţare. În schimb, olimpiadele de chimie, cel puţin până la faza municipală, erau dominate de elevii claselor unde preda el.

Cu armura de aur câştigată în cea mai grea bătălie, Marius se prezentă plin de speranţe la următoarea. Dar îndată ce profesoara Amalia Predoiu, o doamnă foarte învăţată, care pe lângă diploma facultăţii de matematică avea şi o licenţă în filosofie, începu să aştearnă pe tablă enunţul, eroul de la chimie simţi suflarea fierbinte care vine din gura căscată a unui tigru. Dinaintea ochilor începură să-i joace punctişoare roşii. În mai puţin de cinci minute avu certitudinea de nezdruncinat că nu ştie nimic în legătură cu problema propusă. Urmă, imediat, starea aceea de umilinţă şi de furie neputincioasă când vezi că, în vreme ce tu stai ca pe ace, alţii scriu, apărându-şi, egoişti, cu palma stângă, berechetul de rezultate.

Frunzele de laur ale victoriei de la chimie mai pluteau, aurii, prin clasă; ele aveau să pună într-o lumină şi mai puternică doi-ul pe care Marius îl presimţea mai aproape decât propria-i umbră.

Până şi Prinţesă umpluse două pagini cu calcule. Devotamentul ar fi fost inutil, întrucât avea alt subiect. „E nedrept, se revoltă Marius. Problema aia putea să cadă pe rândul meu.“ Peniţa stiloului se înţepenise prosteşte la capătul unui şir anemic. Altădată ar fi suportat un ghinion ca ăsta, fără plăcere, desigur, dar l-ar fi suportat, în sensul că viaţa nu i s-ar fi părut de netrăit din pricina unui doi în teză. Ar fi fost paguba unui tip de care şi aşa nu se interesa nimeni. Cine a luat doi? Nu ştiu exact. Marius… sau altul de pe rândul lui. Zău? Zău, şi gata. Acum însă faptul avea să fie comentat, înflorit şi servit cu sosuri picante: „Cum, Marius, eseistul tinerei generaţii a dat în bară? Ia te uită, săracul… Poate-i mai intră minţile în cap. Să-şi atârne doi-ul în vârful săbiuţei, că tot e el mare scrimer. După teza de la chimie, călărea pe caii cei mari, acum să mai umble şi după coada măgarului! S-a găsit cine să alerge după hoţi şi să pună ordine în conştiinţele oamenilor!“ Cel mai neplăcut îi era, în clipele acelea, să-şi imagineze mutra lui Palaghiţă. Parcă-l şi vedea rânjind dispreţuitor: „Să pofteşti să-ţi dau meditaţie, domnule, 10 lei ora“.

Privirile lui Marius căzură pe colţul cărţii de matematică ieşit din servieta lui Prinţesă. Brusc, în minte îi apăru cu precizie pagina unde se găsea demonstraţia acestui tip de problemă. Îşi aminti perfect cum, aseară, trecuse în grabă peste acel

paragraf. Întinse mâna stângă, încet, cu doi milimetri pe secundă, ferindu-se să-şi îndrepte privirile într-acolo. Trase cartea, continuând, cu mâna dreaptă, să se prefacă şiret, că scrie. Prinţesă pricepuse despre ce era vorba şi-şi îmbunătăţise poziţia, aşezându-se picior peste picior, astfel încât să mascheze cu genunchiul drept manualul aşezat de Marius pe bancă, lângă coapsă. Chipul lui Marius, aplecat asupra caietului cu falsă sârguinţă, ardea ca focul, în timp ce mâna stângă, hoaţă, întorcea fără zgomot foile. Cu coada ochiului, Marius fotografie dintr-o privire demonstraţia. O mare bucurie şi o mare linişte se răspândiră în toată fiinţa lui. Oftă din greu, ca un hamal scăpat de povară. În cap îi răsări începutul unui cântec: „În pas de paradă, tam-tam-ta-ra…“ Adică în pas de paradă se îndrepta el spre rezultatul cel bun şi spre nota cea mare.

— Ce se întâmplă aici?

Era glasul doamnei Amalia Predoiu. Rochia ei de tricot verde închis, cu pafta de argint la cordon. Unghiile lungi, înguste, bombate, acoperite cu lac violet. În aceasta mână, cartea de matematică.

— Ce se întâmplă aici? Trebuie să fac poliţie cu fiecare din voi? Sandu Macovei, cu tine vorbesc!

Prinţesă se ridică furios. Pe carte scria numele lui, acest adevăr era indiscutabil.

— Am pus-o şi eu unde am nimerit. Nu voiam să copiez, vă dau cuvântul meu.

Şi-l înghionti pe Marius, să spună el adevărul sau altceva, treaba lui. Dar Marius efectua plin de silinţă ultimele simplificări, prefăcându-se că nu înţelege despre ce e vorba.

— Macovei, te-ai deprins prea de timpuriu să minţi la adăpostul cuvântului de onoare. Pentru tine, teza s-a terminat.

Şi-i notă lucrarea cu un unu mare şi roşu.

„Acum mă ridic şi spun: «Nu este vina lui; eu am luat cartea, eu am copiat!» “ îşi alcătui Marius fraza eroică, dar ea n-avea să fie rostită niciodată.

În pauză, alergă să-l găsească pe Prinţesă. Îl întâlni pe culoarul sălii de sport, la căldură, călărind melancolic un cal cu mânere.

— Hai, pedepseşte-mă, zise Marius, cu arţag, pentru că-i era jenă să adopte tonul duios. Trage-mi un pumn, cred că asta aştepţi.

Prinţesă nici măcar nu-l privi. Se legăna pe cal, flu- ierând încetişor o melodie oarecare.

— Prinţesă, eu ştiu la ce te gândeşti acum. Îţi spui: „Marius e un trădător, aleargă după succese călcând pe cadavre”. Nu-i adevărat. Tot timpul mi-a părut rău, dar înţelege şi tu că teza asta trebuia să-mi iasă bună, cu orice preţ. O să-ţi fac şi eu odată un serviciu, ai să vezi.

Prinţesă continua să fluiere cu insistenţă. Marius îşi ieşi din sărite:

— Ascultă, de ce dracu’ n-ai spus că eu scosesem cartea? Fii sigur că n-aş fi negat. Ai vrut să faci pe prietenul care se jertfeşte, numai din cauza ta s-a întâmplat totul, iar eu vin şi-mi cer scuze ca un idiot.

— Cu mine vorbeşti? zise Prinţesă, zâmbind politicos. Mă confunzi, dragă. Aici e cam întuneric, du-te şi caută-ţi prietenul în altă parte.

Sări de pe cal şi se depărtă cu paşi rari, legănaţi, de om negrăbit şi fără griji.

Magda Feneşan se ţinuse de cuvânt, pregătind un program de 20 de minute care trebuia să reprezinte contribuţia elevilor în programul general al spectacolelor din orăşelul copiilor. În seara din ajunul primei repetiţii îi adunase acasă la ea pe câţiva din cei 15 poeţi ai cercului literar. Lucrând pe ruptele până la miezul nopţii, scriseseră împreună nici mai mult, nici mai puţin decât o baladă de vreo două sute de versuri, intitulată *„Aventurile, luptele şi victoriile cavalerului don Studiosus Anonymus cel Tânăr, întregite cu maximele şi cugetările sale filozojice, încă şi cu descrierea completă a călătoriilor sale, acum pentru întâiaşi oară date în vileag”.* Compunând această scriere, poeţii râdeau cu lacrimi. Ieşise într-adevăr un lucru interesant şi cu haz. Opera lor, parodiind stilul baladelor medievale, istorisea întâmplările zilnice ale unui elev, cu toate marile sale triumfuri, gafe, certitudini, gesturi nobile sau aiureli. Expertul Feneşan, venind acasă pe la zece noaptea, se speriase văzând forfota din casa lui. Lămurindu-se că nu era o sindrofie, ci; ,,o prea cinstită şedinţă de lucru artisticesc“, aşa cum spunea Magda, expertul

îşi oferise serviciile, născocind el însuşi fel de fel de scene hazlii şi contribuind cu succes la potrivirea versurilor. Ca modalitate de transpunere scenică o aleseseră pe aceea a dialogului dintre solist şi corul vorbit. Interpreţi aveau să fie înşişi autorii, costumaţi, sub îndrumarea lui Tiberică, într-o combinaţie de uniforme şcolare, costume din evul mediu şi elemente de echipament sportiv. Acompaniamentul muzical urma să şi-l facă singuri, folosind tot ce aveau la îndemână: un fluier ciobănesc, două muzicuţe, o ghitară, un acordeon şi o trompetă de jucărie. Acest alai îl entuziasmă pe regizorul Stanislas. El hotărî ca programul elevilor să fie prezentat nu din două în două zile, ci în fiecare zi. Invitat de Magda să asiste la o repetiţie generală, Marius primi felicitările lui Stanislas, care-i declară solemn: „Încă din primul moment mi-am dat seama că stau de vorbă cu un băiat inteligent. Mi-ai priceput perfect intenţiile. Te rog să transmiţi consiliului elevilor felicitările mele“. Marius zâmbi enigmatic, în orice caz, aşa dorise, să zâmbească enigmatic.

După repetiţie, zăbovi cu băieţii prin orăşel. Nu-l izgonea nimeni, erau de-ai casei. Pregătirile luaseră sfâr- şit. Tâmplarii, electricienii, pictorii şi lăcătuşii, îmbrăcaţi în haine de oraş, îşi admirau lucrarea. Nu mai vedeai nici talaş, nici mormane de cablu, nici unelte. Enorma jucărie părea că aterizase aici desăvârşită dintru început. Scena, chioşcurile, instalaţiile distractive, numai nichel, cristal, emailuri şi pluş aveau o splendoare gravă în tăcerea nopţii. Personalul umbla în vârful picioarelor, simţind nevoia să vorbească în şoaptă. Din marele brad izvorau constelaţii şi umbre. La miezul nopţii, panourile protectoare aveau să fie îndepărtate.

Marius era de părere că nu calculase la timp toate consecinţele activităţii sale de fals reprezentant al acelui consiliu de care habar n-avea, şi acum, când din confuzie ieşise un lucru admirabil, constata că acest lucru nu are nicio atingere cu persoana lui. Îi spusese iritat Magdei că socoteşte o impoliteţe gravă faptul de a nu fi fost poftit să lucreze şi el la text şi chiar să interpreteze ceva.

— Doamne, ce Păcală poţi să fii! se miră Magda. Când m-ai rugat să mă descurc cum pot, că tu n-ai timp, a vorbit gura fără tine?

— Nu ştiu. Vreau şi eu pe scenă, asta e tot. Măcar zece versuri să spun şi eu.

— Întâi îmi ceri zece versuri pentru tine, pe urmă o să-mi mai ceri zece şi pentru Prinţesă, şi parcă văd că nu mai terminăm niciodată. De ce nu mi-ai spus la timp?

— Tezele. Eu nu sunt ca tine, premiant din naştere. Ca să iau o notă bună, muncesc de-mi vine rău.

— Săracul s-a spetit. Bine, o să văd ce-i de făcut cu Prinţesă şi cu tine. Dar să fiţi punctuali la program, aici nu e serbare şcolară.

— Magda, eşti un înger, eu am spus întotdeauna că e imposibil să nu găsească omul înţelegere la tine, sărut mâna, mulţumesc din suflet! izbucni Marius, făcând-o să roşească, nedumerită de atâtea complimente.

Nu-l încânta atât perspectiva de a face el parte din echipă, cât faptul că obţinuse acest privilegiu pentru Prinţesă. Simţea nevoia să-i dea prilejul unei bucurii oarecare. Fluturând vestea cea bună ca pe un steag de pace, putea, în fine, să găsească un capăt de vorbă cu dezamăgitul său prieten.

Apăsă butonul soneriei având destul temei să creadă că, zărind prin vizor cine e musafirul, Prinţesă va refuza să deschidă. Exact aşa se şi petrecură lucrurile. Ca atare, după câteva minute de zbârnâială, Marius rupse o foaie de blocnotes şi scrise grăbit: „Ştiu foarte bine că stai băţos îndărătul uşii şi te prefaci că nu mă auzi. Ai de gând s-o ţii aşa până la sfârşitul secolului? De câte ori vrei să te rog să mă ierţi? Poftim, am făcut-o şi în scris! Altceva. Magda te-a pus pe lista fericiţilor, o să apari în programul ăla faimos, pe scena din orăşel. Fii liniştit, n-a fost ideea mea, ci a Magdei“. Semnat: Marius-cel-plin-de-remuşcări, cu precizarea: „S-o crezi tu“.

Împinse biletul pe sub uşă, strigând: „Poşta, urâtule!“ şi plecă fluierând.

De cealaltă parte a uşii, Prinţesă suferea, roşu de jenă. Era numai în chiloţi şi în maieu, prăfuit şi transpirat. Nu din pricina urii nu-i deschisese uşa, ci pentru că în apartament situaţia era foarte încurcată. Ai lui telefonaseră că într-o zi-două vor fi acasă, şi el se apucase, fericit şi întreprinzător, să facă ordine. Aşezase scaunele pe masă şi covoarele pe şifonier; în baie, cada gemea de rufe puse la înmuiat; bucătăria era sufocată de tacâmuri, crătiţi şi vase într-un hal fără de hal. Prinţesă nu-şi spălase până atunci vasele, preferând să le facă uitate prin cămară pe cele

folosite. Acum nu ştia ce să facă mai întâi: să cureţe parchetul, să bată covoarele, să dea cu aspiratorul, să şteargă şi să lustruiască mobila, să spele vasele? Îşi pusese în cap să facă lună. Deocamdată, montase bradul în mijlocul sufrageriei, dar nu era sigur că făcuse lucrul cel mai anevoios. Căută telefonul prin mormanul de cărţi scoase din bibliotecă spre a fi şterse de praf, şi formă un număr.

— Alo, Valerica? Bună, fetiţo! Macovei, da. Ce faci, înveţi de zor? Bravo, ai să ajungi o mămică ideală, cu opt copii şi premiul Nobel! Eu? Dezleg cuvinte încrucişate. Daaa! Particip la un concurs. În numărul ăsta e un careu cam sucit, auzi ce titlu: „Pe teme culinare”. Da, dar trebuie să le rezolv! Vreau să te rog ceva. Am aici o întrebare, stai să-ţi citesc. (Prinţesă făcu să foşnească o hârtie.) Şapte vertical: „Se pune în compoziţia cozonacului.”

— Câte litere? se interesă Valerica.

— Cinci, zise el la nimereală.

— Păi e simplu: lapte sau zahăr.

— Eşti grozavă, Vali! o complimentă Prinţesă, admirativ. N-ai stat de loc pe gânduri! Dacă erau numai trei litere, ce spuneai?

— Ştiu eu? Ouă, unt.

— Şi dacă erau patru?

— Nuci, ulei, sare.

— Şi dacă erau şase?

— Cu şase litere nu există nimic care se pune în cozonac. Poate cu şapte: stafide şi drojdie de bere.

— Bravo, cred că dacă ai participa la concursurile astea ai lua toate premiile. Pa, îţi trimit un gând frumos!

„Aventurile lui don Studiosus Anonymus cel Tânăr” erau reprezentate în fiecare zi, la orele 19. Pe urmă, interpreţii, ameţiţi de succes, îşi făceau veacul prin orăşel. Acasă nu-i mai întreba nimeni: „Unde ai fost, cu cine ai hoinărit?“ Părinţii ştiau totul dinainte şi erau liniştiţi. Ai lui Marius nu aveau nici ei motive să intre în panică văzând că se face ora 9 seara şi flăcăul nu-i acasă. A avut spectacol şi acum se distrează şi el. Bine că pe acolo nu trec maşini.

Distracţia lui Marius era însă departe de a fi atrăgătoare. Îndată ce ieşea din scenă, părăsea orăşelul, în- cepând o lungă şi deloc veselă călătorie. Conform unui plan simplu, lua la rând

toate barurile, braseriile şi cafenelele. Îşi târa cu greu picioarele îngheţate prin zăpadă, îl dureau şalele şi umerii, dar îndată ce intra în- tr-un local, îşi lua un aer ţanţoş, de petrecăreţ voios care caută un grup de cunoştinţe. Înşelând vigilenţa portarilor şi învingându-şi sfiala, intra şi prin restaurantele de lux. De cinci, de zece, de douăzeci de ori trecea din aerul rece al străzii în atmosfera supraîncălzită a localurilor. Începuse să-i recunoască pe ospătari, pe instrumentişti şi chiar pe unii dintre clienţi. Se saluta cu o grămadă de frumoşi cu pantaloni largi şi bluze strâmte, care se învârteau prin holurile restaurantelor. Nu ştiai exact dacă s-au ridicat de la o masă, ori sunt doar în trecere. Aveau veşnic câte ceva de vorbit prin semne şi în şoaptă cu chelnerii, cu muzicanţii, cu femeia care se ocupa de garderobă şi de galantarul cu ţigări străine.

Într-o seară, la „Europa“, îl văzu pe Geo Blondul. Pantofi cu tocul de 5 centimetri, cravată lată de-o palmă, veston strâns pe talie, cu revere ascuţite şi nasturi aurii, plete revărsate pe guler, favoriţi. Toate astea îl prindeau de minune, şi el o ştia. Ieşise în hol, să-şi cumpere ţigări. La masa lui se afla o fată subţire, cu părul negru şi lung. „Ce-i cu tine, Marius? Vino înăuntru, eşti invitatul meu.“ Marius îşi privi cu duşmănie ghetele mustind de apă şi pantalonii mototoliţi. „Mulţumesc, dar mi-am uitat smochingul acasă“. Geo râse: „Nu fi nea Stelian. O să-ţi găsesc o fată şi dansăm până dimineaţă. Am tot salariul la mine! După ce-l facem praf, ne ducem cu pluguşorul şi ne-ntoarcem plini de bani!“ Marius mai că ar fi acceptat să intre, dar nu-i surâdea ideea de a fi prezentat unei fete. Îl apuca groaza numai gândindu-se că va trebui să se descurce în compania unei necunoscute.

— Mulţumesc, n-am timp. Şi adăugă, cu reproş: Tu petreci, iar alţii sunt la datorie. Treabă-i asta?

— Ce datorie? La care datorie eşti tu?

— Ai uitat?

Geo fluieră uimit şi compătimitor:

— Te pomeneşti că umbli tot cu schema aia, să prinzi hoţii?! A, nu-mi place, ai idei fixe. Acum îmi explic de ce arăţi în halul ăsta. Să ştii că îi telefonez maică-ti. O să-i spun să te încuie în casă şi să te supraalimenteze. Nu ţi-ar strica şi un tratament pentru nervi.

— Du-te dracului! murmură Marius.

Ieşi în stradă, ridicându-şi gulerul paltonului. Era un frig umed, frigul cel mai păcătos. Marius se gândi că ar fi trebuit să urmeze sfatul lui Geo. Adevărul e că nici nu mai ştia prea bine ce caută. Umbla după Mili, o văzuse odată la volanul Volkswagenului şi a doua oară, în triaj. Ştia că n-o poate reîntâlni decât în vreun local. Era singura fiinţă de la care mai putea să afle ceva. De fapt, nu spera să se întâmple mare lucru, dorea numai să încheie un bilanţ, adică să poată fi în măsură să spună: „Am stat de vorbă cu toţi cei despre care ştiam că au fost amestecaţi în porcăria aia. Am făcut tot ce mi-a stat în putinţă ca să aflu ceva. N-am aflat nimic. Punct şi de la capăt“. De la capăt începeau liniştea, echilibrul... Şi nu era numai asta. În ultimul timp îşi făcuse o mulţime de prieteni noi: Filip, Geo, Palaghiţă şi celelalte jachete galbene. Erau nişte camarazi inteligenţi şi loiali, alături de care se simţea în largul său. Uneori însă convorbirile se împotmoleau în meandre neplăcute sau în lungi pauze stânjenitoare. Asta se întâmpla când îşi aduceau aminte de întâmplările nu tocmai clare care se aflau la originea prieteniei lor. Dorinţa lui Marius era să lămurească astfel lucrurile încât această prietenie să nu mai fie umbrită de amintiri pe care nu le poţi comenta cu voce tare.

Jos, zăpada terciuită, amestecată cu noroi. Deasupra, luminile roşii şi albastre ale reclamelor: *Turist bar, Tic- tac, Continental, Melody*. „Umblu de aproape trei ore. E ultima oară când o mai caut pe fata aia. La 12 mă duc acasă şi uit totul”. Îşi cumpără de la o bătrânică din gangul de la *Unic* un cornet de castane coapte. Nu-i plăceau castanele coapte, dar erau fierbinţi. Parcurse Calea Victoriei până la Casa Armatei, intrând în restaurantul *„Capşa“* şi apoi la *„Berlin”.* Îşi făcu, fără convingere, rondul prin bodegile de pe bulevard. Ieşind prin Brezoianu, pe Splai, porni spre restaurantul *Bucur*. Dâmboviţa curgea brună şi uleioasă. Marius o văzu considerabil lărgită, pe apele limpezi pluteau vapoare şi bărci cu pânze. Îşi propuse să discute această chestiune cu Palaghiţă. Ar fi putut face împreună un proiect. Începu să viseze cum zece mii, o sută de mii de băieţi şi de fete lucrează după acest proiect la recreerea Dâmboviţei.

— Pst! Băiatule!

Se afla în dreptul bisericuţei de lângă Operetă. Cel care-l strigase în şoaptă era un miliţian. Marius se apropie.

— Vrei să-mi dai o mână de ajutor? spuse încet miliţianul, care părea foarte tânăr.

— Dacă pot, cu plăcere.

Tânărul străjer al ordinei publice arătă, emoţionat, în direcţia uneia din străduţele care dădeau în Sfinţii Apostoli.

— Pe dreapta, la a cincea casă, s-au ascuns în curte trei persoane în stare de ebrietate. Eu însă cred că cel puţin unul din ei se preface. Ai putea merge cu mine să vedem despre ce este vorba? Am nevoie de un ajutor.

Pe Marius îl străbătură simultan un fior de vitejie şi altul de frică.

— Sigur că vreau. Dar de ce nu scoateţi pistolul?

— Dacă o fi nevoie, iese el singur din toc.

— Şi eu ce trebuie să fac?

— Nimic periculos. Ţine-te în urma mea la câţiva paşi. Să se vadă că suntem doi.

—Perfect. Dar nu-mi daţi şi mie ceva? Măcar bastonul ăla.

Pătrunseră în curtea întunecoasă, printre butoaie, stive cu lemne de foc şi coteţe de păsări care, în întuneric, reprezentau tot atâtea ascunzişuri. Auziră nişte bolboroseli, icnete, râsete înăbuşite. Deodată, tânărul miliţian proiectă lumina unei lanterne, strigând autoritar: „Sus mâinile! Nicio mişcare!“ Se aflau acolo trei bărbaţi, aşezaţi pe nişte buturugi. Doi din ei, tineri, în jur de 20 de ani. Al treilea avea 45 sau 50. Era îngrozitor de beat. Dezbrăcat până la vestă, încerca să bea dintr-o sticlă cu rom şi nu-şi nimerea gura. În mâna unuia din tineri se afla paltonul, celălalt îi luase haina. Prefăcându-se ameţiţi de băutură şi veseli nevoie mare, îl scotoceau prin buzunarele pantalonilor. La somaţia miliţianului, săriră amândoi în picioare. Unul aruncă paltonul în direcţia lanternei, celălalt trase din buzunar un cuţit lung. Pentru Marius fu o jucărie să-l pocnească aproape instantaneu cu bastonul, zburându-i cuţitul cât colo. Un minut mai târziu, amândouă haimanalele erau cu cătuşele la mâini. Tânărul miliţian se chinuia să-l îmbrace pe beţiv. Omul cerea mereu să i se dea înapoi sticla cu băutură. Treziţi din somn, locatarii coborâseră să vadă ce se întâmplase în ograda lor. „E vreun telefon pe-aici?“ întrebă miliţianul. Cineva spuse că da. Miliţianul îi comunică numărul secţiei, îl rugă să anunţe că s-a întâmplat cutare lucru şi e nevoie de, o maşină. Derbedeii începură cu rugăminţi şi dezvinovăţiri: „De ce

te repezi aşa? Am glumit şi noi de sărbători. Hai, domnule, fii înţelegător!“. Diferenţa de vârstă dintre ei şi miliţian era foarte mică. Încercară să speculeze acest lucru: „Ai inima asta, să ne arestezi de Moş Ajun?“. Pe urmă trecură la ameninţări: „Bine, cumnate, fă-ţi treaba, dar să ştii că o să ne mai întâlnim“. Văzând că miliţianul scosese carnetul şi-şi nota tot, deveniră mai rezonabili: „Tovarăşu’, gata, am greşit, recunoaştem, aveţi dreptate! Noi… din aceasta… vom avea foarte mult de învăţat!“. Fumau, ducând ţigara la gură cu ambele mâini.

Marius tropăia pe loc, încercând să-şi dezmorţească picioarele îngheţate. „Mi-ai fost de ajutor, îi spuse miliţianul. Aş vrea să ştiu unde poţi fi găsit, o să-ţi trimitem o scrisoare de mulţumire’’. Se auzi sirena patrulei. Cei doi derbedei fumau cu sete. Careva dintre locatari îi reproşa cuiva: „Uite-aşa păţim dacă nu punem încuietoare la poartă. Azi îţi intră in curte, mâine îţi intră în casă“. Interlocutorul spuse pe un ton răstit ceva despre banii care trebuiau cheltuiţi cu această încuietoare; reieşea că el, personal, ar fi fost de acord, dar în calea consensului unanim al locatarilor existau alte piedici, pe care începură să le discute cu patimă. Marius îşi imagină cu plăcere ziua când urma să arate prietenilor scrisoarea de mulţumire, din care n-aveau să lipsească expresiile gen „dovedind curaj şi prezenţă de spirit, tovarăşul…“.

Bolborosind cuvinte fără sens, beţivanul reuşise să se echilibreze pe picioare. Privea dezorientat în jur. Degetele i se încurcau prin nasturii de la pantaloni, îl cuprindea probabil o nevoie suspectă. Toată ţinuta lui era jalnică. Lui Marius i se întoarse stomacul pe dos de scârbă. Într-o clipă fu dincolo de poartă, scuipând îngreţoşat. Nu dorea decât să prindă un autobuz în care să găsească un scaun liber.

Maşina e aproape goală. Marius şi-a lipit fruntea de mânerul rece al scaunului din faţă. Îi e cald. Uriaşa Skodă, în vârstă de cel puţin trei sferturi de milion de kilometri, aleargă greoaie, zăngănind din toate încheieturile. Staţie. Se urcă un grup de indivizi zgomotoşi. Nu. S-au urcat mai de mult, acum coboară. Atunci cei care rămân unde s-au urcat? Marius îşi muşcă buzele. Prin mijlocul autobuzului dansează Geo şi prietena lui, Magda Feneşan. E de presupus că atunci când se duc spre ungherul acela întunecos, o sărută. Marius oftează cu obidă: „Prinţesă, ce

zici tu de asta?“. Şoferul întoarce capul, răspunzând bosumflat: „Noi doi nu mai avem ce să vorbim“. Prinţesă s-a făcut şofer de autobuz, dar supărarea tot nu i-a trecut. Palaghiţă râde dispreţuitor: „Tu, Marius, semeni cu o cheie fără broască. Te vâri peste tot şi nu rezolvi nimic“. Prostii. Mai bine l-am întreba pe individul ăsta beat ce are în blocul de desen pe care-l duce la subsuoară. Nu puneţi problema că e bătrân, vă spun eu că nu merită să-l menajaţi, ştiu de ce e în stare. Opriţi-l, vrea să coboare! Luaţi-i caietul ăla când vă spun! Înăuntru este… Tovarăşi miliţieni, ascultaţi-mă, ştiu ce vorbesc!“.

Dar cei doi indivizi râd fără rost şi fumează ţinând ţigările cu ambele mâini; la încheieturi li se văd cercurile de oţel. Marius geme, dându-şi seama că nu mai e nimic de făcut. Cel mai bun lucru ar fi să doarmă. Somnul lui seamănă cu o lumină intensă şi blândă, care-ţi pătrunde în toate fibrele, până devii tu însuţi transparent şi aproape fără greutate, ca lumina.

Stă lungit sub plapumă, cu două perne sub cap. Mama îi scoate termometrul de la subsuoară şi zâmbeşte fericită.

— Vino să vezi! strigă ea prin uşa întredeschisă.

Tata intră în cameră, ia termometrul şi-l cercetează cu atenţie.

— 36 cu 6. Felicitări, bătrâne, eşti din nou în formă! Să vezi ce ţi-am pregătit.

A cumpărat tot ce a găsit la chioşcul de ziare: *Flacăra, Cutezătorii, Cinema, Autoturism, Sport,* până şi *Vânătorul şi pescarul sportiv*, şi pe deasupra vreo zece almanahuri.

Marius îi priveşte vinovat. Amândoi sunt slăbiţi, traşi la faţă, au cearcăne, arată ca vai de ei. Timp de trei zile, cât a durat febra, n-au închis ochii şi probabil că nici n-au mâncat.

— Ce-ar fi să vă duceţi la culcare? Mă simt bine, nu vă sacrificaţi atât! bombăni el. Mai vedeţi şi de ăla mic, el are mai multă nevoie.

Această răsteală e primită cu entuziasm, fiind considerată încă un semn al deplinei însănătoşiri. De ce să se culce, e abia 9 dimineaţa. Amândoi intră într-o activitate plină de voioşie. Au deschis televizorul, tata bea la bucătărie un pahar cu vin roşu, mama pune de cafea. Stabilesc amândoi planul unui prânz de zile mari. Pentru copii, supă şi rasol de pasăre. Tata s-ar

mulţumi cu o friptură de vacă la grătar, vreo 300 de grame, mama nu doreşte altceva decât să doarmă.

PARTEA A DOUA

CAPITOLUL VI

Pneumonia îl slăbise cu cinci kilograme. Se regăsi, la începutul convalescenţei, ameţit ca într-o zi de primăvară şi, tot ca atunci, stăpânit de o dulce ameţeală şi negrăit de uşor, de parcă i s-ar fi umplut, ca la porumbei, oasele cu aer. Avea senzaţia de a se fi despovărat, o dată cu o parte din greutatea trupului, de lestul multor griji şi nelinişti. Nu era vorba de o neaşteptată indiferenţă şi nici de o slăbire a memoriei. Pur şi simplu, o mare parte din întâmplările trăite până în urmă cu trei zile fuseseră proiectate într-un trecut mult mai îndepărtat, devenind amintiri vechi. În cele trei zile de febră, de împachetări în cearşafuri ude, de halucinaţii şi de tetraciclin, principala vedenie care i se năzărea fusese o vastă câmpie de aburi denşi şi foarte albi pe care alerga scufundat când până la coapse, când până la piept. Deasupra şi la orizont, nu se vedea decât cerul, de un albastru intens. Pe alocuri, câmpia de negură albă era destrămată, şi Marius zărea dedesubt, la mare depărtare, oraşul cu oamenii lui, cunoscuţi şi necunoscuţi. Totul era mic, de jucărie. Câţiva ani mai târziu, zburând pentru prima oară cu avionul, avea să constate, în timp ce survola o formaţie de nori, că totul este exact ca în vedeniile lui din zilele când zăcuse de pneumonie. Şi tot ca atunci avea să aibă din nou sentimentul de micşorare a antipatiei pentru un om sau altul, pentru un lucru sau altul, simţind în acelaşi timp un spor de afecţiune şi de îngăduinţă pentru tot ce era acolo.

În timpul convalescenţei primi numeroase vizite. Spre bucuria mamei, foarte sensibilă la relaţiile lui Marius, veni steaua şcolii, Tiberică Adamescu. El aduse cu solemnitate vestea înfiinţării unei asociaţii pentru prospecţiuni şi cercetări arheologice. Preşedinte: Tiberică. Membri, deocamdată numai doi: Magda Feneşan şi Marius. Pe o coală de hârtie galbenă, Tiberică scrisese, folosind stilul vechilor hrisoave, planul de acţiune al asociaţiei. Reieşea că „dumnealor Tiberiu vel logofăt şi jupâniţa Magda măcar că e parte femeiască, dar de mirare fiindu-i

învăţătura, şi dumnealui hatmanul Marius, cu osârdie vor lucra întru iscodirea şi darea în afara a strămoşeştilor fapte şi înţelepciuni, de la Decebal şi Traian până mai în- coace“.

După plecarea lui Tiberică, mama spuse: „E un băiat deosebit, se cunoaşte din fiecare gest, din fiecare cuvânt. Ar trebui să vă vedeţi mai des“.

Pe urmă veni Prinţesă, aducând în dar o sferă argintie. „Mi-au venit geologii acasă“, explică el. Era o rocă bogată în cuarţ, şi Prinţesă o rotunjise cu pricepere. „S-o păstrezi, are nu ştiu câte milioane de ani, ar trebui să poarte noroc“. Îi relată lui Marius, amănunţit, toate noutăţile de la şcoală şi de pe străzile ştiute de ei. Nu era un bun povestitor, n-avea vorbirea fluentă, nu ştia să exprime esenţialul, în schimb îi imita perfect pe cei despre care vorbea, fiindu-ţi lesne să tragi singur concluziile.

După plecarea lui Prinţesă, mama spuse, amuzată: „E foarte simpatic şi inimos, pe băiatul ăsta te poţi bizui“.

Apăru într-o dimineaţă şi Filip, elegant foc, dar pierit de sfială. Se împiedică de vreo trei ori, scăpă linguriţa cu dulceaţă şi abia după vreo zece minute emise primele propoziţii inteligibile. Îi adusese lui Marius un mic diascop şi trei duzini de reproduceri de artă pe diapozitive color. Discutară în şoaptă, şu-şu-şu, probleme foarte intime, mama râdea pe înfundate, hrănindu-l pe Tinuţ în camera alăturată. Credea că băieţii discută probleme sentimentale.

— Cine-i caraghiosul ăsta? spuse mama, după plecarea lui. Nu mi-ai vorbit niciodată despre el.

Marius bombăni:

— Caraghiosul e fiul directorului Dorneanu.

Mama amuţi de uimire.

— Serios? Am simţit eu numaidecât că are ceva deosebit. Să-l mai inviţi pe la noi, dar să-mi spui din timp, ca să ne putem pregăti.

Într-o bună zi, năvăliră în casă doi voinici, în jachete galbene de piele: Palaghiţă şi Fred Apostolescu, amândoi îmbujoraţi de ger şi vorbăreţi ca nişte precupeţe. „Primiţi cu pluguşorul?“ „Săru-mâna, doamnă“. „Salut, bătrâne, *comment ca va*?“

Marius sări încântat în papuci: „Haideţi, gălbiorilor, sunteţi ca la voi acasă!“

Palaghiţă ceru amănunte asupra bolii, stabili diagnosticul şi indică tratamentul. Mama îl privi cu stupoare: totul corespundea punct cu punct celor spuse de medic.

— Doamnă, zise autoritar Palaghiţă, nu vă sfiiţi de noi. Văd că aveţi şi un băieţel mic, să vă trăiască, iar cel mare, să vă trăiască şi el, e bolnav de înţelept ce e. Dacă e ceva de făcut, de cumpărat, de reparat, vă rugăm să ne spuneţi. Să ştiţi că vă putem livra şi sfaturi în orice problemă. Suntem ca filosofii din secolul 18, ne pricepem la toate.

Nu era nimic în neregulă. Doar caloriferul pica niţel de vreo lună, şi trebuia să ţii un vas sub robinet. Mecanicul blocului încă nu se îndurase să vină, spunând că mai întâi trebuie oprită instalaţia. Palaghiţă se uită la Fred, Fred se uită ironic la calorifer, scoase o cheie reglabilă din servietă, puţină scamă de iută şi în trei minute totul fu pus la punct.

Pe urmă, Palaghiţă ceru o foaie de hârtie şi scrise următoarea reţetă:

— Un pahar de lapte cald, două linguriţe de zahăr, un gălbenuş crud de la un ou proaspăt, zeama de la un sfert de lămâie. Se amestecă bine şi se soarbe cu înghiţituri mici. Daţi-i compoziţia asta de două ori pe zi şi o să-l vedeţi săptămâna viitoare mergând cu picioarele pe tavan de voinicie. Sărut mâna, dacă nu vă deranjează o să mai venim. La revedere, bătrâne; fă-te repede sănătos, avem nevoie de un spadasin.

— Uf! făcu mama, după plecarea lor. Ce-a fost, uragan, taifun? De unde-i cunoşti pe zăpăciţii ăştia?

— Unul din „zăpăciţi”, o informă Marius, calm, are acasă o medalie de aur cu panglică tricoloră: e campion la 110 metri garduri. Celălalt e atât de al naibii în materie de studiu, încât eminentul Tiberică ar trebui să muncească din greu ca să-i fie elev!

Mama trecu dincolo, să-l alăpteze pe cel mic.

— Tu te-ai schimbat mult în ultima vreme, vorbi ea tare, ca să poată fi auzită prin cele două uşi întredeschise. E bine că acum ai prieteni mulţi. O mamă e bucuroasă să ştie că fiul ei are cât mai mulţi prieteni. Mă miră însă cum de ai reuşit să găseşti numai băieţi excepţionali! Sunt unul şi unul. Să fii cu grijă, trebuie să-i păstrezi.

— Şi eu ce cusur am?! strigă Marius, supărat. Să mă păstreze ei pe mine! Sunt foarte preţios!

Primăvara îl găsi pe Marius împingând grijuliu, pe aleile parcului, căruciorul în care se veselea Tinuţ. La început, Marius fusese sigur că n-o să facă niciodată pe guvernanta, dar acum treaba asta îi procura o adevărată plăcere. Micuţul nesuferit începuse să semene a ceva, a băieţel, întindea mâinile spre uriaşul său frate şi-i zâmbea senin, cu încredere. Ca urmare, Marius deveni cel mai preocupat de soarta noului-venit. Îl păzea şi-l răsfăţa mai devotat decât maică-sa. Se apucase să-l deprindă şi cu gimnastica, să scoată din el un campion. Împingând landoul cu un deget, vorbea încet şi cu gravitate, ca si cum Tinuţ l-ar fi putut înţelege. Toată lumea din parc se uita cu plăcere la Marius, remarcându-l prin mulţimea de bărbaţi şi femei de diferite vârste care, la rândul lor, împingeau câte un cărucior.

Uneori venea şi Prinţesă. El avea pretenţia ca Tinuţ să-i spună „unchiule”. Strâmbându-se în fel şi chip, îl făcea să se înăbuşe de râs. Erau zile calde, cu aerul parfumat de arborii abia înfrunziţi. La începutul verii, în iunie, Marius îşi lăsa frăţiorul gol-puşcă să se zbenguie prin iarbă, iar el pălăvrăgea cu prietenii aflaţi întâmplător în parc. Contrar aşteptărilor, nimeni nu-l ironiza că are un frăţior şi că face pe fata la copil. Dimpotrivă, erau atât de dornici să-l ia pe Tinuţ în braţe şi să-l îndoape cu dulciuri, încât Marius se văzu adesea în situaţia de a-i goni. Magda chiar îi propusese: „Poate vrei să te duci la cinema, lasă-l în grija mea pe Tinuţ”. „Nu vreau să mă duc la cinema!“ „Du-te, te rog, îţi plătesc eu biletul, lăsă-mi-l două ore pe Tinuţ, vreau să mă plimb cu el, ca să creadă lumea că eu sunt mămica lui!“

Într-o dimineaţă, împingând agale căruciorul pe o alee umbroasă, Marius şi Prinţesă zăriră o femeie tânără care se odihnea pe o bancă. Era gravidă. Nu se simţea bine, îşi scosese fără jenă pantofii cam scâlciaţi, părea istovită şi-şi făcea vânt cu un jurnal împăturit. Marius se schimbă la faţă. Merse drept spre ea şi o întrebă, emoţionat:

— Aveţi nevoie de ceva?

— Nu, mulţumesc! Soţul meu se întoarce numaidecât.

Dinspre chioşcul cu răcoritoare venea în grabă, alarmat şi transpirat, un tânăr cu tricoul ieşit din pantalonii mototoliţi, care ducea o sticlă de Ci-Co.

Marius se depărtă, dar întoarse de câteva ori capul, privind în urmă cu o expresie de confuzie.

— De ce te tot uiţi? N-ai mai văzut femei gravide? Sau ţi s-a părut că o cunoşti? Ia stai, acum mi se pare şi mie că am mai văzut-o undeva!

— De unde s-o cunoaştem? ridică Marius din umeri. Eu, cel puţin, o văd pentru prima oară.

În realitate, o cunoştea foarte bine. Chipul acestei femei era al fetei care condusese, într-o zi de iarnă, un Volkswagen roşu.

În ultima zi de şcoală toată lumea înnebuni. Scriau cu săpun pe geamuri şi cu creta pe uşi şi pe tablă: „Piraţii sunt liberi!“ „Ura, ne-a plecat mintea-n vacanţă!“ „Cine mi-a găsit servieta cu cărţi, s-o păstreze pentru el! “ Scrise şi Marius, cifrat, în carnetul „Operaţiunii Hercule”: h 48 9 37 850 qu7zf… adică „n-a mers totul cum ar fi trebuit, dar în orice caz am media generală 8,50, ceea ce nu mă nemulţumeşte”. În legătură cu afacerea tabloului, notă scurt, cu indiferenţă: „Nimic de făcut. Cred că am visat. Din o mie de motive, sistez cercetările”.

Uneori, în primele zile de vacanţă, ai atâta libertate, încât îţi vine să urli de plictiseală. Fiecare zi e o duminică, te scoli încântat dimineaţa şi pe urmă constaţi că n-ai ce să faci. Te învârţi de colo până colo, filmele noi le-ai văzut pe toate, băieţii sunt plecaţi care încotro, căldura te moleşeşte, ştrandul e prea departe, lenea e enormă. Filip însă făcea ture la şosea, conducând, mai încordat decât un pilot, o drăcie zbârnâitoare, un fel de trotinetă cu motor, având ghidonul şi şaua proţăpite pe nişte lungi tije argintii. O fată blondă şi deşirată, cu ochelari, pe care, de preţioasă ce o găsea, n-o prezentase nimănui, şedea pe locul din spate, cu braţele ei străvezii petrecute pe după mijlocul viteazului.

Palaghiţă se angajase temporar ghid la Oficiul de turism. Şezând în fotoliul din dreapta şoferului, explica, turiştilor, în franceză sau în engleză, istoricul monumentelor oraşului.

De vreo două ori pe săptămână se întâlneau cu toţii acasă la el. Marius se întrebase mai de mult de ce preferă ei să se întâlnească aici şi nu în altă parte, la un restaurant sau în vreun parc. Pe urmă îşi dădu seama că la Palaghiţă era o atmosferă cu totul specială: în casa lui, toţi erau socotiţi ca făcând parte din

familie, amintirile şi inteligenţa fiecăruia deveneau un bun comun. Mama lui Palaghiţă nu mai făcea de mult deosebirea între cei trei băieţi ai ei şi prietenii acestora. În curtea acoperită cu boltă de viţă şi împrejmuită cu o junglă de zorele jucau fotbal, ţintar şi septic, uneori se încăierau în glumă şi, adesea, povesteau acele amintiri comune care alcătuiesc legendele unei familii. Cui îi era foame, se ducea singur să vadă ce mai e prin bucătărie.

Dacă unul din ei trebuia să plece într-o excursie, ceilalţi stabileau conţinutul valizei. „N-ai bascheţi, îi iei pe ai lui cutare. N-ai sac de dormit, cutare o să ţi-l aducă pe al lui’’. Când o „jachetă galbenă’’ găsea prilejul de a câştiga un ban muncind la o fermă din apropierea oraşului sau făcând figuraţie într-un film, niciodată nu se angaja până nu-şi întreba prietenii: „Ce ziceţi, merită?’’ Sau: „Voi veniţi? Am aranjat să vă primească şi pe voi’’. Datorită acestei solidarităţi, fiecare putea să dispună oricând de un bilet la cel mai nou film, de cartea cea mai discutată sau de o pereche de pantofi moderni, exact în ziua când apăreau pentru întâia oară pe piaţă.

*

*   *

— Văd că Palaghiţă te-a fermecat de tot, bombăni Prinţesă. Toată ziua eşti la el. Te-ai gândit dacă ai mai făcut şi altceva de când s-a terminat şcoala?

— Ai dreptate, e cazul să-mi iau săbiuţa de coadă, aprobă Marius, schiţând o fandare. Ce-ar fi să mergi şi tu cu mine? Salonul Jaguarului deschide oricărui tânăr porţile afirmării! Arta conversaţiei, cunoaşterea propriei personalităţi, educarea voinţei… Scrimă, box, judo! Instrumente muzicale, clasice şi moderne…

— … preţuri modeste, reuşită garantată, ştiu, am citit în ziar, îl întrerupse Prinţesă. Tu cât plăteşti acum?

— Eu nu mai plătesc nimic, fiindcă jumătate din timpul pe care-l petrec acolo lucrez cu începătorii. Sunt un fel de asistent.

— Te-ai ajuns. Bine, o să merg şi eu măcar aşa, de curiozitate.

Iniţierea noului discipol îi procură lui Marius o adevărată plăcere. Uriaşul câine-lup deschise uşa şi, ridi- cându-se pe

labele din spate, prezentă tăbliţa pe care scria: „Bine ai venit, prietene. Nu te teme, urmează-mă“.

— Ce vrea ăsta? şopti Prinţesă, îngrijorat. Are dinţii cam lungi.

Pătrunseră în salonul tapisat cu pluş roşu. Marius putu să urmărească pe chipul lui Prinţesă rezultatele scenografiei încăperii. Carlinga avionului de vânătoare, rechinul, panopliile înţesate cu arme exotice îşi făcură efectul; Prinţesă era năucit. Deodată, uşa dinspre „sala de scrimă’’ se deschise şi Jaguarul, cu cămaşă de zale, scut şi spadă, intră de-a-ndăratelea, încolţit de loviturile pe care i le aplicau trei lungani echipaţi la fel. Zgomotele metalice şi răcnetele cavalerilor ar fi fost amuzante dacă nu te-ai fi gândit că una din lovituri putea nimeri oricând nu în scutul „multiprofesorului“, ci chiar în înflăcăratul său cap.

Când se făcu oarecare linişte, Marius îl prezentă pe noul ucenic:

— Sandu Macovei, colegul meu de bancă, ar dori să frecventeze salonul nostru.

Jaguarul îşi scoase casca de sub care se ivi coama lui argintie, ţepoasă. Îl fixă pe Prinţesă cu vestitele sale priviri de oţel.

— Prietenii lui Marius sunt şi prietenii mei. Ce doreşti să faci?

— N… nu ştiu precis. Ceva cu arme, zise Prinţesă, arătând spada din mâna Jaguarului.

— Eşti un romantic! Vreau să-ţi spun că scena la care ai asistat nu se încadrează în cursurile obişnuite. Domnii sunt cascadori, tocmai le predau câteva noţiuni de luptă în vederea unui film istoric.

— Eu un talent aşa, special, n-am, zise Prinţesă.

— Specialitatea mea e tratarea nehotărârii, spuse voios Jaguarul. Plăcerea de a lucra cu dumneata mi-o rezerv însă pentru toamnă. Până atunci, colaborez la producţia unui film. Totuşi, fiindcă ai venit, vom proceda ca de obicei, rugându-te să răspunzi la câteva întrebări. Decizia o vom lua în funcţie de răspunsuri, dar de aplicat o vom aplica la toamnă. Deoarece secretarul meu, domnul Mirea, lipseşte câteva momente, te rog pe dumneata, Marius, să-i aplici tânărului nostru prieten testul rar. 4/F. Poftim cheia! Ştii ce ai de făcut.

Rămaşi singuri, Marius introduse cheia în broasca din burta rechinului şi, sub privirile uimite ale lui Prinţesă, se iviră cotoarele registrelor.

— Uite-l pe 4/F. Stai şi tu jos. Nu trebuie să te gândeşti decât zece secunde la fiecare întrebare. Atenţie, încep să citesc întrebările. Dă-mi stiloul tău, să notez ce spui.

Treptat, glasul lui Marius deveni grav, important. Timp de 30 de minute, Prinţesă răspunse la cele mai diferite întrebări: ce este genţiana – o floare, un medicament sau un instrument muzical din Hawai? Ce este un motor cu injecţie electronică? Câţi metri are strada pe care locuieşti? Ce înţelegi prin „şcoala flamandă’’ în pictură? În ce an şi în ce zi s-a născut mama? Ce reprezintă cuvântul „Palomares" – o insulă din Pacific, o marcă de motocicletă sau un sat spaniol lângă care a fost pierdută o bombă atomică? La ce instrument muzical ştii să cânţi? Ce scria azi-dimineaţă în pagina întâî a ziarelor? Filatelia e o pasiune folositoare sau o meschină idee fixă? Cât costă un kilogram de zahăr cubic? Care e actualul record naţional la 100 metri plat? Ce invenţie sau descoperire fundamentală simţi că „pluteşte în aer“, urmând a fi realizată în viitorul apropiat?

După încă treizeci de întrebări asemănătoare şi după cinci planşe cu desene încâlcite, în care trebuia să găsească din ochi „cele două triunghiuri cu suprafeţe egale“, sau să recompună „obiectul căruia îi aparţin segmentele de mai jos“, Prinţesă îşi şterse cu mâneca fruntea asudată.

— Dacă nu termini, înnebunesc.

— Am terminat. Urmează ca Jaguarul să consulte răspunsurile.

— Dar alţii cum răspund? zise Prinţesă, curios. Pot să mă uit prin catastiful ăsta?

Răsfoiră paginile, amuzându-se de răspunsurile diferiţilor tineri testaţi sau de faptul că unii nu fuseseră în stare să răspundă de loc la întrebări foarte simple. Scoaseră din burta rechinului şi alte registre, cu testele 1/a, 1/b, 2/c, 3/h şi aşa mai departe. Unele insistau asupra vieţii familiale, altele asupra relaţiilor sociale ale tânărului, altele asupra aptitudinilor artistice sau sportive.

Făcură haz pe seama răspunsurilor glumeţe date cu un an în urmă de Geo Blondul, şi-l găsiră chiar şi pe Filip, cu răspunsuri foarte precise în unele domenii, de pildă, cel literar. În schimb, nu ştiuse cât costă o pâine intermediară. La rubrica „Cea mai mare dorinţă” el scrisese: „Să am o înălţime convenabilă, măcar

1,75". Concluzia Jaguarului: „Nesociabil, timorat, totuşi capabil de elanuri. A se îndruma către o şcoală sportivă".

— Sunt formidabile registrele astea! exclamă Prinţesă. Poţi să fii prieten ani de zile cu un tip, şi tot nu ştii atâtea despre el câte afli din registrele Jaguarului! Mai mult: după ce-ţi citeşti propriile răspunsuri, e posibil să afli lucruri noi despre tine însuţi!

— Ţi-am spus că aici se lucrează ştiinţific! zise Marius, orgolios. Când te-ai luat tu după mine şi ţi-a mers rău?

Deodată, uşa de la intrare se trânti violent şi paşi grăbiţi umplură de stridenţe salonul.

— Ce faceţi dumneavoastră aici? spuse iritat domnul Mirea. Cum de îndrăzniţi? Cine v-a dat voie?

— Profesorul, explică Marius, descumpănit, m-a rugat, în lipsa dumneavoastră, să-l testez pe Macovei, prietenul meu.

— Suntem o şcoală serioasă, cu anumite reguli! zise domnul Mirea sever, şi smulgându-le registrele din mână începu să le aşeze la locul lor. În afară de profesor, nimeni nu are dreptul să le consulte. E o chestiune de discreţie profesională!

— Vă rog să ne iertaţi, zise Prinţesă, cu un aer vinovat. Aveţi dreptate; a umbla în aceste registre este ca şi cum ai cotrobăi fără permisiune în memoria cuiva.

— Exact! zise Marius. De mult mă gândeam eu cu ce seamănă depozitul acesta de teste. Prinţesă a nimerit exact: cu o memorie formidabilă! Aş zice că e un computer programat cu tot ce se poate şti despre un om. Vrei să deduci cum va reacţiona el într-o anumită împrejurare? Te adresezi computerului şi el îţi spune totul, cu mult înaintea respectivei împrejurări.

— Fantezii! spuse domnul Mirea, îmblânzit. Multe lucruri mai pot trece printr-o minte de copil. Marius, locul dumitale e în sala de scrimă. Macovei va ramâne aici, să-l aştepte pe profesor. Haideţi, fiecare la treburile lui.

Marius îi făcu lui Prinţesă un semn liniştitor, adică: „N-avea nicio grijă, acum totul e în regulă" şi pătrunse în sala de scrimă. Nu-i trebuia dacât cinci minute ca să se dezbrace şi să se echipeze, dar când îşi puse masca de protecţie părea alt om. De fapt, dacă ar fi fost după el, ar fi aruncat-o imediat cât colo şi ar fi trecut la o treabă mai importantă. În cele cinci minute, creierul lui lucrase cu viteza unei maşini electronice de calcul în regim de suprasolicitare. Gândurile lui evoluau cu iuţeală între două

idei. Prima fusese rostită cândva de Palaghiţă: „Domnilor colegi, e cazul să vă îngheţe sângele în vine. Încep să cred că există cineva pe care niciunul din noi nu-l cunoaşte, dar care ştie totul despre noi. Lucrează ca un computer programat cu datele noastre personale. Ştie ce ne preocupă, ce vanităţi avem, cât suntem de laşi sau de curajoşi, de proşti sau de deştepţi”. A doua frază fusese formulată adineauri de însuşi Marius: „Depozitul nostru de teste seamănă ou o memorie formidabilă. Aş zice că e un computer… Vrei să ştii cum va reacţiona un om într-o anumită împrejurare? Te adresezi computerului care îţi va spune totul cu mult înaintea respectivei împrejurări”.

Băiatul cu care lucra Marius era venit de vreo două săptămâni la salon. El părăsi planşeul şi, smulgându-şi masca, oftă necăjit:

— Ce faci, mă baţi?!

Marius îşi ceru scuze: de îndârjit ce era, îl lovise din neatenţie de câteva ori peste pulpe şi peste braţe, uitind că bietul ucenic încă nu învăţase să se apere.

— Iartă-mă! Reluăm.

Dar n-avea altceva în cap decât maldărul acelor atotştiutoare registre dindărătul cărora sclipeau ironici şi răutăcioşi ochii Jaguarului. Acum, totul era atât de clar pentru Marius, încât se temea să formuleze, chiar şi numai în gând, acea frază spre cum îl împingeau toate argumentele: „Omul care a condus din umbră furtul tabloului ar putea să fie…“

Pe când se odihnea în salon, sună telefonul. Domnul Mirea răspunse, adăugă „Imediat“ şi strigă:

— Profesore, e domnul Feneşan.

Marius deveni foarte atent.

Jaguarul apăru voios, schimbă câteva cuvinte de politeţe cu expertul, apoi îi comunică data unei zile şi ora.

— Îl cunoaşteţi pe domnul George Feneşan? îndrăzni Marius, la sfârşitul convorbirii.

— De puţină vreme. Îl cunoşti şi dumneata?

— Fiica lui e colegă cu mine.

— Da? Lumea e mică, iată că avem cunoştinţe comune. Feneşan participă la filmări ca expert în istoria artei. Va mai avea şi o altă calitate: însoţeşte tezaurul muzeului – sabia şi coiful de aur — care vor face parte din personajele de primă mărime.

De emoţie, Marius avu o uşoară ameţeală. Aşadar, celebrul coif şi celebra sabie, amândouă provenind din negurile antichităţii şi învăluite în nimbul nu numai al aurului, ci şi al unei legende născute în evul mediu urmau să fie transportate la locul filmărilor şi tot acolo să fie şi Jaguarul. Îl privi ţintă, întrebându-se dacă ceea ce îi trece prin cap nu e cumva o nebunie colosală.

Pe Palaghiţă îl găsi căţărat pe o scară dublă şi stropit cu pete albe şi cenuşii. Într-o salopetă veche, cu o pălărie de carton, ţuguiată, cum se vând la Moşi, Palaghiţă zugrăvea. Filip, numai în maieu şi în slip, era şi el pătat ca o bibilică şi trăgea la pompă. „Salut, salut. Ce faceţi aici?“ „Discutăm probleme filosofice. Nu te apropia prea mult că n-o să-ţi ajungă apa nici de la trei cişmele ca să te speli.“ „Cutare şi cutare, Palaghiţă, n-ai idee ce e cu filmul ăsta nou, «Vitejii»?“ „Cum să nu? Mi-am aranjat zece zile de figuraţie. Poimâine seară plec.“ „N-o să-ţi fie urât singur? Aş vrea să merg şi eu. Mă ajuţi?”

Palaghiţă tună:

— Pe Zeus, uimirea-mi e mare! Ce vrajă pe toţi v-a cuprins, spre filmul acesta chemându-vă? Întâi m-a rugat Filip, cuprins de al muncii fior, apoi a venit semizeul cu părul de aur, zis Geo.

Marius ridică din umeri:

— Treaba lor. Eu am însă motive foarte serioase.

— Voi credeţi că e vorba de joacă, şi asta mă enervează. Vreţi să faceţi pe vedetele de film? Figuranţii nu sunt decât un fel de muncitori necalificaţi.

— O să muncim şi noi.

— Nu înţeleg ce nevoie aveţi. Mai ales Filip. În fine, să vă facă alţii morală, nu eu.

— Ascultă, Palaghiţă, eu trebuie să fiu acolo.

Aşteptă răbdător să plece Filip şi-i explică lui Palaghiţă totul: cum a răscolit registrele Jaguarului, ce scrie acolo şi cât de uşor i-ar fi unui ticălos isteţ să folosească aceste fişe formidabil de amănunţite.

— Şi în plus, nu ştiu dacă ai aflat, la filmare vor fi aduse sabia şi coiful de aur. Magda spunea odată că valoarea lor e atât de mare, încât nici nu se poate calcula.

Palaghiţă fluieră încet şi prelung. Dădu drumul la cişmea – era gol, numai în slip — şi începu să se spele.

— Încet, băiete! mormăi el. Ce spui tu ar putea să fie foarte grav, dar s-ar putea să fie şi stupid. Adică, furtul tabloului a fost dirijat de Jaguar şi tot el umblă acum să pună mâna pe tezaur?

Marius nu răspunse, se mulţumi doar să ridice din umeri.

*

*   *

Platoul de filmare. Marius nu mai fusese pe astfel de meleaguri artistice şi se aştepta ca minunile să înceapă de la poarta. Nu văzu decât un camion cu cherestea şi un scuter utilitar, din care se descărcau borcane de iaurt pentru bufet. Sub un şopron, două trăsuri străvechi, o stivă de reflectoare, panoul cu găleţi şi târnăcoape al pazei contra incendiului şi trei găini pestriţe. Pe urmă se pomeni într-o încăpere largă, care semăna şi a sală de aşteptare, şi a depozit de diferite materiale, şi a atelier fotografic.

— De fapt, îi explică Palaghiţă, aici se lucrează filme cu păpuşi şi, în anumite zile, au loc selecţii pentru figuranţi. Dacă zeii îţi sunt favorabili, vei ajunge cândva să vezi studiourile de la Buftea. Acum stai cuminte, mă duc să-l caut pe asistentul regizorului.

Şi porni spre un ungher al sălii unde, pe o tablă de şcoală, scria cu creta: „Producţia filmului – «Vitejii» ‘’.

În general, impresia pe care o avu Manus contemplând platoul era că pe nimeni nu-l interesează ce fac ceilalţi. Un băiat care mânca seminţe, punând grijuliu cojile în buzunar, împingea când înainte, când înapoi un cărucior. Pe cărucior, aparatul de filmat şi operatorul. Acesta n-avea pic de astâmpăr, cobora şi urca mereu, consultând aparatul pentru măsurat intensitatea luminii şi strigând: „Lumina, pune 5 000! Pune 10 000! Scade 5 000!“ Părea foarte nemulţumit. Lui Marius îi fu însă imposibil să-şi dea seama ce anume se filmează. Un tâmplar geluia o uşă, doi mecanici urcaseră pe o masă un gramofon voluminos şi-l studiau cu atenţie, o femeie cosea epoleţii unui veston ofiţeresc de modă veche, albastru cu guler galben.

Aşteptându-şi rândul la vizionare, figuranţii dezlegau cuvinte încrucişate, jucau cărţi sau îşi citeau în tihnă ziarul.

Palaghiţă reveni, indispus:

— N-am veşti prea grozave. Omul meu lipseşte; selecţia figuranţilor pentru „Vitejii'' s-a terminat.

— Totuşi, văd că…

— Da, însă nu-i pentru tine. Au mai rămas de completat câteva locuri pentru scenele de luptă. Figuraţia specială. Însuşi Stanislas, regizorul, asistă la probe. Îmi pare rău, Marius… Stai, ce vrei să faci?!

Marius însă ajunsese de mult in preajma lui Stanislas.

— Bună ziua, mă mai cunoaşteţi?

— Cum să nu! Eşti organizatorul de spectacole, încă n-am uitat balada aceea grozavă pe care aţi prezentat-o de Anul nou.

Stanislas avea în mână o sabie şi un scut. Alături, rezemate de perete, se înşirau alte săbii, şi lănci, şi halebarde, şi iatagane. Rând pe rând, tinerii din apropierea lui îsi alegeau o armă şi-l atacau. Stanislas, râzând ca un copil – se vedea bine că pentru el totul e o distracţie – para loviturile. Astfel îi alegea pe cei care, dovedind că posedă tehnica luptei cu una din aceste arme, urmau să figureze în scenele speciale. Nu era un luptător deosebit, dar ştia destule lucruri pentru a-i descoperi pe cei care, dornici cu orice preţ să joace în film, pretin- seseră că se pricep la orice. Din cei vreo 20 care se prezentaseră până acum, doar patru reuşiseră să-l convingă.

Marius luă o sabie de lângă zid, îi încercă flexibilitatea, şfichiui de câteva ori aerul şi se apropie timid de Stanislas.

— Îmi daţi voie să încerc şi eu?

— Pentru asta ai venit? Văd că ţi-ai ales o sabie. Eşti sigur că ştii la ce foloseşte?

Se auziră câteva râsete slugarnice. Marius roşi:

— În gardă, vă rog!

Şi se aruncă decis la atac. Stanislas execută o frumoasă paradă ripostă, dar Marius ştia mai mult decât el în materie de scrimă. Câteva manevre şirete, o lovitură precisă, şi sabia din mâna regizorului sări cât colo.

— Iertaţi-mă! exclamă Marius. Credeam…

— Ce credeai? Continuă!

— … că v-am lovit prea tare.

— Pe mine nu mă poate lovi nimeni prea tare! râse Stanislas. Eşti admis şi asta mă bucură. Următorul.

În ajunul plecării, Marius o căută pe Magda Feneşan. Îşi fixară întâlnirea în pasajul Luxor. Magda apăru într-un jerseu alb, cu

poşetă şi sandale de aceeaşi culoare. El o privi cam stânjenit; până atunci n-o văzuse decât în uniformă şcolară.

Aflase de la Palaghiţă că atunci când n-ai bani sau curaj ca să inviţi o fată la film sau la cofetărie, cel mai recomandabil lucru e să intri într-o expoziţie sau chiar prin magazinele „Consignaţia''. Aici subiectele de conversaţie vin de la sine, sunt atâtea lucruri de văzut încât ai mereu prilejul să emiţi o observaţie, să faci o presupunere. Vaze delicate lângă discoboli din bronz masiv; samovare care te duc cu gândul la Cehov şi Turgheniev şi ceasornice care la anumite ore cântă sau scot la paradă o mică armată de păpuşi; urşi de porţelan, dansatoare de porţelan, zei de porţelan. Fără să vrei, faci efortul de a ţi-i închipui pe foştii stăpâni ai acestor obiecte; au dus printre ele o viaţă frumoasă, interesantă, au avut întâmplări dramatice, vesele, triste? Când te gândeşti la toate acestea, obiectele se înconjoară deodată de o ceaţă misterioasă. În ele doarme timpul, ca şi în aparatele de radio de alături – unele foarte vechi, de la începutul erei radiofonice, cu carcase de lemn sculptat, ca mobila de epocă. Prin difuzoarele lor bătrâne au trecut multe voci omeneşti, pronunţând lucruri agreabile sau veşti îngrozitoare.

— Asta ce-o mai fi? Dar asta? întrebă Magda.

Marius îi explică, iar când nu ştie, îşi cere iertare... în gând şi inventează. Sunt o grămadă de obiecte a căror utilitate a rămas o taină. Tot felul de cutii şi casete, tije de argint, cleştişoare, pârghii – lucruri al căror rost a dispărut o dată cu obiceiurile care le-au produs. Geamantanele uriaşe, adevăraţi monştri din piele de bou, ferecaţi cu metal, serveau cândva călătorului care, de la Bucureşti la Iaşi, umbla câteva zile, trebuind să-şi care după el o întreagă gospodărie.

— Acum, zice Marius, eu plec la un drum şi mai lung, dar nu-mi iau decât o valijoară. O ţin într-o mână şi merg fluierând. Gradul de independenţă al individului faţă de lucruri a crescut.

Magda râde:

— E adevărat că vei juca în film?

— Da. În scenele de bătălie. Al cincilea din rândul zece.

— N-o să fie periculos?

Marius şovăie. Preferabil ar fi să spună că da, e periculos, iar ea să-i răspundă îngrijorată: „Vai, Marius, nu te las, mi-e frică!“ dar parcă nu este bărbăteşte să speculezi sensibilitatea unei fete.

— Cum o să fie periculos? Dacă-i film! Trucaje, efecte — un fel de joacă! A, ce văd! Bună ziua, domnule Stanislas! Magda, cred că îl cunoşti.

Stanislas face un lucru pentru care Marius simte brusc că îl urăşte: sărută mâna Magdei.

— Domnişoară, vă felicit, prietenul dumneavoastră a reuşit să mă păcălească. Când a venit la probe, pe platou, l-am luat drept un ignorant şi când colo mi-a zburat sabia din mână. E un scrimer excepţional, exact ceea ce ne trebuie. Ştiţi, în filmul nostru totul va fi autentic: săbii, scuturi şi zale adevărate!

— Vai, Marius, parcă spuneai că…

Stanislas, împreună cu un funcţionar de la studio, au venit la magazinul de sport al „Consignaţiei’’ să vadă nişte săbii în vederea achiziţionării pentru film. Politicos, îi cere ajutorul lui Marius, ca expert.

— Nu prea mă pricep la arme vechi, spune băiatul roşind de plăcere.

Magda asistă uimită la cercetarea minuţioasă a vreo douăzeci de săbii. Stanislas consultă o carte groasă, pe care a scos-o din servietă. Paginile sunt înţesate cu desene de arme albe din toate ţările şi din toate epocile – iatagane turceşti şi navajos spaniole, spade franţuzeşti şi krisuri malaeze, săbii romane şi pumnale finlandeze.

— Asta da, asta nu, asta-i din altă epocă, spune Stanislas, şi vânzătorul mută lamele de colo-colo pe tejghea, indiferent, ca şi cum ar fi vorba de nişte legături de praz, nu de arme care, cândva, au strălucit în bătaia soarelui, lovindu-se de fierul vrăjmaş pe câmpia frământată de copitele cailor înnebuniţi.

— Unsprezece, doisprezece… socoteşte vânzătorul O luaţi şi pe asta? Dar ce are, de ce nu-i bună? E falsă? După ce se vede?

Ceva mai târziu, Magda îl ceartă pe Marius:

— M-ai minţit, e foarte periculos! Stanislas ăsta e nebun! Numai săbii autentice!

— Sunt tocite, nu le-ai văzut? Şi, pe deasupra, o să le pilim vârfurile şi o să le punem şi o mică sferă de protecţie.

— N-are importanţă, tot metal rămâne. Am să vorbesc cu tata, să aibă grijă de tine pe-acolo.

— Mai bine să aibă grijă de tezaur, bombăne Marius. Ascultă, Magda, pot să te rog ceva?

Marius face o pauză, îşi chibzuieşte bine cuvintele.

— Dar pe cuvântul tău că nu spui nimănui?

— Of, mania asta, a băieţilor, de a tot cere şi a-şi tot da cuvântul! De ce să spun? Nu-s o palavragioaică.

— E o chestiune foarte serioasă. Trebuie să dai un telefon la miliţie… ei, da, ce te miri? Să-l cauţi pe colonel, e un colonel acolo, şi să-i spui aşa: „Marius vă informează că tezaurul care va fi filmat în «Vitejii» e în pericol“.

Magda a albit de spaimă:

— Tu glumeşti? Ce-s aiurelile astea?

— Adevărul în stare pură. Ţii minte ce trebuie să-i spui colonelului?

— Nu dau niciun telefon! Marius, ce lucruri necurate se întâmplă? Tata ştie?

— Cred că nu, dar ca însoţitor al tezaurului, probabil că va fi cu ochii în patru. Faci sau nu ce te-am rugat?

— De ce nu telefonezi singur?

—Pentru că nu mă vor lăsa să mă duc acolo.

— Înseamnă că e ceva grav. Ar trebui să te sfătuieşti cu cineva, cu Tiberică, de exemplu.

Marius oftează:

— Lasă-mă în pace cu Tiberică. Sunt clipe în viaţă când un om vine şi-ţi spune: „Fă asta pentru mine“. Sunt două posibilităţi. Dacă ai curaj, dacă tu crezi în omul ăsta, zici „da“. Dacă te îndoieşti de el, zici „nu“. Asta e tot. Nu-l mai ameţeşti cu întrebările.

— Bine, zice Magda, nervoasă. Am să dau telefonul ăla. Dar dacă tezaurul… atunci înseamnă că şi tata e în pericol!

— Fiziceşte, nu. În orice caz, el ştie ce valoare are tezaurul şi ce măsuri trebuie luate. Pe urmă, o să fiu şi eu acolo. De ce credeai că mă duc? De dragul filmului? Eu am alte planuri în viaţă. De nevoie mă duc, să supraveghez tezaurul şi să am grijă de tatăl tău. Ai să dai telefonul acela, da?

— Am să-l dau. Până vă întoarceţi, n-o să mai fiu bună de nimic. Ai vârât în mine toate spaimele!

— Fruntea sus! izbucneşte în râs Marius. Mângâie-te cu gândul că la premieră vei fi invitată printre oficialităţi.

CAPITOLUL VII

Autobuzul părăsi şoseaua şi, clătinându-se ca o corabie, se angajă pe un drum de ţară cu urme adânci de la roţile tractoarelor şi ale căruţelor. La locul filmării, Marius şi Prinţesă văzură zeci de oameni care alergau în toate părţile, rostogolind bobine de cablu sau exersând paşi de dans, bătând ţăruşi sau vorbind în radioemiţătoare portabile, contemplând cartoane desenate sau aşezând viţei întregi în frigări care se învârteau deasupra focurilor de vreascuri. Uriaşe foi metalice, reflectorizante, dominau, ca nişte pereţi de argint, anumite sectoare. Figuranţii îşi probau gălăgioşi costumele; vânzătorii în halate albe cutreierau locul, împingând cărucioare cu sandvişuri şi răcoritoare; din când în când, apărea în goană câte un tip. Care, cu gâtul umflat de efort, striga ceva citind de pe o foaie de hârtie.

Treptat, Marius începu să-şi dea seama că în tabăra cineaştilor impresia de zăpăceală o avea numai cel venit din afară. Grupurile de tehnicieni şi de meseriaşi, actorii, figuranţii, operatorii se amestecau unii cu alţii doar aparent fără rost. În realitate, ei îndeplineau simultan sarcini diferite.

Locuinţa cineaştilor avea să fie însăşi tabăra ostăşească din film. După orele de muncă se odihneau de-a binelea în corturile multicolore, iar hangiţele şi slujitorii anului 1600 serveau, după tipicul secolului XX, crenvurşti, Pepsi Cola şi cafea.

Îmbrăcămintea de epocă – pieptare de piele, albituri de in, cizme moi, înalte până la coapsă – se dovedi atât de comodă, încât mulţi luară obiceiul de a o purta tot timpul. Figuranţii tineri cărau după ei armele, zăngănind cu mândrie săbii şi halebarde chiar şi prin magazinele orăşelului din apropiere. La început, directorul de producţie se înfurie, dar Stanislas fu de părere că nu se întâmplă nimic reprobabil, dimpotrivă, oamenii intră mai bine în roluri. Înarmat cu megafonul său portabil, Stanislas poruncea cu eficacitatea şi asprimea domnitorului din scenariu.

Un cuvânt al său, şi oştile se încăierau, se prăbuşeau rânduri-rânduri de morţi şi răniţi. Alt cuvânt – şi cei căzuţi se ridicau bombănind, pentru a relua scena încă o dată şi încă o dată, până când Stanislas avea să se declare mulţumit.

Marius, Palaghiţă, Fred Apostolescu şi Filip erau mai voioşi, pe ei nu-i supărau cu nimic reluările. Dimpotrivă, găsiseră prilej de joacă şi înţelegeau să-l folosească la maximum. Nu trecuse prea multă vreme de când se lăudau cu săbii de lemn şi arcuri din nuiele; acum aveau prilejul să ţină în mâini arme veritabile. Urlând de plăcere, se băteau entuziasmaţi, şi Stanislas nu întârzie să-i remarce. Într-un rând chiar le spuse supărat:

— Mai astâmpăraţi-vă, o să vă scoateţi ochii.

Dar scenele cele mai spectaculoase erau rezervate „gărzii tezaurului'' alcătuită din trei cascadori profesionişti şi trei actori modeşti, dar cu o foarte impresionantă prezenţă fizică – printre aceştia numărându-se şi Banu Petrovici, cu toracele lui care avea o circumferinţă de un metru patruzeci. Rolurile principale — domnitorul, sfetnicii, căpetenia duşmanilor – fuseseră încredinţate marilor actori de la Teatrul Naţional. Subiectul filmului se întemeia pe o legendă. În secolul XVII, ţara e nevoită să facă faţă, ca de obicei, unui sângeros atac din afară. Domnitorul se străduieşte să organizeze rezistenţa, având de înfruntat, între altele, şi activităţile trădătoare ale unui grup de boieri. Printre măsurile pe care crede de cuviinţă să le ia, se află şi punerea în siguranţă a tezaurului alcătuit dintr-un paloş, un coif şi un sceptru, toate trei din aur curat, care aparţinuseră unui îndepărtat şi glorios strămoş, fiind nu ale visteriei domneşti, ci ale ţării, care le considera simbolul independenţei, puterii şi credinţei sale. Procedând la obişnuitele pregătiri militare – convocarea oastei de ţară, stabilirea tacticii de bătaie, procurarea armelor şi aprovizionarea cu cele de trebuinţă oamenilor – voievodul nu uită să alcătuiască din cei mai viteji ostaşi o gardă a strămoşescului tezaur. Ei trebuie să-l pună la adăpost, să-l apere cu orice preţ. Scenariul nu le prevăzuse decât puţine replici; trebuiau mai ales să acţioneze. De la început şi până la sfârşit, aceşti viteji — de unde şi titlul filmului — se băteau crâncen cu inamicii, care, cunoscând însemnătatea simbolică a tezaurului, hotărâseră să-l captureze.

Scenele „vitejilor'' erau filmate separat, bucurându-se de atenţia specială a lui Stanislas şi a Jaguarului. Ele urmau să fie

intercalate, ca un contrapunct dinamic, printre secvenţele de la curte şi cele ale marilor episoade de ansamblu. Bărboşi, voinici, curajoşi şi hotărâţi, interpreţii din „garda tezaurului" erau priviţi cu deosebit respect în tabără. Când repetau ei, chiar şi în cei mai vechi „lupi de platou" renăştea curiozitatea şi-şi găseau timp să asiste de pe margine. Banu Petrovici avea o scenă formidabilă; singur contra douăzeci de adversari, el folosea ca armă o căruţă, pe care, ridicând-o de oişte şi rotind-o în aer ca pe un buzdugan, o izbea în inamici, zdrobindu-i. Desigur, căruţa fusese lucrată din material plastic solid la vedere, dar în realitate elastic, nevătămător, totuşi cântărea vreo optzeci de kilograme.

Alt motiv pentru care „vitejii” se bucurau de o atenţie neslăbită în tabără era făptui că Banu Petrovici şi cei doi prieteni ai lui duceau o existenţă dinamică nu numai în film, ci şi în viaţa cea de toate zilele. Chefurile lor de la micul bufet denumit cu ironie „Arizona” deveniseră vestite. Uneori, erau atât de harnici cu paharele încât a doua zi abia se mai puteau prezenta la lucru. Să-i scoţi de la bufet era o întreprindere riscantă, Banu Petrovici fiind foarte iute de mână. Obiceiul lui era ca — la un anumit grad de euforie obţinută prin consumul de bere amestecată cu rom – să-şi lepede tricoul, dezgolindu-şi pieptul şi abdomenul, pe care avea tatuată o bogată expoziţie de vapoare, femei şi chiar şi conturul Mării Mediterane, cu principalele porturi. Punând degetul pe fiecare tatuaj, Banu povestea, măreţ şi agresiv, în ce oraş şi cu ce prilej şi-l comandase, situaţiile evocate constând fie într-un amor atroce, fie într-o păruială de tavernă, fie în ambele fenomene conjugate. Fostul marinar îşi descria întâmplările folosind expresii din şapte-opt limbi şi numeroase denumiri de băuturi, mâncăruri şi localităţi exotice. Filip se alesese într-o zi cu un ghiont din pricină că-l ironizase, acuzându-l de „simbolism târziu”.

Jaguarul, conform atribuţiilor sale, inventa în fiecare noapte un inedit procedeu de luptă şi dimineaţa alerga radios să li-l explice „vitejilor”. Enervat de relativa încetineală cu care bărboşii învăţau figura cea nouă, el observase că Marius, şi în special Fred, prinzându-i din zbor intenţiile, se distrau pe marginea terenului, execu- tând-o perfect şi fără efort.

— Uitaţi-vă la ei – îi invita Jaguarul pe Banu şi pe cei doi discipolii ai săi – ce poezie a mişcării, cât ritm, câtă vigoare nesilită!

Furios, Banu le ceruse să nu-l mai „faulteze”, adică să nu-l mai ofenseze executând cu obraznică uşurinţă figurile pentru care el transpira din greu.

Conflicte mult mai răsunătoare avea Banu cu bufetierul gestionar al „Arizonei”, cu responsabilii restaurantului din orăşel şi cu miliţia locală. Dispunea însă de sprijinul devotat al unui înger păzitor: Stanislas, fostul lui coleg de liceu, de clasă şi de bancă. Banu era unicul om care-şi îngăduia să-l strige pe Stanislas cu porecla de „Cununiţă”, pe care şi-o căpătase în liceu ca aluzie atât la veşnica situaţie de premiant, cât şi la firea lui sensibilă, delicată. „Mulţi i-ar fi rupt lui Cununiţă oasele dacă nu-l apăram eu!“ se lăuda Banu, şi Stanislas înclina din cap, aprobativ şi recunoscător. Era cel mai devotat dintre ascultătorii isprăvilor marinăreşti ale lui Banu. În astfel de împrejurări, tânărul regizor autoritar se transforma într-un copil mirat, cu obrajii purpurii de emoţie şi cu ochii strălucind de curiozitate. Întotdeauna îl admirase şi îl pizmuise pe Banu cel îndrăzneţ, şi în visele sale secrete se văzuse adesea pe sine însuşi, devotatul cărţii, punând pe fugă hoardele de derbedei ale cine ştie căror porturi cu nume exotic. Se observase în tabără că Stanislas punea mare preţ pe prietenia lui Banu, fiind foarte sensibil la aprecierile acestuia şi îngăduindu-i, cu o figură umilită de băieţaş năuc, chiar să-şi bată joc de el. „Ce, mă, tu eşti regizor? Întâi să ridici o centă de kile ca mine şi pe urmă să-mi dai ordine!“ îl repezea uneori Banu, furios că Stanislas îi cerea să reia în alt mod o anumită scenă. Banu Petrovici era însă schimbător ca timpul de primăvară. După o furtună nervoasă, se însorea brusc, copleşindu-l pe Stanislas şi pe toţi ceilalţi cu cuvinte frumoase.

În câte o seară de taifas potolit în jurul focului, Banu, fumând o pipă, îşi povestea viaţa de hoinar. Muncise din greu în cei câţiva ani de navigaţie şi se pricepea să evoce cu haz momentele când curăţa puntea cu râvnă de gospodină în preajma sărbătorilor. Lucrase şi pe cargouri şi pe nave de pescuit, atingând apogeul ca barman pe un vas de croazieră. Văzuse multe în călătorule lui, şi uneori îşi plătise biletul de intrare în marile muzee şi teatre, sacrificându-şi banii de hotel şi

de masă. La Roma dormise în parcul Borghese; la Paris – într-un garaj; la Florenţa – într-un lift defect. Banu ataca o altă gamă a amintirilor sale, şi nimeni nu ştia cât adevăr şi câtă fantezie cuprind. Reieşea că „traco-getul“, cum se intitula el, avusese câteva ocazii de fabuloasă înavuţire. Un şef octogenar de contrabandişti marsiliezi îi propusese să-l înfieze, cu condiţia de a-i succeda la conducerea afacerilor. Un trust de jocuri de pe Coasta de Azur şi-l dorise mai mare peste detectivii săi. Rând pe rând, îl ceruseră de soţ o bogată văduvă din Neapole, o contesă suedeză şi o tânără arăboaică, fiica unui şeic petrolist cu 20 de Cadillacuri.

Din păcate, ipostazele de blând povestitor erau nişte bieţi licurici în codrul întunecos şi complicat al comportării colosului. A doua zi, iar nu-l găseai la repetiţii, iar suna miliţia locala: „Tovarăşe Stanislas, sunteţi invitat de urgenţă…“ şi Stanislas dădea fuga. În curtea miliţiei vedea motocicleta cu ataş a lui Banu, uriaşă, prăfuită, trăsnind a benzină şi a ulei, cu tabla ferfeniţă. „Ce-o mai fi făcut, Dumnezeule?! Scandal, accident de circulaţie, tentativă de viol? De data asta am terminat, renunţ la serviciile lui“.

Înăuntru, „traco-getul”, mai mult sau mai puţin beat, cu cămaşa descheiată şi cu preţioasele tatuaje la vedere, îl întâmpina necăjit: „Of, iar o să ai necazuri din cauza mea! Ar trebui să mă goneşti, frate! Tu eşti bun, mă ocroteşti, ţi-ai făcut pomană şi m-ai angajat să joc în filmul tău, iar eu, uite cum te răsplătesc!“ Şi Stanislas se înduioşa şi intervenea, cu toată autoritatea lui de regizor, pe lângă comandantul miliţiei, şi plătea din banii lui amenda cea grasă, şi-l aducea înapoi în tabără pe marele lui prieten Banu Petrovici.

Oamenii clătinau din cap, neînţelegând logica acestui fel de prietenie. Scepticii spuneau: „O să vedem şi lucruri noi. Frate – frate, dar când e vorba de producţie… “

Trei zile ploioase paralizaseră munca echipei. Buletinele meteorologice erau deprimante: cer înnorat, precipitaţii abundente, vânt. Brusc, în toiul celei de a treia nopţi, providenţa şterse cerul de nori şi dimineaţa un soare formidabil readuse optimismul. Dar Banu Petrovici şi cei doi amici ai săi nu erau nicăieri. Dispăruseră pe motocicleta aceea de groază, o dată cu norii risipiţi. Telefonul, pe receptorul căruia mâna lui Stanislas se

umezise, lansa apeluri disperate. Ştafete rapide plecară, cu turismul echipei, cu microbuzul, cu camioneta destinată alimentelor şi chiar călare, să răscolească judeţul. Banu Petrovici, nicăieri. Bizuindu-se pe durata vremii neprielnice care întrerupsese filmările şi ştiind că posedă cheia de aur a inimii lui Stanislas, „traco-getul" se aruncase în cine ştie ce aventură petrecăreaţă.

Toată lumea aştepta hotărârea lui Stanislas. Obrajii îi erau palizi, buzele îi tremurau de furie. El îl angajase pe Banu, ţinându-l într-un veşnic răsfăţ, deci el avea să răspundă de amânarea filmărilor. Cineva lansă o nouă veste supărătoare: în acele zile, televiziunea turna în Deltă câteva episoade dintr-un serial poliţist. Era şi acolo nevoie de umeri laţi şi de chipuri „dăltuite în stâncă". Un ban în plus nu strică, şi pe urmă apariţia pe ecranul televizorului e o şansă de aur.

Stanislas ridică din umeri, ceru ca a doua zi dimineaţă totul să fie pregătit pentru filmare şi se retrase în cortul său împreună cu scenaristul, cu redactorul filmului şi cu maestrul de lupte. După o noapte de nesomn şi de nenumărate cafele, apărură galbeni de oboseală în lumina zorilor, comunicând următoarele: trei cascadori îi vor dubla pe meseriaşii absenţi într-o scenă de mare efect tragic. Încolţiţi de duşmani, „vitejii'' se prăbuşesc sub grindina de săgeţi, iatagane, gloanţe şi măciuci. Nesiguranţă! Oare tezaurul va cădea în mâinile năvălitorilor? Încordare, deznădejde. Nu. Alţi viteji le iau locul, reîntregind „garda tezaurului". Surpriza e cu atât mai înviorătoare cu cât noii eroi sunt tineri, aproape copii, dar nu mai puţin temerari.

— Publicul a văzut destui giganţi bărboşi în filmele istorice. Acum o să-i povestim despre eroi tineri, candizi, romantici, uneori mai capabili de sacrificiu decât unii oşteni cărunţi.

Privirile lui Stanislas se plimbară peste câmpul acoperit de figuranţii care se odihneau.

— Să poftească Marius, Palaghiţă, Fred, şi… cum îi spune celuilalt… Filip.

Băieţii se înfăţişară năuci de emoţie, totuşi mai având destul umor ca să execute un voios salut cu spadele.

— Bun, avem toată gama. Unul deştept şi orgolios, altul frumos şi voinic, unul urâţel şi filosof şi altul nătăfleţ şi comic, zise Stanislas, fără a preciza cui anume i se adresa fiecare pereche de epitete. V-am văzut la lucru, consider că sunteţi

capabili să faceţi faţă, mai rămâne să gustaţi niţel din talaşul manejului.

Primul care alergă să-i felicite fu Prinţesă. Deoarece părinţii lui plecaseră să asiste la punerea în exploatare a zăcământului descoperit anul trecut, se ţinuse scai de Marius, ca să nu-şi petreacă vara singur. Avea ceva bani şi făcea pe turistul în tabără. Geo Blondul, leit-poleit într-o armură de mercenar neamţ, bombănea: „A căzut norocul pe capul fraierilor “.

E drept că toţi cei patru aleşi îşi visau numele scrise cu litere groase pe afişe. Fiecare avea însă, pe lângă plăcerea orgoliului satisfăcut, un motiv personal de a se bucura. Palaghiţă se gândea că va primi destui bani ca să se aboneze la cele mai bune reviste medicale străine. Pe Fred îl atrăgea şirul de lupte îndrăcite care aveau să urmeze. Filip era fericit că va fi alături de ei, iar Marius se gândea, cu un sentiment de uşurare, că nu va mai trebui să privească cu un ochi spre Jaguar şi cu celălalt spre tezaur. De acum înainte avea să se afle mereu în preajma comorii. Nimeni nu ştia că „garda tezaurului” există şi dincolo de paginile scenariului, că interpreţii cei noi îşi îndeplinesc misiunea nu numai în film, ci şi în realitate.

Toată ziua citiră scenariul; n aveau multe replici, urmau să se exprime mai degrabă cu spada. Pentru a studia în linişte textul, se refugiară la castel, chiar în încăperea tezaurului. Într-o ladă de oţel se odihneau coiful, sceptrul şi paloşul de aur, strălucind puternic, cu conştiinţa preţului lor care n-avea să cunoască niciodată scăderea. Într-un colţ se afla dormeza expertului Feneşan. Pe masa de lucru, un aparat electric de cafea, un televizor portabil şi numeroase volume de istoria artei.

— Şi dacă cineva pune gând rău tezaurului? întrebă Marius.

Expertul surise:

— Pereţii lăzii sunt groşi de 15 milimetri, încuietoarea e cifrată,: şi pe deasupra…

Scoase din buzunar un revolver mic, albăstrui. Se vedea bine că îi face o plăcere copilărească să-l arate.

— Bun! zise Marius impresionat. Ştiţi ceva? Ca să intru mai bine în rol, aş vrea să-mi aduc şi eu patul pliant aici. Nu sforăi, nu umblu noaptea prin casă… Aţi putea să mă suportaţi?

— Cu plăcere! zâmbi expertul. Un coleg de-al Magdei e ca şi copilul meu.

— Magda spune mereu: „Tata ştie atât de multe lucruri, încât ţi-e imposibil să stai de vorbă cu el, te simţi cu totul dezarmat”. Eu de multe ori m-am gândit că dacă voi avea prilejul…. şi mi se pare că îl am… să vă rog frumos, poate vreţi să staţi de vorbă şi cu mine. Vreau să văd dacă rezist!

— Desigur, râse expertul, sunt cu totul la dispoziţia dumitale. Aştept doar să aflu care din modestele mele cunoştinţe te-ar interesa! îmi propui un subiect?

— M-am gândit la mai multe, zise Marius, grav. De exemplu, despre modificarea gustului artistic de-a lungul timpurilor. Plus de asta, cum va fi arta în secolul 21.

— Serios?! se miră domnul Feneşan. „Plus de asta!“ Nu s-ar putea spune că ţi-ai ales cele mai simple subiecte.

— M-am pregătit în mod special pentru această discuţie. Diseară, după ce sună Stanislas stingerea, poate stăm de vorbă, zise Marius. N-o să vă supăraţi dacă îl invit şi pe Prinţesă, nu-i aşa?

Pe Marius îl mustra conştiinţa, deoarece, împovărat de sarcini artistice, îşi neglijase în ultimul timp colegul de bancă. Dar Prinţesă nu acceptase să se plictisească decât puţine zile. Acum îl vedeai alergând în dreapta şi-n stânga, plin de treburi. La început, aducea apă rece de la fântână operatorilor şi electricienilor şi uneori – la cererea acestora – le turna câte-o găleată întreagă în cap. Oamenii lucrau ore întregi goi până la brâu, în arşiţă. Pe urmă, se dovedi îndemânatic în a le oferi cu rapiditate o cheie, o şurubelniţă, un cablu. Încet-încet, devenise, după expresia lui, „ajutor de ucenic”. Învăţă repede o grămadă de lucruri şi, de la un timp, electricienii nu se mai putură lipsi de el. Ajunsese un fel de specialist al reflectoarelor montate la înălţime, se căţăra ca o maimuţă oriunde era nevoie, pentru a plasa o lumină sau a-i modifica poziţia. Tot el ajuta cu pricepere la realizarea decorurilor, bătând un cui sau mutând o mobilă. Când isprăvea cu toate treburile astea, îşi găsea de lucru pe lângă operatori, împingând cărucioarele cu aparate. În scurt timp le devenise – ca orice om oare îndeplineşte cu plăcere operaţiuni desconsiderate de alţii — util tuturor. Nimeni nu se întreba însă unde doarme şi unde mănâncă băiatul ăsta, care îşi cam terminase rezervele băneşti, toţi fiind convinşi că e unul din angajaţii studioului. De fapt, se descurca într-un mod original. În

fiecare zi, se punea un viţel la frigare pemtnu marea „scenă a ospăţului”, dar fie că apăreau nori şi se oprea filmarea, fie că regizorul nu era mulţumit de scenă, mai rămânea de lucru şi pentru ziua următoare când, bineînţeles, se punea la frigare alt viţel. Prinţesă observase acest lucru şi, ca urmare, era mereu prin apropiere, hrănindu-se haiduceşte cu speranţa că „scena ospăţului“ n-o să fie filmată niciodată.

Treptat, ideea lui Marius că venise aici pentru a încurca planurile Jaguarului bănuit de intenţii răufăcătoare începu să-şi piardă din importanţă. Nimic nu părea să ameninţe tihna muzeală a preţioaselor obiecte. În schimb, Marius, Palaghiţă, Fred şi Filip nu-şi mai vedeau capul de treburi: repetiţii, filmări şi, în ultimul timp, antrenamentele de călărie. Pentru a preveni irosirea timpului se pregăteau fie în zori, fie după căderea serii.

Manejul era o improvizaţie constând dintr-un loc îngrădit circular cu nuiele şi acoperit cu talaş. Cascadorii de profesie studiau cele mai neobişnuite căderi de pe cal şi tot aici actorii mai puţin obişnuiţi cu echitaţia luau în fiecare dimineaţă lecţii cu antrenorul Valentin Istrate, un flăcău subţire şi voios, de vreo 28 de ani, despre care se ştia că obţinuse victorii importante la probele de dresaj până şi în manejurile atât de pretenţioase din Germania şi Anglia.

— Aţi văzut vreodată un cal? era prima întrebare cu care se adresa novicilor.

Urma un „Da, fireşte’’ revoltat, glumeţ sau plictisit.

— E-n regulă! Atunci, aţi putea să-mi spuneţi ce este calul?

— Cal. Ce altceva să fie?

— Dar eu vorbesc foarte serios. Încep să cred că, de fapt, nu ştiţi ce este un cal. Vă voi dovedi imediat. Priviţi!

Un minut mai târziu, Valentin apărea pe calul Zefir, un armăsar de cinci ani, alb ca zăpada. „Pe cal’’ e un fel de a spune; în realitate, Valentin călărea pe suflul unei explozii, pe un uragan. Zefir se ridica vijelios în două picioare, încât credeai că asişti la un rodeo, încerca să-şi trântească omul, se aşternea pe galopuri drăceşti, zbura peste obstacole ca o stafie, pe urmă se oprea în faţa novicilor, se ridica pe picioarele dinapoi şi, nechezând în- spăimântător, bătea aerul cu copitele din faţă.

— Vă rog, acum încercaţi şi dumneavoastră, spunea Valentin descălecând.

Asistenţa făcea cu groază câţiva paşi înapoi. „E o nebunie!“. „Fugi. Domnule, crezi că am prea multe coaste?“. „Du monstrul înapoi în grajd, că eu leşin!“

— Şi mai spuneaţi că ştiţi ce este un cal! clătina dezamăgit, din cap Valentin. Zefir, ajută-l pe domnul!

Armăsarul înclina uşurel din cap şi se lăsa cuminte cu burta la pământ.

— Încălecaţi! îl îndemna Valentin pe viitorul călăreţ. Nu vedeţi că Zefir vă roagă?

— Nu pot, domnule, mi-e frică!

— Dar vă garantez că n-o să vi se întâmple nimic neplăcut. Aveţi cuvântul meu!

Mai de ruşine, mai de curiozitate, respectivul îşi în- frângea spaima şi încăleca.

— Acum, spunea Valentin, nu trebuie decât să-i vorbiţi. „Ridică-te’’, şi se ridică. „Mergi încet’’, şi merge încet. „Opreşte-te“, şi se va opri. Încercaţi!

Palid de teamă, omul începea să-i vorbească şi, spre uimirea lui, Zefir îndeplinea cuminte toate aceste comenzi, ba, din când în când, întorcea capul spre călăreţ, ca şi cum ar fi vrut să-i spună: „N-ai grijă, înţeleg tot ce-mi spui’’.

— Vedeţi că n-aţi ştiut ce este un cal? spunea cu blândeţe Valentin. Acum vă las să formulaţi singuri definiţia.

Nici Marius şi ceilalţi „paznici ai comorii’’ nu scăpară de această introducere cu care Valentin obişnuia să înceapă lucrul cu fiecare nou grup de învăţăcei. Apoi, activitatea se desfăşura normal, ca la orice şcoală de călărie. În zilele următoare, Marius cunoscu primele necazuri ale nobilei arte – dureri în pulpe şi într-o anumită parte care venea în contact cu şaua – dar şi primele bucurii. Avea un cal bătrân, Garoafă, o namilă castanie, care îşi petrecuse toată viaţa în manej şi cunoştea exerciţiile mai bine decât antrenorii. Nimic şi nimeni din manej nu l-ar fi făcut pe Garoafă să-şi iasă din sărite; pe spinarea lui, cei mai speriaţi şi mai nesiguri începători se simţeau călăreţi de înaltă clasă.

După câteva lecţii, Marius deveni foarte încrezător în virtuţile lui de călăreţ şi-l rugă pe Valentin să i-l lase pe Garoafă şi în afara manejului.

— Cu plăcere, încuviinţă tânărul antrenor, dar să nu hoinăriţi prea mult şi, mai ales, nu uita că Garoafă e domn până la un punct; nu care cumva să te grozăveşti lovindu-l.

Într-adevăr, lovirea cailor era aproape exclusă din metodele lui Valentin, cravaşa având la el doar un rol simbolic.

Bine înfipt în şa, cu o mână proptită în mânerul săbiei şi cu cealaltă ţinând frâul, Marius porni la plimbare. Era într-o duminică dimineaţa, şoseaua trosnea sub mulţimea automobilelor, toate frumoase şi bine spălate, împodobite cu embleme multicolore şi cu fel de fel de mascote ba- lansând îndărătul parbrizului: căţei, clovni, jucători de hochei. Deodată, toate maşinile acestea încetiniră brusc, căci pe creasta colinei care însoţea şoseaua se ivise un mândru călăreţ. Geamurile se lăsară la iuţeală, şi zeci de tineri, bătrâni, fete şi băieţi uitară câteva clipe orgoliul de a se afla într-un „Taunus“ cabrioletă sau într-un „Opel“ automatic, privindu-l cu jind pe Marius. Casca, sabia, cămaşa de zale sclipeau în bătaia soarelui, vântul înfiora coama lui Garoafă. „Du-du-du!“, făceau motoarele aduse în viteza a doua, ţevile de eşapament scoteau fum negru, iar turiştii se chinuiau să scoată capetele pe geam, privindu-l de jos în sus pe Marius.

El râse, salutându-i cu sabia, îl făcu pe Garoafă să se ridice uriaş în două picioare şi apoi, cal şi călăreţ, dispărură ca într-un final de legendă îndărătul colinei.

Marius pătrunse în galop în curtea castelului, flutu- rând sabia. Deodată, văzu ceva de necrezut; sus, la una din ferestre, era o fată în rochie de epocă Marius clipi uluit. Era exact Agmad, fata din tablou! Îşi trecu palma peste ochi. „Visez?! “. Nu. Fata era tot acolo, ba chiar începu să-i facă semne prieteneşti.

— Agmad! strigă prelung Marius. Să nu dispari! Rămâi acolo!

Deodată, o siluetă cenuşie răsări în preajma lui. Se auzi ceva, un fel de plesnitură. Garoafă se cabră, se mai auzi încă una şi încă una… Garoafă explodă într-o goană teribilă, dezordonată, nechezând şi smucindu-se în toate părţile. Marius încercă în zadar să-l calmeze, strigă la el, trase frâul… Apoi avu un gol în stomac, văzu cum i se apropie fulgerător iarba de ochi, capul i se umplu brusc de o greutate enormă şi nu mai simţi nimic.

… Voci neclare, lumină difuză. „Ce bine e!“ îşi spuse Marius. Se simţea zdrobit de osteneală, dar starea asta îi făcea plăcere.

Încercă să deschidă ochii. Ierburi cutreierate de ape îi stânjeneau privirea. „Sunt genele mele!“ constată el, surprins. Se ridică în capu] oaselor. Duse mâna la frunte; bandaj. Lângă pat, Prinţesă, într-o salopetă decolorată, plin de unsoare de pe la maşinile şi aparatele lui. Mai încolo, turnând ceva dintr-o sticluţă într-un pahar, fata aceea, în rochia ei de epocă.

— Agmad! şopti Marius.

Magda Feneşan îi întinse autoritară paharul:

— Bea-l fără să te strâmbi. Altă dată să nu mai faci demonstraţii de călărie.

— Nu-i el de vină, spuse Prinţesă. Călugărul.

— Ce călugăr? deveni atent Marius.

— În vreme ce făceai pe Wilhelm Cuceritorul, s-a apropiat pe furiş un figurant, cine naiba o fi, înţolit cu o rasă de călugăr, şi l-a altoit pe Garoafă cu preacuviosul toiag!

— Înţeleg! Din pricina asta au intrat dracii în Garoafă! bombăni Marius. Trebuie să-l găsesc cât mai repede pe călugăr, aş vrea să-i arăt că toiagul ăla al lui are două capete.

Sări din pat.

— Stai, se supără Magda, ai putea măcar să-mi ceri voie. După ce te-am doftoricit o jumătate de oră… Măcar nu uita să vii să-ţi schimb pansamentul.

Marius se lăsă supus într-un genunchi.

— Prea nobilă Agmad, dorinţa voastră e lege pentru mine.

— Cum mi-ai spus?! se miră Magda Feneşan. Parcă… Agmad! E un personaj din filmul vostru?

— E un personaj din viaţa mea, zise Marius. Agmad, ce revedere neaşteptată! După patru secole…

Magda Feneşan se încruntă:

— Marius, trebuie să trag anumite concluzii din faptul că adineauri ai căzut în cap?!

— Cum te lasă inima. Hai să verificăm dacă mi-a mai rămas vreun pic de logică. Ai venit aici să-l vezi pe tatăl tău, da? Te-ai plimbat prin tabără, pe urmă ai intrat dincolo, ai văzut lăzile cu costume şi a intrat în funcţiune curiozitatea — este? Ţi-ai ales o rochie, ai îmbrăcat-o, te-ai pieptănat intr-un stil potrivit cu ea şi ai ieşit la fereastră, să moară de invidie toate actriţele – exagerez? Au… Mă doare capul!

Marius oftă, închizând ochii.

— Îţi dau numaidecât un Algocalmin. Stai numai o clipă, până mă duc să mă schimb

— Nu! strigă el. Aşa să rămâi. Tot timpul! Dacă vrei să-mi treacă! Fie-ţi milă de un biet suferind.

— Cum o să stau îmbrăcată aşa? Doar nu suntem la bal mascat! Bine, având în vedere starea în care te afli... oftă ea, dând impresia că face un mare sacrificiu.

În realitate, nici rochia, nici pieptănătura n-o incomodau.

— Prinţesă, ce vreau să te rog, zise Marius. Du-te la fereastră, vezi că acolo e un corn de vânătoare. Pe pervaz. În dreapta, deşteptule! Ei, acum apleacă-te pe fereastră şi sună de două ori lung şi o dată scurt. Cum, nu iese nimic?! Insistă! Vezi că merge? Ăsta-i semnalul la care se adună „garda tezaurului''. Ia să vezi cum o să-ţi răspundă.

Prinţesă transpirase de atâta efort. În curând, din depărtare se auziră, tânguitoare, alte sunete de corn, cu- treierând blânde liniştea însorită a dimineţii.

— De fapt, e tare frumos ceea ce faceţi voi aici, zise Magda, încet. Nu mă refer la film. E vorba de voi, pur şi simplu. Ia-ţi Algocalminul şi odihneşte-te!

Sunetele de corn se auzeau din ce în ce mai aproape.

Cu capul bine bandajat (în orice caz, mult mai bine decât ar fi fost nevoie), Marius se aşeză comod într-un cuib de perne.

— A... Ah! căscă el. Vom ţine o şedinţă operativă. Trebuie să alcătuim un nou plan de acţiune. Să intre garda!

Zece minute mai târziu, garda – adică Palaghiţă, Fred Apostolescu şi Filip – intra zăngănind din pinteni. Magda duse degetul la buze.

„Comandantul gărzii“ dormea tun.

Râzând pe înfundate, prietenii se retraseră încetişor, urmaţi de Magda.

— N-a fost nimic grav, s-a ales numai cu spaima, le explică ea. Dar în primele clipe aş fi putut jura că are vreo cinci coaste rupte.

— Dar şi spaima e un şoc, spuse Palaghiţă. Ea poate pricinui traumatisme psihice mai greu de vindecat decât cele corporale: apariţia unor idei fixe, pierderea memo- rei, starea permanentă de spaimă.

— Vai de mine!

— Nu te speria, am spus-o într-o doară, de dragul preciziei.

— Ăsta-i medic, zise Filip cu satisfacţie, bătându-l pe umăr. E medic!

— Nu sunt medic, spuse rece Palaghiţă. Am să fiu medic, şi încă unul genial, dar deocamdată nu sunt. S-a înţeles?

Garoafă, autorul involuntar al accidentului, păştea inocent în apropiere.

— Monstrul ăsta mai e aici? întrebă Magda.

Băieţii izbucniră în râs. Ştiau cât de blând e Garoafă, dacă nu-l loveşti.

— Nu vrei să faci puţin pe amazoana? îi propuse Fred. Şi scoţând o bucăţică de zahăr: Garoafă, ia uite ce am eu! E?! Pentru căluţii cuminţi!

Obrajii Magdei se albiră de groază când uriaşul castaniu se urni, apropiindu-se alene.

— Criminalul ăsta… Goniţi-l!

— Ei, aş! izbucni Fred în râs. Şi făcându-i lui Filip semn: Scena din finalul bătăliei. De acord?

Sub ochii Magdei, larg deschişi, în care se amestecau teama şi admiraţia, Fred şi Filip traseră săbiile. O clipă mai târziu erau angajaţi în cel mai cumplit duel.

Lovituri grozave cu latul săbiei, împungeri, unul din luptători cade… dar cu o mişcare dibace a piciorului îşi aruncă adversarul peste cap… Din nou în picioare… lamele se lovesc între ele, se lovesc de platoşe, produc un zgomot înfricoşător… Fred îngenunchează. Scapă sabia. Duce mâna la piept. Se târăşte aşa câţiva metri, apoi se prăbuşeşte într-un tufiş.

— Ce-i cu tine?! Fred! strigă Magda speriată.

— Lasă-l! râde Palaghiţă. Aşteaptă, încă nu s-a terminat. Urmează salvarea „rănitului’’.

Garoafă porneşte încet spre cel căzut. Râcâie pământul cu copita, sforăie, îl întoarce pe „rănit’’ cu faţa în sus, îl prinde cu dinţii de cingătoare, îl ridică şi-l aduce la picioarele Magdei, care aplaudă uluită.

— Mulţumesc, dar o să mă ai pe conştiinţă. Simt că devin un îngâmfat! zice Fred, lepădându-şi platoşa pe iarbă. Dar eu mor de căldură! Haidem sus, la răcoare. Cred că l-am lăsat destul să doarmă pe Marius al tău.

— De ce „al meu’’?

— Am greşit? zice Fred, indiferent. Scuză-mă, am avut impresia că sunteţi prieteni. Să mergem, cred că o să beau vreo două căldări cu apă.

Marius se trezise de mult. Îl găsiră scriind de zor într-un carneţel cu scoarţe albastre, pe care-l puse repede sub pieptar, în buzunarul cămăşii.

— Ce-i, Fred, aţi dat un spectacol în cinstea domnişoarei? zise el, ursuz.

— Da, şi a fost grozav! exclamă Magda. Sunteţi formidabili, nu-mi explic cum de aţi putut învăţa toate astea atât de repede! Pe cal, sub cal, trage sabia, dă-i cu buzduganul – performanţe peste performanţe! De-aţi fi la fel de silitori şi la şcoală, alta ar fi faţa lumii!

— Nu, zău? bombăni Marius. Adică da, am uitat că exemplul măreţ al lui Tiberică Adamescu te urmăreşte pretutindeni.

— Cine-i ăsta, care Adamescu? întrebă Palaghiţă.

— Un tip căruia i s-au grefat în creier încă vreo 12 creieraşe electronice, oftă Marius. Superelevul şcolii. Colegul nostru genial, cu care Magda are drăgălăşenia să ne compare mereu

— Eşti un răutăcios, regret că te-am îngrijit, se supără Magda. Ei, da, n-o să renunţ niciodată la a vă compara cu Tiberică! Dacă nu vrei să-i semeni, cu atât mai rău pentru tine.

Marius ridică din umeri şi sări din pat.

— Băieţi, avem o mulţime de treburi. M-am gândit la un plan, o să-l discutăm numaidecât. Pe de o parte trebuie să păzim tezaurul, pe de alta, să-i supraveghem pe cei suspecţi. Fiecare din voi va avea o misiune precisă. Jaguarul rămâne suspectul nr. 1. Banu Petrovici, deoarece lipseşte, iese momentan din atenţia noastră. Acum trebuie să vedem cine se ascunde sub rasa călugărului.

Prinţesă se foi, stânjenit:

— Eu… să nu mă înţelegeţi greşit… Dar sunt foarte ocupat, aşa că renunţ.

— Ce vrei să spui?! sări Marius. Ţi-e frică?

— Nu cred că-i asta, ridică Prinţesă din umeri. Eu am treabă, pricepi?

— Lasă că pot şi alţii să care reflectoarele, zise Marius, dispreţuitor.

— Nu e vorba numai de asta, roşi Prinţesă. Pur şi simplu, îmi place meseria. Am ocazia să învăţ câte ceva. Acum lucrez în

echipa de filmări combinate. E foarte interesant. Nu simt de loc că din mine va ieşi un mare detectiv, dar zău că un specialist în tehnica filmului e pe drum.

Palaghiţă ridică două degete ca la şcoală:

— Daţi-mi voie, eu cred că Prinţesă are dreptate. Să-l lăsăm în pace.

— Nici chiar aşa! se apără Prinţesă. N-am cerut asta! Vreau doar să nu fiu pus pe drumuri – du-te după Jaguar, urmăreşte-l pe călugăr etc. Dar ceva tot o să fac; mă gândesc eu şi vă spun.

Deodată, din curte răzbătură nişte urlete de groază. Alergară la fereastră. Garoafă se apropia ţinând în dinţi, de curea, trupul unui necunoscut care zbiera ca din gură de şarpe.

— Ha-ha-ha-ha! se înăbuşi de râs Marius, în timp ce Magda, cuprinsă de panică, dădea buzna pe scări să-l salveze pe individ. Ăsta e superelevul, tipul cu 12 cre- ieraşe electronice, Tiberică Adamescu.

Câteva minute mai târziu, asudat şi nervos, Tiberică— venit în plimbare duminicală – le povesti cum, găsind platoşa lui Fred, îi venise ideea s-o încerce. Zis şi făcut. O îmbrăcase încântat că-i vine bine, făcuse câţiva paşi, apoi se lungise pe iarbă, la umbra tufişului, închipuindu-şi că e un oştean ostenit de lupte. Ostenit era, într-adevăr. Sosit abia de trei zile în satul lui taică-său, Tiberică se avântase în lungi prospecţiuni arheologice prin împrejurimi. Cum se odihnea el în iarba parfumată, visând la o mare descoperire, în preajmă răsărise o umbră gigantică şi în clipa următoare oşteanul se trezise pe piept cu capul enorm al unui cal. Paralizat de spaimă – făcea parte din categoria celor cărora li se întâmplă să vadă mai adesea lei şi tigri la grădina zoologică, decât cai – Tiberică închisese ochii. Garoafă, cu lecţia bine învăţată, îl apucase cu dinţii de centură, convins că se repetă din nou scena „salvării rănitului''.

— Staţi! strigă deodată Prinţesă. Am găsit! Ştiu ce pot face pentru voi!

Ca să-ţi exprimi bănuiala că Jaguarul este un individ periculos, trebuia să fii înzestrat cu mult curaj. În cazul când nu te-ar fi izgonit cu pietre, oamenii din tabără te-ar fi ridiculizat. „Multiprofesorul“ devenise cea mai populară şi mai îndrăgită persoană. Tinerilor figuranţi – elevi şi studenţi în vacanţă, care visau să devină cascadori — le preda elemente de acrobaţie,

operatorilor le făcea conversaţie în limbi străine, pe şoferi îi învăţa elemente de pilotaj sportiv, iar pentru actorii şi tehnicienii mai vârst- nici era un inegalat partener de taifas. Seara, la „Arizona“, prepara pentru toată lumea „adevărata cafea turcească“ după o reţetă învăţată de la Mehmet Sabri, marele purtător de perș. Cine dorea, putea să afle că perșul e prăjina de la circ. Purtătorul o ţine în echilibru pe piept sau pe frunte, iar un acrobat sau doi evoluează sub cupolă, în vârful prăjinii. Cafeaua lui Mehmet Sabri era densă şi cu un caimac de trei milimetri grosime. Jaguarul o fierbea pe nisip fierbinte, în nişte ibricele conice, din aramă, pe care le fabricase cu concursul entuziast al atelierului de lăcătuşerie. Jaguarul se mai pricepea să dea sfaturi medicale, să împace doi sau mai mulţi certăreţi sau să ajute unei femei să-şi facă o coafură la modă. Se mai pricepea surprinzător de bine la costumele de epocă, la efectele de lumină, la născocirea gagurilor. Avea un neîntrecut spirit de observaţie; odată oprise turnarea unei scene care se petrecea într-o livadă cu meri plini de roade, deoarece aceste mere erau un soi nou, creat în ultimii ani de staţiunea pomicolă a Academiei, şi deci nu se potriveau de loc cu secolul evocat în film.

Jaguarului îi veneau mereu fel de fel de idei. Unele erau foarte greu de pus în practică, dar Stanislas, odată convins, cerea cu multă autoritate: „Faceţi cum spune tovarăşul «Multiprofesor».” Aşa se născuse scena „Garoafă şi paloşul de aur“. Într-o luptă, Marius e rănit şi cade de pe cal cu preţioasa relicvă. Oare paloşul de aur va ajunge acum în mâna inamicelor? Aşa s-ar părea, dar Marius, continuând, cu ultimele puteri, să se bată, îi semnalizează prin nişte şuierături credinciosului său prieten să ia paloşul în dinţi şi să fugă cu el la adăpost, în pădure. Garoafă, iute ca vântul şi ca gândul, face întocmai.

Antrenorul Valentin, mai-marele cailor inteligenţi, protestase:

— Dar e un cal, nu un câine! Cum aş putea să-l învăţ aşa ceva?

Marius, deşi nu era bucuros să vadă cum Jaguarul câştigă teren, simţise numaidecât că ideea nu este de lepădat.

— O să încerc eu, m-am împrietenit binişor cu Garoafă, cred că n-o să mă refuze.

Dar lucrurile nu se desfăşoară atât de simplu pe cât îşi imagina el. Într-adevăr, Garoafă, cu toată reputaţia lui de cal

cumsecade, nu înţelegea de loc că trebuie să ia un obiect în dinţi şi s-o şteargă în galop cu el. Nu făcuse aşa ceva niciodată în lunga şi glorioasa lui viaţă de şaptesprezece ani. Utilitatea sa în cinematografie consta tocmai în aceea că era pus să facă ceea ce ştia dinainte. Garoafă putea să danseze vals sau să sară ca o nălucă peste un obstacol de 1,60 metri, dar să aporteze ca un prepelicar, asta i se părea nu numai un caraghioslâc, ci şi ceva peste puterile lui. Totuşi, antrenorul Valentin, meseriaş cinstit, trecu la pregătirea numărului, asistat cu sârguinţă de Marius.

Pentru a nu stânjeni celelalte activităţi şi a câştiga timp, hotărâră să lucreze între 5 şi 7 dimineaţa. Marius, obişnuit ca în vacanţă să nu se scoale atât de devreme, călca năuc pe iarba umedă, îl dureau umerii şi braţele de neodihnă. Ca să-şi vină ca lumea în fire, alerga şapte-opt ture de manej, în vreme ce Valentin îşi fumase meditativ prima ţigară a zilei. În mijloc, pe pajişte, zăcea redutabilul paloş. Brusc, lama se înroşea, reflectând trecerea soarelui dincoace de orizont. Garoafă necheza încetişor, lărgindu-şi nările şi aspirând cu poftă aerul noii zile. Aveau şi un spectator: domnul Mirea. Din pricina insomniei, era în picioare de cum se lumina. Cu cine să schimbe o vorbă la ora aceea, dacă nu cu Marius şi cu Valentin, cei mai vrednici oameni din tabără? Dar Marius nu era de loc bucuros să-l vadă învârtindu-se prin preajma paloşului de aur pe „omul Jaguarului”. Băiatul observase că, de câteva zile, nu numai dimineaţa, dar chiar şi la alte ore, mai precis, oricind se turna o scenă în care apărea tezaurul, era imposibil să nu zăreşti printre şepcile şi coifurile de hârtie ale spectatorilor chelia domnului Mirea. Acest om cumsecade suferea într-adevăr de insomnie? Totul începuse de la reumatism. Mirea renunţase la cort şi se mutase într-o încăpere de la parterul castelului, şi anume în sala de arme. Marius găsise acest lucru cât se poate de suspect; sala de arme nu mai avea de mult niciun fel de armă, ci doar dulapuri cu lemnul măcinat de carii, patru ferestre înguste, cu gratii în loc de geam, şi două uşi care nu se prea închideau. Pe scurt, aici era un curent foarte periculos pentru reumatici. În schimb, una din uşi dădea într-un mic coridor de unde, pe o scară de câteva trepte, ajungeai drept în încăperea tezaurului. Marius profită odată de absenţa noului vecin pentru a presăra un pumn de nisip, nivelat cu grijă, pe treptele scării interioare. A

doua zi, inspectând în taină locul, văzu clar urme de paşi. Aşadar, domnul Mirea urcase scara pentru a trage cu urechea la uşa care dădea în camera tezaurului. Noroc că zăvorul se afla dincoace, la îndemâna lui Marius, şi era nu numai tras, ci şi asigurat cu un lacăt zdravăn. Această măsură de prevedere nu putea fi socotită suficient de liniştitoare. Marius se sfătui cu Filip, cu Prinţesă şi cu Palaghiţă, ajungând la concluzia că „omul" trebuie mutat. Dar cum să-l urneşti de acolo? Se făcură numeroase propuneri, de la tăierea picioarelor patului, până la o înscenare cu stafii.

— Nu, zise Prinţesă, ce-s copilăriile astea? Faceţi secolul de râs! Am o propunere mult mai serioasă. Îi punem o pisică!

— O pisică?!

— Da. Vă fac proiectul numaidecât. Daţi-mi o foaie de hârtie.

După ce ascultară explicaţiile lui Prinţesă, nu le fu greu să-şi imagineze cum avea să-şi petreacă domnul Mirea noaptea următoare. Îl şi vedeau scotocind buimac pe sub pat şi prin dulapuri în căutarea îngrozitoarei surse de miorlăit care-l trezise din somn la miezul nopţii.

Întrucâtva, lucrurile aveau să se petreacă întocmai. S-a înnoptat, domnul Mirea intră în încăpere şi, ostenit cum e, după o zi plină de zgomot şi mişcare, aţipise îmbrăcat. Brusc, un mieunat de pisică întărâtată îl trezeşte. Domnul Mirea sare din pat, scotoceşte prin încăpere, se miră, face presupuneri. Negăsind nimic, se reîntoarce în dulceaţa aşternutului, dar îndată ce-şi lipeşte genele, aude din nou acel miauuu, miorlauuu! Disperat, e nevoit să sară iarăşi în picioare. Lipa-lipa, pe podeaua rece de piatră. „Unde naiba eşti, pisică asasină? Ai jurat să mă ucizi prin răpirea somnului?" Dar acum nu se mai aude nimic, e linişte, doar câte un claxon îndepărtat tulbură cetatea nopţii. Domnul Mirea oftează fericit şi pune iarăşi capul pe pernă. Greşeală. Atât a aşteptat maşina de mieunat, să-l vadă aţipind. Activitatea ei reîncepe cu energie sporită Miaună tare şi optimist, ca un motan iubeţ, sau cu îndârjirea unei pisici atacate de o hoardă de şobolani sau, în fine, ca o mâţă ghinionistă care a nimerit într-un cuptor încins. Domnul Mirea îşi înfundă urechile cu vată, înghite al treilea somnifer şi, pe la 3 dimineaţa, visează cu ochii deschişi pisici spânzurate, jupuite sau aruncate de vii în cuşca leilor de la grădina zoologică. În a doua noapte, tragedia sonoră se repetă. Zadarnic investighează

domnul Mirea, în timpul zilei, fiecare ungher, nu găseşte nicio deschidere prin care să se poată strecura o astfel de vietate. Desigur, dacă s-ar uita mai atent, ar vedea că în complicata alcătuire a plafonului de lemn sculptat se află ascuns un difuzor miniatural, luat de la aparatul de radio „Cora“ al lui Filip. Firul acestui difuzor, tras cu dibăcie în podul castelului, duce la un magnetofon împrumutat din avuţia tehnică a echipei de filmare. Pe platou se află o bandă imprimată cu teribilele miorlăituri. Prinţesă, autorul diabolicei instalaţii, a introdus în circuitul aparatului un ceas deşteptător, astfel încât magnetofonul porneşte singur din sfert în sfert de oră, emiţând miorlăelile în serii de câte 20 de secunde. Simplu şi de ajuns de eficace pentru a trimite până şi un om cu nervi de fier în braţele medicilor de la spitalul de psihiatrie sau, în cel mai bun caz, de a-l face să-şi schimbe locuinţa.

Dar domnul Mirea părea să aibă o rezistenţă ieşită din comun. Nu-şi părăsi sălaşul şi nici nu fu auzit plân- gându-se de nesomn. Scos din sărite, Marius coborî a treia sau a patra noapte de la instalarea „pisicii’’, să vadă ce face domnul Mirea. Era ora două dimineaţa. Aerul, lipsit de praf şi de gaze de eşapament, mirosea a iarbă cosită. Cu ochii cârpiţi de somn, Marius se apropie tiptil de uşa sălii de arme. Era întredeschisă, presărând în noapte uşoare tonuri de lumină galbenă. Brusc, izbucni mieunatul care ţinu, conform programării o treime de minut. Marius ciuli urechile, dar nu auzi nici scârţâitul patului, nici zgomote de paşi alarmaţi, nici înjurături. Enervat, împinse uşa.

— Bună seara…

— Bună seara! zise amabil domnul Mirea, cu cel mai treaz glas din lume.

Şedea comod, de-a curmezişul patului, rezemat de perete, şi citea „Sfântul la New York’’ la lumina odihnitoare a unei lămpi de cane.

— Intră! Nici dumneata nu poţi dormi? Înţeleg, nopţile astea de vară, zăpuşeala…

— Aveţi dreptate, am ieşit să iau aer, zise băiatul, confuz. Pe urmă, mi s-a părut că strigă cineva.

— Da’ de unde! surise domnul Mirea. E o pisică pe-aici, dă reprezentaţii în fiecare noapte. Pe mine mă distrează; tot nu pot să dorm. Dacă ţi se întâmplă şi dumitale uneori să n-ai somn,

poftim încoace, mai stăm de vorbă sau, dacă vrei, o să te servesc cu un roman poliţist; am o valiză întreagă.

— Vă plac lecturile palpitante? se interesă Marius. Istoria marilor escrocherii?

— Enigmele. În primul rând, îmi plac enigmele. Încerc să le rezolv înainte de sfârşitul cărţii. Am căpătat o mare dexteritate, şi asta mă cam enervează; rămân fără surprize.

— Niciodată nu e prea târziu pentru o surpriză, zise Marius, convins că rostea nişte vorbe cu tâlc.

— Ai perfectă dreptate. Uneori, un amănunt pe care nici nu-l iei în seamă se dovedeşte a fi acel element fundamental care răstoarnă ipotezele şi previziunile.

Marius îl privi bănuitor: „Ce-o fi vrând să spună?“

— Mă iertaţi că v-am deranjat. Eu mă duc să mă culc.

— Somn uşor, dragă, somn uşor! Şi nu uita, ori de câte ori nu poţi dormi, eşti binevenit.

Pentru Marius, ideea că face un lucru deosebit dispăruse încă din primele zile de filmare. La ruinarea amorului propriu contribuise în bună măsură şi Palaghiţă, cu obiceiul său de a ridiculiza vanităţile. De fapt, nimeni nu trăia aici cu senzaţia neobişnuitului. Poate că ea avea să apară în seara premierei de gală, dar turlele de aur ale acestui timp sărbătoresc sclipeau confuz în ceţurile orizontului. Deocamdată, se lucra într-o atmosferă de întreprindere serioasă, unde nu se face glorie, ci producţie. În aceste zile, era greu să-ţi dai seama care este ierarhia meritelor, adesea un funcţionar de la serviciul aprovizionării părând mai util decât actriţa principală. Tot timpul se vorbea despre plan, facturi, livrări, transport, grafic. În şedinţe — şi Stanislas avea mania şedinţelor – era analizată activitatea fiecărui compartiment: electricienii, operatorii, actorii, serviciul administrativ etc., astfel că Filip se pomeni la un moment dat muştruluit cu severitate pentru îngâmfare; dăduse autografe unui număr de 24 de pionieri excursionişti. Asta n-ar fi fost nimic, dar nu de mult, tocmai el întârziase începerea filmărilor. Lacom la mâncare şi lacom la notorietate, Filip era lacom şi la frumuseţe. Cu o zi înainte făcuse plajă intensivă pe prundişul luncii, ca să se bronzeze „ca lumea”, şi dimineaţa se înfăţişase la filmare cu mutra jupuită, dând de lucru specialistului în machiaj şi făcând să stea degeaba,

aproape un ceas, întreaga echipă. „Îngâmfare şi neglijenţă, autografe şi nesimţire’’ – acestea erau temele pe care vorbitorii le atacaseră în şedinţă. „Ia uite, mormăise Filip, nici aici nu scap de chestiile astea? Discuţii, critică, păi ce, suntem la şcoală, să te critice mereu profesorii şi colegii?“. Această jelanie fu de natură să creieze bănuiala că, de-a lungul scurtei sale existenţe, Filip fusese adeseori obiectul de discuţie al unor astfel de adunări. Stanislas preciză imediat situaţia: „Tu credeai că ai nimerit aici într-un fel de vacanţă? Te-ai înşelat. Tocmai aici, la noi, trebuie să faci faţă celor mai pretenţioase exigenţe. Păi dacă te mai prind… Ei lasă, că vezi tu, sfânt o să te întorci la toamnă în clasa ta, harnicul harnicilor şi punctualul punctualilor". Stanislas continuă pe acest ton multă vreme, arătând ce model de comportare o să scoată el din Filip şi din alţii de felul lui. Ca întotdeauna când găsea o temă care-i făcea plăcere, vorbi mult şi înflorit, iar oamenii, uitându-se pe furiş la ceasornice, se întrebau dacă e şedinţa operativă a unei echipe de filmare sau a unui sobor de pedagogi. Stanislas ar fi avut mult de câştigat dacă s-ar fi deprins să vorbească mai pe scurt Uneori, splendidele lui intenţii se înecau de timpuriu în vorbărie.

Jaguarul participase şi el la şedinţă şi, ca om mai experimentat, împărţise câteva sfaturi, între care şi ideea de a se găsi un mod de organizare a timpului liber, atât cât era.

— Majoritatea sunteţi tineri, le spuse el. Bodega noastră, celebra şi sărmana „Arizonă”, nu seamănă a Academie. Prea fumegă grătarul şi prea sunt la îndemână sticlele cu rom, ca să vă dea inima ghes la filozoficeştile îndeletniciri. Când stimatul nostru regizor va socoti că putem vorbi despre două-trei ore libere, v-aş sfătui să aranjăm o mică serată cu dans, program artistic şi oarecari distracţii de care o să mă ocup eu însumi.

Balul avu loc în seara zilei de duminică. Împreună cu arhitectul decorator şi cu meseriaşii, Jaguarul amenajase ringul de dans pe o pajişte a cărei iarbă fusese tunsă mărunt. Jur împrejur, mese lungi, improvizate din bănci de stejar. Orchestra beneficia de instrumente curioase, dar eficace; la tobă – un costumier; la fluier – operatorul şef; la ghitară – Prinţesă; la muzicuţă — Geo Blondul. Elementul principal al decoraţiunilor îl constituiau zecile de lampioane lucrate în forme de mari păsări luminiscente. Acest rafinament pentru ochi se întâlnea cu

mirosul ierbii cosite şi cu susurul, care noaptea se auzea foarte distinct, al râului.

Orchestra se dovedi excepţională, iar Jaguarul, de-a dreptul impresionant, reuşind să organizeze polci şi cadriluri, să prezinte un număr de fachirism, altul de prestidigitaţie şi chiar să-l hipnotizeze (cu complicitate stabilită anterior) pe Filip.

Pe la ora zece se auzi urletul unei motociclete şi din întuneric apărură Banu Petrovici şi prietenul lui, roşcovani şi bine dispuşi. Stanislas le ieşi în întâmpinare necăjit.

— Ce-aţi făcut atâta timp? Unde naiba aţi umblat? Era cât p-aci să-mi daţi planurile peste cap! Am fost nevoit să iau unele măsuri.

Banu surâse împăciuitor:

— Lasă, că ne împăcăm noi. Tu eşti băiat bun, n-am probleme cu tine. Am fost la un unchi, e bolnav rău, săracul.

„Unchiul“, ştia toată lumea, era inexistent. Banu alergase în deltă, unde televiziunea turna un serial de aventuri Acolo, sperase el, se plătea mai bine. Se plătea la fel ca peste tot, şi, pe deasupra, oamenii de la TV nu angajau decât cascadori profesionişti.

Un timp, prietenii lui Banu se amuzară pe margine, întrebând cu uimire dacă nu cumva au nimerit la mica reuniune de sâmbăta seara a unui internat de fete. Ma- rius dansa şi el; mai precis, Magdei i se făcuse milă de el şi-l învăţa să danseze. Era roşu de sârguinţă şi de sfiiciune şi mişcându-şi anevoie picioarele îi privea cu invidie pe dansatorii experimentaţi, negăsind în acele clipe că există altceva mai de seamă pe lume decât să ştii să dansezi. Magda se dovedi o pildă rară de bunăvoinţă şi de răbdare, urnindu-l ea, uşoară şi delicată, pe băiatul neîndemânatic şi morocănos de timiditate.

— Marius, râse Banu cu toţi dinţii lui de argint, de ce o chinui pe zâna asta indulgentă? Să ştii că te amendez imediat. Tu ar trebui să dansezi cu un scaun în braţe, nu cu o fată!

Se apropie, mare şi lat cât un deal, şi-l bătu pe umăr zicând:

— Ca la Timişoara.

Marius, purpuriu de furie şi de umilinţă, o strânse cu nădejde pe Magda de mijloc şi continuă să danseze.

— Tu n-auzi? insistă Banu. Sau eşti surd!?

— Ce-i tot trage ăsta cu Timişoara? se plânse Marius.

Magda îl lămuri, amuzată:

— E un obicei. Când te bate pe umăr un băiat şi zice. „ca la Timişoara'', trebuie să-i cedezi partenera.

— Ai fi de acord?

Magda râse scurt:

— Nu hotărăşte fata.

Banu se vârî printre perechi şi-l bătu din nou pe umăr. Marius îl repezi:

— Ascultă, ia mai bine trenul de Timişoara, dacă aşa o fi obiceiul pe acolo.

Părea foarte decis să-l înfrunte pe marele Banu. În realitate, ar fi dat mult ca între el şi „traco-get'' să fie în clipa aceea vreo zece kilometri. Se mustra, în gând, că nu-l lăsase de la bun început să danseze cu Magda. Acum însă, după ce ea spusese „Nu hotărăşte fata'', îi venea greu să cedeze. Dar şi Banu avea motive care-l împiedicau să se răzgândească. Băuse cam mult, şi pe urmă, a se lăsa umilit de un copilandru nu intră în vederile lui. În afară de asta, îndurase o mare umilinţă trezindu-se, el şi amicii lui, înlocuiţi in film de Marius, Fred şi Palaghiţă, aceşti băieţi care se spălau prea des şi cărora le păsa mai mult de notele şcolare decât de cultul pectoralilor şi al antebraţelor, cu toate astea reuşind la filmările cele mai periculoase să-i întreacă pe „profesionişti''. Banu se propti măreţ pe picioare şi îşi descheie cămaşa, lăsând să i se vadă vapoarele şi femeia şi celelalte tatuaje sub care-i foiau muşchii.

— Dacă eşti bărbat – tună el teatral – dovedeşte-o în faţa tuturor! Ne batem, frăţioare. Până aici ţi-a fost. O să te nenorocesc, băiatule, o să-ţi rup toate alea.

Haz, râsete, dar încet-încet se făcu linişte. Fred, Pala- ghiţă, Prinţesă şi, cam neconvins, Filip, apărură în spatele lui Marius.

— Aşa e şi mai bine, e mult mai bine! râse Banu. Vă bat pe toţi odată, fac economie de timp, zbanghiilor!

Şi dădu să se repeadă. Stanislas îi tăie calea. Era palid de enervare.

— Mi-ai lipsit de la filmare, bun, am înghiţit-o, dar ca să-mi chelfăneşti colaboratorii, asta nu-ţi permit.

— Ori dansez cu fata, ori îl jupoi pe aschimodie ăla! condiţionă Banu.

Între timp, apăruse domnul Feneşan, alarmat de rumoarea violentă.

— Magda, vino încoace!

— Nu te amesteca, papa, că te arzi! se supără Banu. Aici nu-ţi mai e fiică, e o fată ca oricare alta şi trebuie să danseze cu mine. Faceţi loc.

Stanislas, domnul Feneşan, Marius şi Fred îi opriră drumul spre Magda cea speriată şi galbenă de silă. Banu îi privi cu veselie şi dispreţ:

— Intraţi cu toţii de bunăvoie în pumnii mei?! Păi vă năucesc şi pe urmă vă bag pe gât şi pelicula aia pe care şi aşa o stricaţi degeaba.

Îşi făcu vânt şi, dându-le un eşantion din pedeapsa care ar fi putut să urmeze, îi răsturnă claie peste grămadă, opintindu-se lent şi greoi, ca un bizon leneş.

Chipul lui Stanislas se albise, înfrigurat de umilinţă şi de mânie. Îşi lipi palma mică de pieptul colosului:

— Ascultă-mă bine, din clipa asta nu mai ai ce căuta aici! spuse el rar, cu voce tremurătoare. Şterge-o dracului cu toţi neisprăviţii tăi, până nu chem miliţia! Am vrut să aranjez cumva lucrurile, să vă reintroduc din mers în nişte scene, dar acum văd că nu se mai poate face nimic cu voi.

Banu trecea foarte repede de la o stare la alta. Nici acum nu-i trebui mai mult de două-trei secunde ca să devină, din piratul sângeros, o icoană a deznădejdii. Îşi lăsă braţele să-i cadă moi de-a lungul trupului, ochii I se umeziră:

— Mie îmi vorbeşti aşa? Care ţi-am fost coleg? Vrei tu să mă laşi pe drumuri?

— Isprăveşte, cabotinule! De data asta n-o să mă mai prosteşti. Crezi că nu mi-am dat seama că-mi exploatezi sentimentele?

Banu îşi continuă timp de câteva minute rolul de nedreptăţit şi de descurajat. Îi luă martori pe toţi cei de faţă că se întâmplâ un lucru grav: prietenia e călcată în picioare, vechile şi duioasele amintiri, zvârlite la gunoi. El, care pentru Stanislas ar fi pus mâna în foc, este alungat cu cruzime pentru o mică şi nevinovată glumă. „Spune tu, Marius, dacă nu-i aşa. Şi Magda, care-i o fată cu suflet curat… Să spună ea, merită Banu Petrovici un astfel de tratament?“

— Mai bine taci, oftă Stanislas. Toată lumea ştie că ne-ai lăsat baltă cu filmările şi ai dat buzna la televiziune, crezând că te aşteaptă o căciulă de bani. Când ai văzut că acolo sunt

cascadori profesionişti şi că nu există niciun Stanislas cu inima slabă, te-ai întors repede la noi.

— Păi ce era să fac? spune Banu, cu seninătate. M-am întors acolo unde am prieteni.

— Eu pot ierta multe, Banule, atâta vreme cât e vorba numai de persoana mea, dar dacă-mi jigneşti un singur colaborator, fie el şi ucenicul de la tâmplărie, ne despărţim. Asta e tot. Suie-te pe urlătoarea ta şi s-auzim de bine.

Banu îşi aprinse gânditor o ţigară. În timpul acestei operaţiuni, stările lui sufleteşti se succedau cu repeziciune, ca schimbarea decorului pe o scenă turnantă. Când scoase primul fum, era altul. Fiecare trăsătură de pe chipul lui exprima trufia, brutalitatea şi dispreţul.

— Mă dai afară? *All right*! Notează însă că m-ai jignit şi că aştept o explicaţie. Nu cu vorbele, că în domeniul ăsta ai ajuns să te pricepi, după ce ai înghiţit câteva magazii de hârţoage. Cu pumnii, frăţioare. Ca să mă goneşti, trebuie să fii bărbat ca mine. Strânge-ţi cureaua de la pantaloni, să nu-ţi cadă curajul. Unde ne omorâm? Aici sau în pădure, să nu leşine aschimodiile astea când or să vadă sânge?

Printr-o ciudăţenie psihologică, cei de faţă uitaseră să facă lucrul cel mai firesc, acela de a tăbărî toţi pe Banu şi de a-l neutraliza. Fiecare se considera vulnerabil ca participant la situaţie, dar imun ca spectator. Toţi încremeniseră, privindu-i intimidaţi pe Banu şi pe cei doi amici ai lui. În mod normal, Stanislas ar fi trebuit să spună: „Nu mă bat cu tine, ar fi ceva nedemn şi aiurit. Ar fi şi inechitabil: tu ai 100 kg şi eşti bătăuş vechi, eu am 70 şi mă încurc în mâini“. Nimeni nu l-ar fi acuzat pe Stanislas de laşitate. Dar lui Stanislas nu-i ajungea asta, el voia mai mult, voia să fie un cavaler „*sans reproche*“. De 20 de ani trăia cu obsesia că lumea se împarte în slăbănogi şi voinici, în fricoşi şi îndrăzneţi. Din aceşti 20 de ani, opt îi trăise ca licean, în umbra şi sub protecţia umilitoare a lui Banu Petrovici. Îl urâse, îl dispreţuise şi cu toate astea visase, uneori mai visa şi acum, să fie ca el: dur, puternic, îndrăzneţ. Şi Stanislas, deşi probabil ars de groază, înaintă cu pumnii ridicaţi, într-o jalnică şi neîndemânatică gardă. Marius, înduioşat, se plasă în latura stângă a lui Banu şi, ca să-i distragă atenţia de la Stanislas, strigă cu furie:

— Parcă era vorba că întâi te baţi cu mine, Banule! Încoace, mălai mare ce eşti! Hai să te văd ce-ţi pot muşchii ăia umflaţi cu pompa!

Ceea ce făcea Marius era izmeneală, clovnerie, dar chiar asta intenţionase să iasă. Spera că mai de amuzament, mai de furie, Banu avea să se ia după el, uitându-l pe Stanislas. În ceea ce îl privea, Marius îşi planificase să se salveze prin fugă. „Eu pot să-mi permit s-o iau la sănătoasa, că sunt mai mic. Stanislas e om în toată firea, mai bine se lasă jupuit decât să dea înapoi!“

Calculul se dovedi destul de exact. Banu porni în urmărirea lui Marius. Era o fugă caraghioasă, printre copaci, cu poticneli şi replici gâfâite: „Stai că pun eu mâna pe tine!“ „La anul şi la mulţi ani“. „Te năucesc, te rup!“ „Butoi numărul doi, slănină cu usturoi!“ Marius ştia că ocara e o bună armă psihologică şi, epuizându-şi stocul, recurgea la ironiile folosite pe vremea când avea cinci- şase ani. Din nefericire, nu era un bun alergător şi pe deasupra se izbea dureros de cioturi şi de muşuroaie. S-ar fi aventurat el spre desişuri, dar acolo prea era întuneric. „Dacă e să mănânc bătaie, cel puţin să fie lumină“. Alerga circular, revenind mereu în apropierea pajiştei luminate. Privitorii, convinşi că alergătura asta e o simplă joacă, se amuzau grozav, făcând pronosticuri. Fred şi Palaghiţă erau însă cu ochii pe amicii lui Banu, gata să intervină din clipă în clipă.

Deodată, totul se cufundă în beznă. Pană de curent. Se stârni o vânzoleală. Răsunau glume: „Hei, lumina!“ „Aşa e filmul!“

Ici-colo, răsărea flăcăruia unui chibrit. Marius alergă acolo unde era înghesuiala mai mare, sperând astfel ca Banu să-i piardă urma. Simţea în stânga şi în dreapta trupuri care se agitau, răsuflări străine îi atingeau obrajii. Deodată, o voce uscată şi răguşită îi şopti: „Lumina s-a stins şi la castel. Du-te acolo! Tezaurul! “ În aceeaşi clipă, Marius simţi că i se strecoară în mână un obiect metalic. Înţelese imediat că era o lanternă. O mică lanternă cilindrică, marca „Pionier”. O aprinse. Nu văzu pe nimeni cunoscut lângă el. Dar luminile castelului, într-adevăr, nu se mai zăreau. „Fred! răcni el. Palaghiţă! Filip! Prinţesă! După mine! Toată lumea după mine! La castel! Tezaurul!“

Alergare sufocantă după raza subţire a lanternei, cu oameni care se izbesc de tine şi care, alergând mai repede, strigă: „Dă lanterna încoace, mototolule!“, dar tu forţezi pasul şi n-o cedezi,

pentru că simţi că tu trebuie să fii primul care va ajunge la castel.

Cheia nu voia să intre în broască, cei din spate nu voiau să aştepte. În fine, uşa se deschise. Marius proiectă lumina lanternei asupra vitrinei. De sub sticlă răspunse strălucirea metalului preţios. Aşadar, nu se petrecuse încă nimic îngrijorător. Băiatul oftă uşurat, dar se nelinişti din nou. Părându-i-se că aude zgomote îndărătul celei de a doua uşi. Îi dădu lanterna domnului Feneşan şi, dintr-un salt, fu cu mâna pe clanţă. Zăvorul alunecă suspect de uşor. Deschise. Undeva, din adâncul scării care cobora în sala de arme se auzi o respiraţie gâfâitoare. Marius coborî orbeşte treptele. Simţi mirosul fumului de tutun şi, ajungând jos, văzu şi jarul ţigării.

— Mai domol, se auzi vocea domnului Mirea. Nu-mi plac capetele sparte.

— Ce faceţi dumneavoastră aici? se răsti Marius.

— Închipuie-ti, stau în camera mea.

— Toată lumea era pe malul râului, trebuia să fiţi şi dumneavoastră acolo. Nu-mi explic de ce aţi ţinut să rămâneţi singur.

Mai era cineva în încăpere, se mai auzea o respiraţie.

— Cu cine sunteţi?

Se lipi speriat de peretele rece.

— Cine mai e aici?! repetă.

Omul invizibil emise un chicotit. Peste o clipă, Marius recunoştea, cu bucurie, vocea lui Geo Blondul.

— Eu sunt, fricosule. Am intrat prin faţă. Tocmai îl întrebam şi eu pe domnul secretar de ce nu vrea să danseze... Păi în vreme ce toată lumea se distrează, e sănătos să stea dânsul aici, de unul singur? Uite-aşa face omul astenie.

— Aţi terminat cu pălăvrăgitul? bombăni domnul Mirea, iritat. Atunci vă rog să plecaţi, vreau să mă odihnesc. Purtarea voastră este ciudată şi dacă aş sta să mă gândesc, aş ajunge la caraghioasa concluzie că-mi luaţi un interogatoriu. Noapte bună!

Domnul Feneşan şi fiica lui, Magda, se odihneau, după o prea emoţionantă seară de bal. Din direcţia pajiştii se făcu lumină din nou. Nişte întreprinzători, văzând că depanarea întârzie, aduseseră un grup electrogen, punând două reflectoare. Îndată se auzi şi muzica. Balul reîncepu. Aşezat pe treptele de piatră

caldă de la intrarea castelului, Marius rememora întâmplările zilei. Palaghiţă şi Fred plecaseră la culcare. Filip însă era la dans, mai în formă ca oricând. Ostenit, Marius aţipi, cu capul rezemat de balustradă, scăpând astfel prilejul de a vedea cum domnul Mirea părăseşte tiptil castelul. Secretarul o luă spre sud, în direcţia ciupercăriilor fermei Costeşti. Din umbra unui copac se desprinse o siluetă, vorbindu-i în şoaptă. „Nu aici, zise domnul Mirea, avem destul de multe de discutat, trebuie să intrăm într-un loc sigur. “ „Eu n-am nimic de discutat cu dumneavoastră. Voiam doar să vă atrag atenţia că…“ Domnul Mirea îl prinse de braţ pe interlocutorul său, care nu era altul decât Geo Blondul, şi îl strânse într-un asemenea fel încât acesta gemu de durere, declarând că, într-adevăr, aveau multe de discutat. Ridicară chepengul primei ciupercării şi coborâră în tăcere.

Dacă Marius ar fi fost înştiinţat despre subiectul convorbirii care avea să urmeze, ar fi depus eforturi nelimitate pentru a-i fi martor. Dar nu fuseseră lansate niciun fel de invitaţii.

Era răcoare şi întuneric în ciupercărie, mogâldeţele albe licăreau în rânduri dese, părând un fel de misterioasă armată interplanetară, ca în serialele TV.

— Aici e bine, zise domnul Mirea. Şi după o pauză: Bănuiesc că eşti foarte mândru de figura cu lumina. Poate vrei şi un brevet în care să se scrie cam aşa: „Se brevetează noul procedeu de hoţie prin întreruperea curentului electric şi provocarea de panică”. N-o să vezi tu un brevet ca ăsta, ia-ţi nădejdea!

Blondul ridică din umeri, scuipând nemulţumit:

— Ce ciuperci împuţite! Trăsnesc a mucegai.

— La origine, multe lucruri folositoare par detestabile.

— Discutăm filosofie?

— Ar trebui. Regret că n-am avut timp să mă ocup de tine şi din acest punct de vedere, al educării gândirii. O voi face cu prima ocazie.

— Păi atunci îmi pare foarte rău, zise Geo, făcând un gest de adâncă descumpănire, adică el ar fi fost foarte de acord cu intenţia domnului Mirea, dar din păcate acea „primă ocazie” n-avea să se ivească niciodată.

— Trebuie însă să-ţi spun – urmă domnul Mirea, surâzând înţelegător – că pentru asta trebuie să ai şi calităţi naturale. Or

tu, din firea ta, eşti un băiat inteligent. Baza, ca să zic aşa, există.

— Serios?

— Dacă o să înţelegi că trebuie să pleci de aici cât mai curând, vei avea numai de câştigat.

— Cât? zise Geo repede, prefăcându-se nerăbdător. Să vedem dacă îmi convine. Cât?

— Mai bine ai fi întrebat „ce?“, zise domnul Mirea, mustrător. De astă dată, băiete, n-o să-ţi dau bani. Ima- ginează-ţi că, începând din toamnă, am să-ţi dau o cheie.

— O cheie?!

— Exact. O cheie şi o adresă. Strada cutare, numărul cutare. Acolo locuieşte o doamnă în vârstă. „Bună ziua, eu sunt Geo. M-a trimis domnul Mirea”. „A, te aşteptam, intră! Domnul Mirea a închiriat pentru dumneata o cameră, cu pensiune completă. Chirie, masă, spălatul rufelor, totul este plătit dinainte.”

— Nu, serios?! se miră Geo foarte sincer.

— Intri în cameră, continuă domnul Mirea. Un divan comod, o masă de lucru, bibliotecă. Pe umeraşele din dulap – un costum de haine, un palton. Alături, pe rafturi – cămăşi şi tot ce-ţi mai trebuie. Mănânci, te odihneşti, eşti la tine acasă, nu? Şi a doua zi, la şcoală.

— Care şcoală?!

— Vreau să-ţi termini liceul şi pe urmă, la facultate cu tine.

Aici, domnul Mirea făcu un gest energic, ca şi cum ar fi spus: „N-am ce-ţi face, vrei nu vrei, te osândesc să-ţi iei o licenţă!“

Geo plescăi admirativ din limbă:

— Mişto. Doamne, că multe sacrificii mai ai de gând să faci pentru mine! Şi nici măcar nu-mi ceri mare lucru în schimb. O nimica toată: să mă dau de o parte, să plec de-aici ca să pui dumneata mâna pe tezaur. Cred şi eu că-ţi surâde ideea. În fond, camera aia „cu pensiune completă”, plus dulapul „cu tot ce-mi trebuie” o să te coste cel mult a suta parte din mânerul paloşului.

Domnul Mirea scutură cu hotărâre din cap:

— Nu mă interesează tezaurul, nu doresc acest tezaur. Mi-ajung banii pe care îi am, măcar de mi-ar ajuta Dumnezeu să mă folosesc în linişte de ei. M-am retras din afaceri, băiete. Tabloul lui Feneşan a fost ultima mea realizare. De câteva luni sunt curat ca un copil.

Geo se posomori:

— Ce vrei, dom’le, vrei să te cred? Mi-e imposibil. Dumneata nu eşti unul care să poată fi crezut. Dacă nu te interesează tezaurul, de ce vrei să plec de aici?

— Fiindcă te interesează pe tine. E simplu: ţi-a intrat în cap să dai „marea lovitură”, iar eu vreau să te împiedic.

— Rău! bombăni Geo. De ce nu mă laşi să-mi urmez drumul meu?

— Fiindcă e un drum prost, care duce la catastrofă

— Tocmai dumneatale vrei să mă luminezi?

Domnul Mirea oftă:

— Drăguţule, eu nu-ţi dau sfaturi din filantropie, să fim bine înţeleşi. Dacă aş şti că eşti destul de experimentat, te-aş lăsa naibii în voia ta. Dar ideea cu tezaurul nu ţi se potriveşte, e o afacere pentru profesionişti bine instruiţi.

— Nu sunt un amator.

— E o treabă delicată, cu un înalt coeficient de dificultate. „Obiectele’’ trebuie nu numai scoase, ci şi transportate, valorificate etc., etc. Tu n-ai o reţea, nu ştii nimic, eşti un ageamiu. Cu metodele de azi ale miliţiei, unul ca tine e prins în 24 de ore.

— Şi ce-ţi pasă dumitale? Îmi risc şansa mea.

— Dar şi pe a mea! exclamă domnul Mirea. Dacă vei fi prins cu o astfel de infracţiune, vei fi interogat de către cei mai buni anchetatori. N-o să le fie de loc greu să afle că la început… ai lucrat cu mine.

— Şi-atunci, pac, intri şi dumneata în atenţia „celor mai buni anchetatori’’! râse Geo. Am înţeles, bătrâne, nu de mine îţi pasă, ci de dumneata!

Domnul Mirea îşi înclină abătut capul.

— Întocmai. Criminaliştii au perfectă dreptate când spun că până şi cel mai inteligent infractor face, la un moment dat, o greşeală. Greşeala mea eşti tu.

— Mă emoţionezi, râse Geo, dar era, într-adevăr, destul de impresionat. Îşi aprinse o ţigară. Trebuie să înţeleg că-ţi port ghinion?

— Prostii. Nu sunt superstiţios. Îmi dai şi mie o ţigară? Am zis că mă las, dar când sunt prea încordat, mi-e greu să rezist.

Îşi aprinse ţigara, aspirând gânditor fumul. Poate că vorbise prea mult, poate că greşise încercând să se înţeleagă cu Geo.

Cine ştie dacă nu ar fi fost recomandabil să folosească mijloace mai puţin blânde. Dar pentru Geo avusese întotdeauna o anumită slăbiciune, un fel de afecţiune aproape părintească. Tocmai de aceea comisese greşeala de a nu se despărţi de el la timp. Or unul din principiile de fier ale domnului Mirea consta în a nu folosi un om decât o singură dată.

Domnul Mirea era un caz aparte în lumea lui. Debutase foarte târziu, numele său nu spunea mare lucru miliţiei. Dorise încă din tinereţe să câştige mulţi bani, indiferent de mijloace, dar avea un defect insuportabil: lipsa de curaj. Era bolnăvicios de temător, nu suporta nici măcar să se gândească la pericole. Ca atare îşi alesese nişte specialităţi care să-l ţină la o anumită depărtare de aspectul epic al vieţii interpole. Un timp îndelungat făcuse parte dintre tăinuitorii de obiecte furate. Închiriind camere la diferite adrese, umpluse oraşul de depozite în care păstra cu fidelitate timp de o zi, o lună sau un an, lucrurile pe care i le încredinţau marii spărgători. La rândul lor, ei îl răsplăteau cu sume corespunzătoare şi cu relatări captivante. Domnul Mirea punea întotdeauna această condiţie: să i se povestească amănunţit în ce împrejurări s-a petrecut sustragerea obiectului şi – dacă existaseră primejdii – cum au fost evitate. Pe urmă, cutare sau cutare spărgător dispărea vreme îndelungată, nu se ştia unde, poate la puşcărie, poate în căutarea altei lovituri. Solitar, domnul Mirea îşi petrecea timpul prin depozitele sale, zăbovind pe un taburet rotativ printre tablouri, argintării, covoare, radioreceptoare de lux, bijuterii, retrăind fascinat situaţiile prin care ajunseseră aici. În acelaşi timp, contul său la C.E.C. creştea într-o lună ca altele în doi ani, dar domnul Mirea nu se prea putea folosi de banii lui, fiindu-i interzis să-şi lase nesupravegheate depozitele. Ar fi dorit să călătorească prin Europa, să petreacă, să conducă în mare viteză un automobil modern pe serpentine ameţitoare. Spărgătorii îl obligau să rămână zi şi noapte la postul său. În puţinele sale ceasuri libere se ducea la filme de aventuri, la spectacole de circ şi la gale de box. Pe Jaguar îl cunoscuse ca profesor de judo. „Nu sunt prea bătrân pentru asta?“ îl întrebase domnul Mirea. „Oamenii au vârsta pe care şi-o doresc”, răspunsese Jaguarul cam bombastic, aşa cum îi era obiceiul. Domnul Mirea nu făcuse decât patru şedinţe de judo, dar

rămăsese prieten cu Jaguarul, descoperind în el pe cel mai mare povestitor de întâmplări neobişnuite.

După câţiva ani, Mirea se hotărâse să-şi încheie cariera de tăinuitor şi să devină cetăţean cinstit. Între altele, se simţea oarecum stânjenit de indivizii cu care lucra în ultima vreme. Vechile generaţii de spărgători se risipiseră, iar cei cu care făcuse cunoştinţă recent i se păreau cam nesăbuiţi. Domnul Mirea simţea că între el şi aceştia sunt mari deosebiri. Sistând primirile de obiecte, îşi lichidă depozitele şi intră în serviciul Jaguarului, care nici nu visa cu ce se îndeletnicise timp de o viaţă ordonatul şi blândul său secretar.

Un timp, domnul Mirea nu se ocupase cu altceva decât cu îndeplinirea îndatoririlor slujbei sale. Îndelung exersat, îl surprinse plăcut pe Jaguar prin râvna şi priceperea cu care-şi alcătuise un sistem precis şi lesnicios de a contabiliza nu numai sumele reprezentând plata lecţiilor, ci şi frecvenţa elevilor, progresele înregistrate, precum şi fişele lor personale, completate în urma testării fiecăruia. Cu uimire îşi dăduse seama cumsecadele secretar că aceste fişe privind caracterul, temperamentul, preocupările, aptitudinile şi cunoştinţele elevilor sunt nişte bunuri mai de preţ decât cele pe care le depozitase clandestin ani de-a rândul.

Nu dormise două nopţi, fermecat şi răvăşit de perspectivele care i se deschideau. Întrezărea, în sfârşit, posibilitatea mult visată: aceea de a da, în condiţii de perfectă securitate, lovituri pe cont propriu. În miile de fişe, aparţinând în cea mai mare parte adolescenţilor, se găsea o enormă cantitate de informaţii. Erau copii de muncitori, de funcţionari, de profesori universitari, de artişti… Un ochi atent şi o gândire asociativă puteau desprinde – din răspunsurile aparent neimportante – concluzii precise: ce se află în casa cutărui tânăr; cum se desfăşoară viaţa de familie; la ce visează odrasla cu pricina; dacă e un băiat integru, capabil de compromisuri sau dimpotrivă, dacă e naiv sau bănuitor, îndrăzneţ sau fricos, hahaleră sau băiat ager, modest, sau fanfaron, retras sau sociabil; cine-i sunt prietenii, ce obiceiuri au aceştia, unde se întâlnesc, cum îşi petrec timpul. Alte amănunte, la fel de preţioase, puteau fi culese din discuţiile pe care tinerii le purtau între ei.

Habar n-avea Jaguarul, atunci când îşi răsfăţa secretarul cu complimente ca „Dumneata ar fi trebuit să fii cercetător

ştiinţific”, în ce scop se ocupa, cu atâta râvnă, „cercetătorul” de evidenţa riguroasă a fişelor.

*
* *

Mişu Dorobăţ, un elev sârguincios din clasa a zecea, îşi îngăduise odată să forţeze portiera unui Fiat 850. Era un flăcău plin de visuri îndrăzneţe, dar timid ca o pisicuţă. Nu de mult îi căzuse în mână o revistă străină care explica, între altele, cum poate fi deschisă o portieră fără să ai cheia. Era seară, vreme ploioasă, şi jur împrejur, cel mai pustiu deşert, deşertul urban. Mişu aplicase metoda şi, după 15 minute, înspăimântat şi fericit, ieşea din Bucureşti la volanul Fiatului. Două ore mai târziu, maşina zăcea într-un şanţ de pe şoseaua Constanţei, având caroseria ferfeniţă, iar Mişu Dorobăţ, îngrozit şi plin de vânătăi, călătorea cu trenul înapoi, spre Bucureşti, sperând că nimeni n-o să afle cine fusese la volan. După aceea, zile şi săptămâni de-a rândul el trăi cu groaza de a nu fi descoperit. Soneria, ţârâitul telefonului, apariţia unui miliţian pe stradă îl aruncau în braţele disperării.

… Rădel Călin nu era elev în clasa a zecea, deşi ar fi trebuit să fie. De fapt, n-o isprăvise nici pe a opta. Era un băiat înalt, subţire ca o floretă, avea cei mai frumoşi ochi albaştri din cartier şi cele mai multe exmatriculări. Trecuse prin patru şcoli, surpând încrederea profesorilor în rostul lor pe pământ. Rădel Călin era omul care începând din clasa a treia nu-şi mai scrisese nicio temă şi nu mai citise nimic în afară de subtitlurile filmelor. Numai prin inteligenţa lui ieşită din comun se explică faptul că în aceste condiţii petrecuse doar câte doi ani în fiecare clasă, reuşind, la 17 ani, să intre în a şaptea, dar s-o şi părăsească repede. Treaba asta nu-i necăjea pe cei de acasă. Erau acolo cinci fraţi, doi din primele două căsătorii ale mamei, doi din prima căsătorie a tatălui şi unul din actuala căsătorie. În casă, la rând cu membrii familiei, locuiau în mod pasager, timp de o zi sau o lună, diferiţi cumnaţi şi cumnate, cu ocupaţii foarte diverse, mai ales vânzări-cumpărări de sticle goale, îmbrăcăminte uzată, chewing-gum, ochelari de soare. Unii dintre ei erau lăutari rătăcitori, cântau pe la nunţi şi prin bodegi. Cele

patru odăi erau mai degrabă pensiune decât locuinţă familială, nimeni nu avea patul lui, locurile de dormit se redistribuiau zilnic şi fiecare cină era o petrecere. Aspiraţia comună, des afirmată în familie, se afla în exclamaţia: „Să fim noi sănătoşi''. Aceşti doi tineri, Mişu Dobrovăţ şi Rădel Călin, nu se cunoşteau. De asemenea nu-l văzuseră în viaţa lor pe un oarecare Silvestru Done, profesor pensionar, şi cu atât mai puţin ştiau că în biblioteca acestuia se aflǎ o preţioasă carte scrisă de mână la Florenţa, în latineşte, cam prin anul 1200. Totuşi, Rădel şi Mişu – fără să se întâlnească măcar o dată – luaseră parte la sustragerea acestei cărţi. Cineva, folosindu-se de teama celui dintâi şi de nesăbuinţa celui de al doilea, îi silise să comită spargerea. În felul acesta, domnul Mirea câştigase o nouă partidă. Valorosul manuscris se odihnea acum acasă la el, în zidul dintre bucătărie şi dormitor. Mirea îşi instalase mai de mult un seif din tablă de oţel groasă de 4 milimetri, acoperit la ambele părţi cu beton armat şi zugrăvit ca toţi ceilalţi pereţi, în ocru pal, cu floricele roz. În interiorul acestui redutabil sandviş se aflau multe alte lucruri care ar fi interesat în cel mai înalt grad autorităţile. Nu lipsea nici tabloul sustras din locuinţa expertului Feneşan. Fiul său, Gigi, nici măcar nu-şi închipuia că, într-o seară, pe când dădea grele bătălii la „flipper'' pălăvrăgind despre preţiosul tablou care se afla în casa lor, era înconjurat de cel puţin cinci băieţi care aveau să ducă senzaţionala veste altor cincizeci de colegi, până când, ca o pasăre a norocului, ştirea avea să poposească pe umărul domnului Mirea. Omul îşi consultase fișele. La ora aceea, o fată de vreo 24 de ani, Mili Rebegea, căzută de trei ori la examenele de admitere în trei facultăţi, îşi sorbea visătoare citronada la barul „Crizantema''. Un băiat voinic şi cam mălăieţ, cu ochi înguşti, Filip Dorneanu, se gândea cum ar face să îmbrace şi el o jachetă de piele galbenă. Alt băiat, Geo, poreclit Blondul, aştepta răbdător să se termine biletele la casa cinematografului „Miraj“, unde juca „Rio Bravo“ cu John Wayne, pentru a scoate din buzunar teancul de bilete cu suprapreţ. Între Mili, Filip şi Geo Blondul nu exista nicio legătură, nu se văzuseră niciodată, nu auziseră nimic unul despre altul, şi cu atât mai puţin despre tabloul din casa expertului Feneşan. Dar cineva ştia că Mili Rebegea are mare nevoie de bani, ca să poată duce un trai aşa cum se deprinsese în cei trei ani de zadarnice lupte universitare. Aceeaşi persoană

atotştiutoare, mai exact domnul Mirea, contabilul stărilor materiale şi sufleteşti, era la curent cu faptul că Filip atât aşteaptă: să fie pus la încercare de jachetele galbene. „Cât de diferiţi şi de amuzanţi sunt tinerii ăştia!“ zâmbea domnul Mirea, cercetând fişele. Printre prietenele expertului Feneşan, bărbat foarte galant, care ştia să aprecieze farmecul tovărăşiilor feminine, se aflau câteva domnişoare, colege de bar. Toate erau înalte, subţiri, cu părul blond, cu pleoape albăstrite şi fermecătoare gene false, toate se îmbrăcau la fel, cu fuste scurte şi mantouri lungi. Dacă într-o bună zi, în locul uneia din ele în casa lui Feneşan avea să pătrundă Mili, nimeni nu s-ar fi mirat şi nici n-ar fi sesizat deosebirea. Mili urma să sustragă preţioasa pânză, ascunzând-o între scoarţele blocului de desen. Pentru a-i induce şi mai mult în eroare pe eventualii martori, avea să folosească chiar Wolkswagenul expertului. Blocul de desen trebuia remis unui băiat cu fular galben, Geo Blondul, urmând ca acesta să-l ascundă îndărătul caloriferului din gangul pasajului Luxor. De aici avea să-l ia Filip, care, fiind convins că e vorba de mult aşteptatul examen la care trebuia să-l supună jachetele galbene, trebuia să depună blocul în ascunzătoarea de pe strada Roşiorilor, de unde tot Geo avea să-l ridice. Operaţiunea reuşise, dar stăpânul peretelui de oţel nu ştia nimic despre eleva Valerica Sima, în vârstă de 16 ani. Dânsa era iubita lui Geo, o iubită dificilă, pe care el se supărase foarte rău dintr-un anumit motiv, jurând că n-o să mai vorbească cu ea şi că nici pe strada ei n-o să mai calce vreodată. Din întâmplare, tocmai pe această stradă, strada Depozitelor, trebuia să-l întâlnească duduia Mili pe Geo, pentru a-i da tabloul. Blondul, credincios jurământului, legase fularul la gâtul lui Prinţesă. „Fă-mi un serviciu, bătrâne“, îl rugase el, omiţând să-l anunţe în prealabil pe domnul Mirea despre această mică modificare a planului. Dar în împrejurările pe care le cunoaştem, fularul galben nu apăruse pe strada Depozitelor, nici măcar la gâtul lui Prinţesă, ci la al lui Marius.

— Ce faci, m-ai chemat ca să te admir cum cugeţi?! zise Geo, ursuz.

— Scuză-mă! Oamenii bătrâni au acest obicei: să cadă pe gânduri. Unde rămăsesem?

— Spuneai că eu aş fi nu ştiu ce greşeală a dumitale.

— Exact. Principiul meu era: „Cu un om trebuie să lucrezi o singură dată”.

— Cum s-ar zice, regreţi că nu mi-ai dat la timp un picior undeva. Ştiu de ce n-ai făcut-o. Pentru că oricât ai fi dorit să fii dumneata de invizibil, aveai totuşi nevoie de un ajutor. M-ai găsit pe mine. Ce ţi-ai spus: „Geo e tocmai potrivit, singur pe lume, ascultător, îndemânatic şi prostănac”. Aici ai zbârcit-o: nu sunt prostănac.

— Ai dreptate, dar numai cincizeci la sută. Îmi trebuia un ajutor, de acord, dar la un moment dat mi s-a părut că noi doi am putea fi tată şi fiu. Mă gândeam: „De ce n-ar fi Geo copilul meu?“

— Ţi-e teamă că mori şi n-are cine să te moştenească? Hai, că m-am prins. Dă-i drumul, spune-mi că te-ai gândit la mine, că dacă sunt cuminte şi nu-ţi mai stau în cale, mă pricopseşti.

— Ţi-e sufletul stricat, zise cu tristeţe domnul Mirea. Raţionezi ca un ticălos bătrân. Nu, prostule, nu vreau să te păcălesc. De o mie de ori m-am gândit: mă retrag din afaceri, îl înfiez pe Geo, ne cumpărăm o vilă cu grădină şi un automobil. Eu o să-mi petrec zilele citind şi lucrând grădina, iar Geo o să înveţe. Vara o să colindăm prin lume, iar când o veni vremea, adică după ce afurisitul de Geo iese inginer, îi găsesc o soţie frumoasă.

Geo se strâmbă, nemulţumit. Ar fi vrut să-l creadă pe bătrân, dorea din toată inima să-l creadă, dar nu reuşea de loc.

— Păstrează-ţi cuvintele astea frumoase, s-ar putea să mai ai nevoie de ele. Mie degeaba mi le spui.

— Aşadar, vrei cu tot dinadinsul să sustragi tezaurul? Trebuia să-mi închipui că, mai devreme sau mai târziu, o să-ţi vină în cap o nerozie ca asta.

— „Mai devreme sau mai târziu!“ Află că din prima zi m-am gândit la asta! râse Geo, agitat. Dumneata îți închipui că ai găsit un dulce copil pe care să-l dresezi cum îţi place. Greşeală! Nu dumneata m-ai găsit, ci eu te-am găsit pe dumneata. Aveam nevoie de un individ care să mă introducă în afaceri, care să mă înveţe anumite lucruri. Te-am studiat în anii ăştia pas cu pas, minuţel cu minuţel, şi acum, pa, moşulieă, am învăţat tot ce trebuie, decolez! Nu-mi bara pista, că ieşi în pagubă. Şi dacă ai de gând să-i vorbeşti cuiva despre mine, nu uita. Primul lucru pe care o să-l povestesc o să fie biografia matale.

CAPITOLUL VIII

Stanislas lucra inginereşte, aplicând o disciplină spartană. Era în picioare la 6 dimineaţa şi putea fi văzut lucrând târziu după miezul nopţii, impunând tuturor să facă la fel. Nimeni nu-şi amintea să se fi produs vreodată o întârziere a activităţii pe platou din pricina lui. De asemenea, era incapabil să vorbească grosolan, să poarte cuiva pică, să bea. Printre colegii săi împodobiţi cu bărbi şi straie fistichii, Stanislas părea un sfios adolescent provincial.

În anumite împrejurări, se schimba însă radical, ajun- gând să ocărască mai inventiv şi mai pitoresc decât un veteran al gangurilor sau să pălăvrăgească înflorit şi aiurit ca un boem. Aceste transformări se petreceau de obicei în noaptea premergătoare filmării unei scene importante. Stanislas ordona să fie stinse toate reflectoarele şi, cerând cu energie tehnicienilor şi actorilor să se retragă, rămânea câteva ore singur în decor. Acesta putea să fie, de la caz la caz, un câmp de luptă, o cârciumă, o sală de recepţie, sau un cabinet ştiinţific. Acolo interpreta tânărul regizor toate personajele care urmau să apară în episodul respectiv. Pe chipul lui, sentimentele se perindau în ipostazele cele mai profunde şi, dacă nu erai prevenit, febrilitatea replicilor, rostite de unul şi acelaşi glas în decorul întunecos, te punea pe gânduri. După părerea unora, un astfel de chip nu părea de loc al unui şcolar premiant. Alţii spuneau că, dimpotrivă, atunci era mai copilăros ca oricând.

Cu nimic nu-l puteai supăra mai mult pe Stanislas decât cu încercarea de a-l asista în astfel de împrejurări. Dorea să fie singur. „Este repetiţia mea, nimeni nu trebuie să se amestece’’. Pe curiosul îndărătnic era capabil să-l pedepsească foarte aspru. Iată de ce Palaghiţă îşi spusese de la bun început că, strecurându-se în „sala tronului’’, riscă nu numai să fie trimis la plimbare, dar şi luat de urechi, graţie diferenţei de vârstă.

Timp de 12 ore, în sala tronului domniseră tâmplarii şi tapiţerii, arhitectul decorator şi, bineînţeles, electricienii şi operatorii. Locul semăna cu o scoică ciudată. La mijloc — trei pereţi acoperiţi de odoare, jilţul domnesc, treptele pe care fusese aşternut un covor de preţ. Jur împrejur, învelişuri de cabluri, reflectoare, şine de traveling, dulapuri pe rotile şi nelipsitul cărucior al bufetierului, cu aparatul de cafea învăluit în aburi lângă masa acoperită de ceşcuţe. Trecuse de miezul nopţii. După ce se asigurase că pe o rază de cincizeci de metri în jur nu există niciun curios, Stanislas intrase în cercul de lumină cu scenariul sub braţ. Era în îmbrăcămintea de lucru, comodă, pantaloni şi bluză de doc cenuşiu. „Măria ta, aduc veşti de la hotar’’. Şi aşezându-se în jilţ, răspunsese tot el: „Le cunosc, Toadere. Au ajuns înaintea ta. Nimeni nu aleargă atât de repede ca veştile rele’’.

Reîntorcându-se pe prima treaptă: „Duşmanii sunt mulţi, ca frunza şi iarba, Măria ta. Li s-au alăturat şi boierii Gavrilă şi Buzea, cu mercenarii lor’’. Din nou în jilţ: „Ţi-e milă de mine, Toadere, nu-i aşa? Privirile tale se ruşinează să-l vadă pe domn umilit şi gonit... ‘’.

Aici Stanislas clatină cu nemulţumire din cap:

— Nu e bine, nu e bine. Nu e bine de loc. Toate astea s-au mai făcut. Ce-ar fi ca Toader, intrând, să nu vadă de- cât jilţul gol? Vocea domnitorului se aude de undeva, nu se ştie de unde. Pentru un moment, a încetat să mai fie un anumit om cu titlul de conducător al ţării, şi a devenit simbolul general al domnitorului descurajat de trădarea feudalilor lacomi şi făţarnici. Foarte bine! Şi atunci Toader ăsta, obosit de drum şi furat de gânduri, se aşeză, fără să-şi dea seama, el însuşi pe tron. Nu. E fals. Pentru un om din epoca aceea, scaunul domnesc e sfânt. Mai degrabă dialoghează îngândurat dinaintea jilţului gol. Domnitorul, tocmai, o să vedem noi pe urmă unde era, poate îndărătul tronului, de unde spune: „Ţi-e milă. Toadere?“... bâra-bâra... „umilit şi gonit...“ dar de fapt îşi îmbracă armura, pentru că de astă dată avem de-a face cu un domn oare e hotărât să reziste.

Brusc, privirile lui Stanislas sclipiră de răutate şi viclenie, în glas îi apărură inflexiunile unei sfătoşenii perfide: acum era postelnicul Mârzea, care-l sfătuia pe domn să nu se mai gândească la ţară, ci la preţioasa domniei-sale piele şi mai ales

la tezaur. „Fugi, Măria ta, ia odoarele de aur şi fugi! Noi o să-i batem pe năvălitori şi o să-ţi pregătim reîntoarcerea’’. De fapt, Mârzea a pregătit, în înţelegere cu ceilalţi trădători, o ambuscadă, pentru a-l prinde acolo pe domnitor şi a prăda fabulosul tezaur. Domnitorul încuviinţează: „Ai dreptate, Mârzea, eşti sfetnic bun şi ai sabie tare’’. Însă are şi el un plan ascuns: va expedia tezaurul în munţi cu o gardă de nădejde, pe alt drum decât cel cunoscut de Mârzea, iar el îi va ridica pe ţărani ieşind în calea duşmanului.

— Pleacă-ţi fruntea! intervine Şogur, insolentul diplomat al năvălitorilor. Câte închinăciuni cu fruntea în praf vei face, atâtea zile îţi vom lăsa de trăit. Aşadar, grăbeşte-te!

— Ţi-e frică de moarte, Şogur, şi crezi că toţi suntem ca tine. Am să te pun la încercare. Priveşte această cupă a mea; s-ar putea ca unul din cei ce nu-mi sunt prieteni să fi strecurat înăuntru un strop de otravă. Poate. Nu sunt sigur. Totuşi, o să beau. Ai curaj să bei şi tu cu mine?

… De undeva se auzi un zgomot care semăna foarte bine a râs înăbuşit. Stanislas îşi pregătise pentru această scenă o sticlă de Pepsi, dar uitase s-o desfacă şi acum încerca să scoată, foarte puţin domneşte, capacul cu dinţii. „Cine-i aici? Cine îndrăzneşte?’’. Îşi şterse furios sudoarea care-i lucea pe faţă şi, privind cu ochi micşoraţi întunericul din jur, văzu silueta intrusului cocoţat pe ţevile din plafon.

— Dă-te jos!

Oftând, Palaghiţă coborî încet, ascunzând cu vinovăţie, la spate, un vechi „Pathe’’ de luat vederi.

— Se confiscă.

— Vă rog să mă iertaţi…

— Dă-mi-l!

— Vreţi să-mi voalaţi filmul?

— Vreau să ştii că te exclud din echipă. Mâine îţi faci bagajele.

— Tovarăşu’…

— Şterge-o!

În ziua următoare, un Opel diplomat, cu tapiseria roşie ca o gură de tigru, veni să tulbure, spre amiază, programul taberii. Din maşină coborî un bărbat subţirel şi încruntat, însoţit de o doamnă voinică. Câteva persoane mai informate cu ce se

petrece pe lume se grăbiră să alerge în întâmpinarea lor. Noul venit îi dădea pe toţi la o parte întrebând autoritar: „Cine conduce aici? Unde sunt birourile?“

Un fel de nelinişte plină de curiozitate făcu ocolul taberei. Înfăţişarea noului-venit le era bine cunoscută din ziare: Petre Dorneanu era o personalitate.

Stanislas, Jaguarul, directorul de producţie şi câţiva actori tocmai se aşezaseră la una din mesele lungi, din lemn nevopsit, şi aşteptau ceva de mâncare. Tehnicienii erau în maieuri sau în bluze de lucru. Un actor era numai în slip, dar cu coiful pe cap, altul, într-un cămăşoi legat cu brâu de sfoară, îşi ţinea lipit de ureche tranzistorul, un al treilea, în veşminte de călugăr, amesteca nişte cărţi de joc.

— Se poate discuta cu cineva în harababura asta? spuse Dorneanu, pe un ton neprietenos. Vreau să ştiu unde e băiatul meu!

Unii se ridicară, fâstâciţi. Stanislas nici nu se clinti. Chipul lui, delicat şi curăţel, de şcolar cuminte, se înroşise îngrozitor.

— În primul rând, spuse el, vă rog să reţineţi că aici nu este o harababură, ci o ac-ti-vi-ta-te pro-duc-ti-vă or-ga-ni-za-tă. În al doilea rând, paznicul care v-a lăsat să intraţi fără aprobarea mea va fi sancţionat. Cine sunteţi şi ce doriţi?

Inimile colegilor se înfiorară. Stanislas se arunca orbeşte într-o ceartă care nu se putea sfârşi bine pentru el. Musafirul tremura de enervare şi probabil că mintea lui lucra cu iuţeala unui calculator, în căutarea celei mai teribile riposte. Dar puternicul simţ al măsurii interveni şi de astă dată, aplicând o frână formidabilă nervilor încordaţi.

— Vă rog să mă scuzaţi că am dat buzna, zise noul venit, foarte calm şi chiar găsind puterea de a surâde. Veţi înţelege însă că atunci când un părinte este neliniştit din pricina fiului său, uită de protocol… Sunt tatăl lui Dorneanu Filip.

Descumpănit de neaşteptata potolire a avalanşei, Sta- nmas se simţi dator să răspundă la fel:

— Dorneanu, aţi spus? Îl chemăm imediat. Luaţi loc, doamnă! Poftiţi şi dumneavoastră! Ne scuzaţi, nu eram pregătiţi să primim oaspeţi.

— Pe băiat vi-l aducem numaidecât, interveni Jaguarul, şi se adresă lui Prinţesă, care se tot învârtea pe la uşa bucătăriei improvizate: Fii mata amabil, dă o fugă şi cheamă-l.

Dorneanu, încercând să devină agreabil, ceru lămuriri în legătură cu subiectul filmului şi cu desfăşurarea turnărilor. Îşi exprimă mirarea că un om atât de tânăr ca Stanislas se pricepe să conducă numerosul grup al realizatorilor. „Nu sunt prea tânăr, am 27 de ani“, spuse Stanislas, furios. Avea 27 şi arăta de 20. Era una din supărările lui.

Când apăru Filip, maică-sa scoase un ţipăt; obrazul drept al băiatului era străbătut de o rană înfiorătoare – o tăietură lungă şi îngustă. Mâna stângă îi era proaspăt pansată cu un ştergar, pe care se vedeau pete de sânge

— Vine de la machiaj, o linişti Stanislas La ora cinci turnăm un film de luptă. Şi îl certă pe zelosul său colaborator: Nu puteai să mai aştepţi? E abia 12.

— Da', dar pe urmă se face coadă la machiaj, se plânse Filip.

Urmă, între Filip şi părinţii săi, o convorbire foarte însufleţită. Filip ar fi trebuit, la ora aceea, să se afle pe litoral, dar profitând de lipsa părinţilor, care-şi petreceau concediul la Olăneşti, făcuse uitat biletul pentru staţiunea Neptun, preferând alergătura, pe teren accidentat, transpiraţia, zgomotul, oboseala şi compania jachetelor galbene.

— Ai slăbit! se necăji maică-sa. Eşti palid, ţi s-au dus ochii în fundul capului, vorbeşti răguşit. Ce mănânci tu aici, cum dormi?!

Adevărul este că Filip nu slăbise de loc, ci crescuse cu câţiva centimetri în înălţime, era pârlit de soare şi, luând contact cu oamenii din echipă, renunţase la vocea cu subţirimi de răsfăţ pe care o întrebuinţa acasă. Acum vorbea mai aspru, mai decis.

— În fond ce faci tu aici, eşti artist, ai un rol? întrebă Dorneanu, încă nelămurit.

Ideea de a-şi vedea feciorul stea de cinematograf nu-i displăcea.

— Ehe! zise melancolic Filip. Până să ajung eu actor… De fapt, pe mine mă interesează electronica.

— Bine dar aici cu ce te ocupi?

— Sunt un fel de figurant. Particip la scenele de ansamblu.

— Numai atât? zise mama. Să discutăm cu tovarăşul regizor, poate că-ţi dă un rol mai ca lumea!

— Nu discutăm cu nimeni. Dacă-l supăraţi pe Sta- nislas, o încurcaţi! îi preveni Filip. De asta aţi venit aici, ca să mă faceţi vedetă?

Restul zilei decurse fără evenimente deosebite, cu excepţia faptului că, spre seară, se stârni o ploaie torenţială, din fericire nu înainte de a se încheia filmările în exterior planificate pentru ziua aceea. Oamenii alergau într-o veselă panică să se adăpostească. Rămăseseră, cu ploaia răpăind pe spinările goale, numai operatorii şi electricienii foarte preocupaţi, ca întotdeauna, de aparatelor lor, pe care aşterneau huse impermeabile.

Adăpostimdu-se în microbuzul folosit pentru transportul alimentelor, Stanislas văzu că nu era singur. Printre butoaiele cu brânză şi sacii cu zahăr se aciuaseră Marius şi ceilalţi prieteni ai lui, jachetele galbene, cum se obişnuise să le spună şi el. Nu lipsea nici Palaghiţă. Regizorul îl privi ursuz.

— Ascultă, Palaghiţă, cum de mai eşti aici? Parcă încheiasem socotelile.

Palaghiţă, ud leoarcă, cu părul lins pe creştet, pe frunte şi pe urechi, arăta atât de caraghios, încât Stanislas simţea că e pe cale să-şi anuleze hotărârea. Nu dorea decât să-l mai sâcâie niţel.

— Cursa pleacă peste o oră, sper că ţi-ai rezervat un loc.

— De ce?! se miră Palaghiţă, cu seninătate. Am spus eu că plec undeva?

— Dacă nu mă înşel, noi doi am vorbit ceva aseară.

— Ştiu, mi-aţi făcut vânt. Nu discut, e dreptul dumneavoastră. Dar eu mai am şi alte treburi pe meleagurile astea.

— Nu, serios?

— Da.

Şi Palaghiţă îi întinse o „Legitimaţie de corespondent” eliberată de revista „Cutezătorii” pe numele lui. Stanislas o citi cu sârguinţă până la ultimele cuvinte: „Organele de partid şi de stat sunt rugate a acorda tot sprijinul necesar tânărului corespondent”.

— Băiete, ascultă-mă bine, eu n-am chef de loc să-ţi dau vreun sprijin. Dacă înţeleg bine, eu te-am dat afară ca actor, dar tu rămâi ca ziarist.

Palaghiţă schiţă o ridicare din umeri, adică n-avea ce face, aşa stăteau lucrurile.

— Şi ce face ziaristul prin partea locului, dacă mi se permite să întreb? Se documentează pentru reportaje, pentru foiletoane, ia interviuri, face anchete?

— Particip la un concurs de presă, zise Palaghiţă, roşind. Se numeşte „Cea mai interesantă perioadă din viaţa mea”..

— Şi ai ajuns la concluzia că perioada cea mai frumoasă din viaţa ta coincide cu realizarea filmului meu?

Stanislas îi înapoie legitimaţia, bombănind:

— În fiecare zi aflu fel de fel de lucruri neaşteptate despre voi. Credeam că sunteţi nişte băieţandri oarecari, buni să se agite în planul trei al scenelor de ansamblu, şi când colo văd că ba unul, ba altul îmi răsăriţi pe primul plan cu tot felul de minuni. N-am destule pe cap, de-acum trebuie să am grijă şi de „perioada ta frumoasă”, să nu ţi-o urâţcască cineva.

Zile de muncă intensă. Era o vreme splendidă, cineaştii nu voiau să piardă niciun minut. Când realizează scene de exterior, ei adoră soarele eu veneraţia seminţiilor antice. Apariţia unor nori cenuşii le strecoară în suflet îngrijorări profunde, în schimb, o dimineaţă senină, cu soare plin, e salutată frenetic, toată lumea e voioasă, se filmează mult, fără odihnă.

Noua alcătuire a „gărzii tezaurului”, unde alături de Marius apăreau Palaghiţă, Filip şi Fred Apostolescu, îi cucerise pe toţi. Zvelţi, copilăroşi, agili, contrastau frumos cu „oştenii bătrâni, cu piepturi hirsute şi braţe grele". Jaguarul urmărea să le compenseze tinerilor eroi lipsa grămezilor de muşchi cu un spor de ingeniozitate. Împreună cu Stanislas şi cu antrenorul Valentin el inventă – pentru scenele încăierării dintre cei patru şi hoarda inamicilor – nişte figuri uluitoare: pătrunderi prin tunele săpate cu cuţitele pe sub ziduri; acoperişuri care se năruiau pe neaşteptate; armăsari capabili să preia lupta pe cont propriu, boxându-i cu copitele pe inamici; uşi din care, la atingerea clanţei, ţâşneau suliţi. Jaguarul îşi prezenta ideile calm, inginereşte, însoţindu-le cu desene amănunţite. Marius gândea, înspăimântat: „Are geniul răului, este explicabil cum de a reuşit să pună la cale combinaţia cu furtul tabloului. Mai devreme sau mai târziu, va încerca să pună mâna pe tezaur. Omul ăsta trebuie făcut inofensiv odată pentru totdeauna".

Până una, alta, Marius, Palaghiţă, Fred şi Filip trebuiau să înveţe trucurile propuse de „geniul răului”, lucru pe care-l făcură cu destulă plăcere. În acest timp, muncitori vânjoşi lucrau, cât e ziua de mare, butoaie, pereţi, bolovani şi trunchiuri de copaci, care, la momentul oportun, trebuiau să se „prăbuşească” peste

protagonişti. Niciun pericol; erau făcute din poliuretan, ca saltelele. După trei zile de repetiţii crâncene, barometrul entuziasmului semnală însă unele deosebiri. Fred Apostolescu, omul care practicase toate sporturile de pe lume, continua să lucreze cu voioşie. „Vocaţia mea este efortul!“ glumea el. Dar Marius nu ascundea că s-a plictisit de atâta trânteală şi alergătură, asigurându-şi prietenii că de n-ar fi nevoit, din anumite motive, să stea în preajma tezaurului, puţin i-ar păsa de film şi de gloria artistică. Pe Filip, însă, gloria nu-l lăsa indiferent. Îndată ce auzea că a venit vreun ziarist în tabără, făcea totul pentru a fi remarcat, iar restul timpului lenevea, plângându-se de oboseală. Palaghiţă era indiferent: „Mi-e egal dacă joc într-un film sau dacă vând îngheţată. Muncesc, şi cu asta basta. Eu am planurile mele“.

Într-o seară, apăru un autobuz al televiziunii, cu pâl- niile antenelor pe acoperiş. Emoţie, forfotă, pregătiri; se transmitea în direct o emisiune consacrată noului film. Din cele treizeci de minute, cinci fuseseră rezervate unui interviu cu cei mai tineri realizatori.

— Marius, spuse Stanislas, adună-ţi voinicii şi pre- gătiţi-vă să spuneţi câteva fraze inteligente.

Marius îi convocă:

— Băieţi, ne-am pricopsit, devenim vedete. Haideţi să hotărâm ce spune fiecare. Punem totul pe hârtie, aranjăm nişte poante, nişte idei, şi pe urmă învăţam textul pe de rost, ca să se mire lumea ce deştepţi suntem şi ce frumos vorbim pe nepregătite.

— Eu rămân aici, zise Filip, pe care îl fascinau aparatele din telecar. Tot nu mă pricep le discursuri; o să dau din cap că da, ăsta-i punctul de vedere cel mai just, sunt de acord cu ce au spus antevorbitorii mei.

— Bine, Demostene.

Locul cel mai liniştit, la ora aceea, era camera tezaurului, la castel. În drum, se abătură pe la centrala telefonică, să anunţe acasă evenimentul.

— Alo, strigă Marius în receptor, mama? Sărut mâna. Da, eu… Nu, de ce? Sunt sănătos tun. Să deschizi peste o jumătate de oră televizorul, o să apar şi eu. Poţi să anunţi şi vecinii, aşa, într-o doară…

Apropiindu- se de castel, Marius se încruntă:

— Nu vi se pare nimic suspect? Linişte asta…

— E normal, toată lumea a fost invitată să participe la emisie, ridică Fred din umeri

— Bine, dar atunci înseamnă că tezaurul…

— Ai dreptate! Fuga!

Demarară într-o goană nebună, sărind peste câte trei trepte. Marius răsuci grăbit cheia în broasca încăperii tezaurului; năvăliră toţi odată.

— Uf, e aici! Mă speriasem. Ce imprudenţă pe domnul Feneşan, să lase tezaurul aşa! oftă Marius.

În aceeaşi clipă, se auzi un zgomot sec, metalic. Priviră uluiţi: fereastra şi ambele uşi fuseseră acoperite de câte un grilaj de oţel.

— Ce-i aiureala asta?! se miră Palaghiţă.

Marius izbucni în râs:

— Nu vă temeţi. E ideea lui Prinţesă. A instalat un sistem de securitate. Spuneţi voi dacă nu-i grozav!

Principiul era simplu: la simpla apropiere a cuiva neavizat, nişte comutatoare,. Ascunse sub podea, comandau căderea grilajelor, transformând încăperea într-un loc de unde nu se mai putea ieşi.

— Admirabil, zise Palaghiţă, dar dacă hoţii se apucă să taie grilajele cu ceva?

— Degeaba, sunt prea solide, şi pe urmă tot timpul ăsta urlă o mie de sonerii, vin paznicii.

— N-aud nicio sonerie!

— Înseamnă că Prinţesă încă nu le-a montat, dar le pune azi, mâine. Îl ştiţi ce expeditiv e.

— Un singur lucru nu mi-e clar, zise Palaghiţă, cer- cetând de aproape grilajele. Cum se dau la o parte?

— He-he, au o şmecherie pe dinafară, numai Prinţesă o cunoaşte, zise Marius.

— Drăguţul de el! Ai idee pe unde o fi acum?

— De ce?

— Ca să ne scoată de-aici, spuse Palaghiţă. Nu pricepeţi?

— Aăă… Păi… Făcu Marius, şi deodată alergă de la uşă la fereastră şi de la fereastră la uşă, încercând — fără succes – să clintească măcar cu un milimetru grilajele. Ce facem?

— Nu ştiu, prefă-te tu în păsărică, ieşi printre gratiile astea şi caută-l pe Prinţesă! bomboni Palaghiţă.

Începură să urle în cor: „Hei, nu e nimeni în castel? Să vină cineva aici!“

Priveau, din ce în ce mai necăjiţi, la ceas. Încă douăzeci de minute, încă zece, încă cinci…

— Emisiunea a început fără noi, oftă Marius. Am ratat ocazia.

— Dăm drumul la aparat?

— Habar n-am. Mai rău o să ne facă…

Pe măsuţa domnului Feneşan se găsea un mic televizor portabil. Imaginea apăru pe ecran exact în momenul când Stanislas îi spunea prezentatorului:

— V-am promis că vă voi prezenta nişte interpreţi foarte tineri.

Privirile regizorului căutau mereu, cu insistenţă, în dreapta şi în stânga camerei de luat vederi. Pe chip îi apăru o expresie de enervare.

— Regret că nu sunt cu toţii aici, deocamdată vă fac cunoştinţă cu

Şi pe ecran apăru Filip. Prezentatorul îi puse o grămadă de întrebări: La ce vârstă şi-a început cariera artistică, cum îşi studiază rolul, ce părere are despre cinematografia mondială… Filip nu numai că nu-şi pierdu cumpătul, ci, dimpotrivă, îi uimi pe toţi cu o exprimare limpede, degajată, spirituală. Parcă toată viaţa nu făcuse decât să dea interviuri la televiziune.

Furios, Marius trase ştecherul din priză.

Întâmplarea ajunse repede la cunoştinţa întregii tabere, şi pentru că acolo unde e multă lume nu se mai pune mare preţ pe etichetă, se amuzau cu toţii copios, poreclindu-i pe ghinionişti „vedetele sechestrate”.

Filip însă era sincer necăjit:

— Ştiu că n-a fost drept să mă răsfăţ numai eu pe ecranul televizorului, dar ce puteam face? V-am aşteptat, eram nervoşi, nu ştiam ce se întâmplase cu voi, timpul trecea, aşa că, în cele din urmă, Stanislas mi-a făcut semn să intru în cadru. A trebuit să-mi asum singur răspunderea.

— Săracul, şi ce răspundere grea, bombăni Marius. Poate vrei să-ţi plângem de milă?

Adevăratul vinovat, Prinţesă, cel din pricina căruia se petrecuse totul, nu părea distrus de regrete:

— Eu v-am spus că instalez un sistem de securitate a tezaurului, dar n-aţi vrut să credeţi că e vorba de ceva serios. Acum, cel puţin, sunteţi convinşi de virtuţile mele tehnice!

De fapt, numai Marius era realmente supărat. Fred mai apăruse de vreo două ori la televiziune cu ocazia unor transmisiuni sportive, iar pe Palaghiţă treaba asta nu-l interesa. Marius, în schimb, nu ştia cum să se mai ascundă de Magda, eşecul îl făcea să se simtă ridicol. La asta se mai adăuga şi sentimentul stânjenitor al prezenţei lui Tiberică Adamescu, care venea mai în fiecare zi în vizită. Faţă de el, Magda – credea Marius – nu putea să fie indiferentă.

— Măi Tiberică, îl luă Marius pe departe, cum mai merg cercetările tale arheologice? Progresezi, progresezi?

— A, nu ţi-am spus, izbucni Tiberică, bucuros că e invitat pe tărâmul drag inimii lui. Şaua aia a mea din seoolul 16 e vorba să fie expusă la muzeu. Mi s-a cerut să redactez o notă pentru catalogul care se tipăreşte în patru limbi.

— Ce vorbeşti?! Bravo! se entuziasmă cu făţărnicie Marius. Când pleci, la prânz sau diseară?

— Stai, n-am spus că plec aşa de repede!

— Păi credeam că de vreme ce ai atâtea treburi ştiinţifice…

— Da, însă îmi place şi aici, mărturisi cu ochi senini Tiberică. M-am cam săturat de cioburi şi tinichele. Simt că mă atrag activităţile dinamice, cu efect imediat.

— Ia stai, opreşte-te, bombăni Marius. Îmi ţii o lecţie? Nehotărâtule! Tu ai vocaţie de savant, trebuie să te întorci imediat la masa ta de lucru. Hai să-ţi iei bilet de autobuz. Mai târziu, când ai să fii o somitate intelectuală, o să-mi mulţumeşti că am intervenit la timp.

— Nu plec nicăieri, spuse radios Tiberică. Eşti bun, ai un suflet nobil, n-o să uit asta, dar eu aş vrea să rămân aici. Poate găsesc şi eu ceva de făcut, nu m-aş da înapoi nici de la spălatul vaselor.

— Hm! făcu Marius, verde de ciudă. Zău? Ia vino cu mine!

În minte îi încolţise un plan diabolic: să facă totul pentru a-l ajuta pe entuziastul Tiberică să fie primit ca ajutor la bucătărie. „Vreau să fiu de faţă când Magda o să-l vadă încins cu şorţ şi curăţând cartofi, în rând cu femeile de la cantină’’.

*

*   *

A doua zi urma să fie filmată o scenă importantă, cu multă mişcare, cu suite de interpreţi.

— Odihniţi-vă, îi sfătui Stanislas. Sper să fiţi în formă.

Deşi vestea nu avea nimic surprinzător, ea îi emoţionă. Ceea ce li se păruse doar un joc ceva mai complicat urma să devină realitate. Se obişnuiseră cu toate lucrurile pe care spectatorul obişnuit nu le cunoaşte, cu nesfârşitele repetiţii şi modificări de decor, cu operatorii veşnic nemulţumiţi de ceva, cu regizori care strigau în megafoanele portabile, cu marele actor Y care era atât de superstiţios încât nu accepta să înceapă lucrul până nu-şi isprăvea pasenţa. Stanislas însă le explicase: „Numai naivii cred că Y e supertiţios. În realitate, pasenţele îl ajută să se relaxeze în vederea filmării”. Băieţii aflaseră o mulţime de lucruri, se considerau adevăraţi lupi de platou, dar scena din ziua următoare era o scenă cheie, de vreo 15 minute, şi în prim plan aveau să fie ei.

Bântuiţi de griji, aţipiră târziu, zorile îi găsiră dormind chinuiţi cu genunchii la gură şi cu pumnii strâşi.

— Haideţi, motanilor, sus! strigă Prinţesă, trezind pe la fiecare. Vă fac cinste cu ceva bun, să vă veniţi în fire.

Avea obrajii dungaţi de la tapiseria caleştii în care dormea. Era fericit; primise, pentru întâia oară, bani pentru munca lui. Şeful electrician, văzând că băiatul nu încurcă lumea, ci, dimpotrivă, lucrează zdravăn, îl determinase pe directorul de producţie să-i aprobe, dacă nu un salariu, cel puţin o indemnizaţie. Lui Prinţesă, care-şi dorea un singur lucru, şi anume să nu fie gonit acasă, aproape că nu-i venise să creadă.

— Mie? Bani? Păi se poate?!

— De ce să nu se poată, dacă munceşti? răspunse electricianul. E dreptul tău, obişnuieşte-te cu ideea asta.

Mândru şi demn, Prinţesă voia să sărbătorească evenimentul. Cei şase porniră spre „Arizona” – bar-cofetărie-chioşc de ziare-papetărie şi mărunţişuri. Baraca era goală la ora aceea şi, ceea ce era şi mai impresionant, curată. Băură câte o cafea cu lapte, mâncară prăjituri „diplomat” şi, în final, Prinţesă comandă îngheţată, dar nu ceru porţii simple sau duble, ci un rezervor întreg. Barmanul le aduse recipientul de aluminiu acoperit de brumă. În faţa acestei generozităţi, prietenii lui Prinţesă ameţiră de admiraţie şi-şi înfipseră adânc linguriţele în omătul dulce,

vanilat. Se înfruptau, în tăcere, cu solemnitate, spre bucuria lui Prinţesă care poza în amfitrion. Dar era multă îngheţată, prea multă.

— Eu nu mai pot, zise într-un târziu Marius, şi duse politicos palma la gură.

— Nici eu, spuse mirat Palaghiţă, care nu crezuse până atunci că avea să se sature vreodată de îngheţată.

— Vă rog să nu mă jigniţi, le puse Prinţesă în vedere.

Băieţii oftară adânc şi începură din nou să lucreze cu linguriţele. Tocmai când zăriră fundul vasului, apăru în goană Stanislas.

— Acum v-aţi găsit să chefuiţi?! La lucru!

Se ridicară, simţându-şi stomacurile cam grele. Porniră la locul stabilit, unde se forma convoiul. Operatorii îşi ocupau locurile în maşini şi în elicoptere. Alţii urmau să filmeze călări şi chiar pedeştri. Lângă trăsura în care se afla tezaurul aşteptau Garoafă şi ceilalţi cai ai băieţilor.

— Haideţi! îi zori Stanislas. Să nu se înnoreze.

Deodată, Filip se schimbă la faţă.

— Pot, să lipsesc un minut?

— Acum? De ce?

— Mă duc până colea… mă doare burta.

Şi o rupse la fugă spre un şir de cabine spoite cu var, a căror destinaţie era lesne de înţeles. Aproape imediat în urmă, fără a-şi mai cere voie, Palaghiţă. Regizorul şopti ceva, numai de el auzit. Când se întoarseră cei doi, cerură voie Marius şi Fred. Pe urmă, avu loc un du-te-vino stupefiant. Abia veneau, că plecau din nou, în goană, spre acel şir de cabine. Filmarea nu putea începe.

La amiază, Stanislas îi convocă şi le spuse dur, însă după părerea lui Marius – perfect cavalereşte:

— Dacă vă mai prind cu aiureli din astea, vă dau afară ca pe Banu Petrovici. Reluăm mâine dimineaţă. Până atunci, să beţi ceai de mentă.

Şi le întoarse spatele. Jaguarul, în schimb, le făcu morală îndelung. El le vorbi despre îndatoririle celui care se integrează într-o activitate colectivă, despre simţul măsurii, despre capacitatea de a prevedea urmările acţiunilor pe care le declanşează. În tot acest timp, îi ţinu în picioare, în mijlocul curţii, expuşi tuturor privirilor. Domnului Mirea i se făcuse milă

de ei sau poate pur şi simplu se plictisise să asiste la o scenă atât de penibilă. El interveni:

— Foarte bine, maestre, dar cred că e suficient, îşi vor remedia purtarea, sunt de-acum bărbaţi în toată firea. Dar s-au îndopat cu îngheţată până i-a apucat... vorba aceea! Marile principii nu vor avea de suferit dacă închidem puţintel ochii.

Jaguarul se întoarse furios spre el:

— Amice, uite ce e…

Marius şi ceilalţi împricinaţi profitară de ocazie şi îşi luară tălpăşiţa. „Dacă ar bănui Jaguarul ce ştim noi, i-ar pieri toată elocvenţa, bombăni Marius. Ne-a făcut de râs de faţă cu toată lumea“.

Dar ziua aia îi rezervase şi alte necazuri. Când se întoarse la castel, o găsi pe Magda învăţându-l pe Tibe- rică să danseze tango, doi paşi la dreapta şi unul la stânga. Vals, doi paşi încolo, doi paşi încoace. Principalul este flexiunea ritmică a genunchilor. Dansau după picup, şi Magda – deşi Tiberică se mişca la fel de vioi ca o buturugă – era de părere că face progrese uimitoare. Marius îi urmări fără să spună nimic, dar ceva mai târziu, făcu în aşa fel încât să rămână singur cu Tiberică. Îl privi cruciş:

— Ascultă, nu-mi place mutra ta! Iartă-mă că-ţi spun asta. Trebuie să pleci.

— De ce?!

— Magda… e prietena mea. Mă interesează foarte mult cine se învârte prin apropierea ei.

Tiberică roşi:

— Dar nu înţeleg…

— Vreau să pleci de aici!

— Dacă tu crezi că e demn ceea ce faci…

— De când eşti aici, totul îmi merge aiurea. Nu e vina ta, dar aşa stau lucrurile. M-am săturat să-mi fii dat mereu de exemplu.

Tiberică îşi umflă cu demnitate obrajii:

— Marius, dă-mi voie să-ţi spun că eşti un laş!

— Îţi dau voie. Acum şterge-o în satul ăla pitoresc şi plin de mistere arheologice.

Tiberică oftă:

— Foarte bine, dar vreau să văd ce vor zice băieţii, şi mai ales Magda, când vor afla ce josnic procedezi.

— N-o să le spui nimic, rânji Marius, pentru că ţi-e ruşine. Înţelegi? O să-ţi fie ruşine să le spui.

Tiberică făcu un pas spre el, ochii îi luceau în mod ciudat.

— Vrei să dai? oftă Marius. Ei bine, îţi ofer această satisfacţie, şi dreptul măcar la atât. Trage-mi o palmă. Cred că merit, dar bagă de seamă, numai una, altfel e jale.

Şi-şi întoarse capul în profil. Tiberică ridică mâna, o ţinu aşa câteva clipe, apoi o lăsă dispreţuitor în jos.

— Ai vrea tu! Ce-ţi închipui, că dacă îţi trag o palmă suntem chit? N-o să-ţi fac plăcerea asta.

Şi porni furios pe scări.

Marius se pregătea pentru o scenă frumoasă, hazlie, dar foarte anevoie de realizat. Urma să cadă din şa fiind răsturnat de laţul aruncat de un adversar. Îndârjit, avea să se ridice la iuţeală şi să fugă cu laţul de gât, după călăreţul inamic. Trebuia să alerge mai repede decât calul, pentru ca frânghia să nu se întindă. Totul avea să se desfăşoare pe o distanţă de vreo 80 de metri. În finalul secvenţei, fantasticul alergător îl ajunge din urmă pe inamic, angajându-se o nemaipomenită luptă între călăreţul înarmat şi pedestraşul cu mâinile goale.

Cu concursul binevoitor al lui Garoafă, care ştia să se oprească la timp, Marius realizase destul de bine căderea din şa. În schimb, sprintul acela cu laţul de gât nu-i ieşea de loc. El alergase întotdeauna foarte slab. Avea un fuleu acceptabil, dar o frecvenţă rară şi greoaie. „Dacă vrei să alergi bine, nu depărta picioarele în lături şi încearcă să calci pe vârfuri!“ îl sfătuia Jaguarul. Coatele să fie cât mai apropiate de trup. Şi nu alerga aplecat înapoi, ci înainte, atâta lucru ar trebui să înţelegi’’.

Cu toată silinţa, Marius nu reuşea mare lucru. Se căutară atunci soluţii tehnice: filmări combinate şi procedee de montaj. Adică Marius să alerge cum o putea, alandala, dar filmul să dea iluzia unui spirit formidabil. Stanislas respinse cu iritare acest proiect:

— Nu este admisibil ca din pricina unui neîndemânatic să ne complicăm atâta. O să-i punem dublură.

Singurul care avea oarecum statura lui Marius, şi în acelaşi timp ştia să alerge, era Fred Apostolescu. Să alerge e un fel de a zice. Fugea ca o nălucă. Jaguarul îl cronometrase: 11,5 pe suta de metri, în condiţiile unui teren cu iarbă şi tot felul de reliefuri. Lui Fred, care era blond, i se pregăti o perucă în ton cu părul lui Marius: castaniu. Aplicând cu pricepere pelicule adesive,

machiorul îi mări nasul şi-i rotunji bărbia. Văzut de la 20 de metri, aducea destul de bine cu Marius.

Realizară secvenţa într-o dimineaţă senină şi răcoroasă. Pe şosea treceau camioane cu struguri. Bufetierul cumpără în condiţii cam dubioase câteva lăzi şi puse marfa în vânzare: „Avanpremieră de toamnă!“ Erau ciorchini grei şi bruni, de tămâioasă, şi alţii aurii, de ceasla. Vara era încă în toi, dar Marius simţea de pe acum mirosul de petrosin al podelelor şcolii.

Fred, cu laţul de gât, alergă spectaculos, ajungând din urmă pe călăreţul inamic. „Asta ar fi trebuit s-o fac eu“, ofta necăjit Marius, umpându-şi gura cu boabe de tămâioasă. Simţea că n-o să-i poată ierta prea curând lui Fred că fusese mai bun. Căută cu înfrigurare atitudinea, ironiile, cuvintele pe care, în zilele următoare, trebuia să le aibă la îndemână în relaţiile cu el.

Dar Fred n-avea să facă în niciun fel caz de modul strălucit în care se tăvălise prin praf în locul lui Marius. Se purta ca şi cum n-ar fi auzit cuvintele cu care-l glorificaseră Jaguarul şi Stanislas. De altfel, în tabără nu existau aprecieri de mijloc, gen „binişor’’, „merge’’ sau „destul de reuşit”. Despre un decor, un dialog sau un cadru filmat se spunea ori că e formidabil, genial, european, ori prost, mizerabil şi idiot. Era de mirare că fericiţii beneficiari ai adjectivelor din prima categorie se mai duceau la bufet să mănânce mici şi să bea bere, pălăvrăgind frăţeşte cu restul mediocru al lumii. La fel de ciudat părea faptul că necăjiţii la care se referea a doua categorie de aprecieri nu se aruncau în vreo fântână, ci continuau să trăiască. Probabil că şi unii, şi ceilalţi nu luau de bun decât jumătate din ceea ce se spunea despre ei. În felul acesta, reuşeau să trăiască şi să lucreze şi a doua zi,

Marius ar fi preferat uneori ca Fred să se laude, să fie insolent şi orgolios. Dar Fred îl scotea din sărite tocmai cu modestia lui, o modestie de tip special. Marius îl poreclise, în gând, „prinţul de neon“, pentru că felul lui de a fi, într-adevăr avea ceva strălucitor, dar rece şi impersonal. Era prezent şi extrem de util oriunde i se cerea, fiind capabil să execute mai bine decât prietenii lui orice fel de însărcinare. Dar nu vorbea niciodată despre asta, după cum niciodată nu fusese auzit spunând ce îi place sau ce-i repugnă în viaţa asta. Nu lăuda şi nu ocăra

niciodată pe nimeni, nu se plângea dar nici nu se bucura în mod vizibil de vreun lucru.

Pe scurt, Marius simţea că un curent impetuos îl târăşte spre o „fază Apostolescu”. Avusese el cândva şi o fază „Tiberică”, când se străduise să vorbească pe nas şi să fie devotat fără rezerve studiului. Pe urmă îl imitase pe Palaghiţă, copiindu-i atitudinile decise şi îndrăzneţe. Nu scăpase nici ocazia de a se purta capricios ca Stanislas, alternând stările de blândeţe şi indulgenţă cu acelea de mare fermitate. De la un timp, simţea că e pe cale să devină taciturn şi superior ironic, întocmai ca Fred Apostolescu şi, tot ca el, capabil de a înfăptui cu indiferenţă lucruri neobişnuite.

Ocazia avea să se ivească în curând. Lucrurile s-au petrecut într-o zi de luni, la amiază. Marius intrase la „Arizona” să-şi cumpere un tub de Mentosan. Din câteva mese alăturate se făcuse una de banchet. Petrecăreţii arătau foarte solemni, şi Marius constată cu uimire că la loc de cinste se aflau Banu Petrovici şi băieţii lui, având cu toţii impecabile cămăşi albe şi cravate. Se purtau ca nişte lorzi, vorbind încet şi măsurat şi abia muindu-şi buzele în păhărelele cu coniac. Singurul îmbrăcat ca de obicei, adică în tricoul de lucru, era Stanislas, şi el se afla în capul mesei, la dreapta lui găsindu-se un Banu Petrovici blând şi cumsecade

— E ziua lui Banu, îl lămuri bufetierul pe Marius. El plăteşte. L-a invitat şi pe Stanislas să bea un păhărel. Poate că or să se împace.

— Nu cred, spuse Marius. Adică s-ar putea să se împace, dar de primit înapoi e imposibil să-l primească. Stanislas, când apucă să-şi dea cuvântul, ştiţi dumneavoastră cum e.

— Aici ai dreptate, zise bufetierul. Dar considerând că au fost colegi…

— Nu există, zise Marius, cu siguranţă. Stanislas este imun la compromisuri.

Bufetierul şterse gânditor cu şervetul tejgheaua de zinc.

— Ce să zic, de căpăţânos, e căpăţânos.

Cu câteva ore înainte, Stanislas, de faţă cu Marius, îl luase din scurt pe bufetier în legătură cu o lădiţă cu sticle de whisky pe care acesta o cumpărase de la nişte turişti. Stanislas, asistând întâmplător la livrare, se interesase, cu cruzimea inocentului, dacă totul s-a făcut cu acte în regulă: bon de repartiţie, factură,

chitanţe şi aşa mai departe. Dar contabilitatea fusese ultimul lucru la care se gândise bufetierul în timpul acestei afaceri. Totuşi trebui să piardă o jumătate de oră inventând tot felul de minciuni cu alură financiar-administrativă ca să-l convingă pe Stanislas că nu se întâmplă nimic necurat.

Două ceasuri mai târziu jucau volei. Fred se înălţa ca un delfin, pocnind mingea atât de puternic şi de rapid încât Marius, Palaghiţă şi Prinţesă, care se aflau în echipa adversă, nici nu se mai osteneau să reacţioneze; oricum n-ar fi putut-o respinge. În schimb, Filip, făcând parte din echipa lui Fred, radia de bucurie, trâmbiţând într-una scorul:

— 14—7 pentru noi! 15—7 pentru noi! Luaţi-vă un ziar, să aveţi ce face şi voi! 16—7! Aşa, Palaghiţă, du-te după pepeni! 17—8!

Palaghiţă n-o dusese niciodată prea bine cu condiţia fizică, gâfâia din greu sub soarele dezlănţuit, chipul îi era lac de sudoare.

— Sărmane şoarece, îl certă el pe Filip, te-ai aşezat în preajma leului şi te lauzi că tremurăm în faţa voastră?

Un mic Fiat 600, roşu, părăsi şoseaua şi, rulând pe iarbă, se opri în apropierea lor. Portiera se deschise, şi apărură nişte picioare lungi şi în urma lor o fată înaltă şi subţire. Băieţii îşi îndreptară staturile, fiecare sperând că posedă umeri suficient de laţi şi chip destul de bărbătos pentru a atrage atenţia.

— Bună, copii! zise tânăra, nu prea impresionată. Cunoaşteţi lumea înconjurătoare? Îl caut pe regizorul Stanislas.

— E la măsă, spuse Marius, pe care apelativul „copii” nu-l încântase.

— Stai, nu te duce să-l chemi, zise fata, deşi nimeni nu se oferise să-i facă acest serviciu. Lasă-l să mănânce. Când e flămând, are nervi. Cred că între timp o să fac o baie. E adânc fluviul ăsta?

— Da, zise Marius. E foarte adânc şi are o grămadă de crocodili.

Fata aprecie gluma, râzând cu amabilitate. Se înapoie la maşină, scoţându-şi din mers rochia şi rămânând într-un costum de baie portocaliu. Zvârli rochia în maşină şi alergând vioaie, cu paşi mari, intră în râu. Spre mijlocul cursului apa îi ajungea până

la brâu. Se lăsă în valuri, înotând cu plăcere. Pe urmă ieşi, scuturându-şi părul ud.

— Nu mi-ați spus că e atât de rece! Pot să joc şi eu cu voi?

— Poftiţi! zise Filip. Aveţi un loc în echipa noastră şi încă unul foarte confortabil. Conducem cu 17—8.

— Atunci o să joc dincolo. Îmi place să-i ajut pe nevoiaşi.

Marius se strâmbă. Nu-i plăcuse termenul de „nevoiaşi”.

— Aş putea să ştiu când ai văzut ultima oară o minge de volei? întrebă el răutăcios.

— Ieri, la televizor. Serveşte cineva în casa asta?

Filip se înclină curtenitor şi trimise mingea cu blândeţe spre noua venită. Fata o respinse spre Marius, strigându-i: „Ridică!“ Marius se conformă cu scepticism, dar în clipa următoare costumul de baie portocaliu ţâşni fulgerător în sus, trăgând o „bombă’’ care-l lăsă pe Fred cu gura căscată.

— Mă numesc Cristina, spuse fata. Cred că am cucerit serviciul, nu-i aşa?

Palaghiţă expedie serviciul. Filip preluă, ridicând mingea pentru temutul Fred. Acesta făcu saltul, trăgând cu sete, dar acolo se afla pumnul Cristinei. Mingea căzu în picioarele lui Fred: 18—8.

Nimeni nu-şi imaginase că scorul acestui set ca şi terminat ar putea evolua de la 18—7, la 18—18. Şi totuşi, imposibilul se petrecuse în mai puţin de cinci minute.

— Nu cumva, în afară de Cristina, te mai cheamă şi Tudose? întrebă Fred, bănuitor.

— Exact.

— Dacă n-ai o soră geamănă, care printr-o ciudăţenie poartă acelaşi prenume, atunci joci la „Politehnica’’ în categoria A. Astă-iarnă ai fost selecţionată şi în lotul naţional.

— E nedrept, strigă Filip. Păi sigur că ne bate! Ea, din categoria A, şi noi, nişte bieţi începători!

— Şoricissime, râse Palaghiţă, vezi că n-ai caracter? Adineauri erai mare, erai totul, şi acum te jeluieşti!

— Îmi cer iertare, spuse fata, dar sper că o să mă înţelegeţi. E grozav de plăcut să joci câte-o festă din asta unor băieţi înfumuraţi. Ia să vedem noi acum, îl găsim pe Stanislas?

— Dacă e neapărată nevoie… oftă Filip. Poate că mai facem un set! Sau o plimbare! Avem locuri foarte pitoreşti prin împrejurimi.

— Serios? Pun pariu că n-ai refuza să mă conduci prin locurile astea pitoreşti.

Obrajii lui Filip se înroşiră brusc, ca două lămpi de frână.

Fred zâmbi:

— Cu condiţia să nu-l vadă maică-sa, care-l supraveghează foarte îndeaproape.

— A vorbit marele Fred Apostolescu, campion la sărit garduri şi la dat în gropi, observă Marius.

— Situaţia e limpede. Pe voi vă bat la volei, iar de plimbat o să mă plimb cu Stanislas, logodnicul meu. Ia să văd, ce cavaler se duce să-l cheme?

O lăsară în grija lui Palaghiţă să-i arate unde poate parca maşina şi plecară în căutarea lui Stanislas, comen- tând meticulos şi cu exigenţă situaţia Cristinei: „Are picioare prea lungi”. „Şi nasul cam mic“. „Ce-i părul ăla? Nici blond, nici şaten!“ „Are pistrui deasupra buzei de sus”. „E şi cam nu ştitu cum. În mod normal, o fată trebuie să fie mai reţinută, mai sfioasă”.

Prinţesă fornăi pe nas:

— Îmi permiteţi să observ că batem câmpii? N-avem treabă cu ea; e drăguţă sută la sută. Stanislas al nostru ştie să se aranjeze.

Nu-l contrazise nimeni. În capul fiecăruia, imaginea lui Stanislas deveni dintr-o dată cam antipatică.

Atmosfera pe care o găsiră la „Arizona” nu mai era cea de la amiază. Magnetofonul urla, şi urlau şi unii meseni, lac de transpiraţie, cu gulerele şi cu cravatele vraişte. După felurite cântări şi anecdote, şi dansuri, şl ţipături maramureşene, şi jazz, şi „pe Mureş şi pe Târnave“, apăru o nouă distracţie. Îl îmbătaseră atât de rău pe Stanislas, încât acesta abia mai putea să vorbească. Lungit pe masă şi gol până la brâu, poruncise să fie tatuat întocmai ca bunul său prieten Banu Petrovici. Un lungan cu părul pe umeri îi picta cu pixul, pe burtă şl pe piept desenele care împodobeau bustul lui Petrovici. Plin de importanţă, Banu îşi umfla toracele şi abdomenul acoperite de imagini captivante ca o revistă pentru copii. Odată isprăvite, schiţele de pe pielea lui Stanislas, conturul lor avea să fie scrijelat cu vârful unui cuţit special şi umplut cu cerneală

pregătită de Banu după o reţetă binecunoscută în toate porturile.

— M… Marius, vino aici, copile, bâigui Stanislas. O să vezi ce înseamnă un bărbat! Daţi-i drumul, tăiaţi, n-o să mă plâng! Unde-i coniacul?

Fred şopti dispreţuitor:

— Când şi-o vedea Cristina gentlemanul beat cuc, ciuruit şi vopsit, o şterge săraca de ea cu 120 pe oră.

Marius se gândea dacă trebuie să se bucure de această împrejurare romantico-piraterească. Stanislas avea o înfăţişare de om bolnav, şi nici ceilalţi nu păreau din cale- afară de sănătoşi. Îşi făcu loc printre ei şi-l scutură de umăr pe Stanislas:

— A venit logodnica dumitale, Cristina. Ridică-te, trebuie s-o întâmpini.

Stanislas îşi înălţă capul:

— A venit? Să poftească aici! Să vadă ce fel de bărbat găseşte.

Lui Marius i se făcuse greaţă de mirosul de alcool şl de tutun. Feţele purpurii şi asudate ale petrecăreţilor, aşa cum se uitau ţintă la desene, aveau ceva prostesc în ele.

Lunganul pusese mâna pe cuţitaş. Marius privi curios lama foarte îngustă, cu vârful ca un ac. Lunganul, grijuliu, plimbă pe sub ea flacăra brichetei, adică făcea şi cuvenita sterilizare. Pe urmă, sorbi un păhărel de coniac, ca să-şi limpezească minţile şi să înceapă operaţia. Filip, pierit de admiraţie, îl întrebă dacă nu i-ar putea face şi lui un tatuaj, unul mai mic, pe braţ.

Marius îl zgâlţâi din nou pe Stanislas:

— Scoală-te de aici, a venit Cristina, fata aia n-o să moară de bucurie când te-o vedea în halul ăsta!

Dar Stanislas era foarte greu de convins. În timpul orelor de petrecere, Banu îşi povestise din nou aventurile, şi din nou Stanislas se simţise umilit. El nu se încăierase cu nimeni la Marsilia, şi n-o cunoscuse pe Loriana – Motocicletă din Napoli; nu vânduse Gerovital la Paris şi nu mâncase niciodată bătaie de la mardeiaşii din Constanţa. El citise o mulţime de cărţi şi dăduse o mulţime de examene, şi singura fată din viaţa lui era Cristina. Dar băuse zdravăn în ziua aceea, reînnoise frăţia cu Banu şi, dorind să devină şi el un „om total“, hotărâse să înceapă cu ce era mai important, cu tatuajul, ca şi cum această operaţiune ar fi echivalat cu o transfuzie de bărbăţie furtunoasă.

— *Allez*! răcni Stanislas. Vreau să simt sărutarea tăişului!

— S-o chem pe Cristina? zise Fred batjocoritor.

— Stai aici! îi porunci Marius, şi în secunda următoare se hotărî. Ştia precis ce are de făcut.

— Prinţesă, afară e motocicleta lui Banu. Poţi să faci contactul fără cheie?

— Se-nţelege, dar…

— Într-un minut să aud motorul. Pleacă! Filip, când am să-ţi fac semn, îl iei în spate pe Stanislas şi-l cari în ataş. Fred, tu îi protejezi. Eu vă acopăr retragerea.

— Ce vrei să faci?

— Trebuie să-l scoatem pe Stanislas din mocirla asta!

— Te-a rugat el? Eu n-am auzit. Dacă încerci, pun pariu că o să fie primul care te va ocări.

De afară se auzi duduitul motorului. Marius dădu fuga în mijlocul încăperii şi strigă, foarte vesel şi foarte tare, să-l audă toţi:

— Nea Marine, ia scoate fiolele alea cu „apă de foc“! Să bem şi noi un whisky de ziua lui Banu Petrovici!

Bufetierul îngălbeni. Pusese lădiţa cu sticle de whisky deoparte, pentru feţe alese, cu bani mai mulţi decât petrecăreţii de azi.

— Care whisky, puştiule? exclamă el, în culmea mirării. Nu ne aprovizionează pe noi cu aşa ceva. Şi pe urmă, ce-s ifosele astea, mai bine şterge-te la nas. Ia uite, tovarăşe, cine vorbeşte de whisky?

Dar cuvântul se înfipsese adânc în creierul cui trebuia, însoţit de discipolii săi, Banu Petrovici năvăli spre bar.

—Hombre, de ce vorbeşti urât cu acest copil nevinovat?

— Tovarăşu’ Banu, se poate, tocmai dumneavoastră, client serios!? Păi dacă aveam, nu vă spuneam eu de la început? se apără bufetierul.

— Îl scoţi sau încep să caut eu? zise Banu, încălecând tejgheaua.

Bufetierul îi şopti, blestemându-l în gând pe Marius:

— Nu mai vorbiţi aşa de tare, am o singură sticlă, rezervată pentru dumneavoastră, ziceam să v-o dau când plecaţi.

— Dă-o-ncoace, dragă. M-ai văzut vreodată bând de unul singur? Stai! O caut eu.

Banu dispăru de cealaltă parte a tejghelii. Când reapăru, avea câte trei sticle de whisky în fiecare mână. Baraca se cutremură de urale.

— Acum! zise Marius, şi-l ridică în capul oaselor pe Stanislas. Filip, ia-l!

— Ajutor! bolborosi Stanislas. Nu vreau să plec! Banule, opreşte-i!

Filip porni spre uşă gâfâind, cu Stanislas în spinare. Fred mergea după ei, de-a-ndăratelea, aplecat uşor înainte, cu braţele depărtate de trup. Primul tip care încercă să se ia după Filip fu azvârlit cât colo. Marius înşfăcase mătura cu coadă şi-i ameninţa pe toţi cei care se împotriveau „răpirii'' lui Stanislas.

— Repede! îi strigă el lui Fred, şi dădură buzna pe uşă, sărind pe motocicleta care demara.

— Vă ţineţi bine? strigă Prinţesă.

— Da, accelerează!

Când Stanislas deschise ochii, constată că îl dureau îngrozitor tâmplele şi ceafa şi că se afla în pădure. Se ridică într-un cot, privindu-şi aiurit aşternutul: o pătură cenuşie, roasă, mirosind a benzină, pusă peste un strat de frunze uscate. Jur împrejurul acestui aşternut se afla un şanţ lat de trei degete şi adânc de vreo doi centimetri. În apropiere, lungiţi pe iarbă, Filip şi Palaghiţă jucau ţintar. Lângă ei se afla o canistră. Din când în când, Filip o apleca, lăsând să cadă în şanţ o cantitate de apă. Stanislas privea uimit această operaţiune, muncindu-şi creierii ca să-i înţeleagă rostul. Se uită la ceas – 6 şi un sfert. Cu ocazia asta constată că era îmbrăcat într-un pulover verde, cu mâneci lungi. Încercă să spună ceva, dar renunţă. Avea gura şi limba atât de uscate încât simţea că, dacă ar vorbi, i s-ar umple de răni. Văzu în apropiere, pe un jurnal, o sticlă cu apă. Bău câteva înghiţituri. Începea să-şi revină. Lângă sticlă erau nişte antinevralgice în celofan. Înghiţi două pastile. Se ridică în capul oaselor, se întinse, tuşi. Cei doi păreau că nu observă nimic. Stanislas bombăni:

— Îmi povestiţi voi sau aşteptaţi să vă pun întrebări?

— Dacă sunteţi în stare să umblaţi, ar fi mai bine să plecăm, zise Palaghiţă. După trei ore de ţintar, simt că o să-mi crape capul. Şi pe urmă, m-am săturat de furnici.

— Care furnici?

— Furnicile. Mereu se urcau pe dumneavoastră. N-aveţi idee ce enervant este să aperi un om de furnici. Noroc că ne-a venit ideea cu şanţul. L-am săpat cu bricegele şi am avut grijă să fie mereu apă în el. În felul ăsta, furnicile n-au mai putut trece.

— Aşa va să zică? N-au mai putut?! exclamă Stanislas. Acum poate îmi spuneţi şi cum am ajuns eu în situaţia de a fi protejatul vostru.

De fapt, îşi amintea totul foarte bine, dar îi era ruşine să recunoască.

— Nu ştiţi? zise cu cruzime Palaghiţă. Aţi turnat atâta băutură în dumneavoastră, încât mă mir că nu v-a ieşit prin urechi. Singura scuză ar fi că sunteţi naiv şi că nu v-aţi dat seama unde ajunge omul când se aşază la şpriţuială cu Banu Petrovici.

— Îmi faci morală, băieţele?

— După ce v-aţi aranjat bine – urmă Palaghiţă netulburat – vi s-a năzărit că sunteţi într-o tavernă din Singapore şi aţi poftit să vi se împodobească pieptul şi burtica dumneavoastră de mare bărbat cu nişte tatuaje romantice şi fioroase, aşa cum le are idolul dumneavoastră Banu Petrovici.

— Palaghiţă, mă ironizezi?

— Vă expun într-un mod neutru câteva lucruri care s-au întâmplat cu dumneavoastră. Eu nici nu eram acolo; îmi băteam capul ce să mai inventez ca s-o ţin pe Cristina cât mai departe de locul ăla. Sarcina cea mai grea au avut-o de fapt Marius şi ceilalţi băieţi. Au trebuit să vă scoată cu forţa din bufet şi să vă aducă aici, ca să vă veniţi în fire şi să arătaţi din nou ca un om normal.

— Cine v-a rugat să puneţi la cale tâmpenia asta?

— Asta l-am întrebat şi eu pe Marius. Nu mi-a răspuns. Poate că dumneavoastră, care sunteţi mare, deştept şi cu experienţă, o să găsiţi singur explicaţia. Imaginaţi-vă că o fată vine să-şi întâlnească prietenul cel drag, alesul inimii ei, dacă-mi pot permite această expresie, şi ce vede? Un individ beat mort şi cu buricul pictat!

— O să-mi plăteşti pentru cuvintele astea!

— De la tatuarea propriu-zisă v-am salvat, dar schiţa pregătitoare o mai aveţi încă pe dumneavoastră. Va trebui să vă frecaţi vreo trei zile cu piatră ponce. Între timp, atunci când o să fiţi cu logodnica dumneavoastră, vă sfătuiesc să aveţi cămaşa încheiată până la gât. Cu pectoralii mai merge, că nu sunt pe ei

decât vapoare, dar pe plexul solar şi pe stern se răsfaţă o femeie goală, a naibii de bine desenată.

— Ai terminat?

— Da. Cristina ştie că aţi fost tot timpul într-un sat din împrejurimi, la o înâlnire cu elevii liceului. Ştiţi, chestiile astea se poartă; toată lumea vrea să se întâlnească cu scriitori, cu savanţi, cu regizori… Acum vă puteţi duce s-o vedeţi, e în oraş, la hotelul „Doina“, camera 24, telefon 1723. Vă livrăm logodnicei aşa cum v-a visat ea: treaz, simpatic şi voios.

Stanislas dădu să spună ceva, dar, răzgândindu-se, se ridică dintr-un salt, îşi controlă nasturii de la cămaşă şi porni în grabă spre şosea.

CAPITOLUL IX

Dacă n-ai fi ridicat privirile, dacă ai fi făcut abstracţie de aparatele de filmat şi de tehnicieni, nesiguranţa şi panica ar fi pus cu încetul stăpânire pe tine, în ciuda faptului că – ştiai bine asta – totul era doar un joc colosal. La mijlocul şirului, trăsura cu tezaurul. În dreapta şi-n stânga, călări, Marius şi prietenii lui. Înainte şi înapoi, oaste. Pe dealuri, capetele rase sau, dimpotrivă, înecate de păr ale iscoadelor inamice. Lătrau câţiva câini, un copil plângea subţire, sfâşietor. Paşii grei ai ostaşilor, caii nechezând, scârţâitul roţilor trăsurii erau zgomotele predominante. Nu vorbea nimeni. Sub zale şi coifuri, sub pieptarele de piele groasă, carnea se înăbuşea în sudoare. Se chinuiau aşa de două ore, şi nimeni nu ştia cât mai au de mers. Conform scenariului, atacul ar fi trebuit să aibă loc acum un ceas, la poalele dealului Cobleş, dar dealul rămăsese de mult în urmă. „Poate au modificat din nou scenariul”, gândi Marius, dar această presupunere nu-l învioră prea mult. Obosise, îi era sete,

ar fi lenevit undeva, la umbră, pe malul gârlei care curgea în apropiere, printre sălcii răcoroase. Filip se văita într-una că-l roade şaua. Fred Apostolescu, cel veşnic neobosit, dădea şi el semne de nervozitate, şi chiar şi Palaghiţă, de obicei indiferent, exclamă la un moment dat în stil antic: „Încotro ne târăşte şi Stanislas ăsta?! Nici Alexandru cel Mare n-a fost atât de hain”.

Se apropiau de un defileu îngust, pe unde Marius mai fusese în urmă cu câteva zile, aici pantele erau pline de aluni. Deodată, răsunară de pe dealuri chiote sălbatice, văzduhul se înnegri de săgeţi.

— Ce, acum…?! se miră Marius, pierzându-şi cumpătul de surpriză. Mă, vin ăia!!! strigă el, cu o îngrijorare de loc prefăcută, şi trase, cu un gest reflex, sabia. Nea Stanislas, începem? urlă el, ridicându-se în scări şi căutându-l cu priviri neliniştite pe regizor.

Nu avea de unde să ştie că, de pe platforma uneia din maşinile care însoţeau convoiul, Stanislas îi observase cu satisfacţie reacţia, filmată prin teleobiectiv.

Începu bătălia. Adversarii se cunoşteau dinainte, alergară să se întâlnească potrivit scenariului. Marius ştia că trebuie să fie atacat de patru „duşmani”; pe trei avea să-i „doboare”, iar al patrulea, şiret, urma să-i sară în spate. Urma un gag: Filip intervenea pocnindu-l în cap pe vicleanul atacator cu o bucată zdravănă de pastramă. Acesta cădea la pământ şi, pe jumătate leşinat, mai găsea puterea să-şi înfigă cu deliciu dinţii în gustoasa măciucă. Din nou o scenă dramatică: vizitiul a fost doborât, locul lui e luat de un inamic, denumit în scenariu „omul cu casca de argint”, care, profitând de învălmăşeală, biciuie caii şi porneşte ca o furtună. E rândul lui Fred să se remarce; el ocheşte grijuliu cu sâneaţa, rupând, dintr-un singur glonţ, oiştea trăsurii. Strigăte, viermuială de mâini şi picioare, căzături spectaculoase de pe cai, sabie contra iatagan, paloş contra secure – totul conform îndelungilor repetiţii. Singurii cu adevărat în dificultate erau operatorii, ei filmau din mână, de pe cai, din maşini şi dintr-un elicopter. Nu aveau voie să scape nimic.

Marius primi năvala celor patru inamici. Fandare – unul cade. Paradă, apoi atac, şi al doilea cal rămâne cu şaua goală. Garoafă se ridică în două picioare, mândru de performanţele stăpânului. Vine al treilea atacator, Marius ştie că acesta posedă o secure de poliuretann, totuşi se cam teme – omul are nişte priviri

înspăimântătoare. Rezolvă şi cu ăsta, urmează al patrulea, plin de barbă până sub ochi. Asta cine o mai fi? La repetiţie fusese altul, poate că a mâncat şi acela prea multă îngheţată şi a trebuit să fie înlocuit. Marius îl simte cum îi sare în cârcă. Se rostogolesc de pe cal. Vine Filip, cu pastrama, se aude un fel de „pleosc”... Ce se întâmplă?! Adversarul lui Marius nu-şi slăbeşte strânsoarea, dimpotrivă, insistă. Filip mai dă o dată... Bărbosul muşcă din pastramă, dar în acelaşi timp întinde un picior... Filip geme şi se lungeşte la pământ! Marius nu mai înţelege nimic.

— Dă-mi drumul, ce faci?! îi şopti el bărbosului. De ce dracu l-ai trântit pe Filip, asta nu era în scenariu!

Bărbosul tace, ţintuindu-l la pământ. Câţiva figuranţi se împiedică de ei, cad deasupra lor. Marius se zbate, vede printre mâinile şi capetele lor cum locul vizitiului e luat de altcineva, dar nu e „omul cu casca de argint”, ci un necunoscut care dă bice cailor! Pe Marius îl cuprinde o bănuială, ceva nu e în regulă. „Tovarăşu’ regizor! Stanislas!“ ţipă el, dar în hărmălaia asta nimeni nu-l ia în seamă. Fred Apostolescu ţinteşte, trage. Detunătura e foarte puternică, dar trăsura nu se opreşte. Fred ridică din umeri, introduce încă un cartuş orb, trage din nou. Trăsura însă dispare la capătul defileului.

Marius recurse la singura soluţie: îl ciupi îngrozitor pe bărbos de coapsă. Acesta urlă, slăbind o clipă strân- soarea, de ajuns însă ca Marius să se elibereze.

— Opriţi filmarea! urlă el. Tezaurul a fost furat de-adevăratelea! Toată lumea după mine!

Şi sări în şaua lui Garoafă.

Alergau de mult, fără să mai ţină seama de timp sau de oboseală.

La început, Garoafă întorsese capul de câteva ori, cu mirare, întrebându-şi călăreţul:

„Ce se întâmplă? E o treabă cuminte? Aşa ne-au învăţat pe noi la manej? Tinere, posed o experienţă îndelungată, am turnat o grămadă de filme, dar niciodată n-am gonit în ritmul ăsta mai mult de un minut!“.

— Acum e altceva, bătrâne, îi şopti Marius, nu mai alergi ca actor, ci pur şi simplu ca un armăsar de rând, care-şi slujeşte stăpânul într-o misiune anevoioasă! Scăderea asta în grad te deranjează?

Garoafă fornăi, lărgindu-şi nările, ca să-şi alimenteze din belşug plămânii:

„Nici vorbă, tinere! Raţiunea de a fi a seminţiei mele tocmai în asta constă; să alergăm drăceşte, îmboldiţi de călcâiele unui om care ştie ce vrea. La naiba cu mega- foanele care, în timpul filmărilor, încep să urle: «Opriţi, reluăm!» tocmai atunci când ai mai multă poftă de alergat! Ţine-te bine, am să galopez exact aşa cum mi-au scris în cartea sângelui nu ştiu câte generaţii de cai!“.

Blândul Garoafă galopa dezlănţuit, cu frâul liber. Din când în când, Marius îi şoptea „Mai repede, foarte bine, insistă!“ bătându-l uşor cu palmele pe grumazul jilav de sudoare. Băiatul nu se simţise niciodată atât de fericit. În ciuda situaţiei neobişnuite şi a posibilei primejdii, îi venea tot timpul să râdă. Ştia foarte bine că s-ar putea să iasă cam mototolit din toate întâmplările astea, dar bucuria de a-şi simţi trupul uşor şi puternic îl năucea:

— H-huuuu! Hoţilooor, vă ajuuung! urlă el, încântat. N-o să-mi scăpaţi!

Deodată, îl izbi senzaţia de linişte. Nimerise într-o vale podită cu pietre rotunde şi albe, prin mijlocul căreia pulsa vina pârâului coborât din munţi. La miazăzi era străjuită de fagi puternici, la miazănoapte, începeau pădurea de brad şi piciorul muntelui. Un drum îngust, aproape o potecă, urca şerpuind printre bolovani enormi.

— Pe-acolo au luat-o. Încă puţin, Garoafă, încă puţin! se rugă el de calul care, ostenit, cu botul plin de spumă, începuse să se poticnească.

Trecură lesne pârâul, apa nu-i ajungea lui Garoafă decât până la genunchi, şi se avântară pe potecă.

— A! exclamă Marius, ridicându-se în şa. Iată-i!

La mai puţin de o sută de metri înaintea lui goneau, la intervale destul de mari, doi călăreţi, străbătând o zonă fără vegetaţie. Unul avea, de-a curmezişul şeii, o cutie lungă dreptunghiulară, caseta de protecţie a „săbiei de aur“. Marius nu reuşi să-l recunoască decât pe cel mai apropiat dintre ei: umerii aceia voinici şi coama căruntă nu puteau aparţine decât unui singur om. Era Jaguarul. „V-am văzut! Ştiu cine sunteţi! urlă Marius. Stai, Ja- guarule! Degeaba fugi!“.

Cei doi călăreţi traversară luminişul, pierzându-se în pădure. Deodată, se auzi o huruială ca de avalanşă. Trăsura, fără cai, venea nebuneşte la vale.

— Garoafă! strigă Marius, înspăimântat, smucind frâul. Întoarce-te! Ne striveşte!

Dar Garoafă, epuizat şi pe deasupra pus să alerge la vale, abia se mişca. Marius îl lovi nebuneşte cu latul săbiei, privind cum trăsura, dându-se peste cap, se apropia vertiginos, pierzând ici o roată, dincolo o portieră.

— Ne face praf drăcovenia! urlă Mariius.

Deodată, o mână energică îl înhăţă pe Garoafă de lângă zăbală şi-l trase în spaţiul strâmt dintre doi bolovani, exact în clipa când, într-un nor de praf, de pietre şi de aşchii de lemn, trăsura trecea pe lângă ei.

... Marius, care se şi văzuse strivit, făcut una cu pă- mântul, deschise încetişor ochii. Bolovanii, copacii, grumazul lui Garoafă îi jucau în faţa ochilor. Cât despre cel care-l salvase... Privindu-l, Marius avu întâi un sentiment de uluială, căruia însă îi luă locul imediat unul de ciudă şi de umilinţă. Era Tiberică Adamesou.

— Noroc, bombăni Marius, descălecând. Peste tot dau de tine! Ce naiba faci aici?

— Mai nimic. Stau. Aştept până apare câte un isteţ în pericol de a fi făcut una cu pământul şi-l salvez.

Marius pufni nervos şi, smulgând un mănunchi de iarbă, începu să şteargă grumazul lui Garoafă.

— Şi altceva? Cu ce te mai ocupi? zise el, morocănos. Te asigur că în secolul ăsta, n-o să mai fie pe-aici nicio trăsură care să cadă în capul cuiva!

— Între timp, zise Tiberică, duc o existenţă splendidă în aer liber. Poate că ai avut dreptate când ai spus că mai bine aş face să-mi văd de treburile mele. Cred că am şi găsit ceva destul de interesant prin partea locului.

— Vreo cască medievală? mârâi Marius. Vezi să nu fie un ceaun, căzut din samarul unui măgar de la stână.

— Nu, zise Tiberică, liniştit. E altceva. Dacă ai să fii cuminte, poate am să-ţi spun că e vorba de nişte foarte drăguţe subterane, din care una iese exact de cealaltă parte a muntelui! Presupun că în secolul 16...

Marius îl înşfăcă de umeri:

— Ascultă, tu vorbeşti serios?!

— Mă rog, ar putea data şi din prima jumătate a secolului 17, dar…

— Lasă precizările. Subterana asta nu-i o glumă?

— De loc. Să-ţi explic…

Pe deasupra lor trecu, zburând foarte jos, elicopterul.

În cabină se afla şi Stanislas. Marius îi făcu semne, ară- tându-i direcţia în care dispăruseră bandiţii. Dinspre râu se auzeau tropote de cai şi strigăte: „Marius, unde eşti? Aşteaptă-ne!“. În curând, Palaghiţă, Filip, Fred şi Prinţesă apărură foarte alarmaţi.

— Haideţi, haideţi! îi zori Marius. Să nu pierdem timpul. Consilierul meu, Tiberică, are cuvântul. Vă invit să-l ascultaţi cu cea mai mare atenţie.

— Atunci, să mergem! spuse Tiberică. Discutăm la faţa locului. Va trebui să urcăm câţiva paşi.

Cei câţiva paşi se dovediră a fi de fapt câteva sute, dar băieţii urcară fără proteste, atraşi de mirajul descoperirii lui Tiberică. Abundau exclamaţiile de bună dispoziţie: „Subteranul…“. „Le-o luăm bandiţilor înainte…“. „Pe chestia asta ar trebui să turnăm un film nou“. Tiberică Adamescu încuviinţă, strălucind de bucurie, şi la un moment dat trase această concluzie: „Nu trebuie să vă miraţi. Din moment ce am intrat eu în joc, e normal ca unele lucruri să se schimbe”.

— O, zei, care din voi se amuză făcând nişte firi inocente să intre în jocul acesta? De atâta umblet haihui, picioarele încep să mă doară, dar jur că-n curând nu ăsta va fi necazul cel mare!

— Are dreptate, spuse cu îngrijorare Filip. Propun să ne întoarcem în tabără. Am făcut tot ce ne-a stat în putinţă, dar, vorba lui Palaghiţă, care ştie el ce spune, situaţia s-a complicat, suntem depăşiţi de importanţa lucrurilor, de ce să riscăm? Hai, Palaghiţă, dă comanda de întoarcere.

— Eu n-am spus nimic din tot ce ai afirmat tu, bombăni Palaghiţă. Mă refeream doar la aspectul ilogic al împrejurării.

— Păi tocmai. Din moment ce recunoşti că nu e logic ce facem, de ce să mai insistăm?

— Nu e logic, dar e estetic! mârâi Palaghiţă. Crezând că mă situez pe aceeaşi poziţie cu tine, faci o gravă eroare de fond. Pe scurt, în timp ce pe mine lucrurile mă neliniştesc din punct de vedere filosofie, ţie pur şi simplu ţi-e frică. Observi nuanţa?

— Dacă începi aşa… bombăni Filip. Care nuanţă?

Se apropiau de un perete, ale cărui grăunţe de cuarţ străluceau în bătaia soarelui.

— Ei, Tiberică, încă n-am ajuns în secolul 16? zise Marius, posomorât. De când tot mergem, îmi vine să cred că am trecut şi de căderea Bizanţului.

— Priviţi! zise emoţionat Adamescu. Acolo!

La baza peretelui creştea un tufăriş des, prin care, dacă priveai cu atenţie, puteai observa o pată întunecoasă.

— Cu caii ce facem? zise Fred Apostolescu.

— Deocamdată, îi priponim aici, hotărî Marius. De altfel nici noi nu trebuie să intrăm cu toţii. Să rămână cineva, pentru orice eventualitate. Ce zici, Prinţesă?

— De ce tocmai eu? se supără acesta.

— Pentru că, în afară de mine, numai tu ştii totul, zise Marius.

— Crezi că e o plăcere să rămân singur aici…

Filip oftă dispreţuitor:

— Nu stai prea bine cu nervii. În fine, dacă nu se poate altfel, am să rămân şi eu cu tine. Eşti mulţumit?

— Ce spirit de sacrificiu are ăsta! bombăni Marius. Bine, rămâneţi voi amândoi. La nevoie, ştiţi ce aveţi de povestit dacă ni se întâmplă ceva.

Marius desprinse de şaua lui Garoafă colacul de frân- ghie groasă, petrecându-şi-l pe umăr. În munţi, o frânghie prinde bine.

Intrară cu precauţie în tufăriş, fiecăruia îi era teamă dar toţi păreau foarte curajoşi. Pata întunecoasă se dovedi a fi doar capătul unei trecători foarte înguste, deasupra căreia brazii aproape îşi uneau crengile.

— Pe unde se intră în subterană? întrebă Marius.

— Păi am şi intrat, zise Tiberică.

— Nu înţeleg…

— Asta e subterana!

— Asta e sub…?! zise Marius, năucit. Ti-be-ri-că, asta e o trecătoare, tu ai vorbit de o subterană, vezi dicţionarul. Subterană = cale de acces pe sub pământ, săpată de mâna omului.

— E trecătoare… dar seamănă cu o subterană! zise şovăitor Tiberică. De ce te legi de cuvinte? Subterană i-am zis eu, fiindcă sună mai frumos, mai enigmatic. În orice roman de aventuri se găseşte câte o subterană.

— În cazul ăsta, lecturile tale nu sunt de invidiat.

Deznădăjduit, Marius se lăsă să cadă în şezut, inert, ca un sac cu făină.

— Uite după cine mă iau, uite în cine îmi pusesem toate speranţele!

— Protestez! se supără Tiberică. Nu e subterană, de acord, dar priviţi bine în jurul vostru, ignoranţilor!

Începu să se deplaseze rapid în toate părţile, arătând pereţii trecătorii, râcâind pietrele cu unghia, scormonind pe jos cu vârful ghetei.

— Deschide ochii, Marius, nu-i o trecătoare obişnuită! E săpată de mâna omului, iubitorule de dicţionare! Priveşte verticalitatea pereţilor, urmele uneltelor — târnăcoape şi scoabe din vechime – orientarea traseului după rocile de calcar, fiindcă sunt cele mai moi, deci mai uşor de săpat!

— O exploatare minieră?

— Nu. Pur şi simplu, un drum secret, practicat în vederea anumitor scopuri. Evul mediu, pericole, năvăliri, bejenii – sau poate că de la lecţiile astea aţi lipsit? Cel mai hazliu este faptul că tocmai voi jucaţi într-un film istoric.

— Bine, zise Marius, am asistat la o strălucită demonstraţie, dar acum ce facem, Tiberică? Vreau să spun, trecătoarea asta duce totuşi undeva?

— Exact acolo unde v-am spus, zise ursuz Tiberică. De cealaltă parte a muntelui.

— Atunci să ne grăbim. E revoltător cât ne-am lungit la vorbă.

— Nu-i nicio grabă, spuse Tiberică. Pe creastă e cale de două ore, noi însă n-o să facem decât zece minute. În drum o să vă mai arăt ceva…

Străbăteau trecătoarea în şir indian, şi Marius se gândea, amuzat, la faptul că, după patru secole, acest drum era din nou străbătut de oameni cu cămăşi de zale. Numai Tiberică era în ţinuta secolului 20, şi încă cea mai modernă, cu pantaloni de pânză aspră, plini de tigheluri şi de buzunare ultra practice. „El e omul de azi, savantul care descoperă trecutul, din care fac parte eu, cu Palaghiţă şi Fred Apostolescu“.

— Priviţi! zise Tiberică.

Lui Marius nu-i venea să creadă: caleaşca, pe care o ştia zdrobită la câteva sute de metri în vale, era acum aici, în faţa lor, sau mai bine-zis resturile ei: o roată, oiştea, nişte spiţe…

— Nu se poate! Cine şi când le-a adus aici?

— Ai avut exact reacţia pe care o aşteptam, spuse Tiberică, solemn. Dar nu e aceeaşi caleaşcă.

— Imposibil!

Tiberică ridică o spiţă, o râcâi cu unghia. Lemnul se rupea cu uşurinţă în aşchii brune.

— E putred. După patru secole, cred şi eu. Imediat ce terminăm cu hoţii ăia, o să vă rog să mă ajutaţi să transportăm lucrurile astea. Vă daţi seama ce valoare ştiinţifică au?

Atunci văzură că, făcute aproape una cu pământul din pricina ploilor şi a prafului, ici-colo zăceau o şa, o ploscă de lemn îmbrăcată în postav, un pinten, o centură. Tiberică culese cu grijă un obiect îngust şi lunguieţ, probabil din metal.

— E o teacă.

— Dar ce teacă! Are aproape doi metri! exclamă Marius. Sabia care a stat în teaca asta trebuie să fi fost grozavă.

Tiberică îndepărtă cu lama briceagului praful şi noroiul de pe o porţiune a tecii. Ieşiră la iveală incrustaţii complicate, stelele şi soarele, capete de bour.

— Le-aţi mai văzut undeva? zise el cu o blândeţe plină de superioritate.

— Unde să le vedem, nu… Ba da! urlă Marius. Sunt identice cu incrustaţiile de pe mânerul săbiei de aur!

Ochii i se micşorară, ca şi cum voia să-şi ascută privirile, spre a-şi vedea cât mai bine ipoteza, înainte de a o exprima:

— Asta înseamnă… Să spun, sau să nu spun?

Şi reluă, rar cu pauze între cuvinte, ca şi cum le-ar fi cercetat îndelung, să se convingă că se poate bizui pe ele:

— Asta înseamnă că teaca aparţine săbiei din tezaur! De ce n-am presupune că, acum nu ştiu câte sute de ani, aici a avut loc o luptă între garda cea de demult a tezaurului şi nişte inamici? Palaghiţă, Fred, Tiberică, acum e rândul nostru să-l salvăm! Cercul s-a închis din nou.

— Noroc că Filip nu-i aici, râse Palaghiţă.

— De ce?

— El ar fi întrebat numaidecit: „Care cerc?“.

Trecătoarea răspundea într-o vale adâncă, de cealaltă parte a muntelui. Trepte săpate în piatră şi ascunse de brăduţi şi jnepi te ajutau să urci, aproape neobservat, pe versantul următor. Dar

pentru cei care foloseau drumul obişnuit, adică poteca pe care apucaseră Jaguarul şi însoţitorul său, valea era o prăpastie; nu putea fi trecută decât pe un fel de punte alcătuită din frânghii şi din fuștei de crengi necojite. Când Marius şi prietenii lui se găsiră de cealaltă parte a văii văzură cum, în urmă, apăreau cei doi călăreţi.

— Curios, spuse el, privind cu atenţie. Nu s-ar putea spune că între ei domneşte o armonie perfectă!

Într-adevăr, călăreţii se apropiau unul de altul sau se evitau într-un mod care era departe de armonie. După gesturile lor era limpede că se ceartă şi chiar încearcă să se lovească reciproc. Brusc, unul din ei îşi îndemnă calul în josul pantei, spre punte. De-a curmezişul şeii avea binecunoscuta casetă dreptunghiulară.

— E nebun! mârâi Fred. Vrea să treacă puntea cu cal cu tot. Vom vedea capete sparte.

Dar nu se întâmplă aşa. Calul, făcând o echilibristică formidabilă, străbătea puntea încet, dar sigur. În urmă, Jaguarul gesticula ameninţător.

Ochii lui Marius se făcură mari, foarte mari.

— Copii, zise el, am halucinaţii?

Călăreţul era Geo Blondul. El le făcu un şir de semne liniştitoare, arătând calul, puntea şi pachetul, adică să nu fie deranjat, dacă-l lasă în pace rezolvă el cu bine toate problemele.

— Mi-e greu să mă dezmeticesc! murmură Marius. De unde a răsărit Geo? Astăzi e ziua surprizelor.

Încet-încet, curajosul călăreţ se apropia de ei. Încă zece paşi, încă cinci, încă trei. Marius şi Fred se aplecară pentru a prinde calul de căpăstru.

— Uf! făcu Geo, când se văzu ajuns la liman. Noroc, băieţi. Ce întâlnire plăcută!

— Geo, trebuie să ne dai nişte explicaţii! spuse Marius, neliniştit.

Blondul îşi şterse cu mâneca fruntea brobonită de sudoare.

— Imediat, zise el, şi-şi înfipse călcâiele în burta calului. Sunteţi proşti, asta-i tot ce pot să vă spun!

Şi dispăru în galop, râzând ca de-o glumă reuşită.

Marius se făcu vânăt de ciudă. Avea sentimentul cel mai neplăcut, acela de a se şti tras pe sfoară în mod grosolan. Jaguarul renunţase la cal şi străbătea pedestru puntea.

— Palaghiţă, Fred, îl las în seama voastră. Legaţi-l, faceţi ce ştiţi, dar să nu-l scăpaţi. Cu Geo cred că am să rezolv eu.

Blondul se depărtase binişor, având spor la fugă, dar porţiunea orizontală a potecii se isprăvise. Începea urcuşul. Marius alerga cum nu alergase niciodată în viaţa lui; dacă ar fi alergat aşa cu câteva zile mai înainte, n-ar fi trebuit să-l dubleze Fred. Distanţa dintre el şi Geo începu să se micşoreze vizibil, calul nu ştia să urce sau poate că Blondul nu se pricepea să-l îmboldească.

— Idiotule, prostule, cară-te, că e de rău! urlă Geo, agitând pumnul spre Marius.

— O să te bat! striga Marius. Degeaba fugi! O să te bat urât de tot!

Trăsese sabia din teacă. Avea tăişul tocit şi vârful protejat de o bilă, dar era un obiect solid, din metal, care putea servi foarte bine şi ca bâtă. Marius îşi imagina cu plăcere cum o să-l altoiască pe Geo.

Îi mai despărţea vreo cincizeci de metri, şi cam tot atât îi rămăsese lui Geo până la cota cea mai înaltă a potecii. Urma din nou o porţiune orizontală. Dacă ajungea cu bine acolo, i-ar fi surâs şanse noi. Marius forţă ritmul. Fiecare pas îi zguduia stomacul, Geo ajunsese în capul pantei şi, de acolo, îşi îngădui să-i facă lui Marius un semn jignitor. Dar nu calculase prea bine lucrurile, uitase că un cal merge mai anevoie la coborâş decât la urcuş, aşa încât urmăritorul, profitând de această situaţie, se apropia urlând de entuziasm şi învârtind ameninţător sabia pe deasupra capului.

Dar o rădăcină vânoasă se împotrivi, prinzându-i vâr- ful piciorului. Împins de greutatea propriului său avânt, Marius căzu cum e mai rău: în cap. Abia avu timp să se răsucească pentru a primi lateral lovitura cu stânca. Umărul stâng şi piciorul îi amorţiră. Se ridică necăjit şi furios. Geo se depărta. Surprizele însă nu se terminaseră. Dindărătul unui brăduţ sărăcăcios, cu ace ruginii, apăru o siluetă foarte cunoscută. Era domnul Mirea – „Cum naiba o fi ajuns aici!“ – dar un domn Mirea surprinzător de sprinten şi de decis. Riscând să fie răsturnat, strivit de copitele calului, făcu un salt impresionant şi se agăţă de casetă. Geo, la rândul lui, îl prinse de guler pe agresor. Calul încetinise, neînţelegând ce se întâmplă. Călăreţul şi atacatorul se luptau

dezordonat, primul având în plus preocuparea de a stăpâni şi calul, iar al doilea de a nu cădea sub copite. În cele din urmă, amândoi, cu preţiosul obiect cu tot, se prăbuşiră, iar calul, eliberat, îşi văzu de drum.

Mai sprinten, Geo îi puse o piedică domnului Mirea, apucă paloşul de aur – în timpul încăierării, caseta se distrusese – şi, făcând eforturi vizibile, se repezi în pădure. Domnul Mirea, zgâriat pe obraji, alergă după el. La o sută de metri în urmă, venea şchiopătând Marius, uluit de scena la care asistase şi întrebându-se dacă nu cumva piciorul îi e rupt. Se târî aşa multă vreme, 20—30 de minute. Auzi din urmă paşi grăbiţi. Jaguarul, cu cămaşa sfâşiată, trecu în fugă pe lângă el. Marius încercă să-l placheze ca la rugbi, dar nu reuşi şi, de necaz, îi dădură lacrimile.

— Rămâi aici, acum n-am timp să-ţi explic! strigă Jaguarul.

„Va să zică, Fred şi Palaghiţă n-au putut să-l ţină. De nu le-ar fi făcut ceva rău!“. Sprijinindu-se în sabie, îşi continuă furios drumul. Acum n-ar mai fi cedat pentru nimic în lume. Gândul că lui Fred şi lui Palaghiţă li s-ar fi putut întâmpla vreo nenorocire din pricina Jaguarului îl transformase într-o fiinţă dornică de luptă crâncenă.

Dădu peste cei trei într-o poieniţă de pe care se vedeau, până la orizont, vârfuri şi platouri stâncoase sau împădurite. Un aer curat, răşinos răcorea frunţile înfier- bântate. Mirea, Geo şi Jaguarul se agitau într-o încăierare caraghioasă, deoarece fiecare se bătea cu ceilalţi doi. Paloşul de aur sclipea indiferent în iarbă.

— Staţi aşa! strigă furios Marius, deşi era slabă nădejde ca trei bărbaţi să „stea aşa” de spaima unui băiat mort de oboseală şi pe deasupra cu un picior aproape rupt.

Încăierarea continuă, grupul deplasându-se spre marginea dinspre vest a platoului. Geo îşi făcuse probabil o socoteală, să arunce paloşul în râpă şi pe urmă, profitând de sprinteneala vârstei, să se rostogolească după el. Chiar aşa procedă; acroşă cu vârful piciorului centura lată de piele a tecii şi, în timp ce îşi dirija lucrul braţelor împotriva celor doi, proiectă paloşul în vid. Toţi trei alergară să vadă isprava şi, ca să nu cadă dincolo, plonjară pe burtă în iarbă. Geo greşise din nou: nu era o simplă râpă, ci aproape o prăpastie, şi în adâncul ei nu se vedea nici

iarbă, nici stâncă, ci o zonă fluidă, de nămol, mlaştină iscată de cine ştie ce izvoare subterane. „Asta mai lipsea”, şopti disperat Jaguarul. Marius îşi făcu loc, să vadă isprava. Piciorul îl durea din ce în ce mai rău. „Tibia sau peroneul? Sau amândouă?“ se întreba el, speriat şi amărât. O dublă fractură însemna ghips, cârje şi amânarea filmărilor.

— S-a terminat, oftă „multiprofesorul”. Nefericiţilor, o să plătiţi pentru asta.

Deodată, privirile îi căzură asupra colacului de frânghie de pe umărul lui Marius.

— Mai avem o şansă. Marius, desfăşoară frânghia! O să încerc să cobor, poate-l apuc înainte de a se scufunda. Centura aia e destul de lată ca să-l menţină un timp la suprafaţă.

— Vreţi să faceţi pe alpinistul? bombăni Marius. Şi pe urmă s-o întindeţi cu paloşul? Nu vă dau nicio frânghie.

Jos, la 15 metri sub ei, legendarul paloş dispărea încet, ca un leneş peşte auriu, în noroiul verzui, acoperit de băşici care semănau a ochi de broască.

Jaguarul, domnul Mirea şi Geo Blondul făcură câte un pas înainte, spre Marius. El se retrase fără teamă, plimbând lama săbiei în plan orizontal, cu vârful spre piepturile lor.

— Băiete, tună Jaguarul, eşti în toate minţile? Nămolul e capricios, nu poţi să ştii ce sorburi clocotesc în adâncul lui; s-ar putea ca paloşul ăsta unic să dispară pentru totdeauna. Dă-mi frânghia!

— Nu-l asculta! zise Geo. Eu trebuie să cobor, mie o să-mi dai frânghia, nu-i aşa? Nu te lua după pungaşii ăştia bătrâni.

— Există şi pungaşi în floarea vârstei, şi manglitori mai tineri, ba chiar şi escroci mititei de tot, răspunse Marius. Nu mai sunt sigur de nimic.

Geo scuipă furios şi se întoarse spre cei doi:

— Eu propun să facem un armistiţiu. Trebuie să fim uniţi. Sărim pe el toţi. Întâi îi luăm frânghia şi pe urmă... ne socotim între noi!

Marius privea printre gene iarba măruntă şi deasă de sub picioarele lui. Delicata seminţie a narciselor unduia uşor în vânt. Marius nu dorea decât să fie lăsat în pace, ca să se poată lungi în iarbă. Răsuci vârful săbiei în mâna stângă, ca să-i scoată sfera de protecţie. Era însă bine lipită. În cele din urmă reuşi s-o tragă cu dinţii. Vârful nu era cine ştie ce ascuţit, prezenta o

secţiune de aproape un milimetru pătrat, dar putea deveni destul de primejdios într-o mână experimentată, şi Marius nu întârzie să-i prevină:

— Dacă o să săriţi toţi pe mine, doi dintre dumneavoastră or să se aleagă cu câte o gaură urâţică de tot. Şi vă spun şi unde: în obraz. Dar pentru că astăzi nu prea sunt în formă, s-ar putea să nimeresc şi prin regiuni mai delicate, de exemplu în ochi.

CAPITOLUL X

Plesni energic aerul cu lama de oţel. Şuieratul acela nu fu de natură să le sporească vitejia. Ştiau prea bine că Marius are incomodul obicei de a nimeri exact acolo unde dorea.

Domnul Mirea îşi încrucişă împăciuitor braţele pe piept. Chelia îi strălucea paşnică în soare.

— Eşti foarte bănuitor, şi eu, personal, îţi dau dreptate. Ar trebui însă să te gândeşti că dacă paloşul dispare, vei avea de dat şi dumneata socoteală.

— Un mic şantaj pe-un picior de plai? spuse Marius, arătând cu mâna pitoreştile împrejurimi.

— Un mic sfat, preciză domnul Mirea. În fond, cu ce vei dovedi faptul că n-ai putut avea încredere în noi? Dragul meu, ascultă-mă bine! S-ar putea ca lucrurile să se întoarcă împotriva dumitale. Mâine, cineva o să ducă degetul la tâmplă şi o să exclame: „Ia staţi, nu cumva chiar el, Marius, îşi pusese în gând să-şi însuşească preţiosul obiect? Cu siguranţă că l-a lăsat să dispară de necaz că nu-l poate păstra numai pentru el“.

Marius se strâmbă de durere:

— S-ar putea pune şi alte întrebări: „Ce-aţi căutat acolo dumneavoastră, cei trei şmecheri? Culegeaţi flori în poieniţă? N-aţi văzut indicatoarele pe care scria: „*Monument al naturii. Nu atingeţi florile*!?"

— Ba da, şi am respectat întru totul indicaţia, tovarăşe procurar. Noi trei eram acolo pentru că îl văzusem pe Marius dispârând în pădure cu paloşul şi am socotit că e de datoria noastră să-l urmărim.

— Şi tovarăşul procuror, înduioşat de această probă de devotament, o să vă sărute, spuse Marius. În cinstea dumneavoastră, grefierul va compune un imn pe care toţi salariaţii tribunalului se vor grăbi să-l cânte în cor!

— Eşti un om foarte tare de vreme ce reuşeşti să faci haz în astfel de împrejurări. Acum te rog să mă asculţi foarte atent. Dacă vrei să salvezi comoara, trebuie să rişti. Adică, din noi trei să-l alegi pe unul în care să ai încredere, şi pe acela să-l laşi să coboare.

— Este exact problema căreia, de zece minute, îi dedic toate posibilităţile mele cerebrale. Mărturisesc că ele sunt foarte modeste; nici nu ştiu care din dumneavoastră e cel mai puţin hoţ.

— Bine, spuse domnul Mirea, atunci am să-ţi spun ceva care o să te intereseze. Ai cumva o lanternă la tine?

— Poate că da. Vi se pare prea întuneric?

— Te rog s-o scoţi şi s-o deschizi. Uită-te în interiorul cilindrului.

— Trebuie neapărat?

— Neapărat.

Marius se strădui să efectueze toată această operaţiune slujindu-se numai de mâna stingă. În interiorul tubului argintiu se afla un nume zgâriat pe tablă: „N. Mirea".

— Asta înseamnă că dumneavoastră mi-aţi dat lanterna în seara balului, când s-a stins lumina?

— Da! spuse domnul Mirea. Eu am fost cel care ţi-a dat lanterna. Mă bucur că ţi-ai amintit. *Datorită mie* ai scăpat cu pielea întreagă şi ai ajuns la timp la castel.

— Zău că era să mă facă tăiţei matahala aia! exclamă Marius retrăind, pentru o clipă, cu spaimă şi dezgust, episodul. Păi în cazul ăsta mi-aţi fost de mare ajutor, vă mulţumesc. Aţi salvat tezaurul!

— În cazul ăsta, zise calm domnul Mirea, dă-mi frânghia să cobor.

— Nu! se agită Geo Blondul. Marius, eşti un prost dacă îl crezi! Acest chelos vorbăreţ e cel mai al naibii şef de bandă. Dacă-l scuturi niţel, curg şustele din el ca nucile din pom!

— Urât vorbeşti! spuse dispreţuitor domnul Mirea. Ce-o să se aleagă din tine, băieţaş?

— Dacă numai vocabularul meu te supără, o să vorbesc altfel, mai cu ştaif. Marius, în faţa ta se găseşte o adevărată eminenţă a sustragerii lucrurilor străine, printre care şi un anumit tablou din casa lui Gigi Feneşan! Metoda excelenţei sale e foarte productivă şi prezintă un remarcabil coeficient de siguranţă! Această metodă se bazează pe…

— Isprăveşte! exclamă domnul Mirea, cu un glas pe care Marius i-l auzise pentru întâia oară: uscat, dur, ameninţător. Taci!

— … principiul utilizării la maximum a proştilor, găgăuţilor şi îngâmfaţilor! continuă voios Geo Blondul. Cu metoda asta, dacă trăieşti o mie de ani, o mie de ani tot furi şi nu te prinde nimeni!

Marius fluieră a pagubă, adresând priviri întrebătoare Jaguarului. Arătosul profesor dădu cu tristeţe din cap.

— Poţi să-i crezi pe amândoi.

— De unde să ştiu că nu joacă şi ei în regia dumitale?

— Am impresia, spuse nemulţumit Jaguarul, că posezi un amor propriu din cale-afară de exagerat. Încep să cred că te preocupă mai puţin soarta acelui nepreţuit obiect istoric, paloşul de aur, şi mai mult dorinţa de a nu fi păcălit.

Doar mânerul şi garda se mai zăreau. Fără ajutorul centurii late, care juca rolul unui colac de salvare, lama grea, de aur, s-ar fi scufundat de mult.

— Aţi ghicit, zise Marius. Mai bine las podoaba aia să dispară decât să ştiu că m-aţi înşelat din nou.

Jaguarul întinse mâna.

— Ce fel de viaţă o să duci cu ideea asta fixă că toţi oamenii sunt nişte ticăloşi? Încearcă şi dumneata o dată să fii mai încrezător. Fă prima experienţă cu mine, poate că n-o să te dezamăgesc. Îmi dai afurisita aia de frânghie?

Cuvintele „mulţiprofesorului” fuseseră rostite cu cea mai mare sinceritate. Marius se întrebă dacă, într-adevăr, nu este cazul să rişte. Dar perspectiva unui nou eşec continua să-l

reţină. Jaguarul îl privi înciudat, apoi ridică din umeri şi se apropie de marginea platoului. Aici îngenunche cu spatele spre trecătoare şi, mişcându-se prudent, îşi lăsă picioarele în gol, apoi tot trupul. Rămase câteva clipe suspendat, cu mâinile încleştate de colţurile stâncoase. Marius îl privi întrebător.

— Urează-mi noroc, spuse Jaguarul, cu obrajii congestionaţi.

— Vreţi să plonjaţi? Sunt 15 metri! spuse Marius, uluit. N-o să scăpaţi cu viaţă, vă asigur.

— Citeşte ziarele din 1935, zise Jaguarul. Atunci mi-am căpătat porecla de Jaguar. Săream de la 30 de metri.

Degetele lui încleştate de muchia stâncoasă se albiseră de efort. Dedesubt, ochii de broască ai noroiului îl priveau indiferenţi. Jaguarul îşi imagină cu groază clipa scufundării în pasta verzuie, a cărei grosime n-o cunoştea. Oftând, îşi încordă toţi muşchii şi se săltă înapoi, cu burta pe iarbă.

— Sunt bătrân, oftă el, ruşinat, şi mi-e şi frică. Altădată aş fi sărit fără să mai stau pe gânduri.

Marius, ţinând cu mâna dreaptă sabia îndreptată prudent spre ceilalţi, îl trase cu stânga de subsuoară. Bătrânul acrobat, cu obrajii zgâriaţi şi asudaţi, se ridică anevoie în picioare.

— Cariera mea se încheie în această clipă. Regret că n-a fost un final onorabil.

Paloşul dispăruse. La suprafaţă se mai zărea, ca epiderma unui animal al mlaştinilor, o fâşie din centura de piele.

— Voi, însă, se adresă Jaguarul domnului Mirea şi lui Geo, veţi merge cu mine chiar acum să relataţi autorităţilor toate ticăloşiile voastre.

— Presupun că în cazul ăsta ştii la ce te expui, zise domnul Mirea, îngrijorat. Îţi va fi foarte greu să dovedeşti că n-ai avut niciun amestec în toate astea.

Tăcu o clipă, după care reluă cu glas spart de furie şi amărăciune:

— Numai băienţandrul ăsta e de vină. Dacă m-ar fi ascultat, dacă mi-ar fi dat la timp frânghia să cobor, paloşul era acum salvat şi toată lumea, mulţumită.

— Care lume? se necăji Marius. Lumea hoţilor, păi sigur.

— Încă n-ai înţeles, prostănacule? Am făcut multe afaceri fructuoase, tot eu am luat şi tabloul, dar tezaurul nu voiam să-l sustrag, ci, dimpotrivă, să-l protejez. Ştiam că inconştientul de Geo pusese ochii pe el, şi anumite interese mi-au dictat să vin

aici special ca să-l împiedic! Pe tine de ce crezi că te-am ajutat? Fiindcă aveam amândoi un interes comun: acela ca nimeni să nu se atingă de tezaur.

— Invidia, moşulică! bombăni Geo. Ţi-era necaz că s-ar putea să dau o lovitură mai babană decât tot ce ai făcut dumneata până acum.

Domnul Mirea îşi trecu batista peste craniul umed de sudoare.

— Să invidiez un pungaş de rând ca tine? N-o să meriţi niciodată cinstea asta.

Marius îl privi ţintă pe Geo:

— Blondule, omul ăsta are dreptate?

Geo îşi feri privirile. Se strâmbă, indispus:

— Are dreptate. Dar să ştii, nici eu nu-mi dau seama cum am ajuns la ideea să fur paloşul de aur. Am vrut doar să arăt că sunt în stare.

— Vai de tine, Blondule.

— A fost ca un fel de nebunie. În orice caz, mâine dimineaţă le aduceam înapoi. Dar degeaba îţi spun ţie toate astea, sunt sigur că nu mă crezi; şi chiar dacă m-ai crede, asta n-ar schimba cu nimic situaţia.

Ochii i se umplură de lacrimi.

— Să nu crezi că plâng! zise el, nervos. Ştii foarte bine că aşa îmi vine mie câteodată, chiar şi atunci când sunt vesel.

Un zgomot foarte asemănător cu un nechezat, şi care era chiar un nechezat, se auzi din trecătoare, o dată cu un tropot nehotărât.

— Garoafă! strigă Marius. Uitând de picior, începu să ţopăie. Chipul i se boţi de durere.

Blândul armăsar, apărut nu se ştie prin ce minune, tropăia cu precauţie pe cărarea strâmtă. „Hei, Garoafă! Garofiţă!“ urlă Marius, încântat, şi ceilalţi se întrebau nedumeriţi ce-l apucase. „E rândul tău, bătrâne!“. Calul încremeni, cu urechile ciulite. Ridicând capul, bătu pământul cu copitele din faţă, în semn că-şi recunoaşte stăpânul. Marius agită sabia şi lansă replicile din secvenţa în care, duelând cu trei inamici, trebuia să-i strige calului, rămas mai departe: „Nu-mi purta de grijă! Loveşte-i cu copitele tale de argint pe duşmani, apucă în dinţi paloşul fermecat şi fugi cu el în codru!“ Îndată după asta, emise cele patru şuierături – una scurtă, una lungă, una scurtă, una lungă. Multe zile se canonise antrenorul Valentin să-i vâre în cap lui

Garoafă că la acest semnal trebuie să ia paloşul în dinţi şi s-o şteargă în galop. Garoafă se obişnuise greu cu această manevră; de obicei, se mulţumea să mişte niţel paloşul cu copita şi, încredinţat că şi-a făcut datoria, dădea fuga să-şi primească simbria dulce, zahărul. Alteori, confunda această figură cu „scoaterea rănitului din încercuire”, şi în loc să ia paloşul, îl apuca de centură pe primul figurant întins pe jos.

Marius repetă şuierăturile şi se repezi spre cei trei învârtind fioros sabia pe deasupra capului. Voia să-i creeze lui Garoafă imaginea cu care-l obişnuise la repetiţii. Doar noroiul nu figura în scenariu. „Hai, Garoafă!“ răcni Marius. Pielea lui Garoafă tremura de încordare. Intră prudent cu picioarele dinainte în nămol, întinzându-şi din răsputeri gâtul. Fornăia nervos, cu nările lărgite de panică. Brusc, îşi vârî botul în pasta verzuie şi trase cu violenţă afară capătul centurii, strângându-l între dinţi. Acum urma partea cea mai grea, trebuia să iasă din acest loc periculos. Opintindu-se din răsputeri, dar cu multă chibzuinţă, începu să se retragă centimetru cu centimetru. Deodată, un clocot violent răscoli nămolul, bulbuci enormi făcură explozie şi mâlul se dărâmă înăuntru, sorbit de stricarea cine ştie cărui echilibru. Din străfunduri veni la suprafaţă o spumă ciudată, aurie, cu reflexe roşiatice. Garoafă îşi încordă grumazul, fornăind cu disperare. Nu mai putea să înainteze. Nămolul îl sorbea încet, dar nemilos. În curând, mâzga atinse marginea şeii. Şansele lui Garoafă erau foarte reduse.

— Lasă paloşul şi încearcă să ieşi la mal! strigă Marius, ca şi cum Garoafă l-ar fi putut înţelege. N-auzi? Fă un efort! Te rog, Garofiţă! Mişcă, prostule!

— Nu-l ocărî, ştie el ce face, săracul! murmură Jaguarul. Şi-a dat seama că orice mişcare îi accelerează scufundarea.

Atunci se auzi uruitul elicopterului, şi Marius începu să aplaude încântat, ca la sfârşitul unui western, când indienii vin în apărarea viteazului cowboy încolţit de mişeii oraşului. Aparatul se opri deasupra defileului, coborî la vreo 20 de metri şi rămase imobil. Marius îi strigă ceva lui Stanislas, dar zgomotul era infernal. Peste câteva secunde, uşa glisantă a carlingii alunecă încet şi cineva aruncă prin deschizătură o scară de frânghie. Antrenorul Valentin începu să coboare pe această scară flexibilă, pendulând într-un chip destul de îngrijorător.

— Ce vrea să facă? întrebă Geo.

Ţinându-se bine de scară, Valentin intră în nămol până la brâu. Îl mângâie pe Garoafă, spunându-i probabil cuvinte de încurajare. Pe urmă făcu un semn, şi din elicopter începu să coboare, susţinută de un cablu gros, o centură metalică. Valentin o trecu pe sub pieptul lui Garoafă, zăbovind ca să încheie nişte catarame. Apoi apucă paloşul, rămânând să se ţină de scară numai cu o mână. Elicopterul începu o manevră cu dublu scop: să-i tragă pe amândoi din nămol şi în acelaşi timp să-i abată spre mal.

Marius se lungi, sfârşit de oboseală, pe iarbă. O singură părere de rău avea: că nu fusese el în locul antrenorului Valentin.

— Pot să mă uit la piciorul tău? zise Jaguarul. O luxaţie simplă şi plăgi superficiale, conchise el, după o scurtă examinare, sau dacă vrei, scrânteală cu vânătăi. În orice caz, trebuie să luăm unele măsuri.

Apariţia lui Marius în tabără a fost dramatică. Purtat de Jaguarul, de Mirea şi de Geo Blondul pe o targă improvizată, „rănitul” tulbură inimile tuturor. Cum veştile ajunseseră înaintea eroului, fiind binişor înflorite de diferiţi fantezişti, prin tabără circula deja o legendă în 3—4 variante. Conform acestor versiuni, Marius luptase din greu împotriva a numeroşi bandiţi. Avuseseră loc căderi în diferite prăpăstii, se schimbaseră rafale de arme automate şi în toată încleştarea aceasta apăruseră şi câţiva urşi.

Singurul care nu dorea să se închine la noul idol era Stanislas. El se răsti la Marius:

— Şterge-o la cabinetul medical! Aventuri ţi-au trebuit. Vrei să calci pe urmele lui Banu? Peste zece minute să te prezinţi ori la filmare, ori la gară.

Un ceas mai târziu, filmarea era reluată de la secvenţa „Omul cu casca de argint”. Filip îşi pocnea adversarii cu pastrama, Marius primea în platoşă loviturile securilor de poliuretan, Fred trăgea cu flinta lui de 12 kilograme. În acest timp, domnul Mirea şi Geo Blondul, cu valizele în mână, se urcau într-un IMS la invitaţia politicoasă a unui tânăr căpitan de miliţie. Domnul Feneşan şi Jaguarul urmăreau, cu priviri confuze, scena.

— Îmi pare rău, spuse domnul Mirea, cu un picior în maşină şi cu celălalt afară. Am furat tabloul mai mult din vanitate, ca să-mi închei cariera cu o amintire frumoasă. Îmi spuneam că, privindu-l, o să-mi îndulcesc bătrâneţea cu sentimentul că n-am fost cel mai prost din breasla mea.

— Nu. În schimb ai fost unul dintre cei mai otrăvitori. Ai stricat sufletele copiilor, zise cu asprime Jaguarul.

— Am vrut totuşi să repar câte ceva. Am încercat să apăr tezaurul. M-am străduit să-l dezobişnuiesc pe Geo de un anumit fel de viaţă. Sper că justiţia va ţine seama de aceste lucruri, nu-i aşa, tovarăşe căpitan? se adresă el ofiţerului.

— Fireşte, spuse căpitanul. Totul a fost consemnat în procesul-verbal. Veţi avea ocazia să daţi şi alte declaraţii.

— Desigur, se grăbi domnul Mirea. Voi fi un inculpat exemplar. N-am să ascund nimic.

Deodată, un tropăit asurzitor se făcu auzit dinspre râu. Garoafă, cu Marius în şa, venea galopând frenetic. Strunit în ultima clipă, armăsarul se ridică gigantic pe picioarele dinapoi, dominând maşina.

— Geo – strigă Marius – eu atunci te-am crezut! După ce-ţi rezolvi problemele, dă-ne un semn de viaţă. Palaghiţă a zis că poţi să stai la el, iar serviciu o să-ţi găsească tatăl lui Filip. Nu uita, te aşteptăm! Dar… ce-i asta?

Marius se schimbă la faţă. Îşi dăduse seama că tânărul căpitan de miliţie nu era altul decât antrenorul Valentin.

— Dumneavoastră sunteţi…?

— … căpitanul Valentin Istrate. Acum îţi dai seama unde ne-am mai întâlnit?

— Nu. Ba da! Cum de n-am înţeles de la început! V-am văzut astă-iamă în biroul ofiţerului de serviciu, împreună cu colonelul!

— Exact. Să nu uit. Tovarăşul colonel îţi transmite salutări. De altfel, l-am informat săptămânal despre isprăvile dumitale.

— Mulţumesc! spuse Marius cam înciudat, şi-şi înfipse pintenii în coastele armăsarului.

Garoafă se răsuci în loc şi porni în acelaşi galop accelerat spre locul filmărilor. Ochii lui Geo se umplură de lacrimi. Intră în maşină şi se trânti pe canapea, cu faţa ascunsă în îndoitura cotului sprijinit de spătarul din faţă.

— Adineauri, în timp ce răspundeaţi la întrebările tovarăşului căpitan – i se adresă expertul Feneşan lui Mirea – v-am auzit

spunând că greşeala cea mai mare pe care aţi făcut-o se numeşte Geo.

— Exact, şi am recunoscut că îmi pare rău.

— Eu cred, dacă-mi e permis să vorbesc, că o altă greşeală importantă pentru dumneavoastră – dar favorabilă societăţii – este aceea că n-aţi ţinut seama de existenţa oamenilor cinstiţi. Atunci când în edificiul de pungăşii „isteţe'' pe care l-aţi ridicat a nimerit un Marius, sistemul dumneavoastră a început să se deterioreze.

— Ştiu că sunteţi filosof, murmură domnul Mirea.

— Estetician. Lucrez în domeniul esteticii.

— Mă rog. Cât despre Marius, căruia văd că-i ridicaţi un monument, hai să fim serioşi, el n-a făcut altceva decât să se joace de-a hoţii şi vardiştii.

— Admit că s-a şi jucat niţel, dar tocmai ăsta e lucrul cel mai interesant. Aşa se şi explică de ce n-a obosit, de ce nu s-a plictisit, de ce a găsit mereu resurse de energie, de ingeniozitate şi de perseverenţă. Acest băiat a devenit invincibil datorită purităţii ideii sale despre cinste.

În acest timp, „invincibilul” transpira reluând a patra oară o scenă, la porunca unui Stanislas, dezlănţuit şi nemilos. Era o vreme splendidă şi operatorii jubilau, imprimându-şi visurile pe film Eastman-color.

Câteva zile mai târziu, realizatorii primiră de la laborator o primă tranşă de peliculă developată. Erau scene răzleţe şi, bineînţeles, fără coloană sonoră, fără replici. Marius se întreba dacă din toată încâlceala de pe ecranul sălii de vizionare o să iasă vreodată ceva care să semene cu un film. Avu un profund sentiment de nemulţumire văzând cum propria-i persoană se agita parcă fără niciun rost în diferite secvenţe. Tiberică, înţelept ca întotdeauna, îi lămuri în şoaptă că acum n-are rost să-şi facă gânduri rele. După montaj o să fie cu totul altceva. Şi dacă Marius nu ştie ce înseamnă montajul, să fie atent; el, Tiberică, îl poate pune imediat la curent.

Ultimele zile ale lunii august le petrecură în Bucureşti. Pentru întâia oară îl auziră pe Palaghiţă spunând: „Săptămâna asta nu fac nimic, vreau să mă distrez. Cine gândeşte la fel, să mă urmeze!“

Din banii câştigaţi, o parte îi depusese la C.E.C., in- vitându-şi prietenii să facă la fel. Acest lucru nu le displăcu. Palaghiţă îi târî prin numeroase magazine. El era foarte priceput la târguieli, ceea ce îi atrase încă o dată stima lui Marius. Cumpără patru metri de material pentru perdele, un serviciu de ceai, o veioză în formă de coşuleţ rustic şi un aparat electric pentru stors fructe.

În ziua de 12 septembrie, Filip îi sculă cu noaptea în cap:

— Mi-a telefonat Stanislas. La ora 10 e vizionarea filmului.

Un coridor de instituţie, cu pereţi alb-cenuşii, luminat de tuburi fluorescente. La început, le fu greu să-i recunoască, în eleganţii şi importanţii domni, pe actorii şi pe tehnicienii pe care-i văzuseră până atunci numai în bluze de lucru, în costume de epocă sau, în orele de pauză, bătând mingea în maieuri şi chiloţi. Erau şi mulţi oameni necunoscuţi pe care Marius îi privi cu suspiciune. În jurul câtorva persoane se formase câte un cerc de convorbitori. Într-unul din aceste grupuri îl zări pe Stanislas, un Stanislas palid, sfios şi parcă anonim. „De ce se uită el cum vorbeşte altul? gândi cu ciudă Marius. El ar trebui să fie persoana cea mai căutată. Te pomeneşti că filmul e prost!“

Pe urmă cineaştii intrară în sală, stingând pe rând ţigările în scrumiera cea mare, cu picior, de lângă uşă. „Îi dăm drumul?“ întrebă operatorul, printr-una din ferestruicile cabinei şi, fără să aştepte răspunsul, stinse lumina. Ecranul se lumină. „Studioul Bucureşti prezintă…“

… Marius nu-şi închipuise că din toată munca aparent dezordonată a acelei veri avea să iasă un film adevărat şi pe deasupra atât de frumos. Jucase în scene disparate, uneori i se spusese: „Mergi în direcţia aceea! După zece paşi trebuie să te întorci speriat şi să priveşti înapoi“, şi repetase de atâtea ori treaba asta, încât habar n-avea la ce ar putea folosi. Acum însă toate întâmplările se înlănţuiau logic, atrăgător. Şi-l mai uimi pe Marius faptul că din anumite episoade, considerate de el foarte importante în timpul turnării, apăreau pe ecran numai unele scene, în vreme ce altele, cărora nu le dăduse mare atenţie, ocupau multă vreme ecranul, dovedindu-se de mare importanţă. Impresia generală a lui Marius şi a celorlalţi băieţi, împărtăşită prin schimburi de priviri, era că din vălmăşagul acelei veri, alcătuit din aparate, praf, controverse, nervi şi căldură toropitoare ieşise un lucru de necrezut: un film care-i emoţiona

până şi pe ei. Erau cu toată inima alături de eroi, uitând că acele chipuri şi acele voci sunt propriile lor chipuri, propriile lor voci.

Acum înţelegeau de ce o întreagă armată de actori, operatori, electricieni, recuziteri, lăcătuşi, tâmplari, ingineri, consilieri, funcţionari, şoferi, machiori, costu- mieri se supusese acestui tânăr palid şi capricios: pentru că dintre toţi, numai el avusese încă de la început în minte întreg filmul, numai el ştiuse ce să ceară fiecăruia şi cum să adune într-un tot indestructibil rezultatele muncii lor.

În sală răsunară aplauzele: întâi pentru Stanislas, apoi pentru interpreţii principali, pentru operatori. Erau aplauze importante deoarece veneau din partea unor oameni care erau ei înşişi regizori, actori, operatori, critici de film. Cineva îşi aminti şi de băieţi. Se ridicară fâstâciţi, primindu-şi porţia de felicitări. „Talentaţi… spontani… inocenţă adolescentină… Tipul eroului tânăr şi pur, apropiat de concepţia baladelor medievale…”

— Şi acum? îi întrebă un critic de film. Sinteţi aproape actori. Veţi deveni vedete?

Marius se ridică în mod reflex, ca la şcoală:

— Poftim? Nu ştiu! se scuză el. Totul s-a petrecut atât de repede pentru noi, încât… Dar orice ar fi să facem în viaţă, dorinţa noastră este să lucrăm, indiferent de meserie, cu inteligenţa, cu voinţa, cu priceperea şi cu cinstea tovarăşului Stanislas.

Aşezându-se, Marius strâmbă niţel din nas: patetismul nu-i plăcuse niciodată şi-i era ciudă că n-a găsit nişte cuvinte mai isteţe. Totuşi nu era nemulţumit. Spusese exact ceea ce gândea şi se bucură văzând că până şi Palaghiţă înclină din cap afirmativ.

Afară e încă o temperatură convenabilă, dar pe frunzele galbene ale copacilor vara îşi încheie socotelile. Profesorul Nicolau scrie pe tablă o frază cu trei propoziţii principale şi paisprezece subordonate. „Unde-o fi găsit-o?! se miră Marius. Prin Odobescu, pun pariu”. Magda şuşoteşte cu Valerica Sima, şi Marius e convins că – povestindu-i pentru a zecea oară ce s-a întâmplat în vara asta – tot mai reuşeşte să adauge un neadevăr captivant. Prinţesă e cu ochii pe pereţi. Nu e atent la tablă şi n-are nici vreo ocupaţie specială. În fiecare an, lui îi trebuie o lună

de zile ca să se acomodeze cu şcoala. Până pe la mijlocul lui octombrie este un rătăcit.

Lui Marius i se pare că n-au fost nici vacanţă, nici filmări, nici goana după paloşul de aur. Clasa, tabla, mirosul de cerneală şi de petrosin, obiceiurile colegilor îi dau senzaţia că nu s-a mişcat nicio zi de aici. În stânga lui, Prinţesă cască discret, apoi pune capul pe bancă.

— Iar? se supără Marius.

Prinţesă întoarce spre el o jumătate de figură.

— Ce „iar”?

— Iar ai de gând să dormi? Să ştii că mă mut în altă bancă.

— Îmi pare rău! şopteşte cu indignare şi demnitate Prinţesă. Şi-i arată coala de hârtie de pe genunchi. Reciteam scrisoarea lui Geo. Nu ţi-am spus că ne-a scris? Adineauri mi-a dat-o Palaghiţă.

— Şi ce spune Blondul?

— Zice că şi la el a început şcoala…

Profesorul Nicolau îşi şterge de pe degete praful de cretă. După ce aruncă o privire ostenită spre caracatiţa sintactică de pe tablă, lansează melancolic invitaţia:

— Cine doreşte s-o analizeze?

Se ridică alene câteva mâini. Ştrandurile încă nu s-au închis şi sfârşitul trimestrului e departe, dincolo de orizont. Marius însă a ridicat mâna cu multă hotărâre. Pentru el, „Operaţiunea Hercule” continuă. Profesorul Nicolau îl priveşte ţintă şi spune:

— Hai, Adamescu!

Adamescu se ridică încet, fără grabă, ia o poziţie ultracorectă, afară din bancă, drept, cu braţele de-a lungul trupului, cu bărbia ridicată, o icoană a ordinei şcolare. Glasul său monoton şi sigur răsună de zece secunde, de un minut, de cinci minute, de o grămadă de ani. Marius îşi strânge pumnii cu disperare. „Mult o să-l mai ascult pe Adamescu?! Eu de ce nu sunt lăsat să răspund atunci când vreau?“

— Marius, continuă, te rog, de unde a rămas Tiberiu!

Marius se ridică încet, cu un aer speriat şi confuz. Totul e bine, dar… unde o fi rămas Tiberică?

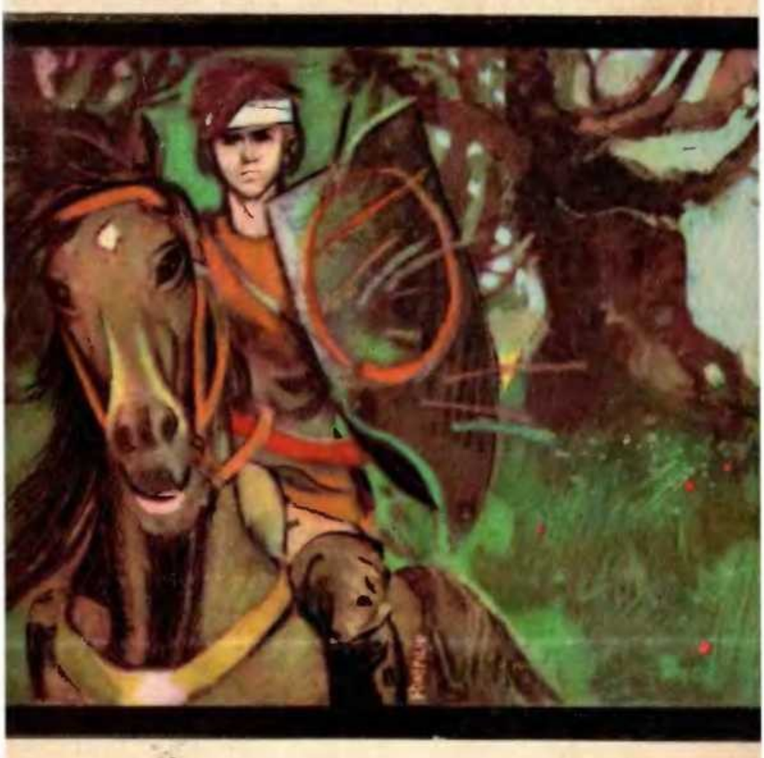

LEI 7,25